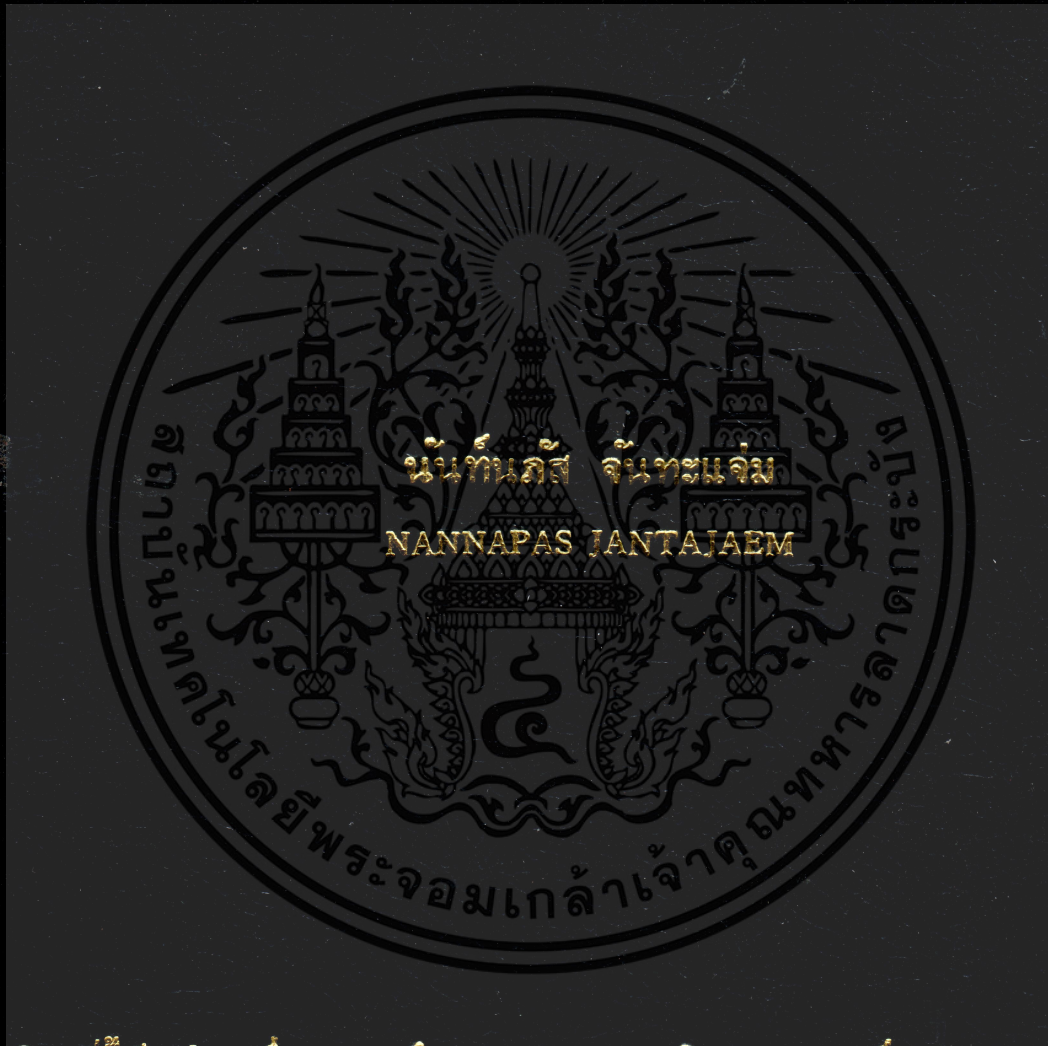

การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเคียม”
อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

EDUCATIONAL PRODUCT DEVELOPMENT FROM LOCAL WISDOM OF
SILVER BEAD PATTERNS AND OTHER MATTERIALS AMPHUR KHWAO
SINRIN, SURIN PROVINCE

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษากฎหลักสูตรปรัชญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมนันทน์ภัส
สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. ๒๕๕๗

KMITL-2014-ED-M-222-016

การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเคือม”
อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

EDUCATIONAL PRODUCT DEVELOPMENT FROM LOCAL WISDOM OF
SILVER BEAD PATTERNS AND OTHER MATERIALS AMPHUR KHWAO
SINRIN,SURIN PROVINCE

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
คณะครุศาสตรอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ.2557

KMITL-2014-ED-M-222-016

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

EDUCATIONAL PRODUCT DEVELOPMENT FROM LOCAL WISDOM
OF SILVER BEAD PATTERNS AND OTHER MATERIALS AMPHUR
KHWAO SINRIN,SURIN PROVINCE

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN
TECHNOLOGY OF INDUSTRIAL PRODUCT DESIGN
FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG
2014

KMITL-2014-ED-M-222-016

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2014

FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น
“ประเทียม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น
Educational Product Development from Local Wisdom
of Silver Bead Patterns and Other Materials Amphur
Khwao Sinrin, Surin Province

นักศึกษา

นางสาวนันทน์ภัส จันทะแจ่ม

รหัสประจำตัว

54630706

ปริญญา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

เทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.ทรงวุฒิ เอกวุฒิวงศา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

รศ.อุดมศักดิ์ สาริบุตร

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์		ลายมือชื่อ
ผศ.ดร.อภิศักดิ์	สินธุ์ศักดิ์	
ผศ.ดร.ทรงวุฒิ	เอกวุฒิวงศา	
รศ.อุดมศักดิ์	สาริบุตร	
รศ.ว่าที่ร้อยโทพิชัย	สดภิบาล	
ผศ.ดร.เกรียงศักดิ์	เชียวมั่ง	

วัน / เดือน / ปี ที่สอบ
สถานที่สอบ

6 มีนาคม 2557 เวลา 13.00 น. เป็นต้นไป
ณ ห้อง ค. 416 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมรับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์ พิระวุฒิ สุวรรณจันทร์)

คณบดี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

วันที่ 4 เดือน เมษายน พ.ศ. 2557

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น
“ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

นักศึกษา

นางสาวนันท์นภัส จันทะแจ่ม

รหัสนักศึกษา

54630706

ปริญญา

ครุศาสตรบัณฑิต สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์

สาขาวิชา

เทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงวุฒิ เอกวุฒิวงศา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

รองศาสตราจารย์ อุดมศักดิ์ สาริบุตร

บทคัดย่อ

จังหวัดสุรินทร์มีโบราณสถานและวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ มีความหลากหลายทางด้านชาติพันธุ์ ได้แก่ เช่น ชาวไทย เขมร และชาวลาว ที่อยู่ร่วมกันอย่างผสมกลมกลืนกันมานานหลายร้อยปี แสดงถึงศิลปวัฒนธรรมที่งดงามเฉพาะท้องถิ่น ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น เพื่อพัฒนาให้เหมาะสมกับยุคสมัย สามารถสร้างรายได้ให้กับผู้ผลิต/ผู้จำหน่ายในชุมชนได้ และเป็นช่องทางหนึ่งสร้างเสริมความหลากหลายให้กับสินค้า โดยยังคงเป็นเอกลักษณ์ต่อยอดภูมิปัญญา และสืบสานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นอันดีงาม

การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย 5 ประการคือ 1) เพื่อศึกษารูปแบบลวดลาย “ประเก้อม” ชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 2) เพื่อศึกษากระบวนการผลิตเครื่องเงินประเภท “ประเก้อม” โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 3) เพื่อศึกษาวัสดุในท้องถิ่น บ้านเขวาสินรินทร์ ที่สามารถใช้ร่วมกับเครื่องเงิน “ประเก้อม” โดยอาศัยภูมิปัญญาชาวบ้าน 4) เพื่อพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์จากลวดลาย “ประเก้อม” พื้นถิ่น โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ และ 5) เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ที่นำมาพัฒนาใหม่แล้ว

จากการวิจัยพบว่า รูปทรงของเครื่องประดับเงินจากลวดลาย “ประเก้อม” โบราณ มีรูปทรงเรขาคณิต ทรงกลม สามเหลี่ยม ทรงกระบอก รูปทรงที่เลียนแบบธรรมชาติ เช่น ดอกไม้ ใบไม้ และผลไม้ ซึ่งปัจจุบันจะพบลวดลายนี้ได้ตามประติมากรรมเรื่องเล่าบนทับหลังปราสาทต่างๆ ที่ค้นพบในจังหวัดสุรินทร์ ผู้วิจัยจึงได้นำลวดลายที่ได้จากการวิเคราะห์มาประยุกต์เข้ากับวัสดุในท้องถิ่นอำเภอเขวาสินรินทร์ที่สามารถหาได้ท้องถิ่น คือ ผ้าไหม การทอผ้าไหมของกลุ่มชาวบ้านนิยมทอผ้าตามความชำนาญของแต่ละคนที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ ดังนั้นจึงได้นำลวดลายที่ได้จากการวิเคราะห์และผ้าไหมในท้องถิ่น มาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้งานสอดคล้องกับเครื่องประดับเงินประเก้อม สามารถใช้งานได้จริง มีรูปทรงผลิตภัณฑ์แนวคิดมาจากเม็ด “ประเก้อม” รูปทรงฟักทอง โดยประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านลักษณะเฉพาะถิ่น 2) ด้านประโยชน์ใช้สอย และ 3) ด้านความงาม โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสำคัญ: ด้านชาติพันธุ์ ,ลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น, ประเพณี, อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ,ร่วมกับวัสดุในท้องถิ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis Title	Educational Product Development from local wisdom of silver bead patterns and other materials Amphur Khwao Sinrin, Surin Province.
Student	Miss Nannapas Jantajaem
Student ID.	54630706
Degree	Master of Science in Industrial Education
Program	Industrial Design Technology
Year	2014
Thesis Adviser	Assistant Professor Dr.Songwut Egwutvongsa
Thesis Co-Adviser	Associate Professor Udomsak Saributr

ABSTRACT

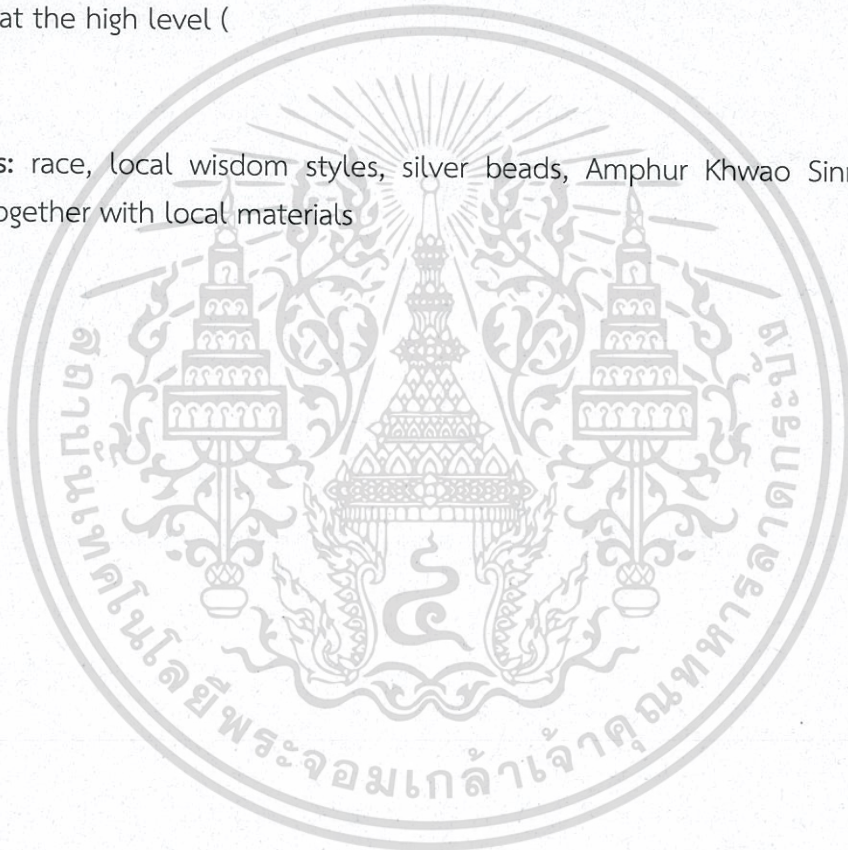
Surin province has unique ancient remains, cultures and traditions, and variety of races, such as the Kui, Khemer, and Laotian been living together harmoniously for hundreds of years. These indicate the specific and graceful arts and cultures of locality. Therefore, the researcher realizes the significance of the Educational Product Development from “local wisdom silver bead patterns”, and other materials in Amphur Khwao Sinrin, Surin Province to develop them to be appropriate with the period so that they can create incomes to the manufacturers/distributors in the community. Moreover, it is one of the channels for being able to create the variety of products together with maintaining the unique of local wisdom extension, and inherit the fine arts and cultures of locality.

The purposes of this Educational Product Development from “local wisdom silver bead patterns”, and other materials in Amphur Khwao Sinrin, Surin Province covered 5 aspects as follows: 1) to study the styles and patterns of “silver beads” created by the Khwao Sinrin folklores, Amphur Khwao Sinrin, Surin Province, 2) to study the manufacturing process of “silver bead” created by local wisdom of the Khwao Sinrin folklores, Amphur Khwao Sinrin, Surin Province, 3) to study the local materials of Baan Khwao Sinrin which can be used together with the “silver beads” based on local wisdom, 4) to develop the patterns of products from local “silver beads” style based on local wisdom of folklores in Amphur Khwao Sinrin, Surin Province, and 5) to evaluate the satisfaction of consumers towards the products, in Amphur Khwao Sinrin, Surin Province, which have already been developed.

The research results revealed that the ancient “silver beads” styles had various shapes including geometry, sphere, triangle, cylinder, and the shapes imitated from nature such as flower, leaf, and fruit. Today, these styles can be found

according to the tales appeared in the sculpture on various Castle Lintel discovered in Surin province. Therefore, the researcher brought the styles got from this analysis to apply with the local materials which can be found in Amphur Sirrin, which was, silk cloth. The silk weaving of the folklores was weaved according to the individuals' skills inherited by their ancestors, hence the styles got from this analysis and local silk cloth were developed to be the products which could be used in accordance with the liver beads decorations. The decorations could be applied for real use, and the products were created by the seed of "silver beads" in pumpkin shape. The satisfaction of consumers towards the products could be divided into 3 aspects which included 1) specific locality, 2) use, and 3) beauty. The satisfaction as overall image was at the high level ($\bar{X} = 4.35$)

Key Words: race, local wisdom styles, silver beads, Amphur Khwao Sirrin, Surin province, together with local materials

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ เรื่องการศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเคือม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น ได้รับความอนุเคราะห์ข้อมูล ความกรุณาจาก ผศ.ดร.ทรงวุฒิ เอกวุฒิวงศา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รศ.อุดมศักดิ์ สาริบุตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ให้คำปรึกษาชี้แนะและแก้ไขให้งานวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จ ได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านซึ่งประกอบด้วย รศ.อุดมศักดิ์ สาริบุตร ผศ.ดร.อภิสิทธิ์ สิ้นธุภัก ผศ.ดร.จตุรงค์ เลาหะเพ็ญแสง รศ.ว่าที่ร้อยโทพิชัย สดภิบาล ผศ.ดร.ทรงวุฒิ เอกวุฒิวงศา และ ผศ.ดร.เกรียงศักดิ์ เขียวมั่ง ที่ให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข ให้วิทยานิพนธ์สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณผู้ที่ให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ในการทำงานวิจัยในครั้งนี้ คุณ ป่วน เจียวทอง ประธานกลุ่มผู้ผลิตและจำหน่ายเครื่องประดับบ้านโชค คุณบุญเกื้อ คงดี ผู้ผลิตและจำหน่ายเครื่องประดับเขวาสินรินทร์ ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบและผลิต เครื่องประดับทุกท่าน

ขอขอบคุณ คุณพ่อ คุณแม่และครอบครัว ที่ให้การสนับสนุนในทุกๆด้านด้วยดีมาตลอด กำลังใจจากคุณแม่ ที่เป็นแรงผลักดันให้ผู้วิจัยมีความตั้งใจและความพยายามทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ให้ สำเร็จ และขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ที่ช่วยเหลือในการลงพื้นที่เก็บข้อมูลต่างๆ คุณงามความดีอันใด ที่เกิดจากการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้กับบิดา มารดา ซึ่งเป็นที่เคารพรักยิ่ง ตลอดจน อาจารย์ทุกท่านที่ได้ถ่ายทอดวิชา ความรู้และประสบการณ์ที่ดีแก่ผู้วิจัย และหากผู้วิจัยทำการ ผิดพลาดประการใด ขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

นันทน์ภัส จันทะแจ่ม

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	VIII
สารบัญภาพ.....	IX
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ.....	2
1.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	2
1.4 ขอบเขตการศึกษาข้อมูล.....	3
1.5 คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 ประวัติและความเป็นมาของการก่อตั้งเมืองสุรินทร์.....	7
2.2 ที่มาและความสำคัญของเครื่องประดับเงิน “ประเก้อม” จังหวัดสุรินทร์.....	12
2.3 วัสดุและกรรมวิธีการผลิตเครื่องเงิน “ประเก้อม” จังหวัดสุรินทร์.....	24
2.4 วัสดุและผลิตภัณฑ์ในจังหวัดสุรินทร์.....	38
2.5 หลักและพื้นฐานการออกแบบเครื่องประดับ.....	45
2.6 วัฒนธรรมการออกแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน.....	49
2.7 กลุ่มเป้าหมาย.....	59
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	66
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัย.....	70
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	70
3.2 เครื่องมือในการวิจัย.....	71
3.3 กระบวนการศึกษาสวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์.....	76
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	77
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	82

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	85
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษารูปแบบลวดลาย “ประเก้อม” ชาวบ้าน เขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์.....	86
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษากระบวนการผลิตเครื่องเงินประเภท “ประเก้อม” โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์.....	94
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาวัสดุอื่นในท้องถิ่น บ้านเขวาสินรินทร์ ที่สามารถ ใช้ร่วมกับเครื่องเงิน “ประเก้อม” โดยอาศัยภูมิปัญญาชาวบ้าน.....	96
4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ด้วยลวดลายพื้นถิ่น โดยอาศัย ภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์.....	99
4.5 ประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย ที่มีต่อผลิตภัณฑ์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ที่นำมาพัฒนาใหม่แล้ว.....	122
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	129
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	129
5.2 อภิปรายผล.....	135
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	139
บรรณานุกรม.....	141
ภาคผนวก.....	143
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	143
ภาคผนวก ข แบบตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินความเหมาะสม.....	156
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	166
ภาคผนวก ง สรุปวิเคราะห์การออกแบบ.....	186
ภาคผนวก จ แบบผลิตภัณฑ์.....	205
ภาคผนวก ฉ ภาพลงพื้นที่เก็บข้อมูล.....	211
ภาคผนวก ช รายชื่อช่างเครื่องประดับเงินโบราณ อำเภอเขวาสินรินทร์.....	273
ประวัติผู้เขียน.....	276

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ตารางแสดงหลักการ 4P กลยุทธ์ทางการตลาด.....	66
3.1 ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสมความต้องการ ในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ผู้บริโภค.....	74
3.2 ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสม ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ.....	75
3.3 ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสมความพึงพอใจ ของผู้บริโภค.....	76
4.1 สรุป รูปแบบลวดลาย วัสดุกรรมวิธีการผลิต แบ่งเป็นข้อมูลประติมากรรมโบราณวัตถุและ เครื่องประดับโบราณ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ในปัจจุบัน.....	88
4.2 สรุป รูปแบบลวดลาย วัสดุกรรมวิธีการผลิต เครื่องประดับโบราณตะเกาและประเก้อม อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ในปัจจุบัน.....	91
4.3 สรุป รูปแบบลวดลาย วัสดุกรรมวิธีการผลิต เครื่องประดับโบราณตะเกาและประเก้อม อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ในปัจจุบัน.....	93
4.4 สรุป ผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม.....	99
4.5 การแกะลวดลายจากประติมากรรม 5 แบบ.....	105
4.6 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ.....	118
4.7 แสดงลำดับรวม ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน.....	120
4.8 การวิเคราะห์และพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น.....	124
4.9 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย ตอนที่ 1	126
4.10 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย ตอนที่ 2	127

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 ภาพจำลอง พระยาสุรินทรภักดีศรีณรงค์จางวาง เจ้าเมืองสุรินทร์คนแรก.....	8
2.2 อนุสาวรีย์พระยาสุรินทรภักดีศรีณรงค์จางวางหรือปุม.....	8
2.3 ศาลหลักเมืองสุรินทร์.....	9
2.4 แผนที่จังหวัดสุรินทร์.....	10
2.5 ลวดลายทับหลังซึ่งสมบูรณ์มากที่ปราสาทศีขรภูมิ.....	14
2.6 ภาพนางอัปสรที่ปราสาทศีขรภูมิ (ช่วงอาณาจักรเจนละ).....	14
2.7 ภาพนางอัปสร นครวัดนครธม (ช่วงอาณาจักรเจนละ).....	15
2.8 ลักษณะดอกไม้เครื่องประดับบนมงกุฏนางอัปสรามีเค้าและแบบคล้ายตะเกาต่างหุบโบราณ.....	15
2.9 ประติมากรรมทับหลังศิลปะไพรกะเม็ง.....	17
2.10 ทับหลังศิลปะสมัยเกาะแกร์.....	17
2.11 ศิลปะร่วมสมัยศิลปะเขมรแบบคลัง-บาปวน.....	18
2.12 รูปนางอัปสรศิลปะนครวัด.....	18
2.13 ภาพสลักปราสาทบายน.....	19
2.14 ลักษณะของการแต่งกายของชาวพูนัน.....	20
2.15 สร้อย “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์.....	24
2.16 แสดงภาพตะเกา 13 ลาย.....	25
2.17 ตะเกาลายไข่แมงดา.....	27
2.18 ประเก้อม 13 ลาย.....	29
2.19 การช่างเม็ดเงิน.....	29
2.20 การหลอมละลายโลหะเงิน.....	30
2.21 การตีโลหะ.....	30
2.22 การรีดโลหะ.....	31
2.23 ม้วนโลหะเงิน.....	31
2.24 การตีขึ้นรูป.....	32
2.25 การแต่งขอบปากเม็ดประเก้อม.....	32
2.26 การอัดขึ้น.....	33
2.27 การสลักลาย.....	33
2.28 การสำรอกขึ้น.....	34
2.29 การขัดแปรงทองเหลือง.....	34
2.30 ลูกประเก้อมที่สลักลวดลายเรียบร้อย.....	35
2.31 ตะเการูปแบบโบราณประยุกต์เป็นกำไลข้อมือ.....	36
2.32 สร้อยประเก้อมล้วน.....	37
2.33 สร้อยประเก้อมล้วน.....	37

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
2.34 การทำนา ของชาวบ้านจังหวัดสุรินทร์.....	39
2.35 สินค้าสร้อย “ประเทียม” บ้านเขวาสินรินทร์.....	39
2.36 หมูบ้านทอผ้าไหม บ้านท่าสว่าง.....	40
2.37 ผ้าไหมสุรินทร์.....	41
2.38 หมูบ้านทอผ้าไหมยกทองจันทร์โสมา บ้านท่าสว่าง.....	42
2.39 การแสดงช้างในงานช้างประจำปี 2553.....	42
2.40 ปราสาทศีขรภูมิ.....	43
2.41 รูปจำหลักลวดลายอ่อนช้อยที่ปราสาทศีขรภูมิ.....	43
2.42 ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร และจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองจังหวัดสุรินทร์.....	44
2.43 ศูนย์จำหน่ายสินค้าพื้นเมืองจังหวัดสุรินทร์ สำนักงานจังหวัด.....	45
2.44 มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม.....	55
2.45 ขั้นตอนการควบคุมผลิตภัณฑ์ของมผช.....	58
3.1 การสัมภาษณ์แบบปลายเปิด ผู้จำหน่ายจังหวัดสุรินทร์.....	77
3.2 การสัมภาษณ์แบบปลายเปิด เกี่ยวกับนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวจังหวัดสุรินทร์.....	78
3.3 การสัมภาษณ์แบบปลายเปิด เกี่ยวกับนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวจังหวัดสุรินทร์.....	78
3.4 ลงพื้นที่กลุ่มงานส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดสุรินทร์ โดย เจ้าหน้าที่การท่องเที่ยว.....	79
3.5 การสัมภาษณ์แบบปลายเปิด เกี่ยวกับสินค้าจังหวัดสุรินทร์.....	79
3.6 การสัมภาษณ์แบบปลายเปิด เกี่ยวกับสินค้าภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	80
3.7 การสัมภาษณ์แบบปลายเปิด . ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชาย ลึกษา.....	80
3.8 การสัมภาษณ์แบบปลายเปิด คุณบุญศรี ภารพุทธา ผู้ประกอบการเครื่องประดับเงิน.....	81
3.9 การสัมภาษณ์แบบปลายเปิด คุณบุญเกื้อ คงดี ผู้เชี่ยวชาญด้านการการออกแบบ.....	81
3.10 การสัมภาษณ์แบบปลายเปิด คุณจตุรพรรณ เหมศรี ผู้เชี่ยวชาญด้านการการออกแบบ.....	82
3.11 ขั้นตอนการศึกษาลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเทียม” บ้านเขวาสินรินทร์.....	84
4.1 วิเคราะห์ภาพนางอัปสร.....	86
4.2 นางอัปสร ปราสาทศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์.....	87
4.3 ภาพ“ศิวนาฏราช” ทับหลัง ปราสาทประธาน ปราสาทศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์.....	87
4.4 ลวดลายตะเกา อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์.....	92
4.5 ลวดลายตะเกา ฝีมือช่างเงิน คุณปวน เจียวทอง อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์.....	92
4.6 อุปกรณ์ในการทำเครื่องเงิน ประเทียม อำเภอเขวาสินรินทร์.....	94
4.7 ขั้นตอนในการทำเครื่องเงิน ประเทียม.....	95
4.8 ขั้นตอนในการทำเครื่องเงิน ประเทียม.....	96
4.9 ร้านแดงบุหงา เขวาสินรินทร์ สุรินทร์ จำหน่ายผ้าไหมและเครื่องประดับหินสี.....	98
4.10 ร้านเอกอนันต์ไหมไทย สุรินทร์ ผู้ผลิตและจำหน่ายผ้าไหมสุรินทร์.....	98

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.11 ร้านจำหน่ายสินค้าโอท็อป (OTOP) จังหวัดสุรินทร์.....	104
4.12 คุณป่วน เจียวทอง (ครูศิลป์) ผู้ผลิตเครื่องประดับเงิน เขวาสินรินทร์.....	108
4.13 คุณป่วน เจียวทอง (ครูศิลป์) ผู้ผลิตเครื่องประดับเงิน เขวาสินรินทร์.....	108
4.14 คุณบุญเกื้อ คงดี ผู้ผลิตและจำหน่าย เม็ดประเก้อม เขวาสินรินทร์.....	109
4.15 ภาพร่าง 1	109
4.16 ภาพร่าง 1	110
4.17 การกระจายหน้าที่การวิเคราะห์เชิงการออกแบบผลิตภัณฑ์.....	111
4.18 ออกแบบกระเป๋า รูปทรงมะเฟือง.....	112
4.19 ออกแบบกระเป๋า รูปทรงหกเหลี่ยม.....	112
4.20 ออกแบบกระเป๋า รูปทรงปีกทอง.....	113
4.21 ผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าไหม รูปแบบที่ 1	113
4.22 ผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าไหม รูปแบบที่ 2	114
4.23 ผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าไหม รูปแบบที่ 3	115
4.24 ลงพื้นที่เก็บข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านออกแบบและผู้ผลิต.....	115
4.25 ลงพื้นที่เก็บข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ผลิต และจำหน่ายผ้าไหมและเครื่องประดับ.....	116
4.26 ลงพื้นที่เก็บข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ผลิต และจำหน่ายผ้าไหมและเครื่องประดับ.....	116
4.27 ลงพื้นที่เก็บข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านออกแบบและผู้ผลิต ร้านเอกอนันต์.....	116
4.28 ลงพื้นที่เก็บข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านออกแบบและผู้ผลิต.....	117
4.29 ลงพื้นที่เก็บข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านออกแบบและผู้ผลิต.....	117
4.30 กระเป๋า ที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญ.....	121
4.31 กระเป๋า ที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญ.....	121
4.32 การใช้งานกระเป๋า ชุดผ้าไหมสุรินทร์.....	122
4.33 การใช้งานกระเป๋า ชุดผ้าไหมสุรินทร์.....	122
4.34 การใช้งานกระเป๋า ชุดผ้าไหมสุรินทร์.....	123
4.35 การใช้งานกระเป๋าในรูปแบบต่างๆ ตามความเหมาะสม.....	123

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

หัตถกรรมอุตสาหกรรมเป็นหนึ่งในที่ทำรายได้ให้แก่ชุมชน ทำให้ชุมชนอาศัยอยู่ด้วยการพึ่งพาตนเอง ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง การเจริญเติบโตของเศรษฐกิจด้านหัตถกรรมของท้องถิ่น ส่งผลทำให้มีธุรกิจเกิดขึ้นมาด้วย เช่น การท่องเที่ยว ซึ่งจะทำให้ท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ก็เพราะได้พัฒนาจัดการศึกษาภูมิปัญญาพื้นบ้านหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงได้สนับสนุนให้บุตรหลานได้มีโอกาสที่จะเรียนรู้ อาชีพหัตถกรรมจึงทอดทิ้งภูมิปัญญาชาวบ้าน โดยเฉพาะสังคมชนบท อาจกล่าวได้ว่าเป็นสังคมแทบจะล่มสลาย เนื่องจากไม่มีความภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง และไม่รู้จักที่จะนำไปใช้ประโยชน์ และทำให้เกิดช่องว่างระหว่างคนรุ่นใหม่กับคนรุ่นเก่า วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงถูกละเลยค่อยๆสูญหายไป ไม่มีผู้สืบทอดต่อ (บัณฑิตหญิง ปัญญาโน.2554:14)

ประเทศไทยมีแหล่งศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่น่าสนใจกระจายอยู่ทั่วประเทศ แต่ละแห่งจะมีลักษณะที่เฉพาะถิ่น ตามลักษณะของภูมิประเทศและสภาพแวดล้อม เช่น ภูเขา ทะเล ป่าเขา ประวัติศาสตร์ โบราณสถานและวัฒนธรรมประเพณี เป็นแรงจูงใจดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปสถานที่ต่างๆ ตามที่สนใจ ซึ่งก่อให้เกิดรายได้ให้แก่คนในชุมชน ซึ่งภาครัฐและเอกชนได้ร่วมกันในการประชาสัมพันธ์ในการให้ประชาชนสนใจเดินทางท่องเที่ยว (เสรี วังสีไพจิตร. 2534: 139-140)

จังหวัดสุรินทร์มีโบราณสถานและวัฒนธรรมประเพณีที่น่าสนใจ ได้รับการสันนิษฐานจากนักประวัติศาสตร์ว่า เกิดเป็นที่ตั้งเมืองสุรินทร์มีชุมชนอาศัยอยู่เมื่อประมาณ 2,000 ปี พบหลักฐานการอยู่ของมนุษย์ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ ยุคโลหะตอนปลาย ซึ่งปรากฏให้เห็นชุมชนโบราณกว่า 59 แห่ง จากสภาพภูมิศาสตร์ที่มีอาณาเขตต่อเนื่องกับพื้นที่ที่เคยเป็นอาณาจักรขอมโบราณ (บุญบาน โทจันทร์. 2553:1)

จังหวัดสุรินทร์ได้ขึ้นชื่อว่าเป็นอำเภอเครื่องเงินโบราณ แหล่งกำเนิดอยู่ที่อำเภอเขวาสินรินทร์ ซึ่งได้สืบทอดกรรมวิธีการผลิต และรูปแบบจากบรรพบุรุษ ซึ่งได้ประสบปัญหาคือขาดผู้สืบทอด ขาดรูปแบบใหม่ ความนิยมลดลงเนื่องจากเครื่องเงินนี้จะใช้ใส่กับชุดพื้นบ้าน ตามประเพณีและพิธีการของทางจังหวัดเท่านั้น ไม่เป็นที่นิยมสำหรับการใส่เป็นเครื่องประดับทั่วไป จังหวัดได้เล็งเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ลวดลายเครื่องประดับเงินโบราณ ภาครัฐและเอกชนได้สนับสนุน ประชาสัมพันธ์ ภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรมประเพณี สภาพเศรษฐกิจสังคมการดำรงชีวิต วิถีชีวิต ตลอดจนสภาพปัญหาในชุมชนและสังคมอื่นๆ ที่ควรได้รับการถ่ายทอดและพัฒนาให้เห็นถึงความสำคัญของเครื่องประดับเงินประเภท “ประเก้อม” สุรินทร์มากขึ้น คนพื้นเมืองแบ่งได้เป็น 3 ชชาติพันธุ์ ได้แก่ ชาวทวาย ชาวเขมร และชาวลาว ที่อยู่ร่วมกันอย่างผสมกลมกลืนกันมานับหลายร้อยปี ปัจจุบันชาวกวย หรือ กวย มีบทบาทในการเลี้ยงช้าง และมีวิถีชีวิตอยู่ร่วมกันกับช้าง รวมถึงมีประเพณีวัฒนธรรมการแต่งกายที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน (สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุรินทร์. 2553:6)

นอกจากศิลปวัฒนธรรมที่แสดงให้เห็นได้จากโบราณวัตถุ ศิลปะการทอผ้าไหมแล้ว การทำเครื่องประดับเงินของชาวสุรินทร์ นับว่าเป็นสิ่งที่แปลกต่างจากที่อื่นมากที่สุดทีเดียว โดยจะมีการอัดครั่งให้แน่น เพื่อสลักลวดลายได้ลายที่ออกมาสวยงาม และมีเอกลักษณ์ของลวดลายโบราณเครื่องประดับเงิน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของชาวสุรินทร์มีทั้งที่เป็นสร้อยคอ สร้อยข้อมือ แหวน เข็มขัด ต่างหู การทำประเก้อม (Silver bead) หรือการทำลูกประเก้อม จากโลหะเงินเป็นศิลปะการทำเครื่องประดับเงินที่มีแห่งเดียวในประเทศไทยและสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบันนี้ ครั้งแรกเฉพาะที่บ้านโชค ตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ แต่ปัจจุบัน ทุกหมู่บ้านในตำบลเขวาสินรินทร์มีการทำประเก้อม จากบันทึกของจูด้ากวน พ่อค้าจีนที่เคยเดินทางมาyingดินแดนแถบนี้ เมื่อปี พ.ศ. 1058 กล่าวไว้ในบันทึกอีกตอนหนึ่งว่า “ดินแดนแถบนี้มีความเจริญรุ่งเรืองมากแล้ว เพราะชาวบ้านและชาวเมืองของอาณาจักรพูนาน ต่างก็มีเสื้อผ้านุ่งห่มและเครื่องประดับใช้กันแล้ว พวกชนชั้นสูงของพูนาน มีเครื่องนุ่งห่มที่ทอด้วยไหมเงิน ไหมทอง พวกผู้หญิงใช้ผ้าคลุมชนิดหนึ่ง รูปทรงคล้ายหมวกแขก ผู้คนส่วนใหญ่มีเครื่องนุ่งห่ม ลูกผู้ดีมีตระกูลจะสวมโสร่งและนิยมใส่เครื่องประดับที่เป็นสร้อยเงิน ทองคำและแหวน และเครื่องใช้ที่ทำด้วยเงิน” (ศิริ ฝาสุก, อัจฉรา ภาณุรัตน์, เครือจิต ศรีบุญนาถ. 2536:113)

จากความเป็นมาและปัญหา ทำให้ผู้วิจัยเห็นความสำคัญการศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น เพื่อให้เหมาะสมกับยุคสมัย และสามารถใช้งานได้ทั่วไป สามารถสร้างรายได้ให้กับผู้ผลิต ผู้จำหน่ายในชุมชนได้ และเป็นช่องทางหนึ่งที่สร้างความหลากหลายให้กับสินค้า โดยยังคงเป็นเอกลักษณ์ต่อยอดภูมิปัญญา และสืบสานศิลปวัฒนธรรมธรรมท้องถิ่นอันดีงาม

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.2.1 เพื่อศึกษารูปแบบลวดลาย “ประเก้อม” ชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

1.2.2 เพื่อศึกษากระบวนการผลิตเครื่องเงินประเภท “ประเก้อม” โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

1.2.3 เพื่อศึกษาวัสดุในท้องถิ่น บ้านเขวาสินรินทร์ ที่สามารถใช้ร่วมกับเครื่องเงิน “ประเก้อม” โดยอาศัยภูมิปัญญาชาวบ้าน

1.2.4 เพื่อพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์จากลวดลาย “ประเก้อม” พื้นถิ่น โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

1.2.5 เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ที่นำมาพัฒนาใหม่แล้ว

1.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น มีแนวทางในการศึกษาโดยใช้กรอบแนวคิดดังต่อไปนี้

1.3.1 การศึกษาลวดลายและกรรมวิธีการผลิตเครื่องประดับเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ศึกษาตามแนวคิด ถนิม พิมพาภรณ์ ของกรมศิลปากร (2535 : 49-67) โดยใช้แนวคิดเรื่องเครื่องประดับร่างกาย ซึ่งผู้วิจัยสรุปเป็นกรอบในการศึกษา ดังนี้

1.3.1.1 ลักษณะรูปแบบและลวดลาย

1.3.1.2 วัสดุและกรรมวิธีการผลิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3.2 การศึกษาวัสดุอื่นในท้องถิ่นที่สามารถใช้ร่วมกับวัสดุอื่น โดยใช้แนวคิดเรื่องการออกแบบผลิตภัณฑ์ชุมชน อุดมศักดิ์ สาริบุตร (2555:20) โดยผู้วิจัยสรุปเป็นกรอบในการศึกษา ดังนี้

1.3.2.1 แสดงคุณค่าของธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์และศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น

1.3.2.2 วัสดุและกรรมวิธีการผลิตของท้องถิ่นผลิตได้จริง โดยใช้ภูมิปัญญาของชาวบ้าน เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น มีคุณค่า ต้องใช้ความสามารถเฉพาะ

1.3.2.3 ด้านความสวยงาม และน่าสนใจ รูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น รูปทรง ลวดลาย สีเน้นความเป็นธรรมชาติ

1.3.2.4 มีประโยชน์ในการใช้งานง่าย เหมาะสมกับราคา และสื่อถึงที่มาของผลิตภัณฑ์

1.3.3 เพื่อพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์จากลวดลาย “ประเทียม” พื้นถิ่น โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ โดยนำกรอบแนวคิดในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้วิจัยใช้แนวคิด ของ ธีระชัย สุขสด (2544:17-18) ดังนี้

1.3.3.1 ด้านกรรมวิธีการผลิต คือ สามารถผลิตได้ตามความชำนาญของช่าง ใช้วิธีแบบดั้งเดิมผสมผสานกับการใช้เครื่องทุ่นแรงในการผลิตได้

1.3.3.2 ด้านการออกแบบ คือ เป็นรูปแบบที่มีลักษณะแสดงลักษณะเฉพาะถิ่นและการพัฒนารูปแบบตามความเหมาะสมตามความต้องการ มุ่งประโยชน์ใช้สอยและมีความสวยงามโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว หรือเป็นของที่ระลึก

1.3.4 เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ที่นำมาพัฒนาใหม่แล้ว โดยใช้แนวคิดเรื่องการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สรุปกรอบแนวคิด ของ ธีระชัย สุขสด (2544:88-91) ได้ ดังนี้

1.3.4.1 ด้านลักษณะเฉพาะถิ่น

1.3.4.2 ด้านประโยชน์ใช้สอย

1.3.4.3 ด้านความงาม

1.4 ขอบเขตการศึกษาข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นที่จะศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเทียม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น และเพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ใหม่ ด้านลักษณะเฉพาะถิ่น ด้านความงาม และด้านประโยชน์ใช้สอย โดยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามวัตถุประสงค์ทั้ง 4 ข้อ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1. เพื่อศึกษารูปแบบลวดลาย “ประเทียม” ชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ผลิตภัณฑ์เครื่องประดับเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ศึกษารูปแบบ และลวดลาย เพื่อนำลวดลายโบราณมาเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ ประเภท “ประเทียม” จากผู้ผลิตและ

ผู้ประกอบการ บ้านเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2. เพื่อศึกษากระบวนการผลิต เครื่องเงินประเภท “ประเทียม” โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

การศึกษาถึงกระบวนการผลิตเครื่องเงิน “ประเทียม” จากผู้ผลิตและผู้ประกอบการ บ้านเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 3 หมู่บ้าน หมู่บ้าน ได้แก่ กลุ่มผู้ผลิต และจำหน่ายบ้านโชค กลุ่มผู้ผลิต และจำหน่ายบ้านนาตัง, กลุ่มผู้ผลิต และจำหน่ายบ้านนาโพธิ์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3. เพื่อศึกษาวัสดุในท้องถิ่น บ้านเขวาสินรินทร์ ที่สามารถใช้ร่วมกับเครื่องเงิน “ประเทียม” โดยอาศัยภูมิปัญญาชาวบ้าน

การศึกษาวัดวัสดุอื่นในท้องถิ่น จากกลุ่มชาวบ้านเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ที่สามารถใช้ร่วมกับเครื่องเงิน ประเภท “ประเทียม” ซึ่งเป็นวัสดุจากทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น หรือวัสดุสังเคราะห์อื่นได้ อย่างเหมาะสมและสามารถประยุกต์ใช้ได้ โดยการนำลวดลายท้องถิ่นเดิมมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ ซึ่งได้ศึกษาจากกลุ่มสายงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุรินทร์ ผู้ผลิต และผู้ประกอบการ บ้านเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4. เพื่อพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์จากลวดลาย “ประเทียม” พื้นถิ่น โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ประชากร ได้แก่ ผู้ผลิตและจำหน่ายเครื่องประดับเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ใน 3 หมู่บ้าน ได้แก่ กลุ่มผู้ผลิต และจำหน่ายบ้านโชค กลุ่มผู้ผลิต และจำหน่ายบ้านนาตัง, กลุ่มผู้ผลิต และจำหน่ายบ้านนาโพธิ์ (สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเขวาสินรินทร์)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ผลิตและจำหน่ายเครื่องประดับเงิน “ประเทียม” ในเขตอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ โดยเจาะจงเลือกรายที่ใหญ่ที่สุดจำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ผลิต และจำหน่ายบ้านโชค กลุ่มผู้ผลิต และจำหน่ายบ้านนาตัง, กลุ่มผู้ผลิต และจำหน่ายบ้านนาโพธิ์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 5. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ที่นำมาพัฒนาใหม่แล้ว

ประชากร ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่สนใจผลิตภัณฑ์ สถิตินักท่องเที่ยวของจังหวัด ปี 2553 (มกราคม - มิถุนายน) มีจำนวน 215,944 คน (เป็นชาวไทย 210,344 คน และชาวต่างประเทศ 5,600 คน) เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน 86.14% (ที่มา : กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม 2553)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่สนใจผลิตภัณฑ์ ศูนย์แสดงและจำหน่ายสินค้าโอท็อป อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 100 คน เป็นการสุ่มแบบบังเอิญ

1.4.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1.4.2.1 รูปแบบลวดลาย “ประเทียม” ชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

1.4.2.2 การผลิตเครื่องเงินประเภท “ประเทียม” โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่น ชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

1.4.2.3 ศึกษาวัดวัสดุในท้องถิ่นที่สามารถใช้ร่วมกับเครื่องเงิน “ประเทียม” ในรูปแบบภูมิปัญญาชาวบ้านอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4.2.4 พัฒนาผลิตภัณฑ์ด้วยรูปแบบลวดลายพื้นถิ่น โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่น ชาวบ้านอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

1.4.2.5 ประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ใหม่ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ที่นำมาพัฒนาใหม่แล้ว

1.5 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1.5.1 การศึกษา หมายถึง ศึกษารูปแบบ ลวดลาย วัสดุและกรรมวิธีการผลิตเครื่องประดับเงิน “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

1.5.2 พัฒนาผลิตภัณฑ์ หมายถึง การนำเอาวัสดุในท้องถิ่นอำเภอเขวาสินรินทร์ มาประยุกต์ใช้ร่วมกับ “ประเก้อม” ได้อย่างเหมาะสม เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว หรือเป็นของที่ระลึก

1.5.3 ลวดลาย หมายถึง ลวดลายจากเม็ดประเก้อมโบราณ เป็นลวดลายที่ผู้สร้างงานต้องการสื่อความหมายเฉพาะท้องถิ่น และเป็นลวดลายที่เลียนแบบมาจากธรรมชาติ

1.5.4 ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง ลวดลาย “ประเก้อม” โบราณที่เคยมีมาแล้วในท้องถิ่น โดยศักยภาพของช่างฝีมือจากชุมชน อำเภอเขวาสินรินทร์

1.5.5 ประเก้อม หมายถึง เครื่องเงิน ที่ผลิตจากชุมชนบ้านเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ โดยกระบวนการผลิตจากช่างในชุมชนเขวาสินรินทร์ เรียกว่า “เม็ดประเก้อม”

1.5.6 อำเภอเขวาสินรินทร์ หมายถึง อำเภอที่มีการทำเครื่องประดับเงินของจังหวัดสุรินทร์

1.5.7 ผลิตภัณฑ์ใหม่ หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากประยุกต์ลวดลายโบราณ มาใช้ร่วมกับวัสดุในท้องถิ่น อำเภอเขวาสินรินทร์ สามารถใช้งานและเป็นไปในทิศทางเดียวกับเครื่องเงินประเก้อมโบราณ

1.5.8 การประยุกต์ หมายถึง การลดหรือเพิ่มลวดลายพื้นถิ่น โดยการนำเม็ดประเก้อมแต่ละลวดลายมารวมกับวัสดุอื่น ให้มีความทันสมัยและสามารถใช้งานได้

1.5.9 วัสดุในท้องถิ่น หมายถึง ผลิตภัณฑ์ต่างๆจากอำเภอเขวาสินรินทร์ ที่นำมาประยุกต์ร่วมกันกับเม็ดประเก้อมให้มิลวดลายไปในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ ผ้าไหม เป็นต้น

1.5.10 ผู้ผลิต หมายถึง กลุ่มชาวบ้าน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ที่ได้สืบทอดการผลิตเครื่องประดับเงินมาจากบรรพบุรุษ

1.5.11 ผู้บริโภค หมายถึง กลุ่มนักท่องเที่ยวหรือผู้ที่สนใจในผลิตภัณฑ์ใหม่ที่พัฒนาแล้ว

1.5.12 ความต้องการในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ของผู้บริโภค หมายถึง ความสนใจของกลุ่มนักท่องเที่ยว ผู้ที่สนใจ หรือผู้ที่มีความต้องการในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ จากกลุ่มโอท็อป อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ มาเป็นของฝากหรือของที่ระลึก

1.5.13 ความพึงพอใจของผู้บริโภค หมายถึง รูปแบบตามความเหมาะสมตามความต้องการมุ่งประโยชน์ใช้สอย ความสวยงาม ประณีต เหมาะสมกับราคา และมีคุณค่า บอกรถึงแหล่งของที่มาของผลิตภัณฑ์ได้

1.5.14 ความพึงพอใจในผลงานการออกแบบด้านลักษณะเฉพาะถิ่น หมายถึง รูปแบบผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ใช้วัสดุและการผลิตของช่างในชุมชน ที่สามารถสื่อถึงที่มาของแหล่งผลิตได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5.15 ความพึงพอใจในผลงานการออกแบบด้านประโยชน์ใช้สอย หมายถึง ผลลัพธ์ที่พัฒนา มีความเหมาะสม สามารถใช้งานได้จริง ปลอดภัย ดูแลง่าย และเพื่อจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว

1.5.16 ความพึงพอใจในผลงานการออกแบบด้านความงาม หมายถึง ผลลัพธ์ที่มีความสวยงาม มีการจัดวางลวดลายที่น่าสนใจและวัสดุที่ใช้ร่วมกันอย่างเหมาะสม กระบวนการผลิตที่ประณีต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักฐานทางเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเคือม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น สามารถศึกษาได้จากโบราณสถาน โบราณวัตถุที่เป็นเครื่องประดับ ประเพณี และวัฒนธรรม ซึ่งสื่อให้เห็นถึง ความเชื่อ ศาสนา วิถีชีวิตที่นำมาสร้างสรรค์เป็นลวดลาย และกรรมวิธีการผลิต โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำราต่างๆต่อไปนี้

- 2.1 ประวัติและความเป็นมาของการก่อตั้งเมืองสุรินทร์
- 2.2 ที่มาและความสำคัญของเครื่องประดับเงิน “ประเคือม” จังหวัดสุรินทร์
- 2.3 วัสดุและกรรมวิธีการผลิตเครื่องเงิน “ประเคือม” จังหวัดสุรินทร์
- 2.4 วัสดุและผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น จังหวัดสุรินทร์
- 2.5 หลักและพื้นฐานการออกแบบเครื่องประดับ
- 2.6 นวัตกรรมการออกแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน
- 2.7 กลุ่มเป้าหมาย
- 2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ประวัติและความเป็นมาของการก่อตั้งเมืองสุรินทร์

2.1.1 ประวัติและความเป็นมา

จังหวัดสุรินทร์ได้รับการสันนิษฐานจากนักประวัติศาสตร์ว่า พื้นที่ตั้งเมืองสุรินทร์มีชุมชนอาศัยอยู่เมื่อประมาณ 2,000 ปีล่วงมาแล้ว พบหลักฐานการอยู่อาศัยของมนุษย์ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ยุคโลหะตอนปลาย ซึ่งมีการใช้เครื่องมือเหล็กแล้ว ซึ่งยังปรากฏให้เห็นชุมชนโบราณกว่า 59 แห่ง จากสภาพภูมิศาสตร์ ที่มีอาณาเขตต่อเนื่องกับพื้นที่ที่เคยเป็นอาณาจักรขอมโบราณ ทำให้ชุมชนในจังหวัดสุรินทร์ได้รับวัฒนธรรมจากขอมมาโดยตลอดตั้งแต่ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 12 เป็นต้นมา เมื่อขอมเสื่อมอำนาจลง ไม่ปรากฏหลักฐานเด่นชัดที่แสดงถึงการอยู่อาศัยของชุมชนในสมัยต่อมา จนกระทั่งในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย พ.ศ. 2260 ปรากฏร่องรอยขึ้นอีกครั้งหนึ่งในพงศาวดารอีสาน ชาวพื้นเมืองกลุ่มหนึ่งที่เรียกตัวเองว่า กูย อาศัยอยู่แถบเมืองอัตปือแสนแป แคว้นจำปาศักดิ์ ขณะนั้นเป็นดินแดนของไทย และเป็นผู้ที่มีความสามารถในการจับช้างป่ามาเลี้ยงไว้ใช้งาน พวกนี้อพยพข้ามลำน้ำโขงมาสู่ฝั่งขวา โดยได้แยกย้ายกันไปตั้งชุมชนตามที่เมืองสิง (อ.จอมพระ) บ้านโคกล่าดวน (อ.ชุมพลบุรี จ.ศรีสะเกษ) บ้านอ้อจะปะนี้้ง (อ.สังขะ) และบ้านกุดปะไท (อ.ศีขรภูมิ) ในปี พ.ศ. 2303 หัวหน้าชาวกูยที่อาศัยอยู่ในบริเวณนี้ได้ช่วยขุนนางจากราชสำนักคล้องช้างเผือกแตกโรง มาจากกรุงศรีอยุธยากลับไปได้ ต่อมาได้ส่งส่วยของป่าและรับราชการกับราชสำนัก จนได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์และยกบ้านที่ปกครองขึ้นเป็นเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.1 ภาพจำลอง พระยาสุรินทรภักดีศรีณรงค์จางวาง เจ้าเมืองสุรินทร์คนแรก
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม.วันที่ 1 มกราคม 2556)

ภาพที่ 2.2 อนุสาวรีย์พระยาสุรินทรภักดีศรีณรงค์จางวางหรือปุม
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม.วันที่ 1 มกราคม 2556)

ต่อมาในปี พ.ศ. 2306 หลวงสุรินทรภักดีหรือเชียงปุม หัวหน้าหมู่บ้านเมืองที่ได้ขอให้เจ้าเมืองพิมายกราบบังคมทูลขอพระกรุณาโปรดเกล้าฯ จากพระเจ้าอยู่หัวพระที่นั่งสุริยามรินทร์ย้ายหมู่บ้านจากบ้านเมืองที่ มาตั้งอยู่ที่บริเวณบ้านคูประทายซึ่งเป็นที่ตั้งเมืองสุรินทร์ในปัจจุบัน เนื่องจากเห็นว่าเป็นบริเวณที่มีชัยภูมิเหมาะสม มีกำแพงค่ายคูล้อมรอบ 2 ชั้น มีน้ำอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การประกอบอาชีพและอยู่อาศัย ต่อมาหลวงสุรินทรภักดีได้กระทำความดีความชอบเป็นที่โปรดปรานของพระเจ้าอยู่หัวพระที่นั่งสุริยามรินทร์ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ยกบ้านคูประทายเป็นเมืองประทายสมันต์และเลื่อนบรรดาศักดิ์หลวงสุรินทรภักดีเป็นพระยาสุรินทรภักดีศรีณรงค์จางวางให้เป็นเจ้าเมืองปกครอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในปี พ.ศ. 2329 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนชื่อเมืองประทายสมันต์เป็นเมืองสุรินทร์ ตามสร้อยบรรดาศักดิ์เจ้าเมือง เมืองสุรินทร์มีเจ้าเมืองปกครองสืบเชื้อสายกันมารวม 11 คน จนถึงปี พ.ศ.2451 ได้มีการปรับปรุงระบบบริหารราชการแผ่นดินเป็นแบบเทศาภิบาล ส่วนกลางจึงได้แต่งตั้งพระกรงศรีบุรีรักษ์ (สุข สุมานนท์) มาดำรงตำแหน่งเป็นข้าหลวงประจำจังหวัดหรือผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นคนแรก ส่วนผู้ว่าราชการจังหวัดคนปัจจุบันคือ นายเสริม ไชยณรงค์ ซึ่งเป็นผู้ว่าราชการจังหวัด คนที่ 51

ภาพที่ 2.3 ศาลหลักเมืองสุรินทร์

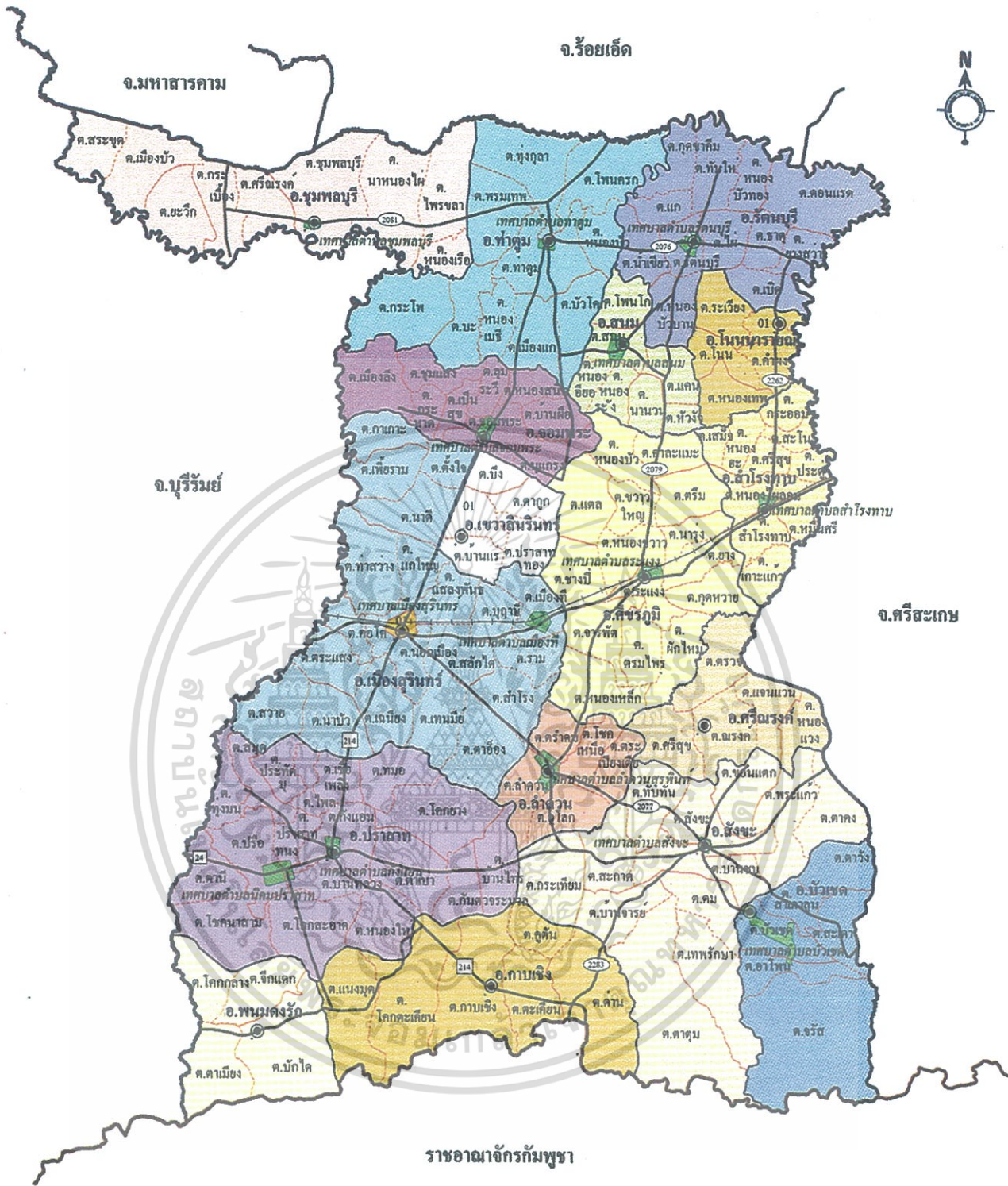
(ที่มา : คู่มือท่องเที่ยวจังหวัดสุรินทร์ อ.ส.ท. ฉบับเดือนตุลาคม, 2552 : 4)

2.1.2 สภาพทางภูมิศาสตร์

จังหวัดสุรินทร์ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเนื้อที่ประมาณ 8,124.056 ตารางกิโลเมตร (ประมาณ 5,077,535 ไร่) ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 457 กิโลเมตร

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดมหาสารคาม
 ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดศรีสะเกษ
 ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดบุรีรัมย์
 ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดอุดรธานี ราชอาณาจักรกัมพูชา ในพื้นที่ 4 อำเภอ คือ บัวเขต สังขะ กาบเชิง และพนมดงรัก ความยาวตลอดแนวชายแดนประมาณ 90 กิโลเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.4 แผนที่จังหวัดสุรินทร์

(ที่มา : คู่มือการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2552 : 24)

การเดินทางรถยนต์ จากกรุงเทพฯ ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 1 (ถนนพหลโยธิน) แล้วแยกเข้าสู่เส้นทางหลวงหมายเลข 2 (ถนนมิตรภาพ) ที่จังหวัดสระบุรี และเดินทางเข้าเส้นทางโชคชัย-เดชอุดม(ทางหลวงหมายเลข 24) ผ่านอำเภอนางรอง อำเภอบำเหน็จณรงค์ จากอำเภอบำเหน็จณรงค์แยกซ้ายเข้าทางเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลวงหมายเลข 214 ถึงตัวเมืองสุรินทร์ รวมระยะทาง 457 กิโลเมตร หรืออาจเดินทางจากกรุงเทพฯ ไปจังหวัดนครราชสีมาต่อด้วยทางหลวงหมายเลข 226 ผ่านอำเภอจักราช ห้วยแถลง ลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ สู่อำเภอสุรินทร์ รวมระยะทาง 434 กิโลเมตรรถโดยสารประจำทาง จากกรุงเทพฯมีรถโดยสารประจำทางออกจากสถานีขนส่งสายตะวันออกเฉียงเหนือถนนกำแพงเพชร 2 (หมอชิต 2) ไปจังหวัดสุรินทร์ทุกวัน รถไฟ มีรถไฟออกจากสถานีรถไฟกรุงเทพฯ (สถานีหัวลำโพง) และสถานีบางซื่อ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2554)

2.1.3 ภูเขา

จังหวัดสุรินทร์ มีเทือกเขาพนมดงรักทอดยาวตามแนวเขตแดนไทย - กัมพูชา ทางด้านตอนใต้ของจังหวัด มีเขาสวายหรือพนมสวายในเขต ต.นาบัว อ.เมืองสุรินทร์ เป็นภูเขาไฟที่ดับแล้ว มียอดเตี้ยๆ 3 ยอด ยอดที่ 1 ชื่อยอดเขาชวย (พนมเปราะ) เป็นที่ตั้งของวัดพนมสวาย และเป็นທີ່ประดิษฐานพระพุทธรูปสุรินทร์มงคล ปางประทานพร ภาปร. ยอดที่ 2 ชื่อยอดเขาหญิง (พนมขรैया) เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปองค์ขนาดกลาง ยอดที่ 3 ชื่อยอดเขาคอก (พนมกรอล) พุทธสมาคมจังหวัดสุรินทร์ ได้สร้างศาลาอัฐฐสมุข เพื่อเป็นอนุสรณ์ ฉลองกรุงรัตนโกสินทร์ครบ 200 ปี เป็นที่ประดิษฐานรอยพระพุทธรูปจำลอง และสถาปนาพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร (หลวงปู่ดูลย์ อตุโล) เกจิอาจารย์ที่ชาวสุรินทร์เคารพนับถือ ปัจจุบันเขาสวายได้รับการประกาศเป็น วนอุทยานพนมสวาย

2.1.4 สังคมและคุณภาพชีวิต

ประเพณีและวัฒนธรรม จังหวัดสุรินทร์ ประชากรร้อยละ 93 อาศัยอยู่ในเขตชนบท โดยมีประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเมือง ได้แก่ เทศบาลเมืองสุรินทร์ และเทศบาลตำบลอีก 24 แห่ง เป็นจังหวัดที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ประเพณีและความเป็นอยู่เนื่องจากประชากรที่พูดภาษาต่างกัน 3 กลุ่ม หรือ “สุรินทร์ 3 เผ่า” คือ เขมร กูย และลาว แต่ประชากรทั้งหมดมีความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย มีความสามัคคี ต่างได้รักชาติวัฒนธรรม ประเพณี ภาษาของตนไว้เป็นอย่างดี และเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่น

จังหวัดสุรินทร์ มีประเพณีที่สำคัญมากมาย ได้แก่ ประเพณีบวชนาคช้าง งานประเพณีขึ้นเขาสวาย เคาะระฆังพันใบ ไหว้ 9 สิ่งศักดิ์สิทธิ์ งานช้างและกาชาดสุรินทร์ ประเพณีแขนนกตารกันตรึม การกวนข้าวทิพย์ การแต่งงาน หรือ แขนกัร กะโน้บติงตอง เรือมอันเร หรือ ลูตอันเร เรือมตรต เรือมอ้าย โขง สะบ้า ลิกเขมร มโหรี เจริง และ เจริงเบริน

2.1.5 การศาสนา

จังหวัดสุรินทร์มีศาสนสถานต่าง ๆ จำแนกเป็น วัด 755 แห่ง ที่พักสงฆ์ 496 แห่ง โบสถ์คริสต์ 24 แห่ง และมัสยิด 1 แห่ง (แหล่งข้อมูล สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์ และสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสุรินทร์ ข้อมูล ณ เดือนตุลาคม 2553) โดยมีพระอารามหลวง คือ วัดศาลาลอย และ วัดบูรพาราม (เป็นวัดสำคัญเก่าแก่ของจังหวัด มีอายุประมาณ 200 ปี เป็นที่ประดิษฐานหลวงพ่อบุญรอด พระพุทธรูปสำคัญประจำจังหวัด) นอกจากนี้จังหวัดยังมีพระเกจิที่มีชื่อเสียงอีกหลายรูป เช่น พระครูปราสาทพรหมคุณ (หลวงปู่หงษ์ พรหมปัญโญ) วัดเพชรบุรี (สุสานทุ่งมน) อ.ปราสาท, พระครูวิสุทธิกิตติญาณ (หลวงปู่ศุข กิตติญาณ) วัดศรีลำยอง อ.ปราสาท และ พระพิมพ์พัฒนาร วัดมงคลรัตน อ.เมืองสุรินทร์ (หนังสือสรุปผลการปฏิบัติราชการจังหวัดสุรินทร์. 2553)

สรุป จากข้อมูลดังกล่าวทำให้ทราบว่า จังหวัดสุรินทร์มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ประเพณีและความเป็นอยู่เนื่องจากประชากรที่พูดภาษาต่างกัน 3 กลุ่ม หรือ “สุรินทร์ 3 เผ่า” คือ

เขมร กูย และลาว แต่ประชากรทั้งหมดมีความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย มีความสามัคคี ต่างได้รักษา วัฒนธรรม ประเพณี ภาษาของตนไว้เป็นอย่างดี แต่ก็โยงถึงกันด้วยลักษณะเชิงเครือญาติ วัฒนธรรม และศาสนา หรือลัทธิความเชื่อของแต่ละชุมชน

2.2 ที่มาและความสำคัญของเครื่องประดับเงิน “ประเก้อม” จังหวัดสุรินทร์

2.2.1 ปัจจัยในการสร้างสรรค์เครื่องประดับ

ด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม ซึ่งในเครื่องประดับสมัยก่อน ประวัติศาสตร์ที่พบบนผืนแผ่นดินไทย พบในแหล่งโบราณคดีที่มีอายุอยู่ในสมัยยุคหินใหม่ และสมัย โลหะ หรือที่เรียกว่า สังคมเกษตรกรรมและสังคมเมืองเริ่มแรก การค้นพบมีทั้งที่พบจากการขุดค้นพบ ทางวิชาการและจากการพบโดยบังเอิญ นั่นคือ การพบโครงกระดูกที่มีเครื่องประดับอยู่พร้อมกับ ภาชนะดินเผาที่ใส่อาหารหรือเครื่องมือเครื่องใช้อื่น ซึ่งผู้ตายเคยเป็นเจ้าของ หรือใช้เมื่อครั้งยังมีชีวิต อยู่ เมื่อเวลาเจ้าของตายลูกหลานก็จะนำของเหล่านั้นบางส่วนฝังมาด้วย ด้วยความเชื่อว่าผู้ตายคง จำเป็นจะต้องใช้ต่อไปนั่นเอง กล่าวว่เครื่องประดับนั้นมีความเป็นมาและความเก่าแก่ที่สุดอย่างหนึ่ง ในบรรดาโบราณวัตถุที่มนุษย์สามารถสร้างทำขึ้นมาได้ ซึ่งในเริ่มแรกการทำเครื่องประดับนั้น มนุษย์ คงจะใช้วัตถุที่เขาสามารถหาได้ง่ายๆ ในระยะนั้น สิ่งต่างๆ เปลือกหอย และกระดูกสัตว์ แต่ในระยะ ต่อมาเมื่อ มนุษย์เริ่มมีการเรียนรู้เกี่ยวกับหินมีค่าสามารถนำมาขัดเจียะไนให้สวยงามหรือมีความรู้ใน การหลอมโลหะเครื่องประดับมีลักษณะงดงามขึ้นด้วยวิธีการที่มีความซับซ้อนขึ้น และมีเครื่องประดับ ที่ทำด้วยโลหะ เงิน และทองคำ

อย่างไรก็ตาม ลักษณะของเครื่องประดับที่สืบทอดต่อกันมานับเป็นเวลาหลายร้อยปี พบว่า รูปแบบและกรรมวิธีการผลิตในเครื่องประดับแต่ละประเภทไม่ค่อยมีการเปลี่ยนแปลงไปมากนักและ การตกแต่งร่างกายของมนุษย์ด้วยเครื่องประดับแต่ละประเภท ไม่ค่อยมีการเปลี่ยนแปลงไปมากนัก และการตกแต่งร่างกายของมนุษย์ด้วยเครื่องประดับนั้น พบว่ามีทั้งบุรุษและสตรี ที่แสดงความรู้สึก ปรารถนาด้วยความสวยงาม จึงก่อให้เกิดความคิดสุนทรีย์ที่ออกแบบเครื่องประดับขึ้น ตามความนิยม ในแต่ละยุคสมัย ตามที่กล่าวมาแล้วพอสรุปได้ว่าในดินแดนที่เคยเป็นราชอาณาจักรปัจจุบัน เคยมี มนุษย์ที่เจริญด้วยอารยธรรม อยู่มาแล้วตลอดทั่วทุกภาค และสืบทอดอารยธรรมต่อกันเรื่อยมา มากกว่า 50,000 ปี เป็นกลุ่มชนที่มีภูมิปัญญาที่สร้างสรรค์งานศิลปหัตถกรรมมานับพันปี เหลือ ผลงานใช้ชนรุ่นหลังได้ฉงน ก่อให้เกิดความน่าสนใจ และภาคภูมิใจในมรดกทางวัฒนธรรมของบรรพ บุรุษ

2.2.2 เอกลักษณะศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นสุรินทร์ที่เกี่ยวข้องกับเครื่องประดับ

1. ลวดลายที่ปรากฏบนโบราณสถานและประติมากรรม

วัฒนธรรม จุฑะวิภาต. 2545 : 103 กล่าวว่า งานสถาปัตยกรรมเป็นงานที่มีเอกลักษณ์อันโดดเด่นแตกต่างไปตามแต่ละยุคแต่ละสมัย ซึ่งส่วนใหญ่ก็จะเชื่อมโยงเกี่ยวพันกับเรื่องศาสนาเช่น สถูป ปรางค์ เจดีย์ วิหาร อุโบสถ หรือศาสนสถานของพราหมณ์ฮินดู โดยผลงานต่างๆเหล่านี้มีการ ออกแบบรูปทรงและลวดลายอย่างวิจิตรงดงามเพื่อแสดงถึงความเคารพสักการะของผู้สร้าง ตัวอย่างเช่น ลวงลายบนทับหลังหรือหน้าบัน เสาประดับกรอบประตู ซ่อฟ้า ไบระกา ทางหงส์ คันทวย ซึ่งล้วนมีการตกแต่งอย่างวิจิตรบรรจง การนำรูปแบบหรือลวดลายที่ปรากฏบนงานสถาปัตยกรรมมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผสมผสานในชิ้นงานเครื่องประดับ ก็ยังมีความน่าสนใจอยู่ หากผู้ออกแบบเครื่องประดับเห็นคุณค่าของสิ่งเก่าและพร้อมที่จะประยุกต์ใช้ประโยชน์จากสิ่งนั้น

เจริญ ไวรวัจนกุล และคณะ. 2536 : 14 กล่าวว่า ถ้าย้อนประวัติศาสตร์กลับไปสู่อดีตหลักฐานทั้งโดยเนื้อหาของประวัติศาสตร์เอง ชาวทิวศวิทยายืนยันว่า บริเวณภาคอีสานของประเทศไทย เมื่อประมาณ 1900-1400 ปี คือ ระหว่างพุทธศตวรรษที่ 6-11 ดินแดนส่วนนี้คือดินแดนของอาณาจักรฟูนัน ซึ่งเป็นอาณาจักรขอมโบราณ รูปแบบศิลปกรรมของอาณาจักรฟูนัน หลักฐานทางโบราณคดีที่พบเป็นพระพุทธรูปแบบคุปตะของอินเดีย และปติมากรรมรูปวิษณุ สวมหมวกทรงกระบอก เหยียดแขนและเครื่องงาแบบอินเดีย ลูกปัด เศษเครื่องถ้วยชาม และเครื่องประดับ

ในราวกลางศตวรรษที่ 11 อาณาจักรฟูนันถูกยึดครองด้วยอาณาจักรเจนละ แต่ลักษณะการปกครองและศาสนายังคงเป็นแบบฟูนัน จึงถือได้ว่าแทบจะไม่มีเปลี่ยนแปลงใดๆ แต่ลักษณะอาณาจักรเจนละ คือการสร้างโบราณสถานสำคัญหลายแห่ง สืบเนื่องจากการย้ายเมืองหลวงถึง 3 ครั้ง ในสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ 2 จึงปรากฏลักษณะลวดลายบนโบราณสถานที่ยังปรากฏบนทับหลังที่สวยงาม และมีลวดลายของนางอัปสรในท่าทางต่างๆ มีความสวยงามทั้งชุดแต่งกายและเครื่องประดับ ต่อมาอาณาจักรเจนละได้ล้มสลายลงบรรดาเมืองน้อยใหญ่ได้ตั้งตัวเป็นอิสระ เช่น ศรีวิชัย และทวารวดี เชื่อว่าภาคอีสานบางส่วนและภาคกลางของไทยในปัจจุบันเป็นดินแดนของทวารวดี ดังนั้น โบราณสถานและปติมากรรมตลาดจนเครื่องประดับจึงได้รับอิทธิพลจากอาณาจักรฟูนัน และอาณาจักรเจนละ (เจริญ ไวรวัจนกุล และคณะ. 2536 : 10-14)

จังหวัดสุรินทร์เป็นจังหวัดที่มีโบราณสถานขอมโบราณมากมายเชื่อว่าเป็นเส้นทางการเดินทางระหว่างเขาพระวิหารไปเขาพนมรุ้ง จึงได้มีปราสาทเก่าแก่มากมาย ที่สำรวจพบมีทั้งสิ้น 33 แห่ง แต่ปราสาทศีขรภูมิ และปราสาทบ้านพลวงเป็นโบราณสถานที่ถือว่า มีความสมบูรณ์ของลวดลายอยู่มาก ปราสาทศีขรภูมิเป็นศาสนสถานที่ยังคงเหลืออยู่ในศาสนาพราหมณ์ มีคุณค่าในด้านศิลปกรรม ประวัติศาสตร์และโบราณคดี โดยเฉพาะศิลาทับหลังที่ติดอยู่กับตัวองค์พระปรางค์ประธาน ซึ่งได้รับการยกย่องจากปราชญ์ทางศิลปะโบราณคดีว่า เป็นทับหลังที่มีความสมบูรณ์และมีฝีมือและสลักที่ประณีตสวยงามที่สุดอีกแห่งหนึ่งของไทยทับหลังปราสาทศีขรภูมิจำหลักเป็นภาพเล่าเรื่องท่ามกลางสายพรรณพฤกษา มีภาพบุคคลและภาพสัตว์เข้ามาประกอบอย่างมากมายจากการศึกษา ลักษณะทางประติมากรรมของศิลาทับหลังแผ่นนี้เห็นว่ากึ่งกลางทับหลังเป็นรูปบุคคล ขนาดใหญ่มี 10 กร แสดงอาการกำลังฟ้อนรำเหนือหงส์แบก 3 ตัว ซึ่งยืนอยู่เหนือหน้ากาลอีกทีหนึ่ง เมื่อพิจารณา ลักษณะการแต่งกายของบุคคลจะเห็นว่า เป็นรูปบุรุษนุ่งผ้าแบบโจงกระเบนสั้น (Sambhat) ใบหน้าอมยิ้มเล็กน้อยแสดงความเมตตากรุณา สวมกะบังหน้าและชฎามงกุฎ มีพู่และดอกไม้ประดับ สวมต่างหูและกรองสรูปสามเหลี่ยมขนาดใหญ่ประดับด้วยลายเพชรพลอย จากรูปร่างลักษณะหน้าตาและเครื่องแต่งกายที่ได้รับการประดับตกแต่ง อย่างวิจิตรบรรจง แสดงว่าบุรุษดังกล่าวนี้เป็นบุคคลชั้นสูงหรือเทพที่สำคัญที่สุดในบรรดาบุรุษบุคคลที่ปรากฏอยู่ทั้งหมด บริเวณข้างกรอบประตูของปรางค์ประธาน มีภาพสลักหินเป็นรูปนางอัปสรทั้งสองด้านพร้อมลวดลายอันวิจิตร สวนเครื่องประดับ กะบังหน้า มีดอกไม้ประดับ สวมต่างหู และกรองสรูปสามเหลี่ยม (เจริญ ไวรวัจนกุล.2536:70)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.5 ลวดลายทับหลังซึ่งสมบูรณ์มากที่ปราสาทศิขรภูมิ
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 1 มกราคม 2556)

ภาพที่ 2.6 ภาพนางอัปสรที่ปราสาทศิขรภูมิ (ช่วงอาณาจักรเจนละ)
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 1 มกราคม 2556)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.7 ภาพนางอัปสรานครวัดนครธม (ช่วงอาณาจักรเจนละ)

(ที่มา : www.oknation.net)

ภาพที่ 2.8 ลักษณะดอกไม้เครื่องประดับบนมงกุฏนางอัปสรามีเค้าและแบบคล้ายตะเกาต่างหูโบราณ

(ที่มา : www.oknation.net)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากภาพที่ 2.15 ลวดลายทับหลังซึ่งสมบูรณ์มากที่ปราสาทศีขรภูมิ (ช่วงอาณาจักรเจนละ) ภาพที่ 2.16 ภาพนางอัปสรที่ปราสาทศีขรภูมิ (ช่วงอาณาจักรเจนละ) ภาพที่ 2.17 ภาพนางอัปสร นครวัดนครธม (ช่วงอาณาจักรเจนละ) ภาพที่ 2.18 ลักษณะดอกไม้เครื่องประดับบนมงกุฏนางอัปสรามีเค้าและแบบคล้ายตะเกาต่างหุบโบราณ จะเห็นว่าภาพทั้งหมดเป็นภาพนูนต่ำ ที่อยู่ในช่วงอาณาจักรเจนละในประติมากรรมเหล่านี้ มีส่วนประกอบของเครื่องประดับปรากฏอยู่ด้วยซึ่งได้แก่ กระบังหน้า และชฎามงกุฏ มีพู่และดอกไม้ประดับ สวมต่างหูและกรองสรูปสามเหลี่ยมขนาดใหญ่ ประดับด้วยลายเพชรพลอย เรื่องราวในภาพเล่าเรื่องท่ามกลางสายพรรณพฤกษาโดยเฉพาะลักษณะดอกไม้เครื่องประดับบนมงกุฏนางอัปสรามีเค้าและแบบคล้ายตะเกาต่างหุบโบราณ

สรุป จากการศึกษาปราสาทในจังหวัดสุรินทร์ มีโบราณสถานขอมโบราณมากมายเชื่อว่าเป็นเส้นทางการเดินทางระหว่างเขาพระวิหารไปเขาพนมรุ้ง ปราสาทศีขรภูมิและปราสาทบ้านพลวงเป็นโบราณสถานถือว่ามีความสมบูรณ์ปราสาทศีขรภูมิเป็นศาสนสถานที่ยังคงสร้างขึ้นเนื่องในศาสนาพราหมณ์ มีคุณค่าในด้านศิลปกรรม ประวัติศาสตร์และโบราณคดี โดยเฉพาะศิลาทับหลังที่ติดอยู่กับตัวองค์พระปรารักษ์ประธาน ซึ่งได้รับการยกย่องจากปราชญ์ทางศิลปะโบราณคดีว่า เป็นทับหลังที่มีความสมบูรณ์และมีฝีมือและสลักที่ประณีตสวยงามที่สุดอีกแห่งหนึ่งของไทย ปราสาทแต่ละแห่งจะถูกสร้างตามความเชื่อ แสดงออกถึงวัฒนธรรมและประเพณีที่ถ่ายทอดออกมา มีความสมบูรณ์ของลวดลายอยู่มาก

2. ลักษณะประติมากรรมที่พบในจังหวัดสุรินทร์

การศึกษาถึงความเป็นมาของเครื่องประดับ นอกจากศึกษาจารึกร่องรอยของโบราณวัตถุที่หลงเหลือจากหลักฐานการค้นพบทางโบราณคดีแล้วยังสามารถศึกษาจากประติมากรรมบางแบบที่พบตามปราสาทต่างๆ ซึ่งในจังหวัดสุรินทร์เป็นจังหวัดที่พบประติมากรรมศิลปะแบบขอมมากถึง 5 แบบ จากทั้งหมด 14 แบบ ประติมากรรมทั้ง 5 แบบ ได้แก่ ศิลปะแบบไพรกะเมง ศิลปะแบบเกาะแกร์ ศิลปะแบบปาปวน ศิลปะแบบนครวัด และศิลปะแบบบายูน

ลักษณะของศิลปะไพรกะเมง (พ.ศ. 1180-1250) มีลักษณะต่อเนื่องกับศิลปะสมโบร์ไพร ซึ่งทับหลังมีลักษณะรูปโค้ง มีพวงมาลัยห้อย ภายในรูปเหนือวงโค้งมีรูปคนโผล่ออกมามีรูปลวดลายคล้ายใบไม้และดอกไม้ พบที่ปราสาทภูมิโปน จังหวัดสุรินทร์

ศิลปะแบบเกาะแกร์ (พ.ศ. 1465-1490) มีลักษณะแบบบังเค็ง คือทับหลังจะเป็นท่อนพวงมาลัย ส่วนปลายจะม้วนออกให้เป็นลายใบไม้ บริเวณกลางจะสลักให้เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับศาสนา อาทิ รูปพระกฤษณะฆ่าพระยาคูร์ หรือพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณ พบที่ ปราสาทสังข์ ศิลปะชัย จังหวัดสุรินทร์

ศิลปะแบบปาปวน (พ.ศ. 1553-1623) ทับหลังมีลักษณะเป็นการเล่าเรื่อง โดยมีภาพบุคคลเป็นส่วนใหญ่ มีรูปของหน้าสัตว์ประหลาด โดยการผสมผสาน รวมกับเทวดาที่นั่งอยู่ภายในซุ้มหรือบางภาพอาจเป็นการเล่าเรื่องของกฤษณาตาร ได้แก่ ปราสาทบ้านพลวง และปราสาทตาเมือนธม จังหวัดสุรินทร์

ศิลปะแบบนครวัด (พ.ศ. 1650-1718) ทับหลังสลักภาพศิวนาถราช พระศิวะนาถราช ได้รับการยกย่องว่าเป็นราชาแห่งการพ้อรำ ทำรำของพระองค์มีมากมายถึง 108 ท่า ผู้นำถือศาสนาพราหมณ์เชื่อกันว่าการรำรำของพระองค์จะส่งผลต่อโลกได้ หากรำรำในจังหวัดที่พ้อดีโลกจะร่มเย็นเป็นสุข หากโกรธกริ้วจะรำรำด้วยจังหวัดที่รุนแรง นำมาซึ่งภัยพิบัติต่าง ๆ นานา ภาพพระศิวะนาถราชนี้ พระศิวะจะอยู่ตรงกลางมีหลายพระกร แวดล้อมด้วยเทพเจ้าและบริวารในทับหลังชั้นนี้พระศิวะรำรำอยู่บนหงส์ ซึ่งยืนอยู่บนหน้ากาลอีกที และมีเทพเจ้าและบริวารอยู่ด้านล่าง ถ้าไล่จากซ้ายไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางขวาจะเห็นได้ว่าประกอบด้วยพระอุมา พระวิษณุ พระพรหม และพระฆเณศ เทพเหล่านี้จะมาช่วยทรงดนตรี เพื่อกำกับจังหวะการร้ายรำของพระศิวะ จะเห็นว่าการสลักภาพบุคคลเล่าเรื่องราวเล็กๆ แทรกอยู่ตามลายพรรณพฤกษาพบที่ปราสาทศรีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์

ศิลปะแบบชายน (พ.ศ. 1720-1780) ทับหลังเป็นพระพุทธรูปประทับนั่งบนหน้ากาลมีลักษณะของลายก้านขดละลายไปไม้ไม้ม้วน พบที่ปราสาทตาเมือน จังหวัดสุรินทร์ (มณฑนา ทองสุพล.2554 :11-15)

ภาพที่ 2.9 ประติมากรรมทับหลังศิลปะไพรกะเม็ง

(ที่มา : www.oknation.net)

ภาพที่ 2.10 ทับหลังศิลปะสมัยเกาะแกร์

(ที่มา : <http://www.phimai-icc.ac.th>)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.11 ศิลปะร่วมสมัยศิลปะเขมรแบบคลัง-บาปวน
(ที่มา : <http://www.phimai-icc.ac.th>)

ภาพที่ 2.12 รูปนางอัปสราศิลปะนครวัด
(ที่มา : <http://www.phimai-icc.ac.th>)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

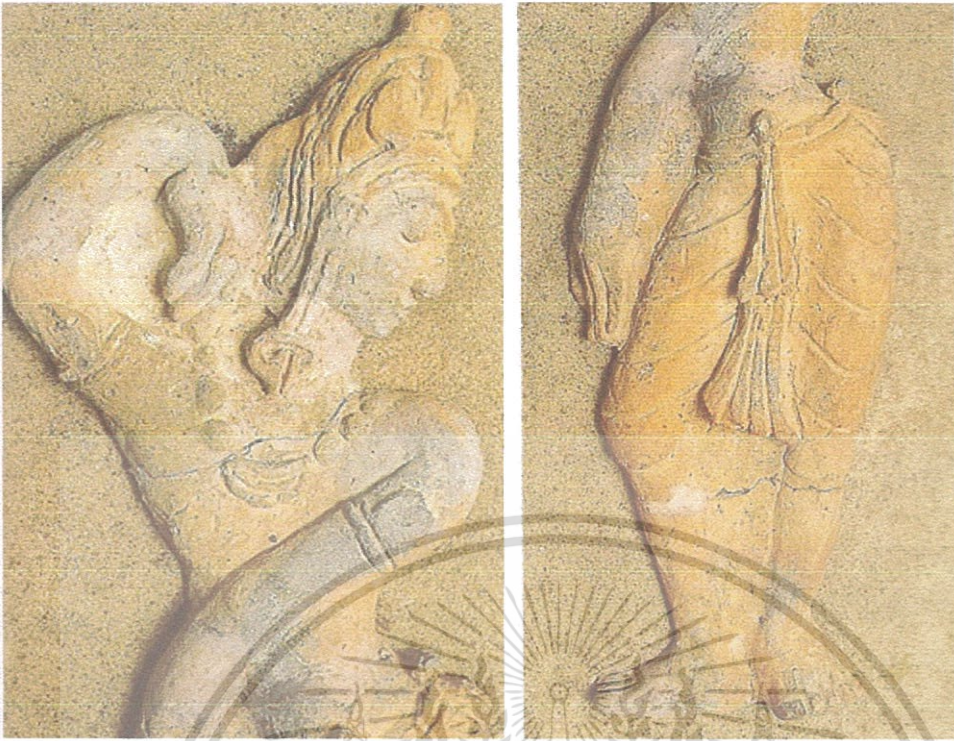
ภาพที่ 2.13 ภาพสลักปราสาทบายน

(ที่มา : <http://www.phimai-icc.ac.th>)

สรุป จากประติมากรรมต่างๆที่ค้นพบในจังหวัดสุรินทร์เป็นจังหวัดที่พบประติมากรรมขอมมากถึง 5 แบบ ได้แก่ ศิลปะแบบไพรกะเมง ศิลปะแบบเกาะแกร์ ศิลปะแบบปาปวน ศิลปะแบบนครวัด และศิลปะแบบบายน ซึ่งศิลปะแต่ละแบบจะมีความเหมือนกันตรงที่ว่า จะมีลวดลายที่เลียนแบบธรรมชาติรอบตัว มีลวดลายใบไม้ ดอกไม้ หรือลักษณะการใช้เส้นที่โค้งมน หรือเป็นภาพเรื่องเล่า โดยมีภาพบุคคลเป็นส่วนใหญ่ รูปของหน้าสัตว์ประหลาด โดยการผสมผสานรวมกับเทวดา เพื่อสื่อถึงเรื่องราวตามความเชื่อ

3. เครื่องประดับสมัยอาณาจักรฟูนัน อาณาจักรเจนละ และทวารวดี

เครื่องประดับของชาวฟูนัน มีทั้งศิราภรณ์ (เครื่องประดับศีรษะ) กรองคอ (สร้อยคอ) ต่างหู พาหุรัก (กำไลต้นแขน) กำไลข้อมือและเข็มขัดทั้งบุรุษและสตรี น่าจะไว้ผมยาวเกล้าผมเป็นมวยไว้กลางกระหม่อม และมีเครื่องประดับศีรษะ ได้แก่ พวงดอกไม้รัดรวบมวยผม สำหรับประดับรอบมวยผม กะบังหน้าหรือ เทริด ด้านหน้าเป็นรูปสามเหลี่ยมยอดแหลม ตรงกลางประกอบด้วยลายดอกไม้ขนาดใหญ่ 1 ดอก ชฎามงกุฎ ทรงกรวย ยอดตัดด้านหน้าทำเป็นกรอบพักร่มมีลายคล้ายกระจังอยู่ตรงกลาง หวีสับน่าจะมีการใช้หวีรูปยาว ซึ่งขอบสลักเป็นรูปลายดอกไม้ หรือรูปสัตว์อย่างสวยงามมาก หวีติดอยู่บนศีรษะใช้เป็นเครื่องประดับแบบหนึ่งตามแบบอินเดีย ซึ่งลักษณะศิลปกรรมในตอนกลางเป็นตอนปลายของรัฐฟูนันน่าจะมีรูปแบบคล้ายหรือร่วมแบบกับศิลปะทวารวดีตอนต้น

ภาพที่ 2.14 ลักษณะของการแต่งกายของชาวฟูนัน
(ที่มา : www.oknation.net)

จากภาพแผ่นประติมากรรมรูปช่างฟ้อน ศิระสามหมวกกลีบลำดับวนในสมัยอยุธยา และรัตนโกสินทร์ที่ใช้สืบต่อมา สวมตุ้มหูแบบแบนใหญ่ สวมลูกปัดรอบคอ มีชั้นตรงกลางเป็นแผ่นรียาวขนาดใหญ่และร้อยติดด้วยลูกปัดเม็ดกลม ที่ต้นแขนสวมพາหุรัดที่มีหัวเป็นรูปสามเหลี่ยมคล้ายกับหัวแหวนทองที่พบที่อุ้มทอง

กรองคอ (สร้อยคอ) มีใช้ทั้งบุรุษและสตรี ที่ปรากฏในการสลักจะแถบกว้าง ตรงกลางกว้างกว่าด้านข้าง และเรียวยาวไปทางด้านหลัง กรองคอนั้นตรงกลางส่วนที่กว้างทำเป็นลายดอกไม้ส่วนล่างเป็นพู่อุบะสั้นๆ เรียงร้อยกันไปตลอด

ต่างหู เท่าที่ปรากฏมีลักษณะ 3 แบบ คือ

- รูปวงแหวนขนาดใหญ่ สอดคล้องเข้ากับรูที่ริมตึงหู
- วงแหวนขอบหยัก คล้ายรูปเฟือง
- เป็นรูปพู่อุบะ ทรงกรวยแหลม

พาหุรัด (กำไลต้นแขน) พบว่านิยมใส่กำไลต้นแขนทั้งบุรุษและสตรี ส่วนใหญ่เป็นวงแบบเรียบๆ ส่วนที่มีลักษณะพิเศษจะเป็นวงแถบกว้างตรงกลางมีขนาดกว้าง เข็มขัด มีทั้งใช้แถบผ้าเรียบๆ คาดทับแถบผ้าถุง หรือใช้โลหะดุนเป็นลายดอกไม้สี่เหลี่ยมเรียงกันเป็นระยะๆ กำไลข้อมือ กำไลข้อมือมีลักษณะเป็นวงประกอบด้วยกระพรวน

สรูป ลักษณะเครื่องประดับสมัยอาณาจักรฟูนัน กรองคอ มีลักษณะตรงกลางกว้างและเรียวยาวออกไปด้านข้าง ซึ่งเป็นลักษณะสามเหลี่ยมตรงกลางส่วนที่กว้างทำเป็นลายดอกไม้ด้านล่างเป็นพู่อุบะสั้นๆ เรียงร้อยกันไปตลอด ต่างหู มีลักษณะวงกลม และรูปพู่อุบะทรงกรวยกลม มีวิธีการฉลุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น มิอนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พาทูร์ต มีลักษณะตรงกลางกว้างและเรียวยาวออกไปด้านข้าง ซึ่งมีลักษณะสามเหลี่ยม เข็มขัด มีลักษณะทั้งแบบเรียบๆ และแบบคุดลาย กำไลข้อมือ มีลักษณะวงกลมเรียบๆ รูปทรงของเครื่องประดับในอาณาจักรฟูนัน เป็นรูปทรงเลขาคณิต มีลวดลายเป็นลายดอกไม้ คน สัตว์ ใช้กรรมวิธีการผลิตโดยการดุน และฉลุ

สรูป เครื่องประดับอาณาจักรเจนละ พบตามประติมากรรมที่สำคัญ และที่เด่นชัดที่สุดคือทับหลัง ทับหลังศิวนาฏราชพื่อนรำบหนงส์ ที่ปราสาทศิขรมุมิ ส่วนประกอบของเครื่องประดับปรากฏอยู่ด้วยซึ่งได้แก่ กระบังหน้าและชฎามงกุฎ มีพู่และดอกไม้ประดับ สวมต่างหูและกรองคอ รูปสามเหลี่ยมขนาดใหญ่ ประดับด้วยลายเพชรพลอย ซึ่งเรื่องราวในภาพเล่าเรื่องท่ามกลางสายพรรณพฤษภฤชา ลักษณะเครื่องประดับสมัยอาณาจักรเจนละ กระบังหน้าและชฎามงกุฎ มีพู่และดอกไม้ประดับ กรองคอ มีลักษณะรูปสามเหลี่ยมขนาดใหญ่ ประดับด้วยเพชรพลอย ต่างหูลักษณะรูปพู่อุษะทรงกรวยแหลม

เครื่องประดับอาณาจักรทวารวดี ต่างหูของบุรุษและสตรีทวารวดีนิยมสวมต่างหูทั้ง 2 ข้าง ลักษณะต่างหูมีหลายแบบ และเท่าที่พบมีทำด้วยทองคำ บางชิ้นประดับอัญมณีด้วย ส่วนที่พบมากนั้นทำด้วยดีบุก

ต่างหูรูปห่วงกลม ปลายเล็ก ตรงกลางหนาใหญ่ เมื่อใส่แล้วจะถ่วงให้ตั้งห้อยยาวลงมาเหนือบ่า พบทั้งที่เป็นวัตถุแม่พิมพ์ที่ใช้หล่อ เวลาใส่จะเอาส่วนปลายขนาดเล็กคล้องไปในรูที่เจาะไว้ ต่างหูรูปกลมแบบใหญ่ มีทั้งแบบเรียบและที่ประดับลายเป็นรูปดอกไม้เวลาสวมเข้าใจว่าใช้เดียวหรือแป้นด้านหลังสอดเข้าไปในรูตั้งหรือหูตรงๆ และมีแผ่นเกลียวปิดลอคด้านหลัง ต่างหูรูปเม็ดมะยมขนาดใหญ่ ใช้คล้องที่รูตั้งหู ยาวลงมาเคลียไหล่

กรองคอ (สร้อยคอ) มีหลายแบบและทำจากวัสดุหลายอย่าง

- สร้อยลูกปัด ที่เม็ดกลางขนาดใหญ่กว่าเม็ดอื่น

- เป็นแถบกว้างเสมอกันตลอด ตรงกลางประดับเป็นลายรูปไข่เรียงต่อกัน

- ลูกประคำไม้มงคล เช่น ต้นกระเพรา (ตุลสี) ต้นรุทรสาสะ และไม้จันทร์

นำมาทำเป็นเม็ดกลมเจาะรูร้อยลูกประคำคล้องคอตามแบบอินเดีย และใช้ในการสวดมนต์

- เป็นสร้อยแถบกว้างนำจะทำด้วยทอง ประดับเป็นแนวไข่มุกหรือลูกปัด

ทรงกลางเป็นจี้แบบทับทรวง ประดับด้วยเพชรพลอย

- เป็นสร้อยคล้ายพวงอุษะเพชรพลอย หรือประดับด้วยจี้โลหะเสือกู้ สำหรับ

สร้อยคอรูปเขี้ยวเสือกู้นั้น ในอินเดียโบราณจะใช้เป็นสร้อยคอสำหรับคอ

กำไลข้อมือ (กังกณะ) มักเป็นเครื่องประดับที่นิยมของชนทุกระดับ กำไลข้อมือของบุรุษมักทำเป็นเหมือนปลอกทองมีทั้งแบบเกลี้ยงและมีลวดลายประดับเพชรพลอย ส่วนใหญ่จะสวมข้อมือทั้งสองข้าง โดยทั่วไปจะสวม 1-2 วง

แหวน ทวารวดีจะพบน้อยมาก ในรูปประติมากรรมที่เป็นรูปกษัตริย์หรือพระโพธิสัตว์ จะสวมน้อย แต่ที่เป็นโบราณวัตถุจะพบว่ามีหลายรูปแบบ ทั้งที่ทำด้วยทองคำเกลี้ยงและแบบมีลวดลายที่เรียกว่าแหวนปลอกมิต และมีหัวเป็นทองและประดับอัญมณี เช่นทับทิม และหินเขียวหนุมาน เป็นต้น

สรูป ลักษณะเครื่องประดับอาณาจักรทวารวดี กรองคอมี 2 ลักษณะ คือรูปทรงสามเหลี่ยม ตรงกลางเป็นจี้แบบทับทรวง ประดับด้วยเพชรพลอย และมีลักษณะเป็นสร้อยลูกปัด เป็นแหวนปลอกมิตมีทั้งแบบมีลวดลายและไม่มีลวดลาย มีอัญมณีประกอบ ต่างหู มีลักษณะวงกลม กำไล มีทั้งแบบเกลี้ยงและมีลวดลาย มีการประดับอัญมณีในบางชิ้น จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยได้สรุปว่า จากหลักฐาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางข้อมูลเอกสารการค้นพบ ประติมากรรม เรื่องราวทางศาสนา ประเพณีวัฒนธรรม โดยภาพ ประติมากรรมเล่าเรื่องราวท่ามกลางพฤกษา ลักษณะพฤกษาเป็นใบไม้มีมัน วางเทพเจ้าหรือกษัตริย์ ขนชั้นสูง เป็นจุดเด่น อยู่ตรงกลาง และสร้างความสมดุลเท่ากันซ้ายขวา เส้นและลวดลายโค้งมน สัมพันธ์กัน เครื่องประดับที่ประกอบบนเทพเจ้าหรือกษัตริย์ ขนชั้นสูง ได้แก่ ชฎามงกุฎประดับด้วย ดอกไม้ กรองศอ มีลักษณะสามเหลี่ยมมีการสลักลวดลายดอกไม้ประดับเพชรพลอย ต่างหุ้มมีลักษณะ วงกลมสามเหลี่ยมพู่อบะทรงกรวยแหลม

ส่วนเครื่องประดับที่ชุดค้นพบทางโบราณคดี พบเครื่องประดับสมัยอาณาจักรพูนันและ อาณาจักรทวารวดี ปรากฏในกษัตริย์ และชนชั้นสูง ซึ่งได้แก่ กรองศอรูปทรงสามเหลี่ยมตรงกลางเป็น จี๊แบบทับทรวงประดับด้วยเพชรพลอย และกรองศอที่มีลักษณะเป็นสร้อยลูกปัด และรูปพู่อบะทรง กรวยแหลม พาทูร์ติรูปทรงสามเหลี่ยม ใช้เทคนิค และลาย และฝังอัญมณีในบางชิ้น

2.2.3 ประวัติความเป็นมาของเครื่องประดับเงิน ตำบลเขวาสินรินทร์

องค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ กล่าวถึงประวัติความเป็นมาของการ ทำเครื่องประดับเงิน ในเขตจังหวัดสุรินทร์ เครื่องเงินของตำบลเขวาสินรินทร์ เมื่อราวประมาณ 270 ปีเศษ ประชาชนชาวเขมรกลุ่มหนึ่งได้อพยพหนีออกจากกรุงพนมเปญ ข้ามน้ำมาตั้งถิ่นฐานที่ บ้านนางมุด อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ ในปัจจุบันนี้ต่อมาชาวเขมรกลุ่มนี้ได้สืบเสาะ แสวงหาภูมิประเทศที่อุดมสมบูรณ์ เพื่อที่จะตั้งถิ่นฐานอยู่ให้มั่นคงถาวรจึงได้พบแหล่งใหม่ คือ โคน เมือง หรือเรียกว่า “ผไทสมันท์” ซึ่งเป็นเมืองร้างจึงได้พาลูกหลานอพยพมาจากบ้านนางมุดมาตั้ง ถิ่นฐานอยู่ที่ผไทสมันท์ คือในเมืองสุรินทร์ในปัจจุบันนี้

ชาวเขมรกลุ่มนี้มีความสามารถในการตีทองรูปพรรณ เป็นเครื่องประดับ และต่อมาได้ ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ ลูกหลานบ้านเขวาสินรินทร์ บ้านโชคและบ้านสตอ สมัยก่อนชาวบ้านมัก รวบรวมทองเอาไปเป็นเม็ดบ้าง เป็นแผ่นบ้าง ซึ่งถือว่ามรดกของวงศ์ตระกูล บางคนนำมาจ้างให้ ลูกหลานชาวเขมรกลุ่มนี้ตีแปรสภาพเป็นรูปพรรณเครื่องประดับต่างๆ เช่น เครื่องประดับคอ ข้อมือ เรียกว่า “จาร์” หรือ “ตะกรุด” หรือ “ปะคำ” เครื่องประดับหู เรียกว่า “ตะเกา” หรือ ขจร (ตุ้มหู)

สมัยต่อมาลูกหลานที่สืบทอดเป็นช่างต่อมาจากบรรพบุรุษ ได้แก่ รุ่นขุนสินทรินทร์ บำรุง อดีตกำนันตำบลเขวาสินรินทร์ ต่อมารุ่นหลังอีก ได้แก่รุ่นของ ช่างมุตตะโสภา อดีตกำนันตำบลเข วาสินรินทร์ และคานสุทธิภักดีอดีตผู้ใหญ่บ้านโชค งานทำทองรูปพรรณเป็นเครื่องประดับสมัยนี้ สมัย นั้นไม่เฉพาะรับจ้างทำตามที่สุรินทร์เท่านั้น ท่านยังพาลูกหลานของท่านหาบเสปิงอากาศเดินทาง รอนแรมไปรับจ้างตามต่างจังหวัดใกล้เคียงอีกด้วย เช่น บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ เป็นต้น

ราวประมาณ พ.ศ. 2500-2521 งานทำทองรูปพรรณเป็นเครื่องประดับนี้ได้หยุดชะงักไป ระยะเวลาหนึ่ง เนื่องจากบ้านเมืองที่มีความเจริญก้าวหน้าการคมนาคมสะดวก มีถนนหนทางไปมาหาสู่ ระหว่างชนบทกับตัวเมือง ชาวบ้านส่วนมากจึงนิยมใช้ทองรูปพรรณจากห้างร้านมากกว่า ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2522 สวาส มุตตะโสภา , เขียร ผจญกล้า , ป่วน เจียวทอง , พลอน ผจญกล้า และทิน ชิงชัย ได้ ช่วยกันอนุรักษ์หัตถกรรมไว้ และได้นำลูกหลานพื้นฟูหัตถกรรมนี้ขึ้นมาอีกครั้ง และเนื่องจากทองมี ราคาแพงขึ้น จึงได้เปลี่ยนจากเครื่องประดับทองมาเป็นเครื่องประดับเงิน ตามความนิยมของยุคสมัย เรียกว่า หัตถกรรมพื้นบ้าน เครื่องประดับเงิน

ศูนย์บริการศึกษาออกโรงเรียนอำเภอเขวาสินรินทร์ (2551: ออนไลน์) ได้กล่าวถึงการ ประกอบอาชีพหัตถกรรมพื้นบ้านเครื่องประดับเงินในเขตจังหวัดสุรินทร์ว่า เมื่อประมาณ 270 ปี มาแล้วกรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชา เกิดกรณีพิพาทกับญวนครั้งประชาชนได้รับความเดือดร้อนและ

เพื่อนายสงครามที่ยืดยาว ครอบครัวตาวทซึ่งเป็นตระกูลผู้มีฐานะดีในกัมพูชา ได้พาครอบครัวอพยพข้ามภูเขาบรรทัด เข้ามาอยู่ในหมู่บ้านแนนมุด อำเภอทาบเซ็ง จังหวัดสุรินทร์ ตาวทมีความรู้ความสามารถทางฝีมือช่างตีทอง ดีเงิน เป็นเครื่องประดับ ที่ติดตัวมาจากภูมิภาคเดนมาร์ก เมื่อมาอยู่ที่เมืองใหม่ ยามว่างท่านก็จะทำเป็นประจำ ตาวทมีบุตร 3 คน บุตรคนที่ 3 ชื่อตาแก้ว เป็นบุคคลที่มีความสนใจ ในด้านการตีเงิน ดีทองเป็นพิเศษกว่าคนอื่น ตาวทจึงถ่ายทอดวิชาความรู้ทั้งหมดให้ตาแก้ว และได้สืบทอดมรดกมาจนมีความชำนาญ ต่อมาตาแก้วแต่งงานมีบุตรหลายคน คนสุดท้ายชื่อตาเปิด ซึ่งเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงเป็นที่รำลึกในด้านตีทอง ดีเงินมาก จนแต่งงานกับนางซ้อม ชาวบ้านโชค ตำบลเขวาสินรินทร์ ได้ย้ายมาอยู่บ้านโชคกับภรรยาและยึดอาชีพการทำเครื่องเงิน หาเลี้ยงครอบครัวจนมีบุตรด้วยกัน 5 คน ทุกคนมีความรู้สืบทอดช่างตีเงินและตีทอง แต่ที่ฝีมือประณีตมากที่สุดคือ ตาเกิด มุตตะโสภา อดีตกำนันตำบลเขวาสินรินทร์ และตาตุ่ม มุตตะโสภา ทั้งสองท่านได้ถ่ายทอดฝีมือช่างให้กับลูกหลาน และชาวบ้านอย่างจริงใจโดยไม่มีการปิดบัง ทำให้ช่างเครื่องเงิน เครื่องทองแพร่หลายไปยังเพื่อนบ้านใกล้เคียงมากขึ้น ต่อมาทองมีราคาสูงมากขึ้น จึงได้หันไปทำเครื่องเงินอย่างเดียว โดยดัดแปลงรูปแบบและลวดลายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะที่แปลกตา กลายเป็นสินค้าหัตถกรรมท้องถิ่นที่มีชื่อเสียง และเป็นที่ยอมรับกว้างขวางทั่วไปในจังหวัด ต่างจังหวัดและต่างประเทศ หมู่บ้านเครื่องเงินเป็นหมู่บ้านที่นักท่องเที่ยวสนใจเข้าไปศึกษา และซื้อหาเครื่องเงินมากขึ้น ทำให้ชาวบ้านมีงานทำตลอดปี มีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

การแกะสลักบนเครื่องเงินนั้น นับว่าเป็นศิลปะที่ประณีตละเอียดอ่อนมาก จะงดงามขึ้นอยู่กับรูปทรงและฝีมือการแกะสลักเป็นสำคัญ สวาส มุตตะโสภา ช่างเครื่องเงินอาวุโสและมีผลงานยอดเยี่ยมได้เล่าให้ฟังว่า “สายเครื่องเงิน จะแบ่งเป็น 2 ประเภท ประเภทแรกลายโบราณ คือการแกะสลักที่เคยทำมาแต่โบราณ เช่น กลีบบัว ดอกพิกุล เป็นลายที่เก่าแก่ที่มีความงดงามสืบทอดมาแต่บรรพบุรุษ นอกจากนี้ยังมีลายดอกจัน ลายไทย ข้าวหลามตัด เป็นต้น ประเภทสอง ลายปัจจุบัน เป็นลายที่คิดขึ้นเองตามใจชอบ เช่น ลายใบไม้ ลายพระอาทิตย์ ลายฟักทอง เป็นต้น” ความเชื่อเกี่ยวกับเครื่องประดับเงินในสมัยก่อนนั้น ชาวบ้านมักนิยมใส่สร้อยเงิน ที่ร้อยลูกประคำ สลักกับตะกรุดลงยันต์ลงเวทย์มนต์คาถา ถือว่าเป็นของศักดิ์สิทธิ์เมื่อมีไว้กับตัว ทำให้เกิดความสบายในเป็นสิริมงคลกับตัวเอง มีความสุขความเจริญ ซึ่งถือว่าเป็นเครื่องรางของขลัง แตกต่างกับปัจจุบันซึ่งใช้เป็นเครื่องประดับที่ใส่เพียงดูสวยงาม แต่บางคนก็มีความเชื่อส่วนนี้อยู่บ้าง เมื่อใส่แล้วถูกโฉลกกับหินประยูคต์ หินสีต่างๆ

สรุป จังหวัดสุรินทร์มีชื่อเสียงในด้านผ้าไหมที่งดงาม มีวิธีการทอที่ประณีต ลวดลายการทอและสีที่เป็นเอกลักษณ์ มีความประณีตในการทอไหมเส้นน้อย มีแหล่งผลิตผ้าไหมในหมู่บ้านหลายท้องที่ เช่น บ้านท่าสว่าง อำเภอเมือง บ้านสวาย บ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ และบ้านอุโลก ตำบลอุโลก อำเภอลำดวน ซึ่งสามารถสร้างรายได้ และแสดงถึงภูมิปัญญาของช่างในท้องถิ่นและการจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง แก่นักท่องเที่ยวหรือผู้ที่สนใจ

2.2.4 เครื่องประดับเงิน “ประเก้อม”

ประเก้อม หรือลูกประคำ มีทั้งลูกประคำเงินและทองที่มีเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น มีกระบวนการผลิตที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น บ้านเขวาสินรินทร์ บ้านโชค ตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ โดยการอัดครั้งเข้าไปในกระบวนการผลิตเพื่อการแกะลายให้ได้สวยงาม

หมู่บ้านหัตถกรรมเขวาสินรินทร์ ตั้งอยู่ทางเหนือของตัวเมืองสุรินทร์ เป็นหมู่บ้านที่มีชื่อเสียงในการทอผ้าไหมพื้นเมือง และการประดิษฐ์เครื่องประดับ เช่น ลูกประคำเงิน ที่เป็นเอกลักษณ์ของหมู่บ้าน เรียกว่า ประเก้อม การทำเครื่องเงิน

ภาพที่ 2.15 สร้อย “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม.วันที่ 30 ธันวาคม 2555)

สรูป ลวดลาย ประเก้อม มีทั้งหมด 13 ลาย ซึ่งแต่ละรูปทรงเรขาคณิต ลวดลายเลียนแบบจากธรรมชาติ ได้แก่ หกเหลี่ยม สิบสองเหลี่ยม ตะโพน กะดุม ใอง์ ถุงเงิน จารย์ กรวย แมงดา ฟักทอง กลีบบัง มะเฟือง และหมอน

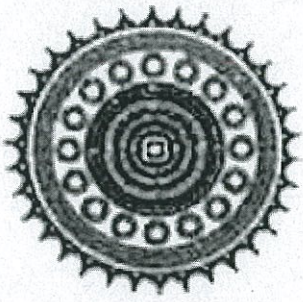
2.3 วัสดุและกรรมวิธีการผลิตเครื่องเงิน “ประเก้อม” จังหวัดสุรินทร์

2.3.1 รูปแบบเครื่องประดับ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

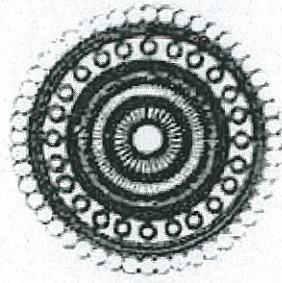
รูปแบบเครื่องเงินโบราณของอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ

1. ตะเกา หมายถึง ต่างหู เป็นเครื่องประดับที่ทำจากทอง หรือเงิน แต่ในปัจจุบันราคาทองคำสูงขึ้น จึงนิยมทำจากเงิน มีลวดลายเลียนแบบดอกไม้ มีลักษณะละเอียดประณีต มีหลายระดับชั้น โดยเป็นการต่อชั้นทับเป็นระดับชั้น จะใช้วิธีการประสานติดด้วยน้ำยาประสานเงิน มีทั้งหมด 13 ลาย ได้แก่ ลายรำหอก ลายตั้งโอ้ ดอกกระเวียง รำหอกโปร่ง รังผึ้ง ดอกปลีก ดอกปลีก 3 ชั้น ตั้งโอ้ 3 ชั้น ดอกขจร ดอกไข่แมงดา ดอกรังแตน ดอกทานตะวัน ดอกมะลิ

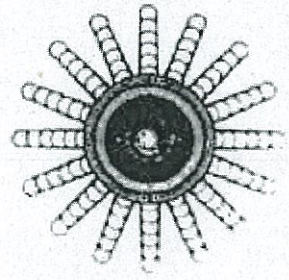
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลายร่ำหอกโปร่ง

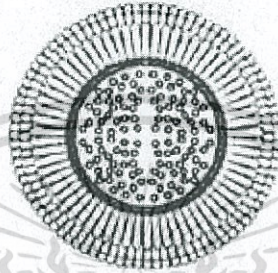
ลายตั้งโอ้

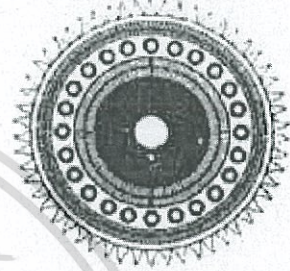
ลายดอกกระเวียง

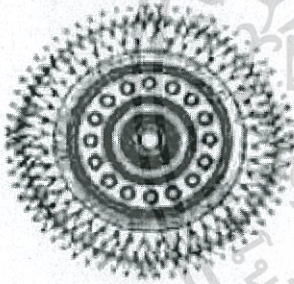
ลายร่ำหอกปิด

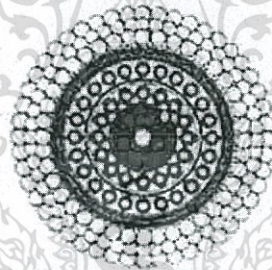
ลายรังผึ้ง

ลายดอกปลีกล้วย

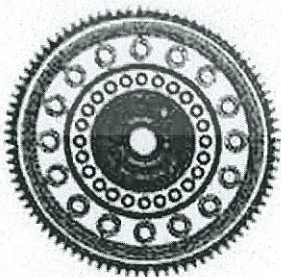
ลายดอกปลีกล้วย 3 ชั้น

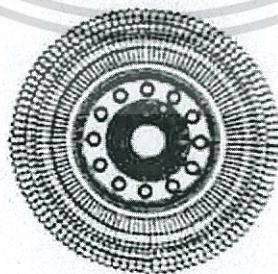
ลายตั้งโอ้ 3 ชั้น

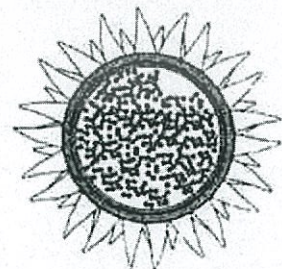
ลายดอกขจร

ลายไข่แมงดา

ดอกรังแตน

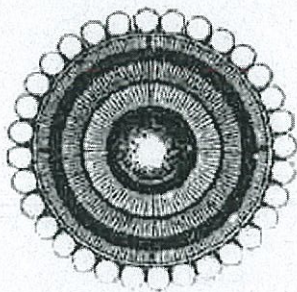

ลายดอกทานตะวัน

ภาพที่ 2.16 แสดงภาพตะเกา 13 ลาย

(ที่มา : ป่วน เสียวทอง.2547)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลายดอกมะลิ

ภาพที่ 2.16 (ต่อ)

ตะเกา (ต่างหู) ทั้ง 13 ลาย ลายไข่แมงดา เป็นลายที่มีความนิยมมากที่สุด โดยวิธีการทำดังต่อไปนี้

1.1 ขั้นตอนการหลอมและรีด ชั่งน้ำหนักเงิน ตามต้องการแล้วนำมาหลอมในเตา จากนั้นเทลงบนรางเท จะได้แท่งเงินที่พร้อมนำไปรีดเป็นแผ่น ทิ้งไว้ให้เย็น นำแท่งเงินมารีดกับเครื่องรีดให้ได้ขนาดเป็นแผ่น และนำส่วนหนึ่งไปดึงให้เป็นเส้นลวด

1.2 ขั้นตอนการดึงลวด นำแท่งที่รีดไว้มาตะไบปลายให้แหลมเรียว เพื่อให้สามารถสอดปลายเส้นเงินปากรูของแป้นดึงลวดได้ เมื่อนำมาดึง ลวดเงินจะถูกดึงผ่านช่องรูขนาดใหญ่ไปหาขนาดเล็ก เมื่อดึงไปเรื่อยๆ ลวดจะยาวขึ้นเรื่อยๆ จนให้ได้ขนาดของเส้นลวด 0.50 มิลลิเมตร

1.3 ขั้นตอนการตัดดอกส่วนฐานของลายไข่แมงดา นำลวดขนาด 0.50 มิลลิเมตร มาตัดดอกคดไปคดมา เมื่อนำมาบรรจุกันจะได้กลีบดอกไม้สวยงามได้ระยะที่เท่ากัน จากนั้นนำไปผ่านความร้อนใช้แหบจัดแต่งให้มีลักษณะคล้ายกลีบดอกไม้ที่เท่ากัน นำดอกไม้ที่ตัดม้วนกลมมาวางบนแผ่นรองเผา แดมน้ำประสานเงินเล็กน้อยเพื่อเชื่อมรอยต่อของชิ้นงานให้ติดกัน พันให้กลีบติดกัน เผาให้ความร้อนดอกไม้ตัดกลีบเรียบร้อยแล้ว เพื่อให้โลหะอ่อนตัวลงและสามารถตัดดอกได้ง่าย ใช้เหล็กกด กดดอกกลับพื้นเพื่อแต่งให้เรียบเสมอกัน นำแผ่นเงินที่รีดไว้แล้ว มาเจาะด้วยตุ้ดตุ้ตามขนาดที่ต้องการ เพื่อตัดแผ่นเงินให้หลุดออกเป็นแผ่นวงกลม เจาะแผ่นเงินกลมจำนวน 2 วง แดมน้ำประสานเงินบนแผ่นเงินกลม เผาให้ละลาย นำแผ่นเงินมาเชื่อมปิดตรงศูนย์กลางของดอก หลังจากที่ทำวงแผ่นเงินวงกลมบนโครงดอกไม้เรียบร้อยแล้ว เผาโดยใช้ขนาดของไฟให้มีขนาดใหญ่วนให้รอบตัวดอกไม้ จนน้ำประสานเงินละลายติดกับแผ่นเงินและตัวดอกไม้ พลิกอีกด้านหนึ่งเผาให้ความร้อนอีกครั้ง ใช้แหบกดลงบนแผ่นเงิน และกลีบดอกไม้ให้ติดกันอีกครั้งให้เรียบร้อย นำชิ้นเงินอีกแผ่นมาโอในหลุมโอให้รูขนาดเล็กน้อย แล้วนำมาวางอีกด้านของดอกไม้ บัดกรีให้ติดกัน นำลวดเกลียวมาพันให้ได้ขนาดต่างๆ กันโดยวัดจากเขาควยให้ได้ 3 ชั้น เชื่อมให้ห่วงติดกัน แล้วนำมาวางบนดอกไม้

1.4 ขั้นตอนการทำดอกพริก นำลวดที่เผาให้อ่อนตัวมาพันกับกล้าทองเหลือง โดยพันเป็นวงไปเรื่อยๆ จากนั้นนำออกจากกล้าทองเหลืองแล้วนำไปพันรอบกล้าทองเหลืองอีกครั้ง จะได้เป็นตัวหนอน ใช้กรรไกรตัด ตัวหนอน ออกเป็นวง แล้วตัดปลายให้แน่น แต่ละวงที่ได้เรียกว่า ดอกพริก นำดอกไม้ที่ได้ไปติดรอบดอกไม้ไข่แมงดา ทำลวดเส้นเล็กเป็นวงกลมขนาดเท่าด้านในของดอกไม้ แล้ววางรองลงข้างดอกไม้พริก ทำดอกไม้พริกขนาดใหญ่กว่าวางลงตรงกลางของวงลวดจากนั้นทำแบบนี้อีกครั้งบนยอดของดอกไม้ รวมเป็น 2 ชั้น ชิ้นงานที่ได้ในขั้นตอนนี้จะพร้อมที่จะทำไข่ปลาแล้ว

1.5 ขั้นตอนการทำไขปลา พันลวดกับแกนแท่งทองเหลือง นำลวดที่พันออกมาจากแกน แล้วตัดแนวขวางจะได้เป็นห่วงกลมๆวางห่วงที่ได้บนแท่งรองเผา เผาให้ความร้อน ห่วงที่เป็นวงกลมบนแท่งจะละลายและหดหากันเป็นเม็ดไขปลาที่ละเม็ด นำออกมาใส่ภาดเก็บไว้วางไขปลาและเชื่อมโดยรอบกลีบดอกทุกกลีบและบนดอกพริกทุกดอกทำห่วงสำหรับห้อยกับเครื่องประดับ เช่น สร้อยคอ เผาให้ชิ้นงานร้อน แล้วนำมาแช่น้ำกรด เพื่อทำความสะอาด (ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) .2552 :103-104)

2.3.2 ตะเกา (ต่างหู) สามารถสรุปตาม รูปร่างรูปทรง ลวดลาย วัสดุกรรมวิธีการผลิต ได้ดังนี้

รูปร่างรูปทรง รูปทรงกลม เลียนแบบดอกไม้ มีหลายระดับชั้น

ลวดลาย เลียนแบบดอกไม้ มีทั้งหมด 13 ลาย ได้แก่ ลายรำหอก ลายตั้งโอ้ ดอกกระเวียง รำหอกโปร่ง รังผึ้ง ดอกปลีก ดอกปลีก 3 ชั้น ตั้งโอ้ 3 ชั้น ดอกขจร ดอกไข่มวงดา ดอกรังแตน ดอกทานตะวัน ดอกมะลิ

วัสดุและกรรมวิธีการผลิต ใช้เงินเป็นวัสดุในการผลิต มีส่วนประกอบคือ เส้นลวด 0.50 มิลลิเมตร และแผ่นเงินบาง ซึ่งผ่านการรีดโดยเครื่องรีด โดยนำเส้นลวดมาตัดให้ได้โครงของดอกไม้ แล้วนำไปติดกับพื้นดอก ด้วยการประสานติดจากน้ำยาประสานเงิน มีลักษณะการประสานติดหลายระดับชั้น และมีความละเอียดประณีต

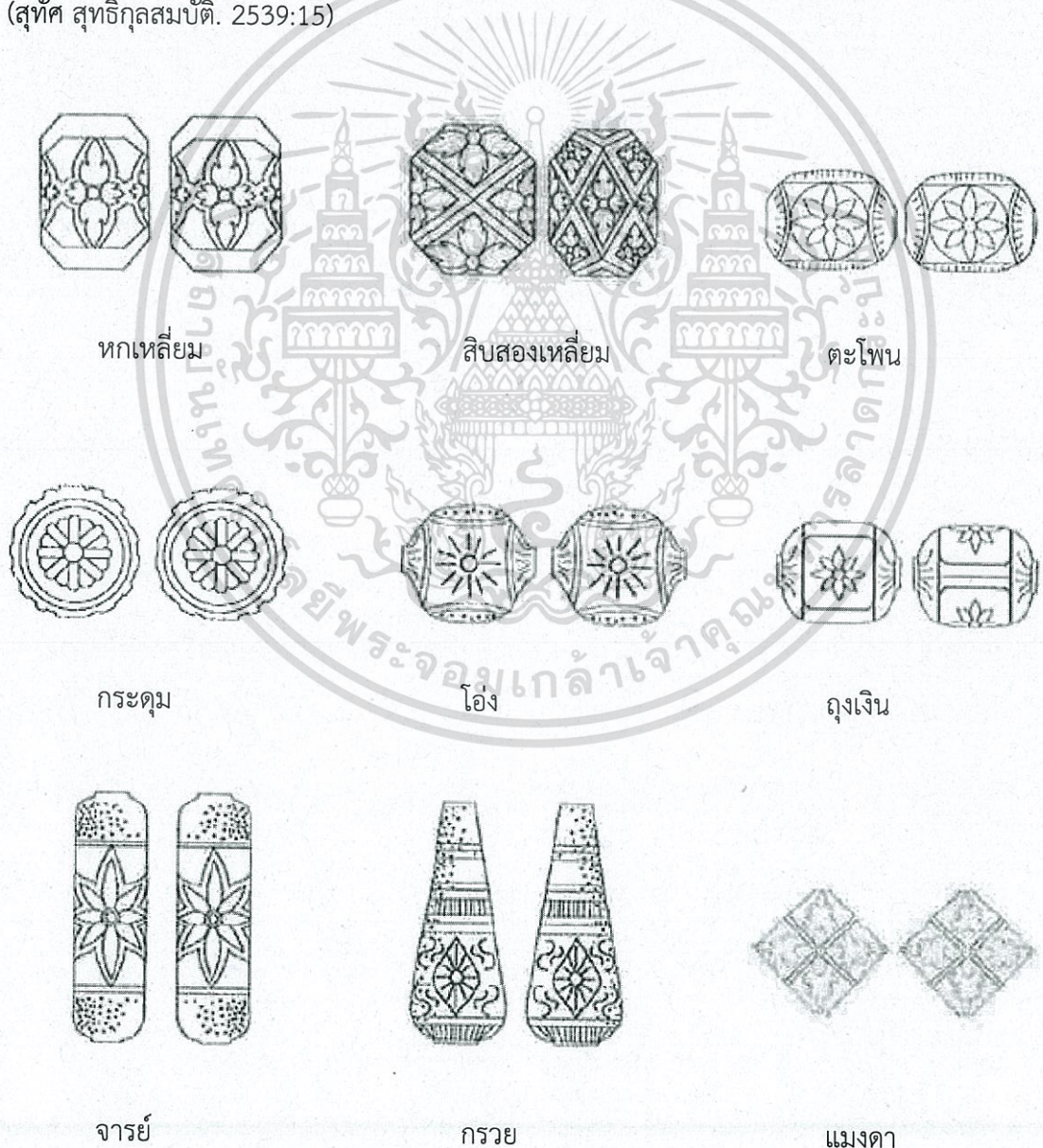

ภาพที่ 2.17 ตะเกาข่ายไข่มวงดา

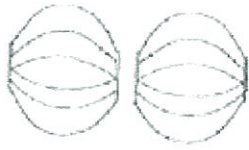
(ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) .2552)

2. ประเก้อม ความหมายของประเก้อม ในหนังสือสุนทรภะมรดกโลก ให้ความหมายว่า “คำว่าประเก้อม เป็นภาษาเขมรตรงกับภาษาไทยว่า ประคำ เป็นการเรียกเม็ดเงิน เม็ดทองชนิดกลมนำมาร้อยเป็นเครื่องประดับ ถ้าหินกลมเขาเรียกว่าลูกปัด ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษ คำเดียวกันว่า beads ถ้าทำด้วยเงิน เขาเรียกว่า ประคำเงิน (Silver beads) ถ้าทำด้วยทองเขาเรียกว่า ประคำทอง (Gold beads) ดังนั้นประเก้อมจึงใช้เฉพาะเม็ดกลมที่ทำด้วยเงินหรือทองเท่านั้น” เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่า ประเก้อม หรือประคำคือสิ่งเดียวกัน จากหลักฐานที่ค่อนข้างเชื่อได้ว่า เมืองสุนทรภะเจริณมา เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

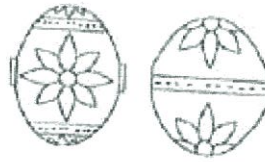
ตั้งแต่สมัยอาณาจักรพูน้น ดูจากลักษณะประจำที่คล้ายคลึงกับเม็ดประจำเงินของเนปาลซึ่งถือว่าเป็นต้นกำเนิดอารยธรรมสมัยนั้น ส่วนประเก้อม หรือประจำของชาวเขวาสินรินทร์นั้น มีประวัติความเป็นมาโดย ประเก้อมในช่วงสมัยก่อน ชาวบ้านมักนิยมสะสมทองคำเอาไว้ในรูปแบบของแผ่นหรือเป็นเม็ด ซึ่งถือว่าเป็นมรดกของวงศ์ตระกูล บางคนจึงได้นำเอาทองคำเหล่านั้นมาให้ช่างชาวเขมรกลุ่มนี้ตีแปรสภาพเป็นเครื่องประดับตามต้องการ เช่น เครื่องประดับข้อมือ เรียกว่า จาร หรือตะกรุด เครื่องประดับคอเรียกว่า ประเก้อม หรือประจำ เครื่องประดับหู เรียกว่าตะเกา หรือขจอน เป็นต้น ในสมัยต่อมาลูกหลานที่สืบทอดวิชาฝีมือแขนงนี้คือ ในสมัยของนายสวาท มุตตะโสภา แห่งบ้านสะตอ นายช่าง มุตตะโสภา แห่งบ้านโชค และนายดอน สุทธิกลับ แห่งบ้านโชค การทำเครื่องประดับทอง ได้รับความนิยมนำมาทั้งในจังหวัดสุรินทร์และจังหวัดใกล้เคียง เช่น จังหวัดศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด และ อุบลราชธานี เป็นต้น จากนั้นการทำเครื่องประดับทองได้หยุดชะงักลงเนื่องจากทองคำมีราคาสูงขึ้น ช่างทำทองจึงนำเงินมาทำเครื่องประดับแทน ประเก้อมมี 13 ลายดังนี้ ทกเหลี่ยม สิบสองเหลี่ยม ตะโพน กระจุดม โอง่ ฤงเงิน จารย์ กรวย แมงดา ฟักทอง กลีบบัง มะเฟือง และหมอน (สุทัต สุทธิกุลสมบัติ. 2539:15)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

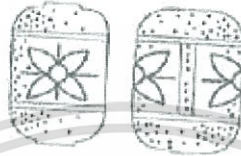
ฟักทอง

กลีบบัว

มะเฟือง

ทมอน

ภาพที่ 2.18 ประเพณี 13 ลาย

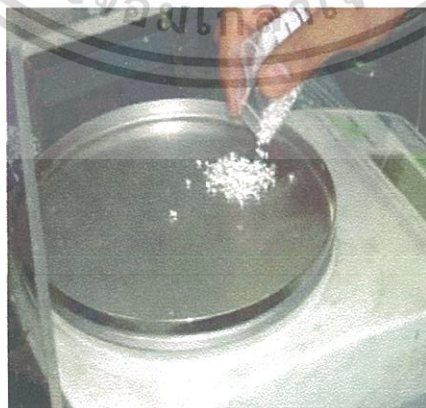
(ที่มา : ป่วน เจียวทอง.2547)

ขั้นตอนการผลิตประเพณี

2.1 กรรมวิธีการผลิตประเพณี การทำประเพณีในปัจจุบัน ถึงแม้ว่าจะมีการพัฒนา รูปแบบให้แตกไปหลากหลายแบบแต่ในภาพรวมก็ยังคงเอกลักษณ์การทำไม่เหมือนที่อื่นและขั้นตอน ในการผลิตเครื่องประดับเงินหรือประเพณีก็ยังคงเหมือนเดิม ถึงแม้ว่าจะมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ก็ เป็นการประดิษฐ์ขึ้นมาใช้เองตามความเหมาะสม เป็นเทคโนโลยีแบบชาวบ้าน

2.2 วัสดุและอุปกรณ์

- เม็ดเงิน กล้าไม้ไฟ กรรไกรสแตนเลส ตะเกียงเป่าลั่น แทนบสแตนเลส น้ำประสาน กระดานทนไฟ ค้อนเขาควย เหล็กขึ้นรูป ตะไบ ชัน เหล็กกลม เครื่องรีดแผ่น ดึงลวด

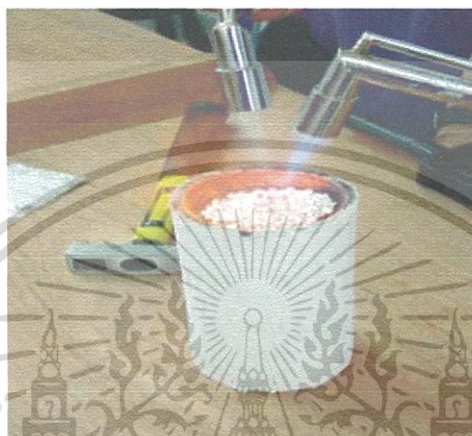
ภาพที่ 2.19 การช่างเม็ดเงิน

(ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) .2552)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 กระบวนการและขั้นตอนการทำเม็ดประเทียม

- กำหนดรูปทรงที่ต้องการจะทำ เช่น ทรงกลม ทรงกระบอก ทรงกรวย ฯลฯ
- นำโลหะเงินใส่ในเบ้าหลอม ใช้ความร้อนจากชุดเผาไฟ หลอมละลายโลหะเงินจากของแข็งให้เป็นของเหลว และเทลงในรางเทโลหะ ให้เป็นแท่งโลหะแบบพิมพ์ที่ต้องการ และรอแท่งโลหะเย็นตัว

ภาพที่ 2.20 การหลอมละลายโลหะเงิน

(ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน).2552)

- การตีโลหะ การตีถ้าต้องการขอบเสมอให้ได้เวลารีด ควรจะใช้ค้อนตีเก็บเหลี่ยมขอบด้านข้างและหัวท้าย การตีแม่ต้องตีให้ได้ 3 ครั้ง และให้ความร้อนโลหะ 3 ครั้งต่อการตี และให้พอดีกับขนาดที่เครื่องรีด ที่รีดได้

ภาพที่ 2.21 การตีโลหะ

(ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน).2552)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นแผ่นเงิน

- การรีดโลหะ นำแท่งเงินใส่เข้าในแท่งรีดโลหะ เพื่อบีบคั้น โลหะให้บาง

ภาพที่ 2.22 การรีดโลหะ

(ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน).2552)

- นำแผ่นเงินมาตัดเป็นชิ้นตามขนาดที่ต้องการ แล้วนำชิ้นเงินมาม้วนให้เป็นหลอดแล้วนำไปประสานติดกัน การเชื่อมโลหะเป็นการทำให้โลหะเป็นเนื้อเดียวกันโดยมีส่วนผสมของน้ำประสานทองรอยต่อ ใช้ความร้อนจากชุดเป่าไปเชื่อมให้ติดกัน

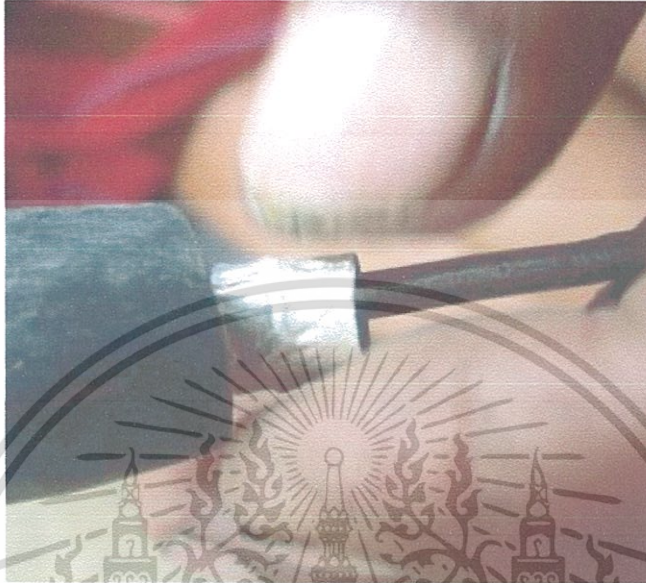

ภาพที่ 2.23 ม้วนโลหะเงิน

(ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน).2552)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการแข่งขันเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การตีขึ้นรูป นำหลอดเงินที่เชื่อมประสานกันแล้ว สวมใส่แกนตาปูที่แทนตี ใช้ค้อนที่หัวค้อนทำจากเขาควาย ตีปรับให้ได้รูปทรงตามที่กำหนดไว้ การตีขึ้นรูปจะต้องใช้ประสาทตา และมือที่ประสานสัมพันธ์กัน

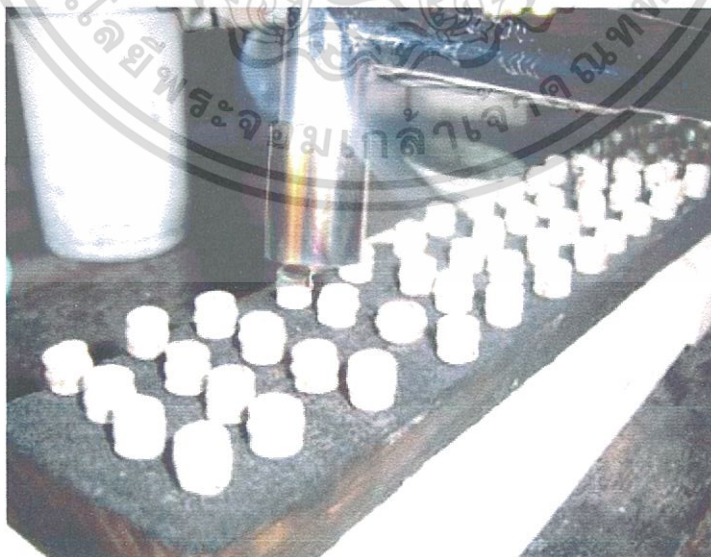

ภาพที่ 2.24 การตีขึ้นรูป

(ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน).2552)

- นำเม็ดประเก้อมมาแต่งขอบปาก ให้แน่นอนและช่วยยึดรูปทรงเม็ดประเก้อมให้

คงสภาพ

ภาพที่ 2.25 การแต่งขอบปากเม็ดประเก้อม

(ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน).2552)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์การเขียนเพื่อการศึกษาเท่านั้น มิอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การเข้าชั้นเม็ดประเก้อม คือการเอาชั้นอัดเข้าไปในเม็ดประเก้อม เมื่อสลักลวดลาย เม็ดประเก้อมจะได้ไม่บวมหรือยุบตัวตามแรงกดของมือ ชั้นผสมเป็นชั้นที่ใช้ในการทำเม็ดประเก้อม จะมีส่วนผสมของชั้นผง ดินร่วน น้ำมันพืชหรือสัตว์ เคี้ยวไฟไฟละลายเป็นเนื้อเดียวกัน

ภาพที่ 2.26 การอัดชั้น

(ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน).2552)

- การสลักลายเม็ดประเก้อม ลวดลายที่เห็นอยู่บนเม็ดประเก้อม มาจากการนำเส้นต่าง ๆ มาประกอบกันให้เป็นรูปลวดลายที่สวยงาม เส้นที่นิยมใช้ทำเหล็กสลักลายได้แก่เส้นตรง เส้นโค้ง วงกลม ฟันปลา

ภาพที่ 2.27 การสลักลาย

(ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน).2552)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การสำรอกชัน เป็นการเจาะรูปเม็ดลูกประเก้อม โดยใช้เหล็กแหลมเผาไฟให้ร้อน แล้วแทงลงไปตรงปากเม็ดกระเก้อม ค่ำร้อนจากเหล็กจะช่วยในการสำรอกชันออกมา เสร็จแล้วนำไปขัดด้วยแปรงทองเหลืองตากลมให้แห้ง หากต้องการลงดำ ให้อย้อมดำกับสารเคมีย้อมผดำ

ภาพที่ 2.28 การสำรอกชัน

(ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน).2552)

ภาพที่ 2.29 การขัดแปรงทองเหลือง

(ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน).2552)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.30 ลูกประเก้อมที่สลักลวดลายเรียบร้อย

(ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน).2552)

ประเก้อม (ลูกประคำ) สามารถสรุปตาม รูปร่างรูปทรง ลวดลาย วัสดุกรรมวิธีการผลิต ได้ดังนี้

รูปร่าง รูปทรง ประกอบด้วย รูปทรงกลม รูปทรงเหลี่ยม รูปทรงกระบอก รูปทรงกรวย รูปทรงที่เลียนแบบผลไม้ และรูปทรงที่เลียนแบบสิ่งของที่รอบตัว

ลวดลาย เลียนแบบดอกไม้ ใบไม้

วัสดุกรรมวิธีการผลิต ใช้เงินเป็นวัสดุในการผลิต ขึ้นรูปโดยการรีดเนื้อเงินเป็นแผ่น แล้วนำมาฉนวนให้ได้รูปทรงที่ต้องการ จากนั้นเชื่อมติดด้วยน้ำยาประสานเงิน เข้าชั้น แกะลาย สลักอกขึ้น นำไปขัด และนำไปลงดำ ขึ้นงานไม่มีการใช้อัญมณี ปัจจุบันยังคงลวดลายโบราณดั้งเดิม

2.4 ผลกระทบหัตถกรรมเครื่องประดับ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่าร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องประดับ ประเภทสร้อยคอเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งใช้วัสดุเทียมมาประกอบ เช่น หินสี ไข่มุกเทียม และในบางร้านนำลูกประคำเทียมจากสำเพ็งมาประกอบ ซึ่งตะเกาหรือต่างหูโบราณมีจำหน่ายที่ร้านผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องประดับบ้านโชคเป็นส่วนใหญ่เนื่องจากเป็นผู้ผลิตเพียงรายเดียวที่สามารถผลิตตะเกา ซึ่งต้องใช้เวลาในการผลิตเพราะมีความละเอียดประณีต จึงทำให้มีการจำหน่ายน้อย ส่วนประเก้อมนั้น สามารถผลิตได้จำนวนมากกว่าตะเกา จึงมีการนำประเก้อมมาร้อยเป็นสร้อยมากขึ้นแต่ก็ยังน้อยกว่า วัสดุเทียม ประเภทหินสี และไข่มุกเทียม

2.4.1 แหวน มี 2 ลักษณะ คือ

- แบบเก่าโบราณ โดยการใช้รูปแบบตะเกา (ต่างหู)
- แบบใหม่ โดยการใช้วัสดุอื่นเข้ามาผสม เช่น พลอย หรือหินสี

2.4.2 สร้อยคอ มี 3 ลักษณะ คือ

- ลายโบราณ ของตะเกา (ต่างหู) ซึ่งราคาสูงมาก 10,000-20,000

บาท แล้วแต่รูปแบบและน้ำหนักของเนื้อเงิน สร้อยคอลักษณะนี้มีเพียงเจ้าเดียว คือ ครูบัวน เจียวทอง เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์ ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพราะเป็นผู้ผลิตและจำหน่ายตะเกาเงินลายโบราณ 13 ลาย เพียงเจ้าเดียว และลักษณะการผลิตจะ
ใช้เวลานาน ผลิตขึ้นจากการสั่งซื้อของลูกค้าเท่านั้น

- การนำประเก้อมรูปร่างต่างๆมาร้อยผสมกัน ราคาประมาณ 150 บาท ขึ้นไป ขึ้นอยู่กับจำนวนและขนาดเม็ดประเก้อม
- การนำเม็ดประเก้อมมาร้อยผสมผสานกับหินสี หรือไข่มุกเทียม ราคาประมาณ 150 บาทขึ้นไป ขึ้นอยู่กับจำนวนของวัตุดิบ

ภาพที่ 2.31 ตะเการูปแบบโบราณประยุกต์เป็นกำไลข้อมือ

(ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน).2552)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.32 สร้อยประเก้อมล้วน
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม. วันที่ 30 ธันวาคม 2555)

ภาพที่ 2.33 สร้อยประเก้อมล้วน

(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม. วันที่ 30 ธันวาคม 2555)
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.3 ต่างหมี 3 ลักษณะคือ

- ลายโบราณของตะเกา (ต่างหู) มีจำหน่ายเพียงเจ้าเดียวคือ ครู ป่วน เจียวทอง เพราะเป็นผู้ผลิตและจำหน่ายตะเกาเงินโบราณ 13 ลายเพียงเจ้าเดียวและลักษณะการผลิตจะใช้เวลาานาน ผลิตขึ้นจากการสั่งซื้อของลูกค้าเท่านั้น

- การนำประเก้อมรูปแบบต่างๆมาร้อยผสมกัน

- การนำเม็ดประเก้อมมาร้อยผสมผสานกับสินหิ หรือไข่มุกเทียม

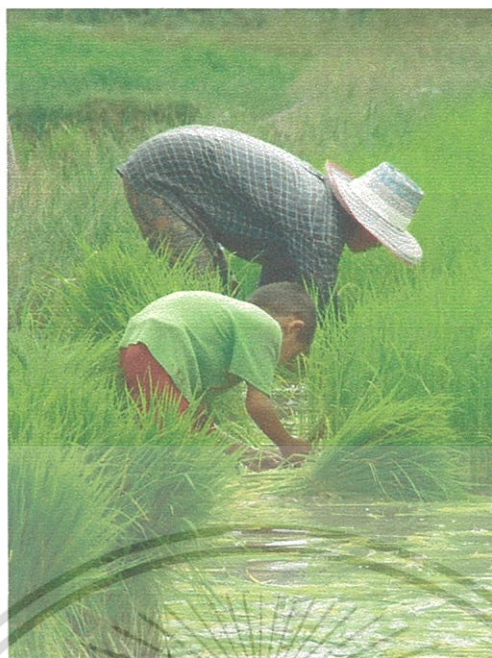
สรุป ตะเกา (ต่างหู) โบราณ เครื่องประดับที่มีทั้งหมด 13 ลวดลาย ได้แก่ ลายรำหอก ลายตั้งโอ้ ดอกกระเวียง รำหอกโปร่ง รังผึ้ง ดอกปลีก ดอกปลีก 3 ชั้น ตั้งโอ้ 3 ชั้น ดอกขจร ดอกไข่มวงดา ดอกรังแตน ดอกทานตะวัน ดอกมะลิ ตะเกาจะมีรูปแบบเป็นทรงกลม ลวดลายเลียนแบบดอกไม้จากธรรมชาติ ใช้วัสดุเงิน ใช้กรรมวิธีการผลิตประสานติดกันเป็นชั้นๆ ประสานด้วยน้ำยาประสานเงิน มีลักษณะการประสานติดหลายระดับชั้น ลายที่ได้รับความนิยมมากที่สุด คือ ลายไข่มวงดา

ประเก้อม (ลูกประคำ) เป็นเม็ดประเก้อม ที่มีในอำเภอเขวาสินรินทร์ มีทั้งหมด 13 ลวดลาย ได้แก่ หกเหลี่ยม สิบสองเหลี่ยม ตะโพน กะดุม โอง่ ถุงเงิน จารย์ กรวย แมงดา ฟักทอง กลีบบังมะเฟือง และหมอน รูปแบบวงกลม สามเหลี่ยม ทรงกระบอก กรวย ซึ่งเป็นรูปทรงที่เลียนแบบธรรมชาติ ใบไม้ และผลไม้ ใช้กรรมวิธีการผลิตแกะลายลงดำ โดยการอัดครั้งเข้าไปข้างในเม็ดประเก้อม เพื่อให้สามารถแกะลายได้ประณีตและสวยงาม

2.4 วัสดุและผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น จังหวัดสุรินทร์

การท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของจังหวัดสุรินทร์ เนื่องจากจังหวัดสุรินทร์มีจุดเด่นในเรื่องของศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิตที่แตกต่างจากจังหวัดอื่น ความมีชื่อเสียงเกี่ยวกับข้าวหอมมะลิ ผ้าไหม และช้าง อาทิเช่น การมีช้างเลี้ยงมากที่สุดในประเทศไทยเป็นเมืองช้าง การเป็นเมืองเกษตรอินทรีย์ การมีผลิตภัณฑ์ข้าวหอมมะลินทรีย์ที่ได้รับรองมาตรฐานและส่งออกขายไปทั่วโลก การได้รับคัดเลือกให้ออกแบบและทอผ้าไหมสำหรับตัดเสื้อให้ผู้นำเขตเศรษฐกิจ APEC นอกจากนี้ การเป็น จุดเชื่อมต่อของอารยธรรมขอมโบราณ การเป็นเมืองชายแดนที่ติดต่อกับประเทศกัมพูชา มีจุดผ่านแดนถาวรช่องจอมเป็นประตูสู่แหล่งท่องเที่ยวระดับโลก อย่างปราสาทหินนครวัด นครธม ในกัมพูชา ก็เป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี เหล่านี้ล้วนทำให้ชื่อของจังหวัดสุรินทร์เป็นที่รู้จักในระดับโลก และมีความภาคภูมิใจในหลายด้านดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.34 การทำนา ของชาวบ้านจังหวัดสุรินทร์

(ภาพโดย : นายอรรถพร สาครเย็น. 2554)

2.4.1 สินค้าพื้นเมือง ในจังหวัดสุรินทร์

1. ประเก้อม หรือลูกประคำ มีทั้งลูกประคำเงินและทองที่มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง นำมาเป็นเครื่องประดับของสุภาพสตรีที่สวยงามชนิดหนึ่ง สามารถเข้าเยี่ยมชม และซื้อได้ที่ บ้านเขวาสินรินทร์ บ้านโชค ตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์

ภาพที่ 2.35 สินค้าสร้อย “ประเก้อม” บ้านเขวาสินรินทร์

(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม.วันที่ 30 ธันวาคม 2555)

2. เครื่องจักรสาน นำหวายมาจากสานเป็นตะกร้า เสื่อหวาย และภาชนะต่างๆ สามารถเข้าเยี่ยมชมและหาซื้อได้ที่บ้านบุทม ตำบลเมืองที่ อำเภอเมืองสุรินทร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ผักกาดหวาน เป็นหัวผักกาดขาวนำมาหมักดองและอบน้ำผึ้งเหมาะกับการนำไปประกอบอาหารได้หลายอย่าง สามารถหาซื้อได้ตามท้องตลาดทั่วไป

4. ข้าวสารหอม คือ ข้าวหอมมะลิอินทรีย์ หรือข้าวหอมมะลิปลอดสารพิษ สุรินทร์ นับเป็นจังหวัดที่มีชื่อเสียงในเรื่องของข้าวหอมมะลิได้ผลผลิตแทบทุกพื้นที่ของจังหวัดสุรินทร์ หาซื้อได้ตามท้องตลาดทั่วไป

5. กาละแม เป็นอาหารประเภทขนมคืบเคี้ยว เหมาะสำหรับเป็นของฝาก เพราะมีรสชาติกลมกล่อม หอมหวาน อร่อยที่โดดเด่น คือผลิตโดยวิถีธรรมชาติ ไม่มีสารกันบูด มีจำหน่ายที่บ้านระแงง อำเภอศีขรภูมิ และร้านจำหน่ายของที่ระลึกทั่วไป อีกทั้งยังมีสินค้าประเภท กุนเชียง หมูยอ หมูแผ่น และหมูหยอง เหมาะสำหรับเป็นของฝากอีกด้วย

6. หมู่บ้านทอผ้าไหมยกทอง บ้านท่าสว่าง

หมู่บ้านทอผ้าไหมยกทอง บ้านท่าสว่าง ตำบลท่าสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ อยู่ห่างจากจังหวัดสุรินทร์เพียง 8 กิโลเมตร โดยออกจากสุรินทร์ผ่านศูนย์การค้าสุรินทร์พลาซ่า ข้ามทางรถไฟ เลี้ยวซ้ายเข้าถนนเลขที่ 3207 ถึงบ้านท่าสว่าง ซึ่งมีที่พักร่วมกับชาวบ้าน สามารถสัมผัสวิถีชีวิตชาวบ้าน วัฒนธรรมของชาวนาที่ปลูกข้าวหอมมะลิเป็นอาชีพหลัก ทำไหมเป็นอาชีพเสริม มีการถ่ายทอดวิธีการทอผ้าไหมยกทอง การเลี้ยงไหม การทอผ้าไหมและศึกษารกรรมวิธีแห่งการทำไหมทุกขั้นตอน (สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุรินทร์: 2553)

ภาพที่ 2.36 หมู่บ้านทอผ้าไหม บ้านท่าสว่าง
(ที่มา : คู่มือการท่องเที่ยวจังหวัดสุรินทร์. 2552 : 22)

2.4.2 สินค้าเศรษฐกิจและสถานที่ท่องเที่ยว ของจังหวัดสุรินทร์

1. ข้าว จังหวัดสุรินทร์เป็นดินแดนที่มีการปลูกข้าวหอมมะลิที่ดีที่สุดในประเทศและของโลก มีพื้นที่ปลูกข้าวกว่า 3 ล้านไร่ พร้อมทั้งจะเป็นแหล่งผลิตข้าวเลี้ยงคนไทยและเป็นครัวของโลก โดยเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์ ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฉพาะที่สำคัญข้าวหอมมะลิอินทรีย์สุรินทร์เป็นข้าวที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ จังหวัดได้ประกาศนโยบายเป็นเมืองเกษตรอินทรีย์ ปลอดภัยและมีสารพิษ มาตั้งแต่ปี 2542 จังหวัดสุรินทร์เป็นจังหวัดนำร่องในเรื่องการเกษตรอินทรีย์ของประเทศไทยและจังหวัดกำลังพัฒนาเกษตรอินทรีย์ไปสู่มาตรฐานสากล เพื่อเพิ่มผลผลิตและปริมาณการส่งออกต่างประเทศให้มากยิ่งขึ้น โดยเมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2547 จังหวัดสุรินทร์ได้ประกาศใช้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สุรินทร์ (มก.สร.) เป็นจังหวัดแรกของประเทศไทย ในปี 2549 จังหวัดสุรินทร์ได้ประกาศให้เป็นปีแห่งคุณภาพและมาตรฐานข้าวหอมมะลิอินทรีย์อีกด้วย จังหวัดได้ดำเนินงานด้านเกษตรอินทรีย์มาครบ 10 ปีแล้วและปัจจุบันจังหวัดได้พัฒนาเกษตรอินทรีย์ไปสู่มาตรฐานสากลเพื่อเพิ่มผลผลิตและปริมาณการส่งออกโดยสมัครขอรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ทั้ง 3 มาตรฐาน คือ มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สำนักงานมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (มกท.), มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ Organic Thailand (มก.อช.) ของกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สุรินทร์ (มก.สร.) นอกจากนี้ แหล่งปลูกข้าวในจังหวัด โดยเฉพาะแหล่งปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ได้พัฒนาเป็นแหล่งการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีโฮมสเตย์ (Home Stay) ไว้ต้อนรับนักท่องเที่ยวที่สนใจอีกด้วย

2. ผ้าไหม สุรินทร์เป็นแหล่งภูมิปัญญาแห่งผ้าไหมมัทศจรีย์ มีวัฒนธรรมการทอผ้าไหมที่ถ่ายทอดสืบต่อกันมาจากบรรพบุรุษ ซึ่งได้รับอิทธิพลจากกัมพูชา ผ้าไหมสุรินทร์เป็นผ้าไหมที่มีคุณภาพดี มีเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะถิ่น และผ้าไหมสุรินทร์ที่กำลังมีชื่อเสียงเป็นที่สนใจอยู่ในขณะนี้คือ ผ้าไหมยกทองโบราณ บ้านท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ ที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผ้าไหมที่ใช้ตัดเสื้อให้ผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปคสวมใส่ นับเป็นความภาคภูมิใจของชาวจังหวัดสุรินทร์ และเป็นที่ยอมรับถึงความมัทศจรีย์แห่งผ้าไหมที่งดงาม และในปี พ.ศ. 2549 ซึ่งเป็นปีมหามงคลเฉลิมฉลองเนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี

ภาพที่ 2.37 ผ้าไหมสุรินทร์

(ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดสุรินทร์. 2554)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.38 หมู่บ้านทอผ้าไหมยกทองจันทร์โสมมา บ้านท่าสว่าง
(ที่มา : คู่มือการท่องเที่ยวสุรินทร์. 2554)

3. ช้าง สุรินทร์มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักและเป็นความภูมิใจที่สำคัญที่สุด คือ “ช้าง” โดยเป็นจังหวัดที่มีช้างเลี้ยงมากที่สุดในประเทศไทย มีช้างมากกว่า 700 เชือก คนสุรินทร์เลี้ยงช้างเป็นสมาชิกส่วนหนึ่งของครอบครัว จึงมีวิถีชีวิต ความผูกพันระหว่างคนกับช้าง ซึ่งแตกต่างจากการเลี้ยงช้างในจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งในอดีตช้างเคยเป็นพาหนะของพระมหากษัตริย์ในการทำศึกสงคราม ปัจจุบันช้างเป็นสัญลักษณ์ของประเทศไทย และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อปี พ.ศ. 2544 ให้ช้างเป็นสัตว์ที่เป็นสัญลักษณ์ประจำชาติไทย (Nation Identity) ซึ่งในปี 2549 จังหวัดได้จัดให้มีโครงการช้างคืนถิ่น พัฒนาสุรินทร์บ้านเกิด และองค์การสวนสัตว์กำลังดำเนินการโครงการสวนสัตว์สุรินทร์ พื้นที่ประมาณ 3,000 ไร่ ที่หมู่บ้านช้าง บ้านตากลาง ต.กระโพ อ.ท่าตูม เพื่อพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ วิถีชีวิตและภูมิปัญญา เพื่อแก้ไขปัญหาช้างเร่ร่อนและอนุรักษ์และคุ้มครองช้างให้อยู่คู่กับจังหวัดสุรินทร์ต่อไป

ภาพที่ 2.39 การแสดงช้างในงานช้างประจำปี 2553

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ที่มา : คู่มือการท่องเที่ยวสุรินทร์. 2552 : 21)

4. เมืองแห่งอารยธรรมและปราสาทโบราณ สุรินทร์เป็นดินแดนที่มีประวัติศาสตร์ความเป็นมายาวนาน เป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงอารยธรรมขอมโบราณ มีปราสาทที่เก่าแก่ถึง 32 แห่ง กระจายอยู่ทั่วไป เช่น ปราสาทภูมิโพน ตั้งอยู่ในพื้นที่ อ.สังขะ สร้างราวพุทธศตวรรษที่13 เป็นปราสาทที่มีอายุเก่าแก่ที่สุดที่ค้นพบ ในประเทศไทย และกรมศิลปากรได้ขึ้นทะเบียนไว้ ปราสาทศีขรภูมิ อ.ศีขรภูมิ ปราสาทบ้านพลวง อ.ปราสาท และกลุ่มปราสาทตาเมือน ตั้งอยู่ในพื้นที่ อ.พนมดงรัก ซึ่งอยู่ในเขตชายแดนและเป็นจุดเชื่อมต่อ ตามรอยเส้นทางอารยธรรมขอมโบราณที่สำคัญ เป็นต้น

ภาพที่ 2.40 ปราสาทศีขรภูมิ

(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม.วันที่ 1 มกราคม 2556)

ภาพที่ 2.41 รูปจำหลักลวดลายอ่อนช้อยที่ปราสาทศีขรภูมิ

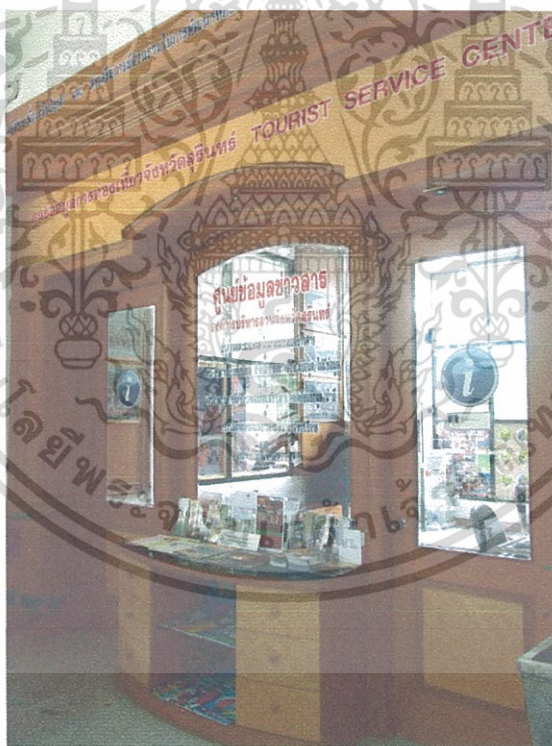
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม.วันที่ 1 มกราคม 2556)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดที่มีเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น ธรรมชาติ วิถีชีวิตผู้คนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทางจังหวัดมีการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยว ให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศได้มีโอกาสเรียนรู้ วัฒนธรรม เอกลักษณ์เสน่ห์เฉพาะตัวของดินแดนที่มีวิถีแห่งธรรมชาติ เช่น เทศกาลการแสดง ศิลปวัฒนธรรม พื้นบ้านนาชาติ พิธีแต่งงานแบบชาวกูยและจดทะเบียนสมรสบนหลังช้าง งานประเพณีขึ้นเขาสวย เคาะระฆังพันใบ กราบไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งได้มีการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิง (ที่มา : กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม 2553)

ปีงบประมาณ 2553 มีมูลค่าการจำหน่ายผ้าไหมและผลิตภัณฑ์ OTOP ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ และมีมูลค่าสูงกว่าปีก่อน (แหล่งข้อมูล สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุรินทร์ ข้อมูล ณ เดือนตุลาคม 2553) โดยมีการดำเนินโครงการต่างๆ เช่น

- โครงการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานผ้าไหมและผลิตภัณฑ์ OTOP
- โครงการจัดงานมหกรรมไหมสุรินทร์
- โครงการถนนคนเดินเพิ่มช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP
- โครงการส่งเสริมการจัดการภูมิปัญญาผ้าไหมย้อมสีธรรมชาติของชาติพันธุ์สุรินทร์บนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
- โครงการตลาดนัดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชน

ภาพที่ 2.42 ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร และจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองจังหวัดสุรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 10 สิงหาคม 2554)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.43 ศูนย์จำหน่ายสินค้าพื้นเมืองจังหวัดสุรินทร์ สำนักงานจังหวัด
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 10 สิงหาคม 2554)

สรุป จากคำขวัญของจังหวัดสุรินทร์ที่กล่าวไว้ว่า “สุรินทร์ถิ่นช้างใหญ่ ผ้าไหมงาม ประคำสวย ร่ำรวยปราสาท ผักกาดหวาน ข้าวสารหอม งามพร้อมวัฒนธรรม” จะทำให้ผู้วิจัยทราบถึง วัฒนธรรมการดำรงชีวิตจากอดีตมาจนถึงปัจจุบันของชาวเมืองจังหวัดสุรินทร์ที่มีความผูกพันกันกับ ธรรมชาติ รอบๆตัว และทางจังหวัดสุรินทร์ได้สนับสนุนการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับชุมชน จากภูมิ ปัญญาท้องถิ่นของชาวบ้าน อีกทั้งความงามด้านประเพณี วัฒนธรรมต่างๆที่ได้มีการสืบทอดมาส่งผล ให้ชุมชนนั้น มีเอกลักษณ์ที่น่าสนใจ จึงควรอนุรักษ์และสืบสานต่อยอดผลงานของบรรพบุรุษให้คงอยู่ ต่อไป

2.5 หลักและพื้นฐานการออกแบบเครื่องประดับ

การออกแบบ คือการวางแผนสร้างสรรค์รูปแบบ ให้เกิดประโยชน์สัมพันธ์ กับความสวยงาม โดยเลือกวัสดุให้เหมาะสมกับรูปแบบนั้นๆ

2.5.1 วัสดุเครื่องประดับ

วรรณรัตน์ ตั้งเจริญ (2526:52) กล่าวว่า ถ้าคิดในด้านประโยชน์ใช้สอยแล้วเครื่องประดับดูจะ ให้ประโยชน์น้อยแต่มีประโยชน์โดยตรงในด้านความสวยงาม และความสุขทางใจให้แก่ผู้ที่เป็นเจ้าของ ดังนั้น วัสดุที่นำมาใช้ส่วนใหญ่ มักจะใช้สิ่งของที่มีความสวยงามหรือมีราคาแพง ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการเลือกวัสดุช่างทำเครื่องประดับจะเลือกหินหรือโลหะที่มีราคาแพงไม่เปลี่ยนแปลงได้ง่าย การเลือก โลหะและหิน เลือกโลหะชนิดที่มีความแข็งแรงและคงตัวได้ดี ไม่เปลี่ยนสีเมื่อสัมผัสกับเหงื่อและผิว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และเวลารีดโลหะเป็นแผ่นเลือกให้เหมาะสมกับกรรมวิธีการผลิตโลหะที่เหมาะสมจะนำมาใช้ทำเครื่องประดับได้แก่ ทองคำ นาก เงิน ทองแดง ทองเหลือง ทองเค ทองขาว เป็นต้น หินที่มีราคาเป็นที่นิยมใช้ในการทำเครื่องประดับ ได้แก่ เพชร พลอย หินสี ราคาของเพชรขึ้นอยู่กับขนาดและการเจียรไน ส่วนราคาของหินขึ้นอยู่กับความนิยม วัสดุอื่นๆ ที่นำมาใช้ในการทำเครื่องประดับได้ เช่น เปลือกไม้ ไม้ ไม้ แผ่นไม้ กระดุกสัตว์ งาช้าง เมล็ดข้าวพิช พลาสติก เป็นต้น

วัยรุ่นเป็นวัยที่เหมาะสมกับวัสดุราคาถูก ดังนั้น เครื่องประดับที่ทำจากวัสดุราคาถูก จึงมีรูปแบบใหม่เปลี่ยนแปลงไปตามสมัยนิยม ด้วยเหตุนี้จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เครื่องประดับแพร่หลายไปสู่ชนชั้นกลางและสามัญชนมากขึ้น และในขณะเดียวกัน นักออกแบบก็มุ่งมาสู่วัสดุไม่มีราคามากขึ้น เช่น การทำเครื่องประดับจากกระดุกสัตว์ จากผิวไม้ จากขนสัตว์ จากพลาสติก เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากสภาพความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และค่านิยมหรือรสนิยมที่เปลี่ยนไป การใช้วัสดุถูกทำให้ต้นทุนการผลิตถูก

การเลือกวัสดุมาใช้ทำเครื่องประดับต้องพิจารณา ดังต่อไปนี้

1. การออกแบบเหมาะสมกลมกลืนกันโดยสภาพส่วนรวมทั้งหมด
2. ประโยชน์ใช้สอย โดยเห็นว่าเครื่องประดับนั้นจะใช้ในเวลาใด เช่น เวลากลางวัน ควรเลือกหิน หรือโลหะที่มีแสงเป็นประกายรับแสงไฟ เป็นต้น
3. กระบวนการผลิตที่สัมพันธ์กับการออกแบบและประโยชน์ใช้สอย
4. การบำรุงรักษา สะดวกง่าย และรวดเร็ว ไม่ยุ่งยากเกินความเป็นจริง

การออกแบบให้มีความสัมพันธ์กับวัสดุ วรณรัตน์ ตั้งเจริญ (2526:52) สรุปได้ว่า

- พิจารณาจากวัสดุที่มีอยู่ก่อนเป็นสำคัญ
- ออกแบบให้สัมพันธ์กับวัสดุที่มีอยู่ ควรเริ่มจากแบบร่างง่ายก่อน และเมื่อได้แบบที่ดีแล้วจึงเขียนแบบจริง
- พิจารณาถึงกระบวนการผลิตเป็นอันดับสุดท้ายว่ามีขั้นตอนการผลิตอย่างไร ถ้าออกแบบไว้ก่อน แล้วหาวัสดุที่จะนำมาใช้ให้เหมาะสมกับแบบก็ได้ แต่ที่ไม่นิยมเพราะการหาวัสดุให้ตรงกับแบบเรื่องยุ่งยากและเสียเวลา การเตรียมวัสดุ เช่น หิน โลหะ หรือวัสดุอื่นๆ ไว้ก่อนแล้วจึงออกแบบให้สัมพันธ์กับวัสดุ จึงเป็นวิธีที่นิยมและสะดวกกว่า

2.5.2 หลักและพื้นฐานการออกแบบเครื่องประดับ

วัฒนธรรม จุฑะวิภาต (2545 : 73-113) กล่าวว่า การออกแบบเครื่องประดับที่ดีนั้น ต้องคำนึงถึงความสวยงามเหมาะสมเป็นสำคัญ เพราะงานเครื่องประดับเกิดขึ้นด้วย จุดประสงค์ของการส่งเสริมความมั่นใจให้ผู้สวมใส่ ฉะนั้นจึงต้องมีความเด่นในตัวเองซึ่งก่อนขึ้นดินของการร่างแบบ นั่นคือ ต้องมีความชัดเจนของกลุ่มเป้าหมาย เมื่อทราบเป้าหมายถึงจะทำให้ความคิดไม่กระจัดกระจาย เพราะกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่มมีบุคลิกเฉพาะกลุ่มอยู่แล้ว

ความงามของตัวเครื่องประดับจึงเป็นเครื่องของมุมมองแต่ละคน ซึ่งมีหลักการที่นักออกแบบควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ความเป็นหน่วยเดียวกัน การออกแบบเครื่องประดับ เช่นเดียวกับงานออกแบบอื่นๆ จะมองแบบแยกส่วนไม่ได้ คำนึงถึงภาพรวมของงานออกแบบเป็นกลุ่ม มองทุกอย่างสัมพันธ์กันหมด แล้วจึงค่อยแยกพิจารณาส่วนย่อย

2. ความสมดุล ความสมดุลเป็นหลักการขั้นพื้นฐานของการออกแบบทุกประเภทการออกแบบเครื่องประดับสัมพันธ์กับจุดประสงค์ในเรื่องความงาม เพราะความงามของเครื่องประดับ อยู่ที่ความพอดีไม่มากไม่น้อยเกินไป เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นในส่วนของความคิดที่ดำเนินควบคู่ไปกับความรู้สึกด้านสมดุล ซึ่งมีอยู่ 2 แบบ คือความสมดุลในลักษณะเท่ากัน

3. ความสัมพันธ์ทางศิลปะ หมายถึง การวางองค์ประกอบทางการออกแบบอย่างเหมาะสม เพราะเครื่องประดับมีจุดขายที่ความงามและลักษณะเด่นเฉพาะอย่าง ต้องออกแบบให้เห็นส่วนดีของงานอย่างชัดเจน เพื่อสร้างความประทับใจให้เกิดขึ้นแก่ผู้พบเห็น ซึ่งไม่จำเป็นเสมอไปว่าจะต้องมีจุดเด่นเพียงอย่างเดียว อาจมีมากกว่าหนึ่ง เพียงแต่ว่าเมื่อดูโดยรวมแล้ว จุดเด่นที่สองนั้นยังเด่นกว่าจุดแรก ฉะนั้นในเรื่องของการแสวงหาจุดเด่นให้กับงานเครื่องประดับนั้น นักออกแบบควรคิดเผื่อไว้สองชั้น ธรรมชาติของงานเครื่องประดับอีกประการหนึ่ง คือ หลักการเรื่องความต่างและความกลมกลืน ความรู้สึกในเรื่องของความกลมกลืนและความต่าง หมายถึงความกลมกลืนในภาพรวมถึงแม้โดยส่วนย่อยจะมีความขัดกัน ทั้งจากแบบลวดลาย พื้นผิว หรือเส้น หากพิจารณาในส่วนรวมบรรลุถึงองค์ประกอบศิลป์ เลือกใช้ความแตกต่างในส่วนใหญ่เพื่อดึงดูดความสนใจ ก็สามารถสร้างความประทับใจได้เช่นกัน คัดสรรในกลุ่มการออกแบบที่ได้แบ่งแยกตามการออกแบบเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. รูปทรงเรขาคณิต (Geometric form) ในการออกแบบเครื่องประดับที่มีการนำรูปเหลี่ยมต่างๆ ที่เรารู้จักเป็นอย่างดี เช่น

1. กลุ่มของรูปทรงเหลี่ยม ได้แก่ สี่เหลี่ยมจัตุรัส, สี่เหลี่ยมผืนผ้า, สี่เหลี่ยมคางหมู, สี่เหลี่ยมขนนกเปียกปูน, หกเหลี่ยม, แปดเหลี่ยม, สามเหลี่ยม
2. กลุ่มของรูปทรงกลม, ทรงรี, ทรงหยดน้ำ
3. กลุ่มรูปทรงลูกบาศก์ ได้แก่ ทรงกระบอก, ทรงกรวย, และยักรวมถึงเส้นตรง เส้นโค้งต่างๆ

รูปแบบการออกแบบเครื่องประดับ

1. แบบแบน (Flat)
2. แบบสองมิติ (Two dimension)
3. แบบสามมิติ (Three dimension)

เมื่อเสร็จสิ้นการออกแบบ รวมไปถึงการผลิต เป็นชิ้นงานแล้ว ยังคงเค้าโครงโดยรวม เป็นรูปทรงเรขาคณิต ถ้าจะกล่าวถึงหลัก คณิตศาสตร์ เมื่อนำรูปแบบ และเส้นต่างๆ ที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น มาแบ่งเป็นสองส่วน จะได้สัดส่วนที่เท่ากัน จะใช้เป็น หลักเกณฑ์ข้อหนึ่งขึ้นนั้นๆ เข้าไว้ในกลุ่มรูปทรงเรขาคณิตได้ กราฟิก คือการนำเอา จุด, ขีด, เส้น, ส่วนโค้ง, มุมต่างๆ มาประกอบกัน เป็นลวดลาย ก่อให้เกิดเป็นรูปทรง ได้ทั้งสองมิติ และสามมิติ

2. รูปทรงอิสระ (Free form)

เป็นรูปทรงที่ตรงกันข้าม กับเรขาคณิต ถึงแม้จะมีเหลี่ยมมุม ส่วนโค้ง, เส้นต่างๆ แต่ไม่สามารถ บ่งบอกได้ชัดเจน ว่าเป็นรูปทรงอะไร รวมทั้งอ้างอิงตามหลัก คณิตศาสตร์ รูปทรงอิสระส่วนใหญ่ ก็ไม่สามารถแบ่งเป็นสองส่วน ที่เท่ากันได้ ในบางครั้งรูปทรงอิสระ คือการขีดเส้น ที่ไร้ทิศทางที่แน่นอน

3. รูปทรงธรรมชาติ (Natural form)

การออกแบบรูปทรง เลียนแบบธรรมชาติ เป็นการนำรูปทรงที่มีอยู่ ตามธรรมชาติรอบตัวเรา เช่น ดอกไม้, ใบไม้, สัตว์ต่างๆ , สัตว์น้ำ แมลง, มนุษย์ เป็นต้น มาใช้เป็นแม่แบบในการออกแบบโดยเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ยังคงให้ความรู้สึกและรูปทรงที่เป็นธรรมชาติอยู่ ส่วนผลงานบางชิ้น ที่ออกแล้วล้อเลียนธรรมชาติ โดยใช้รูปทรงเช่น ตึกตาหมี, การตุน, อวัยวะของร่างกาย เป็นต้น เมื่อผลิตออกมาแล้ว ยังคงเป็นรูปทรงตามธรรมชาติ ให้เห็นอยู่ บางครั้งได้มีการนำวัสดุที่มีอยู่ ตามธรรมชาติ เช่น เปลือกหอย, กิ่งไม้, ขนนก ฯลฯ เครื่องประดับแล้ว รูปทรงก็ไม่ได้เปลี่ยนแปลงมากนัก เพียงแต่มีการนำวัสดุอื่น มาเพิ่มคุณค่าหรือราคาประดับเข้าไป

4. รูปแบบที่ได้จากการทำเครื่องประดับในอดีต (Cultural and ethnical style) หมายถึง การออกแบบเครื่องประดับ ในปัจจุบัน ค.ศ. 2000-2001 ที่ยังมีการนำเอาสไตล์และยุคสมัย ของเครื่องประดับในอดีต กลับมาปรับปรุง, ดัดแปลง, เพิ่มเติม ให้เหมาะสมกับสมัยปัจจุบัน โดยที่ยังเห็นเค้าโครงเดิม และลักษณะ ยังคงคล้ายคลึงกับสไตล์ หรือยุคสมัยนั้นๆ แม้สัญลักษณ์ (Symbol) ในอดีตบางอย่าง เช่น ตัวอักษรอียิปต์โบราณ ตัวอักษรของอินเดีย ตัวอักษรจีน ฯลฯ แม้กระทั่งสัญลักษณ์ ทางศาสนา ที่ยังมีการทำกันอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น รวมถึงการนำเอากรรมวิธีการผลิตวัสดุบางอย่าง ที่เคยมีการผลิตและใช้ในอดีต กลับมาผลิตใหม่ วิธีการผลิต และรูปลักษณ์เดิมเอาไว้

2.5.3 ความคิดสร้างสรรค์กับการออกแบบเครื่องประดับ

1. ความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิด เน้นเรื่องความคิดที่แปลกใหม่ ไม่เคยมีผู้ใดคิดมาก่อน ความคิดนั้นสามารถใช้งานได้จริง
  2. ความคิดสร้างสรรค์ด้านประโยชน์ใช้สอย ได้แก่ ความคิดแปลงการสร้างสรรค์วัตถุ การนำสิ่งของไปใช้ในหลายๆด้าน และการสร้างสิ่งของให้เหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย สำหรับความคิดสร้างสรรค์ด้านนี้ ส่วนใหญ่จะมีผลต่อสิ่งของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน
  3. ความคิดสร้างสรรค์ด้านความงาม จะมุ่งที่ความงามแปลกใหม่เป็นหลัก เป็นความสวยงามที่เปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งความคิดสร้างสรรค์ด้านความงามนี้นับเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างสรรค์งานศิลปะทุกประเภท และเป็นหัวใจของการสร้างงานเครื่องประดับด้วย
- ฉะนั้น หากผู้ออกแบบสามารถนำความคิดสร้างสรรค์ทั้ง 3 ลักษณะมารวมเข้าไว้ในงานชิ้นเดียวกันได้ ถือเป็นงานที่สมบูรณ์แบบที่สุด จนสามารถจัดเป็นงานที่มีคุณค่าอย่างสูง อย่างไรก็ตาม ผู้สร้างอาจจะมุ่งเน้นความคิดสร้างสรรค์ไปทางด้านทางหนึ่งได้เช่นกัน

2.5.4 การออกแบบเครื่องประดับในปัจจุบัน

ความแตกต่างของการออกแบบเครื่องประดับในปัจจุบันและเครื่องประดับในอดีต จะมีความแตกต่างที่เห็นได้ชัดในเรื่องรูปทรง วัสดุที่นำมาใช้ เครื่องประดับในอดีตความแตกต่างจะมีความหรูหรา โครงสร้างซับซ้อน วัสดุที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นวัสดุที่มีราคาแพง มีความประณีตละเอียดอ่อนอย่างชัดเจน ส่วนงานเครื่องประดับในปัจจุบันจะเน้นเรื่องความเรียบง่ายของรูปทรง ลักษณะงานออกแบบที่เรียบง่ายคืองานออกแบบที่ไม่มีความซับซ้อนไม่ต้องใช้ลวดลายมาก เหตุผลที่งานออกแบบเครื่องประดับในปัจจุบันเน้นเรื่องความเรียบง่ายขึ้นอยู่กับสาเหตุหลายประการ เป็นต้นว่า

1. การออกแบบให้สัมพันธ์กับสภาพของสังคมที่เปลี่ยนไป นำเอาวัสดุราคาถูกมาใช้เพิ่ม
2. รสนิยมในการออกแบบเกี่ยวกับเครื่องประดับที่เปลี่ยนแปลงไป จากความยุ่งยาก มาสู่ความเรียบง่าย
3. เสรีภาพทางความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น และเพื่อให้สัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงอันรวดเร็ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุป การออกแบบเครื่องประดับในปัจจุบันและเครื่องประดับในอดีต จะมีความแตกต่างที่เห็นได้ชัดเจนในเรื่องรูปทรง วัสดุที่นำมาใช้ เครื่องประดับในอดีต การออกแบบจะมีความหรูหรา โครงสร้างซับซ้อน วัสดุที่ใช้ส่วนใหญ่ เป็นวัสดุที่มีราคาแพง มีความประณีต และละเอียดอ่อนอย่างชัดเจน เป็นงานที่ต้องใช้ความประณีตอย่างจริงจัง ส่วนงานเครื่องประดับ ในปัจจุบันรูปทรงเรียบง่าย รูปแบบสัมพันธ์กับวัสดุและโครงสร้าง มีความสำคัญมากกว่าลวดลายปลีกย่อย

การเลือกวัสดุมาใช้ต้องมีความเหมาะสมกันโดยสภาพส่วนรวมทั้งหมด มีประโยชน์ใช้สอย บำรุงรักษาง่าย และพิจารณาจากวัสดุที่มีอยู่ก่อนเป็นสำคัญ

2.6 นวัตกรรมการออกแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน

การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนเชิงอนุรักษ์ภูมิปัญญาพื้นบ้าน สร้างสรรค์นวัตกรรมผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญา ออกแบบ ค้นคว้า พัฒนารูปแบบ วิธีการผลิต ให้เป็นประโยชน์และเป็นที่รู้จัก สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง เป็นที่ต้องการของตลาดสากล เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชนภายในประเทศให้มีศักยภาพและอยู่ได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

2.6.1 นวัตกรรมการออกแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรม

เรวัต สุขสีกาญจน์ กล่าวว่า นวัตกรรม (Innovation) คำว่า นวัตกรรมมีรากศัพท์มาจากคำว่า “innovare” ในภาษาละตินซึ่งแปลว่า “ทำสิ่งใหม่ขึ้นมา” (สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ,2547) โทมัส ฮิวส์ (Hughes,1987) ให้ความหมายของนวัตกรรมว่า “เป็นการนำเอาวิธีการใหม่มาปฏิบัติหลังจากที่ได้ผ่านการทดลองและได้รับการ พัฒนาเป็นลำดับแล้วและมีความแตกต่างจากการปฏิบัติเดิมที่เคยปฏิบัติมา” และอีกนิยามหนึ่งของ มอร์ดัน (Morton,1971) กล่าวว่า “นวัตกรรมไม่ใช่การขจัดหรือล้มล้างสิ่งเก่าให้หมดไปแต่เป็นการปรับปรุงเสริมแต่งและพัฒนาเพื่อความอยู่รอดของระบบ” ความหมายโดยรวมของการสร้างนวัตกรรมก็คือ การสร้างความแตกต่าง (Differentiation) จากวิธีการเดิม และผ่านการทดลองทำซ้ำๆ จนเกิดความชำนาญและคิดว่าเป็นผลงานที่สร้างความแปลกใหม่พอสมควร ผลิตภัณฑ์ หัตถกรรม (Crafts Product) ความหมายของผลิตภัณฑ์หัตถกรรม ผู้ออกแบบและผู้ผลิตเป็นคนเดียวกัน และได้สัมผัสกับผลิตภัณฑ์นั้นตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จ มักสอดคล้องอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดส่วนตัวเข้าไปในผลงานที่ทำด้วย เช่น สิ่งประดิษฐ์ที่เป็นฝีมือของชาวบ้าน (Handmade) จุดประสงค์ดั้งเดิมทำขึ้นเพื่อความจำเป็นในการดำรงชีวิต เส้นห์ของผลิตภัณฑ์ประเภทนี้อยู่ที่ความไม่เหมือนกันในรายละเอียดของผลงาน แต่ละชิ้น เป็นงานประดิษฐ์ที่ละเอียดอ่อน เครื่องจักรทำได้ยาก องค์ประกอบของการออกแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรม

1. แสดงคุณค่าของธรรมชาติหรืองานหัตถกรรมอันมีเอกลักษณ์และศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น อย่างเช่น ความแตกต่างระหว่างภูมิภาคที่มีวัสดุเป็นจุดเด่นไม่เหมือนกัน ภาคเหนือมีกระดาษสา ภาคใต้มีย่านลิเภา เป็นต้น
2. วัสดุและกรรมวิธีการผลิตของท้องถิ่น ผลิตได้จริง โดยใช้ภูมิปัญญาของชาวบ้าน ใช้สอยดีเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น
3. ราคาที่ซื้อได้ ไม่แพง โดยการตัดสินใจน้อย ชอบแล้วซื้อได้เลย ไม่คิดมาก มีหลายราคาให้เลือกตามความเหมาะสม
4. มีความสวยงามและน่าสนใจ รูปแบบแปลกใหม่ สะดุดตา โดยยังสื่อถึงเอกลักษณ์ประจำถิ่นอยู่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. สะดวกต่อการพกพาขณะเดินทาง ซื่อเป็นของฝาก ขนาดพอเหมาะ บรรจุหีบห่อที่ขนส่งได้สะดวก

นวัตกรรมในการออกแบบ ผลิตภัณฑ์หัตถกรรม (Crafts Product Design Innovation) การจะสร้างนวัตกรรมในการออกแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมนั้น จะต้องแสดงให้เห็นถึงการออกแบบและการผลิตที่มีการผสมผสานระหว่างขนบธรรมเนียมแบบดั้งเดิมและแบบร่วมสมัย การประดิษฐ์และสร้างสรรค์วัสดุ รูปแบบและกระบวนการผลิตที่สร้างความแตกต่างและเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของตัว ผลิตภัณฑ์เองและในผลิตภัณฑ์ประเภทเดียวกันด้วย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การออกแบบ (Design) ส่วนใหญ่จะใช้หลักการ ทั่วไปที่เป็นพื้นฐานในการออกแบบ

1.1 ความงาม (Artistic & Aesthetic Value) ขนาดและสัดส่วน เหมาะสมกับประเภทของผลิตภัณฑ์ เหมาะสมกับการใช้งาน เช่น ของที่ระลึกก็ควรจะทำที่รัด พกพาได้ง่ายเพื่อเป็นของฝาก เป็นต้น รูป ร้าง รูปทรง สร้างความแตกต่างและมีแนวคิดในการออกแบบได้ชัดเจนและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว โครงสร้าง (Structure) ความแข็งแรงของโครงสร้างซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบที่ออกแบบไว้ สี สัน (Color) สีของวัสดุแบบเดิม สีธรรมชาติ หรือการผสมผสานระหว่างวัสดุ ลาย (Pattern) เกิดขึ้นมาจากพื้นผิวของวัสดุ หรือการสร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่และ ยังมีรายละเอียดย่อยอีกมากที่เดียวที่ไม่ได้กล่าวไว้ ณ ที่นี้ ขึ้นอยู่กับว่าความเหมาะสมของผลิตภัณฑ์จะเป็นประเภทใด

1.2 ประโยชน์ใช้สอย (Function Value) ใช้งานได้ง่าย สะดวก เหมาะสมกับราคา ประโยชน์มากกว่าหนึ่งก็จะยิ่งได้เปรียบคู่แข่ง เพราะเป็นทางเลือกให้ลูกค้า ฯลฯ

2. กระบวนการผลิต (Production Process)

2.1 สร้างสรรค์จากตัววัสดุเดิมโดย การเปลี่ยนแปลงกรรมวิธีการผลิตเทคนิควิธีการ เพื่อสร้างความแตกต่างในรูปลักษณะใหม่

2.2 การผสมผสานระหว่างวัสดุต่างชนิดวัสดุเดิม รูปแบบเดิม กับวัสดุอื่นแตกต่างทั้งวัสดุเดิม กับวัสดุอื่น

สรุปได้ว่าการสร้างนวัตกรรมในการออกแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรม ไม่ใช่สิ่งที่ไกลตัวสำหรับผู้ผลิตจนเกินไป ทุกกลุ่มทุกชุมชนสามารถสร้างนวัตกรรมได้ เพียงแค่สร้างความแตกต่างจากสิ่งที่มีอยู่ และการสร้างสรรค์ที่ผสมผสานระหว่างการออกแบบและกรรมวิธีการผลิต แต่ต้องคำนึงถึงที่มาของผลิตภัณฑ์อันแสดงถึงเอกลักษณ์ประจำถิ่น การต่อยอดภูมิปัญญาเดิมที่มีอยู่ การอธิบายได้ถึงที่มาในการสร้างสรรค์ แต่ให้อยู่ในกรอบของสิ่งที่กล่าวมาข้างต้น อย่าพยายามสร้างสรรค์มากเกินไป จนดูเหมือนบิดเบือนและทำลายความงามของคุณค่า วัสดุเดิม หรือเอกลักษณ์ประจำถิ่น เพียงแค่นี้การสร้างนวัตกรรมให้กับผลิตภัณฑ์หัตถกรรมก็น่าจะประสบผลสำเร็จ ได้ในระดับหนึ่ง (วัชรินทร์ จรุงจิตสุนทร. 2548)

2.6.2 หลักการออกแบบผลิตภัณฑ์

จากหลักการและแนวคิด เส้นและแนวคิดในการออกแบบผลิตภัณฑ์ อ้างอิงแนวคิดของรัฐไทย พรเจริญ กล่าวไว้ว่า

1. หน้าที่ใช้สอย หน้าที่ใช้สอยถือเป็นหลักการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่สำคัญที่สุดเป็นอันดับแรกที่ต้องคำนึงผลิตภัณฑ์ทุกชนิด ต้องมีหน้าที่ใช้สอยถูกต้องตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ คือสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสะดวกสบาย ผลิตภัณฑ์นั้นถือว่ามีประโยชน์ใช้สอยดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ความปลอดภัย สิ่งที่อำนวยความสะดวกได้มาก ย่อมจะมีโทษ ผลกระทบที่ให้ความสะดวกต่างๆ มักจะเกิดจากเครื่องจักรกลและเครื่องใช้ไฟฟ้า การออกแบบควรคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ใช้ ถ้าหลีกเลี่ยงไม่ได้ก็ต้องแสดงเครื่องหมายไว้ให้ชัดเจนหรือมีคำอธิบายไว้ ผลกระทบสำหรับเด็ก ต้องคำนึงถึงวัสดุที่เป็นพิษเวลาเด็กเอาเข้าปากกัดหรืออม จะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ใช้เป็นสำคัญ มีการออกแบบบางอย่าง ต้องใช้เทคนิคที่เรียกว่าแบบธรรมดา แต่คาดไม่ถึงช่วยในการให้ความปลอดภัย

3. ความแข็งแรง ผลกระทบต้องมีความแข็งแรง หรือโครงสร้างเป็นความเหมาะสม ใช้คุณสมบัติของวัสดุและจำนวน หรือปริมาณของโครงสร้าง ในกรณีที่เป็นผลกระทบที่จะต้องมีการรับน้ำหนัก เช่น โตะ แก้ว ต้องเข้าใจหลักโครงสร้างและการรับน้ำหนัก ความแข็งแรงของโครงสร้างหรือตัวผลิตภัณฑ์ นอกจากเลือกใช้ประเภทของวัสดุโครงสร้างที่เหมาะสมแล้วยังต้องคำนึงถึงความประหยัดควบคู่กันไปด้วย

4. ความสะดวกสบายในการใช้ นักออกแบบต้องศึกษาวิชากายวิภาคเชิงกลเกี่ยวกับสัดส่วน ขนาด และขีดจำกัดที่เหมาะสมสำหรับอวัยวะส่วนต่างๆ ในร่างกายของมนุษย์ทุกเพศ ทุกวัย ซึ่งจะประกอบด้วยความรู้ทางด้านขนาดสัดส่วนมนุษย์ (ANTHROPOMETRY) ด้านสรีรศาสตร์ (PHYSIOLOGY) จะทำให้ทราบ ขีดจำกัด ความสามารถของอวัยวะส่วนต่างๆ ในร่างกายมนุษย์ เพื่อใช้ประกอบการออกแบบ หรือศึกษาด้านจิตวิทยา (PSYCHOLOGY) ซึ่งความรู้ในด้านต่างๆ ที่กล่าวมานี้ จะทำให้นักออกแบบ ออกแบบและกำหนดขนาด (DIMENSIONS) ส่วนโค้ง ส่วนเว้า ส่วนตรง ส่วนแคบของผลิตภัณฑ์ต่างๆ ได้อย่างพอเหมาะกับการร่างกายหรืออวัยวะของมนุษย์ที่ใช้ ก็จะทำให้เกิดความสะดวกสบายในการใช้การไม่เมื่อยมือหรือเกิดการล้าในขณะที่ใช้ไปนานๆ ผลกระทบที่จำเป็นอย่างหนึ่งที่ต้องศึกษาวิชาดังกล่าว ก็จะเป็นผลกระทบที่ผู้ใช้ต้องใช้อวัยวะร่างกายไปสัมผัสเป็นเวลานาน

5. ความสวยงาม ผลกระทบในยุคปัจจุบันความสวยงามนับว่ามีความสำคัญ ความสวยงามจะเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการตัดสินใจซื้อ ผลกระทบบางอย่างความสวยงามก็คือ หน้าที่ใช้สอยนั่นเอง เช่น ผลกระทบของที่ระลึก ของขวัญตกแต่งต่างๆ ซึ่งผู้ซื้อเกิดความประทับใจในความสวยงามของผลิตภัณฑ์ ความสวยงามจะเกิดมาจากสิ่งสองสิ่งด้วยกันคือ รูปร่าง (FORM) และสี (COLOR) การกำหนดรูปร่างและสี ในงานออกแบบผลิตภัณฑ์ไม่เหมือนกับการกำหนด รูปร่าง สี ความสำคัญของรูปร่างและสีที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์ นักออกแบบจึงจำเป็นต้องศึกษาวิชา ทฤษฎีหรือหลักการออกแบบและวิชาทฤษฎีสี ซึ่งเป็นวิชาทางด้านของศิลปะแล้วนำมาประยุกต์ผสมผสานใช้กับศิลปะทางด้านอุตสาหกรรมให้เกิดความกลมกลืน

6. ราคาพอสมควร ผลกระทบที่ผลิตขึ้นมา ต้องมีข้อมูลด้านผู้บริโภคและการตลาดที่ได้ค้นคว้าและสำรวจแล้ว ผลกระทบจะต้องมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะใช้ว่าเป็นคนกลุ่มใด อาชีพฐานะ มีความต้องการใช้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ กำหนดแบบผลิตภัณฑ์ ประมาณราคาขายให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่จะซื้อได้การจะได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์ที่มีราคาเหมาะสมกับผู้ซื้อนั้น ก็อยู่ที่การเลือกใช้ชนิดหรือเกรดของวัสดุ

7. การซ่อมแซมง่าย หลักการนี้คงจะใช้กับผลิตภัณฑ์ เครื่องจักรกล เครื่องยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ ที่มีกลไกภายในซับซ้อน อะไหล่บางชิ้นย่อมต้องมีการเสื่อมสภาพไปตามอายุการใช้งานหรือการใช้งานในทางที่ผิด นักออกแบบย่อมที่จะต้องศึกษาถึงตำแหน่งในการจัดวางกลไกแต่ละชิ้นตลอดจนนอตสกรู เพื่อที่จะได้ออกแบบส่วนของฝารอบบริเวณต่างๆ ให้สะดวก ในการถอดซ่อมแซมหรือเปลี่ยนอะไหล่ได้ง่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. วัสดุและวิธีการผลิต ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ผลิตด้วยวัสดุสังเคราะห์ อาจมีกรรมวิธีการเลือกใช้วัสดุและวิธีผลิตได้หลาย ต้องศึกษาเรื่องวัสดุและวิธีผลิต

9. การขนส่ง ต้องคำนึงถึงการประหยัดค่าขนส่ง การขนส่งสะดวกหรือไม่ ระยะใกล้หรือระยะไกลกินเนื้อที่ในการขนส่งมากน้อยเพียงใด การขนส่งทางบกทางน้ำหรือทางอากาศต้องทำการบรรจุหีบห่ออย่างไร ถึงจะทำให้ผลิตภัณฑ์ไม่เกิดการเสียหายชำรุด ขนาดของตู้คอนเทนเนอร์บรรจุสินค้าหรือเนื้อที่ที่ใช้ในการขนส่งมีขนาด กว้าง ยาว สูง เท่าไหร่ เป็นต้น หรือในกรณีที่ผลิตภัณฑ์ที่ทำการออกแบบมีขนาดใหญ่โดยยาวมาก เช่น เตียง หรือพัดลมแบบตั้งพื้น คือ ออกแบบให้มีชิ้นส่วน สามารถถอดประกอบได้ง่าย สะดวก เพื่อให้หีบห่อมีขนาดเล็กที่สุดสามารถบรรจุได้ในลังที่เป็นขนาดมาตรฐาน เพื่อการประหยัดค่าขนส่ง เมื่อผู้ซื้อออกไปก็สามารถที่จะขนส่งได้ด้วยตนเองนำกลับไปบ้านก็สามารถประกอบชิ้นส่วนให้เข้ารูปเป็นผลิตภัณฑ์ได้โดยสะดวกด้วยตนเอง

สรุป จากหลักการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ได้กล่าวมาทั้ง 9 ข้อนี้เป็นหลักการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ต้องคำนึงถึง ครอบคลุมผลิตภัณฑ์ไว้ทั่วทุกกลุ่มทุกประเภทในผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดนั้น อาจจะไม่ต้องคำนึงหลักการดังกล่าวครบทุกข้อ ขึ้นอยู่กับความซับซ้อนของผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์บางชนิดก็อาจจะต้องคำนึงถึงหลักการดังกล่าวครบถ้วนทุกข้อ ผู้วิจัยได้คำนึงถึงหน้าที่ใช้สอย ความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ ความงาม และวัสดุในการผลิตที่สอดคล้องกัน

2.6.3 รูปทรงที่มีอิทธิพลต่อรูปลักษณะงานออกแบบผลิตภัณฑ์

การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ปรากฏอยู่ทั่วไป เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ ทั้งสิ้น มีทั้งที่ออกแบบสร้างขึ้นใหม่ แตกต่างจากของเดิม หรือปรับปรุงตกแต่งของเดิม โดยมนุษย์ได้รับอิทธิพลจากรูปทรง 2 แหล่ง คือ

1. รูปทรงจากธรรมชาติ (Natural Form)

เนื่องจากธรรมชาติมีความสำคัญและอยู่รายล้อมมนุษย์ ทั้งรูปทรงที่เป็นสิ่งมีชีวิต เช่น พืช สัตว์ต่างๆ และรูปทรงที่ไม่มีชีวิต เช่น กรวด หิน ดิน ทราย หรือปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เช่น คลื่น ลม แสงแดด ฝนตก พายุ ฯลฯ โดยมนุษย์ได้รับแรงบันดาลใจจากสิ่งเหล่านี้ในแง่มุมที่แตกต่างกัน เช่น ความเป็นระเบียบและความสวยงาม (Beauty) ของดอกไม้ป่า ความลงตัวอย่างมีแบบแผน (Order) ในรูปหกเหลี่ยมของรังผึ้ง ความสุนทรีย์ของลวดลาย (Pattern) ในดอกทานตะวัน เป็นต้น แล้วถ่ายทอดความคิดออกมาในรูปของผลิตภัณฑ์ ที่สามารถตอบสนองคุณประโยชน์ทางการใช้สอยแก่มนุษย์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ

2. รูปทรงที่มนุษย์สร้างขึ้น (Manmade Form)

รูปทรงที่มนุษย์สร้างขึ้น มีอิทธิพลต่องานออกแบบผลิตภัณฑ์ ในอันที่จะก่อให้เกิดความแตกต่างกันของแต่ละกลุ่มชน เช่น อาคารบ้านเรือน สิ่งของเครื่องใช้ ฯลฯ มักเป็นรูปทรงเรขาคณิต ส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นสากลและเป็นที่รู้จักกันทั่วไป รูปทรงดังกล่าวแบ่งตามวิธีการผลิตได้ 2 ประเภท คือ ประเภทที่สร้างขึ้นด้วยมือหรือเครื่องมือพื้นฐาน (Hand Tools) มีลักษณะการใช้งานเฉพาะตามจุดประสงค์ของผู้ออกแบบ ผลิตได้จำนวนน้อย รูปทรงมีลักษณะเฉพาะตัวไม่ซ้ำกัน มีการตกแต่งประดับประดาที่แสดงให้เห็นถึงความชำนาญทางทักษะของช่างฝีมือ กับประเภทที่สร้างขึ้นด้วยเครื่องจักร (Machine tools) มีรูปทรงที่เหมือนกัน โดยผลิตออกมาเป็นจำนวนมากจากแม่พิมพ์เดียวกัน วัสดุอย่างเดียวกัน มีทั้งที่เป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปสามารถใช้ประโยชน์โดยตรงและเป็นชิ้นส่วน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6.4 รูปแบบการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อ

รูปแบบการออกแบบผลิตภัณฑ์ (Style) มีอยู่มากมาย มีการเกิดขึ้นและพัฒนาต่อเนื่องสม่ำเสมอ บ้างก็อยู่ในกระแสนิยม บ้างก็คลายความนิยม บ้างก็หวนคืนสู่ความนิยมซ้ำตามความสนใจของสังคมในเวลานั้น บนความหลากหลายในวิถีทางการออกแบบทำให้ผลงานที่เกิดจากแนวทางปฏิบัติที่แตกต่างกันนั้นถูกสร้างสรรค์และคลี่คลายสืบทอดต่อๆ กันมาตามลำดับ แต่ไม่ว่าจะเลือกใช้รูปแบบใดก็ล้วนแต่สร้างเงื่อนไขในการผลิตงานออกแบบที่น่าสนใจได้ทั้งสิ้น ตัวอย่างเช่น

1. รูปแบบมาก่อนประโยชน์ใช้สอย (Function follows form)

เป็นวิถีทางการออกแบบที่นิยมความงามของรูปทรงเป็นหลัก โดยยึดแนวคิดที่ว่าความงามต้องมาก่อนประโยชน์ใช้สอยเสมอ และมักถูกนำมาใช้อธิบายขั้นตอนในการปฏิบัติการเพื่อการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เน้นความงามเป็นหลัก จุดประสงค์ที่สำคัญก็เพื่อยกระดับคุณค่าผลิตภัณฑ์ให้สูงขึ้น เพื่อนำไปสู่การเพิ่มราคาสินค้า ดังนั้น การจะเป็นนักออกแบบผลิตภัณฑ์ให้ได้ดีตามแนวคิดนี้ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการซึมซับความงามจากผลงานศิลปะแขนงต่างๆ ที่มีคุณภาพไว้มากๆ จะเป็นทางออกหนึ่งที่จะช่วยให้เราสามารถวิเคราะห์ความงามที่แฝงอยู่ในผลิตภัณฑ์ได้ดีขึ้น แต่ทั้งนี้ก็ไม่จำเป็นต้องยึดติดกับกฎเกณฑ์ใดๆ ขอให้ยึดหยุ่นตามความรู้สึก

2. ประโยชน์ใช้สอยมาก่อนรูปแบบ (Form follows function)

เป็นวิถีทางการออกแบบของหลุยส์ สุลลิแวน (Louis Sullivan) ที่นิยมประโยชน์ใช้สอยเป็นหลัก (Functionalism) ประชญาที่ว่าประโยชน์ใช้สอยต้องมาก่อนความงามเสมอ และถูกนำมาใช้อธิบายขั้นตอนในการปฏิบัติการเพื่อการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตจำนวนมาก โดยให้ความสำคัญกับการออกแบบที่สอดคล้องกับการทำงานของเครื่องจักร การประหยัดวัสดุ ความสะดวกในการใช้งาน การคงคลัง และการขนส่ง เป็นต้น แนวคิดดังกล่าวตรงกันข้ามกับปรัชญาที่มองความงามของรูปทรงมาก่อนสิ่งใด

3. การตลาดมาก่อนออกแบบ (Design follow marketing)

วงจรชีวิตของผลิตภัณฑ์จะมีรูปแบบเหมือนปิรามิด ถือกำเนิดโดยยึดฐานของปิรามิดแล้วพยายามยกระดับตัวเองนั้น ไม่ว่าจะเป็นด้านคุณภาพและเอกลักษณ์เฉพาะตัว การยกระดับตัวเองนั้นมักจะทำให้ราคาสูงขึ้นด้วย ดังนั้นเมื่อผลิตภัณฑ์ใด ๆ ไต่ระดับขั้นสุดยอดปิรามิด จำเป็นที่ธุรกิจนั้นจะต้องละทิ้งฐานซึ่งเป็นตลาดล่างไป แต่จะได้ลูกค้าชั้นดีที่มีความมั่นคงและจ่ายเงินดี ฐานชั้นล่างที่ถูกทิ้งไปก็จะมีผู้อื่นเข้าม้ายึดครองแทน กรณีตัวอย่างเช่น นาฬิกาสวิสซึ่งใช้เวลาหลายสิบปีเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์จนได้ภาพพจน์ว่าเป็นนาฬิกาที่ดีที่สุดในโลก แต่ต้องสูญเสียฐานการตลาดระดับล่างให้กับนาฬิกาญี่ปุ่นที่เจาะเข้ามายึดตลาดล่างด้วยลูกเล่นใช้สอยพิเศษ เช่น เป็นเครื่องคิดเลข เป็นปฏิทิน ฯลฯ ในที่สุดเมื่อภาวะเศรษฐกิจโลกตกต่ำ ผู้ผลิตนาฬิกาสวิสทั้งหลายจึงเริ่มตระหนักว่าการถูกนาฬิกาญี่ปุ่นยึดตลาดล่างไปนั้นก่อให้เกิดการสูญเสียรายได้มหาศาล และสูญเสียภาพพจน์ของผู้ผลิตนาฬิกาชั้นนำของโลกไปที่ละน้อยอีกด้วย

4. อารมณ์ความรู้สึกมาก่อนรูปแบบ (Form follows emotion)

เมื่อเทคโนโลยีมาถึงจุดที่สามารถตอบสนองในด้านการตอบสนองต่อประโยชน์ใช้สอยและรูปแบบได้มาก รูปแบบผลิตภัณฑ์ที่บรรจ หรือวัสดุสังเคราะห์ที่ตอบสนองการใช้สอยประเภทต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเฉพาะเจาะจงมากขึ้น จนทำให้ปรัชญาการออกแบบปรับเปลี่ยนมาเป็น อารมณ์ความรู้สึกมาก่อนรูปแบบด้วยความเชื่อที่ว่าผู้บริโภคในปัจจุบันมิได้เพียงต้องการสินค้าภาพลักษณ์ หรือสิ่งแวดลอม แต่ต้องการคุณค่าของความรู้สึก ประสพการณ์และลักษณะเฉพาะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บางอย่าง อารมณ์หรือความรู้สึกคือสิ่งสำคัญในชีวิตของคนเราทั่วไป เพราะเป็นตัวสะท้อนสิ่งที่เรารู้สึก สิ่งที่เรากระทำและสิ่งที่เราคิด ผ่านตา หู จมูก ลิ้น หรือผิวสัมผัส มนุษย์ไม่สามารถหลีกเลี่ยงการเกิดอารมณ์หรือความรู้สึกได้

ผลิตภัณฑ์ที่มีอารมณ์และความรู้สึกแฝงเร้นอยู่ในตัว (Emotional Product) สามารถดึงดูดจิตใจของผู้สัมผัสงาน และก่อให้เกิดเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดความคิดต่อเนื่องที่หลากหลายได้ ลักษณะสำคัญของ การออกแบบที่เน้นอารมณ์ความรู้สึก จะคำนึงถึงองค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่

- การออกแบบที่คำนึงถึงรูปลักษณ์ที่สวยงาม (Visceral design) เกิดความถูกตาถูกใจ เมื่อผู้บริโภคได้พบเห็นเป็นครั้งแรก รูปลักษณ์ก่อให้เกิดปฏิกิริยาตอบสนองแบบฉับพลัน ที่ส่งผ่านการรับรู้เกิดความรู้สึกตัดสิน ปลอดภัย อันตราย สวยเกลียด ชอบหรือไม่ชอบ นับเป็นจุดเริ่มต้นของการเกิดความรู้สึกและอารมณ์ต่างๆ โดยในบางครั้งการใช้สอยอาจไม่สะดวกนัก แต่คนบางกลุ่มก็พร้อมที่จะประนีประนอมเพื่อที่จะอยู่ร่วมหรือใช้สอยสิ่งของเหล่านั้นได้อย่างพึงพอใจ

- การออกแบบที่คำนึงถึงพฤติกรรมการใช้สอย (Behavioral design) การมีประโยชน์ใช้สอยได้จริง และก่อให้เกิดความพึงพอใจเมื่อได้ใช้ผลิตภัณฑ์นั้นผ่านประสาทสัมผัสทั้งการมองเห็นและการสัมผัส ซึ่งพฤติกรรมการใช้สอยนั้นเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายหลังการใช้สอย การคิดวิเคราะห์แบบสมเหตุสมผลจะเข้ามามีอิทธิพลต่อความรู้สึกมากขึ้นนอกเหนือไปจากการรับรู้รูปลักษณ์เมื่อแรกเห็น โดยความรู้สึกที่ดีนั้นสามารถเกิดได้จากความรู้สึกว่าสามารถควบคุมได้ เข้าใจได้ ใช้งานง่าย สะดวก และเหมาะสม เพราะการใช้งานที่เหมาะสมจะนำไปสู่ความถนัดและความชำนาญได้เร็ว ทำให้ผู้ใช้รู้สึกผ่อนคลายและพึงพอใจในการใช้สอยผลิตภัณฑ์นั้นๆ ดังนั้นความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายหลังการใช้สอยจึงเป็นตัวส่งเสริมหรือยับยั้งความรู้สึกประทับใจที่เกิดขึ้นเมื่อแรกเห็นได้

- การออกแบบที่คำนึงถึงปฏิกิริยาตอบสนองจากผู้ใช้งาน (Reflection design) คือเมื่อผู้ใช้ ได้ใช้ผลิตภัณฑ์นั้นแล้วจะเกิดปฏิกิริยาตอบสนอง ทำให้เกิดความรู้สึกผูกพันหรือพึงพอใจในประสบการณ์หรือภาพลักษณ์จากผลิตภัณฑ์นั้น และยังสามารถสื่อให้ผู้ใช้งานทราบได้ถึงเอกลักษณ์หรือรสนิยมของผู้เป็นเจ้าของ ซึ่งภาพลักษณ์เป็นความรู้สึกที่ไม่ได้เกิดจากการมองเห็นหรือใช้สอยสิ่งของโดยตรง แต่เกิดจากความคิดย้อนกลับว่าสิ่งของที่เลือกใช้สอยเหล่านั้น ส่งภาพสะท้อนหรือแสดงภาพลักษณ์ของผู้ที่ใช้อยู่ต่อคนภายนอก

2.6.5 องค์ประกอบของการออกแบบผลิตภัณฑ์ชุมชน

การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ คือ การสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีความสวยงามแตกต่างไปจากผลิตภัณฑ์จากกระดาษที่มีรูปแบบเดิมๆ ให้เกิดขึ้น และพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์เดิม ที่มีอยู่ในท้องตลาดให้สวยงามแตกต่างไปจากเดิม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้เป็นสินค้า เพื่อจำหน่ายที่มีความสวยงามน่าสนใจมากยิ่งขึ้น งานออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์จึงเป็นการสร้างสรรค์ ที่เกิดจากความคิดจินตนาการโดยที่มาจากความตั้งใจให้เกิดจินตนาการได้นั้นนักออกแบบอาจได้รับแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ ผลงานจากสิ่งที่อยู่รอบๆตัว และอยู่ในขอบเขตกรอบความงามตามทฤษฎีที่กำหนดขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายในการออกแบบสร้างสรรค์งานแต่ละชนิด (วาสนา เจริญวิเชียรฉาย. 2551)

1. แสดงคุณค่าของธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์และศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เหนือ อีสานใต้ และภาคกลาง ซึ่งเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น มีวัสดุ มีขนาดการผลิตที่แตกต่างกัน

2. วัสดุและกรรมวิธีการผลิตของท้องถิ่นผลิตได้จริง โดยใช้ภูมิปัญญาของชาวบ้าน

เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น มีคุณค่า ต้องใช้ความสามารถเฉพาะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ด้านความสวยงาม และน่าสนใจ รูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น รูปทรง ลวดลาย สีสันความเป็นธรรมชาติ
4. มีประโยชน์ในการใช้งานง่าย เหมาะสมกับราคา และสื่อถึงที่มาของผลิตภัณฑ์
5. ราคา เมื่อเทียบกับราคาโดยทั่วไปแล้วมักจะคิดว่า ผลิตภัณฑ์ชุมชนต้องราคาถูก ซึ่งได้เสนอแนวทางไว้ดังนี้

-ราคาทั่วไป เป็นสินค้าที่ผลิตง่าย วัสดุไม่ค่อยมีคุณค่า หาได้ง่าย มีขั้นตอน ไม่ซับซ้อน ผลิตโดยใช้เวลาไม่นาน ใช้งานคนๆเดียวก็แล้วเสร็จ ราคาไม่สูงมาก

- ราคาที่ผู้ผลิตตั้งราคาได้ตามใจ (ราคาสูง) เป็นผลิตภัณฑ์ที่ให้คุณค่าทาง ศิลปวัฒนธรรม และให้คุณค่าทางจิตใจ มีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นเจ้าของ มีจำนวนน้อย วัสดุได้มาจาก ขั้นตอนซับซ้อนยุ่งยาก การผลิตต้องใช้ความชำนาญมีเอกลักษณ์เฉพาะ

6. การอนุรักษ์ เพื่อองค์ความรู้ และนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมอย่างเหมาะสม โดยการจัดองค์ความรู้ในชุมชนให้เป็นระบบที่ชุมชนเป็นเจ้าของถ่ายทอดและ พัฒนาต่อยอดภูมิปัญญา และผสมผสานภูมิปัญญา กับเทคโนโลยีใหม่ เกิดความรู้ใหม่ นำไปใช้ในการ ดำรงชีวิต พัฒนาศักยภาพในชุมชน และสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ (อุดมศักดิ์ สาริบุตร.2555:20-21)

สรุป จากหลักการผู้วิจัยได้นำแนวคิดมาออกแบบผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์และศิลปวัฒนธรรม ท้องถิ่น ใช้วัสดุและกรรมวิธีการผลิตจากภูมิปัญญาของชาวบ้าน สามารถใช้เครื่องทุ่นแรงได้และ เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น มีคุณค่า สวยงามและสื่อถึงที่มาของผลิตภัณฑ์ได้

2.6.6 มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)

ภาพที่ 2.44 มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

(ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสุรินทร์)

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หรือที่เรียกย่อๆ ว่า สมอ. ได้มีโครงการจัด ทำ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อรองรับการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชนหรือระดับ พื้นบ้านที่ยัง ไม่ได้ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร ซึ่งวัตถุประสงค์ของโครงการที่สำคัญคือส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพของ ผลิตภัณฑ์ชุมชนให้ได้รับการรับรองและแสดงเครื่องหมาย การรับรอง เพื่อส่งเสริมด้านการตลาดของ ผลิตภัณฑ์ ให้เป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลาย และสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคในการเลือกซื้อ ผลิตภัณฑ์ชุมชนทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ เน้นให้มีการพัฒนาแบบยั่งยืน อีกทั้งสนับสนุน นโยบายสำคัญของรัฐบาล โครงการ หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ในการแก้ไขปัญหาความยากจนของ ชุมชน โดย มุ่งให้ความสำคัญของการนำภูมิปัญญาชาวบ้าน และทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น มา พัฒนาและสร้างมูลค่าของผลิตภัณฑ์ให้สูงขึ้น มีคุณภาพ มีจุดเด่น มีเอกลักษณ์ มีการ พัฒนาท้องถิ่น สร้างชุมชนให้เข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ สร้างงาน สร้างรายได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. วัตถุประสงค์โครงการ

1.1 ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชน ให้ได้รับการรับรองและแสดงเครื่องหมายการรับรอง

1.2 เพื่อส่งเสริมด้านการตลาดของผลิตภัณฑ์ ให้เป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลาย สร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ

1.3 เพื่อเน้นให้มีการพัฒนาแบบยั่งยืน สนับสนุนนโยบายของรัฐบาล ในโครงการ “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์”

2. แนวทางการดำเนินโครงการ

2.1 การกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
เหมาะสมกับสภาพของผลิตภัณฑ์ เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
แนวทางปฏิบัติไม่ซับซ้อน ใช้ข้อมูลจากการสัมมนาร่วมกัน ระหว่างผู้ผลิต

2.2 การรับรองคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
กำหนดรูปแบบเครื่องหมาย เก็บตัวอย่างทดสอบ โดยทางราชการ
สนับสนุนค่าใช้จ่ายให้การรับรอง และตรวจติดตามผล

2.3 ด้านการพัฒนาผู้ผลิตในชุมชน

3. ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรอง 6 ประเภท

3.1 อาหาร

3.2 เครื่องดื่ม

3.3 ผ้าและเครื่องแต่งกาย

3.4 ศิลปะประดิษฐ์ และของที่ระลึก

3.5 เครื่องใช้และเครื่องประดับตกแต่ง

3.6 สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารและยา

(ที่มา: สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสุรินทร์)

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) คือ ข้อกำหนดด้านคุณภาพที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ชุมชนให้เป็นที่เชื่อถือ เป็นที่ยอมรับ และสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ โดยมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อยกระดับคุณภาพของผลิตภัณฑ์ชุมชนให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด และสอดคล้องกับนโยบาย OTOP

ประโยชน์ที่ได้รับจาก มผช.

1. ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน มีความเข้าใจ และมีความรู้ในการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ
2. สินค้าที่ผลิตมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
3. สินค้าเป็นที่น่าเชื่อถือ และเป็นที่ต้องการของตลาด
4. สามารถนำผลิตภัณฑ์เข้าคัดสรร OTOP Product Champion (ระดับดาว)
5. ได้รับการสนับสนุนเพื่อการพัฒนาที่เหมาะสมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผลิตภัณฑ์ผ้า/งานประดิษฐ์จากผ้า/เสื้อผ้า ที่มีมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

ลักษณะทั่วไป

1. ต้องอยู่สภาพเรียบร้อยตลอดชิ้นงาน ประณีต สวยงาม ไม่เปรอะเปื้อน
2. ต้องไม่ปรากฏข้อบกพร่องให้เห็นเด่นชัด ผ้าเป็นรูปหรือขาด รอยต่อและริม ผ้า

หลุดลุ่ย มีปลายเส้นด้ายโผล่ออกมา

*ส่วนข้อบกพร่องอื่นๆ อันเกิดจากกรรมวิธีการทำด้วยมือต้องมีน้อยที่สุดและเป็นที่ยอมรับได้

3. รูปทรงและสัดส่วน ต้องไม่บิดเบี้ยว เกรนผ้าถูกต้อง สมส่วน ไม่ย่นตึง หรือรั้งการเย็บ

1. สีของด้ายต้องใช้สีเดียวกันกับสีของผ้าหรือใช้สีให้กลมกลืนมากที่สุด และเป็นที่ยอมรับได้ ขนาดของเส้นด้ายต้องเหมาะสมกับเนื้อผ้า

2. ผีจักรหรือผีเข็ม ต้องไม่ถี่หรือห่างเกินไปและไม่ข้ามกระโดด

3. ริมตะเข็บด้านในต้องไม่หลุดลุ่ย ตะเข็บต้องไม่มีรอยแยกหรือขาด

4. การสอย ต้องประณีต ไม่ปรากฏเส้นด้านบนผ้าด้านถูกอย่างชัดเจน

5. การต่อลวดลายของผ้า เช่น ผ้าตา ผ้าลายทางต้องตรงกัน (ยกเว้นกรณีเป็น

ลักษณะเฉพาะของชิ้นงาน)

ซับใน(ถ้ามี)

สีของซับในต้องเป็นสีเดียวกันหรือกลมกลืนกับผ้าตัวนอก และไม่รีรังจันเสียรูปทรงวัสดุเกาะเกี่ยว

ต้องอยู่ในสภาพดี แข็งแรง ทนทาน เหมาะสมกับแบบและเนื้อผ้ากรณีเป็นโลหะ

ต้องไม่เป็นสนิม

การตกแต่งด้วยวัสดุอื่น (ถ้ามี)

ต้องประณีตเรียบร้อย สวยงาม แข็งแรง ติดแน่นคงทนและเหมาะสมกับชิ้นงาน

สี

มีสีตกอยู่ในน้ำได้เพียงเล็กน้อย

ขนาด

ต้องเป็นไปตามที่ระบุไว้ที่ฉลาก โดยมีเกณฑ์ความคลาดเคลื่อน ได้ไม่เกินบวกลบ 1

นิ้ว หรือ 2.5 เซนติเมตร

การใช้งาน

ต้องสามารถใช้ได้ตามวัตถุประสงค์ หรือถ้าเป็นเสื้อผ้าต้องสามารถสวมใส่ได้อย่างเหมาะสม

การบรรจุ (การบรรจุภัณฑ์)

หากมีการบรรจุให้บรรจุในหีบห่อที่สะอาด แห่งเรียบร้อย และสามารถป้องกันความ

เสียหายที่เกิดขึ้นกับผลิตภัณฑ์นั้นๆ

เครื่องหมายและฉลาก

ที่ฉลากหรือหีบห่อผลิตภัณฑ์ทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีตัวเลข อักษรหรือ

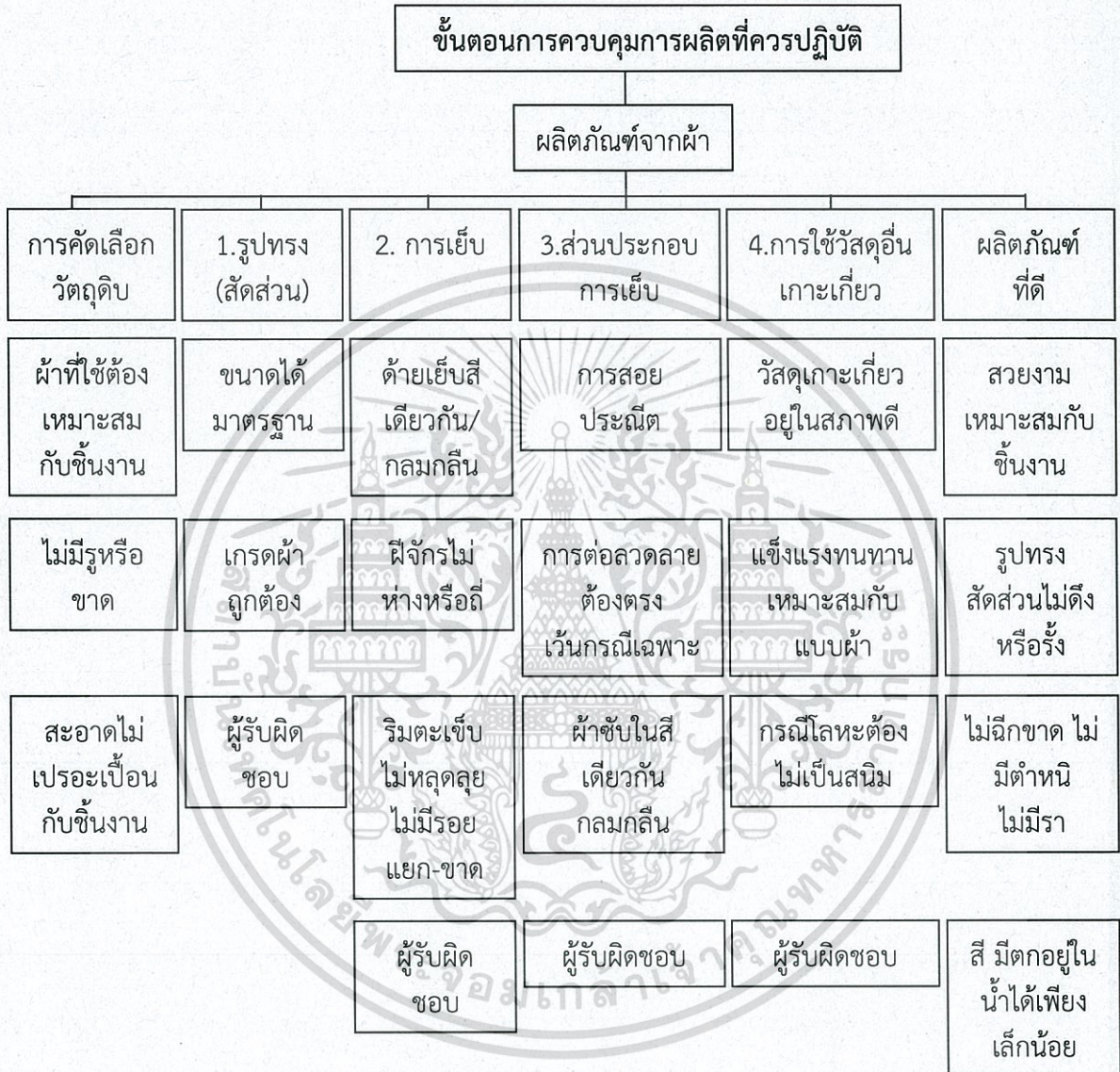
เครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่ายและชัดเจน

1. ชื่อเรียกผลิตภัณฑ์ เช่น กลองทิชชูผ้าบาติก ตุ๊กตาไหม เสื้อสตรี

2. ขนาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เดือนปีที่ทำ
  4. ข้อเสนอแนะในการใช้ และการดูแลรักษา
  5. ชื่อผู้ผลิต หรือสถานที่ทำ พร้อมสถานที่ตั้ง หรือเครื่องหมายการค้า ที่จดทะเบียน
- ในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

ภาพที่ 2.45 ขั้นตอนการควบคุมผลิตภัณฑ์ของ มผช.

(ที่มา: www.dip.go.th)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระเป๋าคู่ หมายถึง กระเป๋าที่ทำหรือประดิษฐ์ขึ้นจากผ้าหรือเศษผ้า ด้วยกรรมวิธีการตัดเย็บหรือวิธีที่เหมาะสม ทำเป็นกระเป๋าต่างๆอาจใช้วัสดุอื่น เช่น ไม้ พลาสติก โลหะ หนังเป็นส่วนประกอบอาจซับในด้วยวัสดุอื่น เช่น กระดาษ หนัง พลาสติก โยโฟลีสเตออร์ นุ่น เป็นต้น

ผ้า หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการนำใยมาทอถักเป็นแผ่นหรือผืน มีลวดลายเกิดจากโครงสร้างการทอหรือการตกแต่งสำเร็จบนผืนผ้า เช่น การพิมพ์ การย้อม และสามารถทำความสะอาดได้ด้วยการซัก (ที่มา: <http://www.snw.ac.th>)

2.7 กลุ่มเป้าหมาย

2.7.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย

การศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมายในเรื่องต่างๆและจะต้องทำความเข้าใจให้ชัดเจนในสถานะระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายมีความสัมพันธ์กันอย่างไรด้วย คนส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะแก้ปัญหาการออกแบบจากมุมมองของตัวเอง จากวัสดุและงานผลิตหรือจากการทางศิลปะที่คุ้นเคย แต่ไม่เคยจะมองในมุมมองของกลุ่มเป้าหมายในแง่รูปลักษณะผลิตภัณฑ์ สี สัน ราคาขาย การขนส่ง วัฒนธรรม ความเชื่อ และค่านิยมทางสังคมของกลุ่มเป้าหมายสินค้า การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ดี ต้องตอบสนองความต้องการทั้งของผู้ออกแบบและกลุ่มเป้าหมายได้ โดยหลีกเลี่ยงความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นจากความสนใจส่วนตัว ดังนั้น ความสำเร็จของการออกแบบจะเกิดขึ้นได้เมื่อได้ให้ผู้บริโภคในสิ่งที่ตัวเขาต้องการจริงๆ ไม่ใช่สิ่งที่เราต้องการจะให้กลุ่มเป้าหมายเป็น สำหรับกลุ่มเป้าหมายในทุกระดับชั้นแล้ว จะจ่ายเงินก็ต่อเมื่อผลิตภัณฑ์นั้นเป็นของที่เขาต้องการจริงๆ (วัชรินทร์ จรุงจิตสุนทร. 2548 :148) โดยแยกทั้งผู้ซื้อและกลุ่มเป้าหมายสินค้าในหัวข้อต่างๆ ดังนี้

1. เพศ (Sex) เพศของกลุ่มเป้าหมายนั้นมีทั้งเพศชาย และเพศหญิง ซึ่งมีความแตกต่างกันโดยสิ้นเชิงตามธรรมชาติการออกแบบผลิตภัณฑ์บางชนิดจำเป็นต้องออกแบบให้มีความเฉพาะเจาะจงลงไปว่าให้ใช้กับเพศใด หรือผลิตภัณฑ์บางชนิดก็สามารถใช้ได้ทั้งสองเพศ ต้องทำการออกแบบให้มีความเหมาะสมทั้งสองเพศ แต่การลงทุนเพื่อทำการผลิตสินค้าให้เหมาะสมกับแต่ละเพศนั้น จะเป็นการลงทุนที่สูง อีกทั้งยังเกิดความไม่ชัดเจนด้วยว่าจะสามารถขายได้ดีทั้ง 2 แบบ กลุ่มเป้าหมายเฉพาะเพศของสินค้าบางชนิด มีจำนวนของความต้องการที่น้อยไม่คุ้มกับการลงทุนจำเป็นต้องตัดออกไป ซึ่งนี่ก็ออกแบบแล้วผู้ประกอบการจะต้องทำการศึกษาวิจัยและสรุปผลกับการตลาดหรือฝ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อตัดสินใจขั้นสุดท้ายก่อนที่จะผลิตและจำหน่ายสินค้านั้นๆ

2. วัยวุฒิ (Age) เราจะพบเห็นอยู่เสมอว่าผลิตภัณฑ์บางชนิดจะเจาะจงอายุของกลุ่มเป้าหมายที่มีความเหมาะสมกับสินค้านั้นๆ โดยตรง เพื่อประโยชน์ในการใช้งานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด หรือเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดอันตรายกับผู้ที่มีอายุไม่เหมาะสมกับสินค้านั้นๆและในขณะเดียวกันอายุกลุ่มเป้าหมายที่มีอยู่หลายช่วงอายุก็จะเป็นตัวกำหนด เพื่อให้เกิดสินค้าและผลิตภัณฑ์ใหม่ๆหลายรูปแบบหลายชนิดซึ่งก็เป็นข้อดี ที่ผู้ประกอบการหรือนักออกแบบที่จะช่วยกันหาช่องทาง เพื่อผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ได้ง่ายขึ้น

3. การศึกษา (Education) การศึกษาเป็นการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มภูมิและสติปัญญา กลุ่มเป้าหมายจึงมีความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่างๆ มากขึ้น ถือได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้า ผู้ที่มีการศึกษาย่อมมีเหตุผลที่มากพอที่จะแยกแยะว่าผลิตภัณฑ์หรือสินค้าตัวใดดีมีคุณภาพ หรือมีประโยชน์อย่างไรกับตนเอง มีการไตร่ตรอง หรือวางแผนในการซื้อและส่วนมากเอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอญูตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะใช้เหตุผลมาประกอบการตัดสินใจ แต่ก็เชื่อว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อยจะตัดสินใจ หรือเลือกซื้อสินค้าไม่ดีไป กลุ่มเป้าหมายทุกคนย่อมต้องการสินค้าที่ดีมีคุณภาพไปใช้เช่นกัน ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยและความเหมาะสมอื่น ๆ ที่เป็นตัวช่วยตัดสินใจก่อนที่จะซื้อ

4. รสนิยม (Test) เรื่องรสนิยมเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนมาก จำเป็นต้องมีการศึกษาให้ละเอียดและลึกซึ้ง เพราะสภาพแวดล้อม ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ หรือความเจริญในแต่ละสังคมจะทำให้รสนิยมเกิดขึ้นต่างกันอย่างมาก การที่จะออกแบบผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการและรสนิยมของแต่ละคนจะเป็นเรื่องยากมาก เพราะผลิตภัณฑ์เป็นกระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรมที่เน้นจำนวนมากโดยการผลิตให้เหมาะสมกับรสนิยมของกลุ่มเป้าหมาย ในกลุ่มใหญ่ๆเท่านั้น และควรเป็นกลุ่มของกลุ่มเป้าหมายที่มีรสนิยมไปในทางที่ดีด้วยเพื่อเป็นการยกระดับของผลิตภัณฑ์และสินค้าให้สูงขึ้นไปอีก นักออกแบบและผู้ประกอบการสามารถผลิตสินค้าให้ตรงกับผู้บริโภคที่มีรสนิยมต่างจากกลุ่มผู้บริโภคกลุ่มส่วนใหญ่ได้ถ้าผู้บริโภคกลุ่มเล็กนั้นมีกำลังซื้อมากพอ

5. กำลังทรัพย์ (Budget) ถึงแม้ว่านักออกแบบและผู้ประกอบการจะเสนอผลิตภัณฑ์และสินค้าที่ดีมากแค่ไหน หากกลุ่มเป้าหมายไม่มีกำลังทรัพย์มากพอที่จะซื้อหามาใช้ได้ ผลิตภัณฑ์หรือสินค้านั้นก็จะมีประโยชน์ต่ออย่างไร สินค้าบางชนิดที่กลุ่มเป้าหมายมีความต้องการเป็นอย่างมาก แต่เมื่อพิจารณาดูอย่างรอบคอบแล้วไม่สามารถทำการผลิตได้ เพราะต้นทุนในการผลิตสูงเกินไปถึงแม้จะมีกลุ่มเป้าหมายส่วนหนึ่งหาซื้อมาใช้ได้ แต่ก็ยังไม่พอที่จะทำให้คุ้มทุน สินค้านั้นจึงไม่ควรผลิตเพื่อจัดจำหน่ายแต่อย่างใด หรือหาทางออกทางอื่น เช่นลดคุณสมบัติบางอย่างของสินค้าลง หรือลดประโยชน์ใช้สอยบางอย่างของผลิตภัณฑ์ลง เพื่อให้ราคาต้นทุนต่ำพอที่จะผลิตเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายหาซื้อมาใช้ได้

6. ความเชื่อและศาสนา (Believing and religion) เรื่องของความเชื่อและศาสนาเป็นเรื่องของความศรัทธาเฉพาะบุคคล หรือกลุ่มคนยากที่จะวัด หรือวิเคราะห์ด้วยเหตุผล ยากที่จะออกแบบผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย สินค้าที่ออกแบบ เพื่อกลุ่มเป้าหมายกลุ่มใหญ่สามารถขายได้ในทุกๆประเทศ แต่ในบางภูมิภาคของประเทศเราเองกลับขายไม่ได้เลย เพราะความเชื่อทางศาสนาของกลุ่มเป้าหมายในภูมิภาคนั้น ไม่ยอมรับรูปทรงหรือสีสันทันของผลิตภัณฑ์ เช่น ขวดแปรงเด็กที่จะทำเป็นรูปหมูจะไม่สามารถขายได้ในจังหวัดภาคใต้ ที่นับถือศาสนาอิสลาม เป็นต้น (วัชรินทร์ จรุงจิตสุนทร, 2548 : 17)

2.7.2 ลักษณะของผู้ซื้อและกระบวนการตัดสินใจซื้อ

ความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อทั้ง 2 ส่วน คือ ลักษณะของผู้ซื้อ (Buyer Characteristics) และกระบวนการตัดสินใจซื้อ (Buyer decision process)

ลักษณะของผู้ซื้อ (Buyer Characteristics)

ลักษณะของผู้ซื้อนั้นจะถูกกระทบจากปัจจัยทางด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม (Cultural Factors)
2. ปัจจัยทางด้านสังคม (Social Factors)
3. ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal Factors)
4. ปัจจัยทางด้านจิตวิทยา (Psychological Factors)

มีรายละเอียด ดังนี้

1. ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม (Cultural Factors) ประกอบด้วย

1.1 วัฒนธรรมพื้นฐาน (Culture)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในสำนักงานการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อความต้องการและพฤติกรรมของคน โดยเด็กที่กำลังเติบโต จะได้รับอิทธิพลของค่านิยม (Values), การรับรู้ (Perceptions), ความชอบ (Preferences) และพฤติกรรม (Behaviors) มาจากครอบครัว และสถาบันที่สำคัญ ๆ เช่น โรงเรียน เป็นต้น

1.2 วัฒนธรรมย่อย (Subculture)

ในแต่ละวัฒนธรรมจะประกอบไปด้วยวัฒนธรรมย่อย ๆ ซึ่งจะมีความแตกต่างกันออกไป ซึ่งจะนำไปสู่การแบ่งส่วนตลาด และการออกแบบกลยุทธ์ส่วนประสมการตลาด (4 P's) ที่แตกต่างกันออกไป ประกอบด้วย

- เชื้อชาติ, สัญชาติ เช่น ไทย จีน อเมริกา อังกฤษ ลาว เป็นต้น
- ศาสนา เช่น พุทธ อิสลาม คริสต์ ซิกข์ เป็นต้น
- พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ เช่น ภาคเหนือ ภาคอีสาน ภาคกลาง ภาคใต้ เป็นต้น

1.3 ชั้นทางสังคม (Social Class)

เป็นการแบ่งสมาชิกในสังคมออกเป็นลำดับชั้นที่แตกต่างกัน โดยอาศัยตัวแปรต่าง ๆ อาทิ รายได้ อาชีพ การศึกษา ความมั่งคั่ง แหล่งที่พักอาศัย เป็นต้น ซึ่งโดยทั่วไปสามารถแบ่งชั้นทางสังคมออกเป็น 3 ระดับชั้นด้วยกัน คือ

- ชั้นระดับสูง (Upper Class)
- ชั้นระดับกลาง (Middle Class)
- ชั้นระดับล่าง (Lower Class)

สมาชิกที่อยู่ในชั้นทางสังคมเดียวกัน ก็จะมีค่านิยม ความสนใจ และพฤติกรรมที่คล้าย ๆ กัน ชั้นทางสังคมที่แตกต่างกันจะนำไปสู่ความชอบในผลิตภัณฑ์ และตราสินค้าที่แตกต่างกันไปด้วย เช่น กลุ่มคนชั้นสูงส่วนใหญ่จะใช้เสื้อผ้า Brand name ขับรถยนต์ราคาแพง เช่น Benz, BMW, Jaguar กิจกรรมยามว่าง ต้องไปเล่นกอล์ฟ หรือออกงานสังคม เป็นต้น

ชั้นทางสังคม มีลักษณะสำคัญดังนี้

- คนที่อยู่ในชั้นทางสังคมเดียวกัน มีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมเหมือนกัน
- คนจะได้รับตำแหน่งที่สูงกว่า ต่ำกว่าตามชั้นทางสังคม
- ชั้นทางสังคมชี้ให้เห็นถึงกลุ่มของตัวแปรต่างๆ เช่น อาชีพ รายได้ ความมั่งคั่ง

การศึกษา มากกว่าที่จะใช้เพียงแค่ตัวแปรเดียว

- คนแต่ละคนสามารถเปลี่ยนชั้นทางสังคมให้สูงขึ้น/ต่ำลงได้ตลอดช่วงชีวิตของเขา

2. ปัจจัยทางด้านสังคม (Social Factors) ประกอบด้วย

2.1 กลุ่มอ้างอิง (Reference Groups)

ประกอบด้วยบุคคลที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติหรือพฤติกรรมของบุคคล สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.1.1 กลุ่มอ้างอิงทางตรง (Direct or Membership Groups) คือ กลุ่มบุคคลที่มีอิทธิพลต่อผู้บริโภคทางตรง และมีการติดต่อกันแบบเผชิญหน้า แบ่งเป็น

- กลุ่มปฐมภูมิ (Primary Groups) เป็นกลุ่มบุคคลที่มีการติดต่อกันอย่างสม่ำเสมอ และมีรูปแบบการติดต่อแบบไม่เป็นทางการ เช่น ครอบครัว เพื่อน เป็นต้น

- กลุ่มทุติยภูมิ (Secondary Groups) มีการติดต่อกันแบบนานๆครั้ง และมีรูปแบบการติดต่อแบบเป็นทางการ เช่น กลุ่มทางศาสนา กลุ่มวิชาชีพ หรือกลุ่มทางการค้า เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 กลุ่มอ้างอิงทางอ้อม (Indirect Groups) คือ กลุ่มบุคคลที่มีอิทธิพลทางอ้อม ไม่ได้มีการรู้จักเป็นการส่วนตัว แบ่งเป็น

- กลุ่มใฝ่ฝัน (Aspirational Groups) บุคคลที่บุคคลอื่นต้องการจะเป็นเหมือน เช่น นักแสดง นักร้อง นายแบบ นางแบบ พิธีกร นักกีฬาที่มีชื่อเสียง เป็นต้น

- กลุ่มไม่พึงปรารถนา (Dissociative Groups) บุคคลที่ค่านิยมหรือพฤติกรรมที่บุคคลอื่นปฏิเสธ

กลุ่มอ้างอิงจะมีอิทธิพลต่อบุคคล 3 ทางด้วยกัน คือ

1) กลุ่มอ้างอิงทำให้บุคคลเกิดพฤติกรรมและรูปแบบการดำเนินชีวิตใหม่ๆ

2) มีอิทธิพลต่อทัศนคติและแนวความคิดส่วนของตนเอง

3) มีอิทธิพลต่อการเลือกผลิตภัณฑ์และตราสินค้า

4) ครอบครัว (Family) ครอบครัวถือเป็นองค์กรในสังคมที่สำคัญที่สุด โดยสมาชิกในครอบครัวถือเป็นกลุ่มอ้างอิงทางตรงชั้นปฐมภูมิที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค โดยสมาชิกในครอบครัวจะมีการแบ่งบทบาทและอิทธิพลของการตัดสินใจซื้อดังนี้

- ผู้ชาย เป็นผู้มีอิทธิพลในการตัดสินใจซื้อ
- ผู้หญิง เป็นผู้มีอิทธิพลในการตัดสินใจซื้อ
- ผู้หญิงและผู้ชาย มีอิทธิพลในการตัดสินใจซื้อร่วมกัน

5) บทบาทและสถานภาพ (Roles and Statuses) ผู้บริโภคแต่ละคนจะอยู่ในกลุ่มหลายๆกลุ่มแตกต่างกันออกไป เช่น ครอบครัว ที่ทำงาน สมาคม เป็นต้น ดังนั้นตำแหน่งของบุคคลในแต่ละกลุ่มจะถูกกำหนดในรูปของบทบาทและสถานภาพ ตัวอย่างเช่น นายทักซิณ เมื่ออยู่กับพ่อแม่จะแสดงบทบาทเป็นลูกชาย เมื่ออยู่กับครอบครัวจะมีบทบาทเป็นสามีและหัวหน้าครอบครัว เมื่อไปทำงานจะแสดงบทบาทเป็นประธานบริษัท เป็นต้น

สรุปแล้วบทบาท (Roles) จะประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลถูกคาดหวังให้ปฏิบัติ โดยสิ่งที่จะปฏิบัตินั้นขึ้นอยู่กับบุคคลที่อยู่รอบข้าง

นอกจากนี้ในแต่ละบทบาทจะประกอบไปด้วยสถานภาพ (Status) ซึ่งคนจะซื้อสินค้าที่บ่งบอกถึงสถานภาพของตนเอง เช่น ประธานบริษัท ต้องขับรถเบนซ์ ใส่มูฟ เป็นต้น ดังนั้นหน้าที่ของนักการตลาดจะต้องทราบว่าคุณสมบัติรวมถึงตราสินค้าของเรานั้น เหมาะสำหรับลูกค้าที่อยู่ในบทบาทและสถานภาพใด แล้วทำการสื่อสารให้ตรงกับกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย

3. ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal Factors) ประกอบด้วย

1. อายุและลำดับขั้นของวงจรชีวิต (Age and Stage in the Life Cycle)

คนจะซื้อสินค้าและบริการที่แตกต่างกันไปตลอดช่วงชีวิต ดังนั้นรสนิยมในการซื้อสินค้า เช่น เสื้อผ้า อาหาร รถยนต์ เฟอร์นิเจอร์ หรือกิจกรรมยามว่าง จะมีความสัมพันธ์กับอายุและลำดับขั้นของวงจรชีวิตตัวอย่างเช่น สินค้าประเภทอาหาร เมื่ออยู่ในช่วงวัยรุ่นจะนิยมรับประทานอาหารประเภท Fast food แต่เมื่อเข้าสู่วัยผู้ใหญ่จะให้ความสำคัญกับการรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพมากขึ้น หรือกิจกรรมยามว่างของวัยรุ่น คือ การดูหนัง ฟังเพลง ร้องคาราโอเกะ แต่กิจกรรมยามว่างของวัยผู้ใหญ่อาจจะเป็นการปลูกต้นไม้ ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. อาชีพ (Occupation)

ผู้บริโภคที่อยู่ในอาชีพที่แตกต่างกัน ความต้องการในการใช้สินค้าหรือบริการก็จะแตกต่างกันออกไป ดังนั้นนักการตลาดสามารถออกแบบผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการของบุคคลที่อยู่ในแต่ละสาขาอาชีพได้ ตัวอย่างเช่น เครื่องคิดเลข ก็จะมีการออกแบบให้มีรุ่นเพื่อให้ผู้บริโภคแต่ละอาชีพ เช่น นักเรียน/นักศึกษา วิศวกร นักการเงิน นักบัญชี หรือพ่อค้า/แม่ค้าเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสม

3. สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ (Economic Circumstances)

การเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ของผู้บริโภคนั้นยังมีความเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจอีกด้วย โดยสถานการณ์ทางเศรษฐกิจนั้นจะพิจารณาจากรายได้สำหรับใช้จ่าย เงินออมและสินทรัพย์หนี้สินอำนาจในการกู้ยืม ทศนคติที่มีต่อการใช้จ่ายและการออม เป็นต้น

4. รูปแบบการดำเนินชีวิต (Lifestyle)

คนแต่ละคนถึงแม้ว่าจะมาจากวัฒนธรรมย่อย ชั้นทางสังคม หรืออาชีพเดียวกันก็ตาม แต่ก็อาจจะมีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันได้ ซึ่งจะมีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการ โดยรูปแบบการดำเนินชีวิตนั้นจะวัดจาก

- Activities: กิจกรรม
- Interests: ความสนใจ
- Opinions: ความคิดเห็น

5. บุคลิกภาพและแนวความคิดของตนเอง (Personality and Self-Concept)

บุคลิกภาพ (Personality) หมายถึง รูปแบบของพฤติกรรมหรืออุปนิสัยของคนแต่ละคน ที่สะท้อนถึงความเป็นตัวตนของบุคคลนั้น ๆ แนวความคิดของตนเอง (Self-Concept) หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่บุคคลมีต่อตนเอง คนแต่ละคนจะมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งบุคลิกภาพนั้นจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม ในการซื้อสินค้าของผู้บริโภค ตัวอย่างเช่น คนที่มีความมั่นใจในตัวเองจะใช้เวลาในการตัดสินใจซื้อสินค้าสั้นกว่าคนที่ไม่ค่อยมั่นใจในตัวเอง บุคลิกภาพจะถูกมองจากด้านต่าง ๆ เช่น

- ความมั่นใจในตัวเอง (Self-confidence)
- การมีอำนาจเหนือคนอื่น (Dominance)
- การชอบเข้าสังคม (Social ability)
- ความสามารถในการปรับตัว (Adaptability)

4. ปัจจัยทางด้านจิตวิทยา (Psychological Factors) ประกอบด้วย

1. การจูงใจ (Motivation)

เป็นพลังกระตุ้นหรือพลังผลักดันที่อยู่ภายในตัวบุคคล ซึ่งกระตุ้นให้บุคคลกระทำหรือดำเนินการให้ได้มาซึ่งเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยอาจจะเกิดจากภายในตัวบุคคล หรืออาจถูกกระทบจากปัจจัยภายนอก เช่น ส่วนประสมทางการตลาด (4 P's) วัฒนธรรม หรือชั้นทางสังคม

ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow

- ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) ได้แก่ ความต้องการในปัจจัย 4 คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค

- ความต้องการความมั่นคงและปลอดภัย (Safety Needs) ได้แก่ ความต้องการความมั่นคงในชีวิต หน้าที่การงาน หรือความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ความต้องการทางสังคม (Social Needs) ได้แก่ ความต้องการความรัก และการยอมรับจากคนในสังคม ไม่ว่าจะเป็นคนในครอบครัว เพื่อน หรือบุคคลอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้

- ความต้องการการยกย่อง (Esteem Needs) ได้แก่ ความต้องการการยกย่อง นับหน้าถือตาจากคนในสังคม ดังนั้นสินค้าสำหรับผู้บริโภคที่มีความต้องการในลำดับขั้นนี้ จะเป็นสินค้าฟุ่มเฟือย ราคาแพง

- ความต้องการประสบความสำเร็จสูงสุดในชีวิต (Self-Actualization Needs)

2. การรับรู้ (Perception)

เป็นกระบวนการที่บุคคลทำการคัดเลือก จัดระเบียบ และตีความหมายของข้อมูล เพื่อกำหนดเป็นภาพที่มีความหมายขึ้นมา มี 4 ขั้นตอน คือ

- Selective Exposure : การเลือกเปิดรับข้อมูล
- Selective Attention : การเลือกสนใจข้อมูล
- Selective Distortion : การเลือกตีความข้อมูล
- Selective Retention : การเลือกที่จะจดจำข้อมูล

3. การเรียนรู้ (Learning)

คือ การเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมของคนที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ที่ผ่านมาของคนแต่ละคน ซึ่งจะมีผลต่อพฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภค ตัวอย่างเช่น ถ้านาตาชาใช้โทรศัพท์มือถือยี่ห้อ Nokia แล้วมีความพึงพอใจในคุณภาพสินค้า ดังนั้นหากนาตาชาจะซื้อโทรศัพท์มือถือเครื่องใหม่ โอกาสที่จะเลือกซื้อโทรศัพท์มือถือยี่ห้อ Nokia ก็มีมากขึ้น

4. ความเชื่อและทัศนคติ (Beliefs and Attitudes)

ความเชื่อ (Beliefs) เป็นความรู้สึกนึกคิดที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อยู่บนพื้นฐานของความรู้ ความคิดเห็น ทัศนคติ (Attitudes) เป็นการประเมินความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจของบุคคล ความรู้สึกด้านอารมณ์ และแนวโน้มการปฏิบัติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งทั้งความเชื่อและทัศนคติจะมีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการของผู้บริโภค ซึ่งผู้บริโภค อาจจะมี ความเชื่อและทัศนคติที่ไม่ถูกต้อง ดังนั้นหน้าที่ของนักการตลาดคือการสื่อสาร เพื่อแก้ไขความเชื่อและทัศนคติเหล่านั้น

2.7.3 อิทธิพลของสังคมที่มีต่อพฤติกรรมผู้บริโภค

อิทธิพลของสังคม (Sociological influence) มีต่อพฤติกรรมผู้บริโภค ปัจจัยเหล่านี้ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มอ้างอิง ครอบครัว ชั้นของสังคม ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

อิทธิพลส่วนบุคคล

การซื้อสินค้าของบุคคลได้รับอิทธิพลจากความคิดเห็น หรือพฤติกรรมของผู้อื่น ซึ่งรวมถึง ผู้นำความคิดเห็น และปากต่อปาก (Dube and Morgan, 1996) ซึ่งจะกล่าวถึงดังต่อไปนี้

1. ความคิดเห็นของผู้นำ (Opinion Leadership)

บุคคลที่มีอิทธิพลทางสังคมต่อผู้อื่นโดยตรง หรือโดยอ้อม เรียกว่า “ผู้นำความคิดเห็น” ซึ่งมีความสำคัญต่อสินค้าส่วนบุคคลที่แสดงถึงการแสดงออกของตนเอง (self-expression) ตัวอย่างสินค้า ได้แก่ รถยนต์ เสื้อผ้า สมาชิกสโมสร คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล หรือ โฮมวิดีโอ เป็นต้น

2. ปากต่อปาก (Word of Mouth)

บุคคลที่มีอิทธิพลต่อกันและกันขณะที่เผชิญหน้ากัน เรียกว่า “ปากต่อปาก” ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลที่มีความสำคัญ เนื่องจากความซื่อสัตย์ (trustworthy) (สืบชาติ อินทะไชย ,2550 : 25)

2.7.4 หลักการตลาด 4P's (Nanosoft Marketing Series)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยใช้ 4P กลยุทธ์ทางการตลาดนั้นมียุ่่มากมาย แต่ที่เป็นที่รู้จัก และเป็นพื้นฐานที่สุด คือ การใช้ 4P (product price place promotion) ซึ่งหลักการใช้คือการวางแผนในแต่ละส่วนให้เข้ากัน และเป็นที่ต้องการของกลุ่ม เป้าหมายที่เราเลือกเอาไว้ให้มากที่สุด ในบางธุรกิจอาจจะไม่สามารถปรับเปลี่ยน ทั้ง 4P ได้ทั้งหมดในระยะสั้นก็ไม่ใช่เพราะ เรา สามารถ ค่อยๆปรับกลยุทธ์จนได้ส่วนผสมทางการตลาดที่เหมาะสมที่สุด

1. product ก็คือสินค้าหรือบริการที่เราจะเสนอให้กับลูกค้า แนวทางการกำหนดตัว product ให้เหมาะสมก็ต้องดูว่ากลุ่มเป้าหมายต้องการอะไร เช่นต้องการน้ำผลไม้ที่ สะอาด สด ในบรรจุภัณฑ์ที่ถือสะดวก โดยไม่สนรสชาติ เราก็ต้องหาตามทีลูกค้าต้องการ ไม่ใช่เราชอบหวานก็จะพยายามใส่น้ำตาลเข้าไป แต่โดยทั่วไปแนวทางที่จะหาสินค้าให้ขายได้มีอยู่สองอย่างคือ

1.1 สินค้าที่มีความแตกต่าง โดยการสร้างความแตกต่างนั้น จะต้องเป็นสิ่งที่ลูกค้าสามารถสัมผัสได้จริงว่าต่างกันและ ลูกค้าตระหนักและชอบในแนวทางนี้ เช่นคุณสมบัติพิเศษ รูปลักษณ์ การใช้งาน ความปลอดภัย ความคงทนโดยกลุ่มลูกค้าที่ เราจะจับก็จะ เป็นลูกค้าที่ไม่มี การแข่งขันมาก (niche market)

1.2 สินค้าที่มีราคาต่ำนั้นคือการยอมลดคุณภาพในบางด้านที่ไม่สำคัญลงไป เช่น สินค้าที่ผลิตจากจีน จะมีคุณภาพไม่ดี นักพอใช้งานได้ แต่ถูกมากหรือ สินค้าที่เลียนแบบ แบรินด์ดัง ในซูเปอร์สโตร์ต่างๆ แล้วสำหรับนักธุรกิจมือ ใหม่ควรเลือกในแนวทาง สร้างความแตกต่างมากกว่า การเป็นสินค้าราคาถูกเพราะ หากเป็นด้านการผลิตแล้วรายใหญ่ จะมีต้นทุนการผลิตที่ถูกกว่ารายย่อย แต่หากเป็นด้านบริการ เราอาจจะเริ่มต้นที่ราคาถูกก่อน แล้วค่อยๆ หาตลาดที่ราย ใหญ่ไม่สนใจ

2. price ราคาเป็นสิ่งที่ค่อนข้างสำคัญในการตลาด แต่ไม่ใช่ว่า คิดอะไรไม่ออกก็ลดราคาอย่างเดียวเพราะการลดราคาสินค้า อาจจะไม่ช่วยให้การขายดีขึ้นได้ หากปัญหาอื่นๆยังไม่ได้ รับการแก้ไข การตั้งราคาในที่นี้จะเป็นการตั้งราคาให้เหมาะสมกับ ผลิตภัณฑ์ และกลุ่มเป้าหมาย ของเรา เช่นหากเราขายน้ำผลไม้ที่สดจืดจกร ราคาอาจจะต้องถูกหน่อย แต่หากขายที่สยาม หากตั้ง ราคาถูกไปเช่น 10 บาท กลุ่มที่เป็นเป้าหมายอยากให้อาจจะไม่ซื้อ แต่คนที่ซื้ออาจจะเป็นคนอีกกลุ่มซึ่งมี น้อยกว่า และไม่คุ้ม ที่จะขายแบบนี้ในสยาม ยิ่งไปกว่านั้นหากราคา และรูปลักษณ์สินค้า ไม่เข้ากัน ลูกค้าก็จะเกิดความข้องใจและอาจจะกังวลที่จะซื้อ เพราะราคาเป็นตัวบ่งบอกภาพลักษณ์ของสินค้าที่ สำคัญที่สุด อย่างไรก็ตาม ในด้านการทำธุรกิจขนาดย่อมแล้ว ราคาที่เราต้องการอาจไม่ได้คิดอะไร ลึกซึ้งขนาดนั้น แต่จะมองกันในเรื่องของตัวเลข ซึ่งจะมีวิธีกำหนดราคาต่างๆดังนี้

2.1 กำหนดราคาตามลูกค้า คือการกำหนดราคาตามที่เราคิดว่า ลูกค้าจะเต็มใจจ่าย ซึ่งอาจจะได้มาจากการทำสำรวจ หรือแบบสอบถาม

2.2 กำหนดราคาตามตลาด คือการกำหนดราคาตามคู่แข่งในตลาด ซึ่ง อาจจะต่อมากจนเราจะมึนงงน้อยดั่งนั้นหาก เรา คิด ที่จะกำหนดราคาตามตลาด เราอาจจะต้องมานั่งคิดคำนวณย้อนกลับว่า ต้นทุนสินค้าควร เป็นเท่าไรเพื่อจะได้กำไร ตามที่ตั้งเป้า แล้วมาหาทางลด ต้นทุนลง

2.3 กำหนดราคาตามต้นทุน+กำไร วิธีนี้เป็นวิธีการคำนวณว่าต้นทุนของเราอยู่ที่เท่าใด แล้วบวกค่าขนส่ง ค่าแรงของเรา บวกกำไร จึงได้มาซึ่งราคา แต่หากราคาที่ได้มาสูงมาก เรา อาจจำเป็นต้องมีการหาประชาสัมพันธ์ หรือปรับภาพลักษณ์ ให้เข้ากับราคานั้น

3. place คือวิธีการนำสินค้าไปสู่มือของลูกค้า หากเป็นสินค้าที่จะขายไปหลายๆ แห่ง วิธีการขายหรือการกระจายสินค้าจะมีความสำคัญมาก หลักของการเลือกวิธีกระจายสินค้านั้น ไม่ใช่ขายให้มากสถานที่ที่สุดจะดีเสมอ เพราะมันขึ้นอยู่กับว่า สินค้าของท่านคือ อะไร และกลุ่มเป้าหมาย ท่าน คือใคร เช่นของใช้ในระดับบน ควรจะจำกัดการขายไม่ให้มีมากเกินไป เพราะอาจจะทำให้เสียภาพ ลักษณะได้สิ่งที่เราควรจะคำนึงอีกอย่างของวิธีการกระจายสินค้าคือต้นทุนการกระจายสินค้า เช่น การขายสินค้าใน 7-eleven อาจจะ กระจายได้ทั่วถึง แต่อาจจะมีต้นทุนที่สูงกว่า หากจะกล่าวถึงธุรกิจที่เป็นการขายหน้าร้าน place ในที่นี้ก็คือ ทำเล ซึ่งก็ควรเลือกที่ ให้เหมาะสมกับสินค้าของเราเช่นกัน อย่าง มาบุญครองกับ สยามเซ็นเตอร์ จะมีกลุ่มคนเดินที่ต่างออกไปและลักษณะสินค้า และ ราคาก็ไม่เหมือนกันด้วยทั้งที่ตั้งอยู่ใกล้กัน ท่านควรขายที่ได้ก็ต้องพิจารณาตามลักษณะสินค้า

4. promotion คือการทำการกิจกรรมต่างๆ เพื่อบอกลูกค้าถึงลักษณะสินค้าของเรา เช่นโฆษณาในสื่อต่างๆ หรือการทำการกิจกรรม ที่ทำให้คนมาซื้อสินค้าของเรา เช่นการทำการลดราคาประจำปี หากจะพูดในแง่ของธุรกิจขนาดย่อม การโฆษณาอาจจะเป็นสิ่งที่เกินความจำเป็นเพราะจะต้องใช้เงิน จะมากหรือน้อยก็ ขึ้นกับ ช่องทางที่เราจะใช้ ที่จะดีและอาจจะฟรีคือ สื่ออินเทอร์เน็ต ซึ่งมีผู้ใช้เพิ่มจำนวนขึ้นมากในแต่ละปี สื่ออื่นๆที่ถูกๆ ก็จะเป็นพวก ใบปลิว โปสเตอร์ หากเป็นสื่อท้องถิ่นก็จะมี รถแห่ วิหยุดท้องถิ่น หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น วิธีในการเลือกสื่อนอกจากจะดูเรื่องค่าใช้จ่ายแล้วควรดูเรื่องการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายด้วย เช่นหากจะโฆษณาให้กลุ่มผู้ใหญ่ โดยเลือกสื่ออินเทอร์เน็ตก็อาจจะเลือก เว็บไซต์ที่ผู้ใหญ่เล่น ไม่ใช่เว็บที่วัยรุ่นเข้ามาคุยกัน เป็นต้น

ตารางที่ 2.1 ตารางแสดงหลักการ 4P กลยุทธ์ทางการตลาด

4Ps ←	→ 4Cs
ผลิตภัณฑ์ (Product)	ความจำเป็นและความต้องการของผู้บริโภค (Customer needs and wants)
ราคา (Price)	ต้นทุนของผู้บริโภค (Cost to the Customer)
การจัดจำหน่าย (Place)	ความสะดวก (Convenience)
การส่งเสริมการตลาด (Promotion)	การสื่อสาร (Communication)

(ที่มา: ศิริพร วิษณุหิมาชัย.2554.สาขาวิชาการตลาด คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยพายัพ)

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กอบกุล ชำนาญหมอ (2537) ได้ศึกษาเรื่อง การประกอบอาชีพทำเครื่องเงิน “ประเทียม” ตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ผลการวิจัยพบว่า

1. ประวัติความเป็นมา การประกอบอาชีพทำเครื่องเงิน “ประเทียม” เป็นหัตถกรรมพื้นบ้านที่สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ โดยวิธีการถ่ายทอดศิลปะการผลิตในระบบครอบครัว เดิมใช้ทองคำ

ตั้งแต่ พ.ศ. 2522 เป็นต้นมาได้ใช้โลหะเงินแทน เรียกว่า หัตถกรรมพื้นบ้านเครื่องประดับเงิน และได้รับความนิยมเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

2. กระบวนการ ประกอบอาชีพทำเครื่องเงิน “ประเก้อม” พบว่าผู้ประกอบการต้องมีความรู้ในการผลิต วิธีการจำหน่าย แรงงานที่ใช้จะเป็นแรงงานในครอบครัว ใช้ที่ดินบริเวณใต้ถุนบ้านในการผลิต ส่วนวัสดุอุปกรณ์และทุนในการผลิตเป็นของตนเอง ปัจจัยที่ส่งเสริมให้มีการประกอบอาชีพ คือ ญาติพี่น้องหรือบรรพบุรุษ ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการฝึกฝนอาชีพและถ่ายทอดสืบทอดกันมา

3. ผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคม พบว่าเมื่อประกอบอาชีพนี้แล้วทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น มีหนี้สินน้อยลง และทำให้ไม่มีการอพยพแรงงานไปทำงานที่ท้องถิ่นอื่น

สุวิทย์ ภามมาตย์ (2544) ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การตลาดของเครื่องประดับเงิน กรณีศึกษา: สหกรณ์บริการหัตถกรรมเครื่องประดับเงินเขวาสินรินทร์ จำกัด ตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ผลการวิจัย พบว่า

1. ลูกค้าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 36-45 ปี อาชีพรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีรายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาทต่อเดือน และเคยมาซื้อเครื่องประดับเงินที่สหกรณ์ 1-2 ครั้ง เพื่อนำมาใช้เป็นของฝากและใช้เอง

2. สหกรณ์บริการหัตถกรรมเครื่องประดับเงินเขวาสินรินทร์ จำกัด มีกลยุทธ์ตลาดของสหกรณ์ดังนี้

2.1 ด้านการผลิตภัณฑ์ของสหกรณ์มี 2 รูปแบบ คือ รูปแบบลายโบราณ และรูปแบบตามสมัยนิยม ซึ่งมีหลายชนิดและเป็นจำนวนมาก คุณภาพดี การบรรจุหีบห่อใช้ถุงพลาสติกธรรมดาเป็นบรรจุภัณฑ์ มีการรับประกันสินค้าโดยซอมฟรีเมื่อมีการชำรุด

2.2 ด้านราคา ราคาผลิตภัณฑ์ของสหกรณ์กำหนดราคาโดยคิดราคาต้นทุนบวกกำไรเพิ่มร้อยละ 30-50% แต่ถ้านำไปขายในงานแสดงสินค้าต่างๆ จะบอกราคาเพิ่มอีกร้อยละ 10 ถึง 20 และขายสินค้าเป็นเงินสดเท่านั้น

2.3 ด้านการจัดจำหน่าย การจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของสหกรณ์มีอยู่ 2 วิธี คือการจัดจำหน่ายที่ร้านสหกรณ์ ที่ตำบลเขวาสินรินทร์ และจัดจำหน่ายโดยการนำผลิตภัณฑ์ไปขายในงานแสดงสินค้าต่างๆที่ภาครัฐและเอกชนจัดขึ้นทั้งในจังหวัดสุรินทร์และต่างจังหวัด

2.4 ด้านการส่งเสริมการตลาด ส่วนใหญ่ใช้วิธีการส่งเสริมโดยการใช้พนักงานขาย ส่วนการโฆษณาอันยังไม่มีโฆษณา แต่มีการประชาสัมพันธ์โดยหน่วยงานภาครัฐ เป็นผู้ดำเนินการ เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย นำข้อมูลของสหกรณ์ลงในวารสารของ ททท. หรือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ดำเนินการจัดพิมพ์แผ่นพับ ประชาสัมพันธ์ร่วมกับสหกรณ์อื่นๆ ส่วนการส่งเสริมการขายนั้น สหกรณ์ให้บริการหลังการขาย เช่น การบริการล้างทำความสะอาด และซ่อมแซมกรณีมีการชำรุดเสียหายเล็กน้อย

2.5 คู่แข่งขัน มี 3 กลุ่ม คือกลุ่มร้านค้าเครื่องเงินในอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ กลุ่มผู้ผลิตรายย่อยที่ผลิตและจำหน่ายเอง และกลุ่มที่ผลิตสินค้าทดแทนซึ่งมีจำนวนมาก

3. ลูกค้าส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์การตลาดดังนี้ มีจำนวนและประเภทผลิตภัณฑ์มาก แต่มีรูปแบบและลวดลายปานกลาง คุณภาพดี ราคาแพง สถานที่ตั้งห่างไกล การคมนาคมสะดวก ป้ายชื่อสหกรณ์เด่นชัดสะดุดตา การจัดรายการ ชนิดของสินค้าอย่างชัดเจน สะดวกแก่การเลือกซื้อ การจัดแต่งภายในร้านเหมาะสมแล้ว พนักงานในร้านสุภาพอ่อนน้อม แนะนำสินค้าและบริการดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บัณฑิตหญิง ปัญญาโน (2554) ได้ศึกษา เรื่องการศึกษาเครื่องประดับเงิน ประเภทประเก้อมที่จังหวัดสุรินทร์ เพื่อพัฒนาเป็นเครื่องประดับไทยร่วมสมัย ผู้วิจัยพบว่า รูปทรงจากทฤษฎีการออกแบบโครงสร้างที่ได้มาจากรูปทรงเลขาคณิต โดยเฉพาะทรงกลมมีการนำมาใช้มากที่สุดในการออกแบบ เนื่องจากให้ความรู้สึกที่สมดุลและเข้าได้กับรูปทรงอื่นๆเมื่อนำไปออกแบบร่วมกัน ด้านประโยชน์ใช้สอย รูปแบบเครื่องประดับ ลูกประเก้อมส่วนใหญ่จะเป็นการออกแบบเชิงสืบสานและอนุรักษ์ ไม่มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบจากอดีตมากนัก คือยังคงยึดติดกับความเป็นลูกประคำ ที่นำลูกประเก้อมมาร้อยเป็นเส้นเป็นวง แล้วนำมาสวมคอเป็นสร้อยคอ หรือร้อยเป็นกำไล ผู้วิจัยได้สร้างรูปแบบเครื่องประดับลูกประเก้อมใหม่ที่แตกต่างจากแบบเดิมได้ โดยการบูรณาการแนวคิดทางการออกแบบร่วมสมัยเข้ากับองค์ความรู้แบบภูมิปัญญาสามารถช่วยพัฒนาและส่งเสริมภาพลักษณ์ของเครื่องประดับลูกประเก้อม ทั้งยังช่วยเพิ่มอัตราการหมุนเวียนในการจับจ่ายสินค้า โดยผู้ใช้สามารถปรับเปลี่ยนลวดลายประเก้อมได้เอง ไม่ซ้ำแบบเดิม

ปิยวรรณ แสงฤทธิ์ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาและพัฒนารูปแบบกระเป๋าลือจากผักตบชวา สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ กรณีศึกษา กระเป๋าสานศูนย์ศิลปะชีพบางไทร ผู้วิจัยพบว่า

1. ด้านรูปแบบและลวดลาย พบว่า รูปแบบกระเป๋าจักสานจากผักตบชวา มีรูปทรงสี่เหลี่ยมมากที่สุด ในด้านลวดลาย แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ลายแม่บทหรือลายพื้นฐาน เช่นลายขัด ลายทแยง ลายพัฒนาได้แก่ ลายเม็ดมะยม ลายเม็ดแตง และลายถัก โดยจะมีการเตรียมวัสดุก่อนที่จะนำมาสานแตกต่างกันแบ่งได้เป็น 4 แบบ คือการม้วนกลม การรีดแบบ การถักเปีย และการถักเกลียว
2. ด้านวัสดุและวัตถุดิบ พบว่า กระเป๋าส่วนใหญ่มีการขึ้นรูปด้วยผักตบชวา เพียงอย่างเดียว จากนั้น จึงมีการตกแต่งด้วยผ้า หรือริบบิ้น กระดุม ลูกปัด และดอกไม้ประดิษฐ์ เป็นต้น
3. ด้านเทคนิคการสร้างสรรค์ผลงาน พบว่า กระเป๋าจักสานจากผักตบชวา มีกระบวนการผลิตที่คล้ายคลึงกัน โดยเริ่มจากการขึ้นรูปกระเป๋า การประกอบหูหิ้ว ตกแต่งและเคลือบเงาเป็นขั้นตอนสุดท้าย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ครั้งที่ 1 เรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อกระเป๋าจักสานของนักท่องเที่ยวต่างชาติ พบปัญหาดังต่อไปนี้ คือ 1.กระเป๋าจักสานที่ผลิตจากผักตบชวา ศูนย์ศิลปะชีพบางไทร มีรูปแบบและสีที่ซ้ำๆกัน ไม่ค่อยมีรูปแบบใหม่ 2.กระเป๋ามีลักษณะแข็งอยู่ทรง มากเกินไป ทำให้ไม่สะดวกเวลาเปิดใช้งาน 3.ชิ้นงานเก็บรายละเอียดไม่เรียบร้อย 4.ภายในกระเป๋าไม่มีซับในและไม่มีการแบ่งช่องภายในกระเป๋า ทำให้ใช้งานได้ไม่สะดวกเท่าที่ควร 5.หูกระเป๋าไม่มีซับในและมีขนาดเล็กมากทำให้รู้สึกเจ็บเวลาใช้งาน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ครั้งที่ 2 เรื่องความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ที่มีต่อแบบร่างกระเป๋าลือจากผักตบชวา โดยสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจกระเป๋าลือ แบบที่ 2 กระเป๋าหนีบแบบที่ 1 กระเป๋าเดินทางแบบที่ 1 กระเป๋าลือเล่นแบบที่ 2 กระเป๋าทรงยาว แบบที่ 3 กระเป๋าเอกสารแบบที่ 4 และกระเป๋าทรงแจกัน แบบที่ 4 มากที่สุด

ผลจากประเมินรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า การออกแบบกระเป๋าลือที่มีรูปแบบรูปทรงที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและกลุ่มเป้าหมายมีค่าการประเมินมากที่สุด และการออกแบบให้มีรูปแบบและลวดลายที่สวยงามมีค่าประเมินรองเป็นอันดับที่สอง และการมีฟังก์ชันการใช้งานที่เหมาะสมกับพฤติกรรมของผู้บริโภค เช่น มีช่องภายในกระเป๋าที่เป็นสัดส่วน เพื่อการง่ายต่อการใช้งาน มีค่าการประเมินเป็นอันดับสาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุป จากการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริโภค ที่มีต่อผลิตภัณฑ์กระเป๋าจักสาน จากผักตบชวา ที่ผ่านการศึกษาและพัฒนาตามประเด็นวัตถุประสงค์ของงานวิจัย จำนวน 100 คน พบว่า ผู้บริโภคมีความพึงพอใจต่อกระเป๋าจักสานผักตบชวาอยู่ในระดับมาก และมีความต้องการให้มีการพัฒนารูปแบบกระเป๋าจักสานจากผักตบชวาต่อไปเรื่อยๆ เนื่องจากผู้บริโภคมีความต้องการผลิตภัณฑ์หลากหลายเหมาะสมกับการใช้งาน และตรงตามความต้องการของตลาดในแต่ละยุคสมัย ดังนั้นจากผลจากการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์กระเป๋าถือ จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ ผู้บริโภคมีความพึงพอใจในต่อรูปแบบกระเป๋าถือจากผักตบชวา สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ซึ่งถูกสร้างสรรค์ผลงาน และพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจักสาน จากผักตบชวา ศูนย์ศิลปาชีพอ่างทอง อยู่ในระดับมากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมข้อมูลในเรื่อง การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จาก ลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเคือม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

3.3.2 การสร้างเครื่องมือ

3.3.3 การตรวจสอบเครื่องมือ

3.3 กระบวนการศึกษาลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเคือม” บ้านเขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์

3.4 การเก็บรวมข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามวัตถุประสงค์ทั้ง 5 ข้อ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1. เพื่อศึกษารูปแบบลวดลาย “ประเคือม” ชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ผลิตภัณฑ์เครื่องประดับเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ศึกษาแบบ ลวดลาย เพื่อนำลวดลายโบราณมาเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ ประเภท “ประเคือม” จากผู้ผลิตและและ จำหน่ายบ้านเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2. เพื่อศึกษากระบวนการผลิต เครื่องเงินประเภท “ประเคือม” โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

การศึกษถึงกระบวนการผลิตเครื่องเงิน “ประเคือม” จากผู้ผลิตและผู้ประกอบการ บ้านเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 3 หมู่บ้าน หมู่บ้าน ได้แก่ กลุ่มผู้ผลิต และจำหน่ายบ้านโชค กลุ่มผู้ผลิต และจำหน่ายบ้านนาตัง, กลุ่มผู้ผลิต และจำหน่ายบ้านนาโพธิ์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3. เพื่อศึกษาวัสดุในท้องถิ่น บ้านเขวาสินรินทร์ ที่สามารถใช้ร่วมกับเครื่องเงิน “ประเคือม” โดยอาศัยภูมิปัญญาชาวบ้าน

การศึกษวัสดุอื่นในท้องถิ่น จากกลุ่มชาวบ้านเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ที่สามารถใช้ ร่วมกับเครื่องเงิน ประเภท “ประเคือม” ซึ่งเป็นวัสดุจากทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น หรือวัสดุ สังเคราะห์อื่นได้ อย่างเหมาะสมและสามารถประยุกต์ใช้ได้ โดยการนำลวดลายท้องถิ่นเดิมมาพัฒนา เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ ที่มา:กลุ่มสายงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุรินทร์ และ ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ บ้านเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4. พัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ด้วย ลวดลายพื้นถิ่น โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ประชากร ได้แก่ ผู้ผลิตและจำหน่ายเครื่องประดับเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ใน 3 หมู่บ้าน ได้แก่ กลุ่มผู้ผลิต และจำหน่ายบ้านโชค กลุ่มผู้ผลิต และจำหน่ายบ้านนาตั้ง, กลุ่มผู้ผลิต และจำหน่ายบ้านนาโพธิ์ (สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเขวาสินรินทร์)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ผลิต และจำหน่ายเครื่องประดับเงิน “ประเก้อม” ในเขตอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ โดยเจาะจงเลือกกรวยที่ใหญ่ที่สุดจำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ผลิต และจำหน่ายบ้านโชค กลุ่มผู้ผลิต และจำหน่ายบ้านนาตั้ง, กลุ่มผู้ผลิต และจำหน่ายบ้านนาโพธิ์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 5. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ที่นำมาพัฒนาใหม่แล้ว

ประชากร ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสุรินทร์ สถิตินักท่องเที่ยวของจังหวัด ปี 2553 (มกราคม - มิถุนายน) มีจำนวน 215,944 คน (เป็นชาวไทย 210,344 คน และชาวต่างประเทศ 5,600 คน) เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน 86.14% (ที่มา : กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. 2553)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักท่องเที่ยวหรือผู้ที่สนใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ จำนวน 100 คน เป็นการสุ่มแบบบังเอิญ

3.2 เครื่องมือในการวิจัย

3.2.1 ลักษณะเครื่องมือ

3.2.1.1 แบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือที่ใช้สัมภาษณ์ผู้ผลิต และจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องประดับเงิน/ผู้จำหน่ายสินค้าโอท็อป ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ ผลิตภัณฑ์สินค้า “ประเก้อม” เครื่องประดับ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น เป็นแบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิด โดยนำไปสัมภาษณ์ผู้ผลิตและจำหน่าย ดังนี้

1. กลุ่มผู้ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องประดับเงิน บ้านโชค
2. กลุ่มผู้ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องประดับเงิน บ้านนาตั้ง
3. กลุ่มผู้ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องประดับเงิน บ้านโพธิ์

3.2.1.2 แบบประเมินผู้ทรงคุณวุฒิ ผลงานการศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น จะทำการประเมินโดย ด้านการออกแบบและผลิตเครื่องประดับ 3 ท่าน

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชาย สิกขา ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ อาจารย์ประจำวิชาคณะศิลปประยุกต์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประทับใจ สิกขา ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ อาจารย์ประจำวิชาคณะศิลปประยุกต์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
3. อาจารย์ทัศนียา นิลฤทธิ์ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ และเป็นกรรมการผู้ตรวจสอบสินค้าโอท็อปประจำจังหวัด อาจารย์ประจำสาขาสาขาวิชาสิ่งทอและการออกแบบ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญ ผลงานการศึกษาตลาดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเทียม” บ้านเขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ เพื่อพัฒนาและประยุกต์ใช้ร่วมกับวัสดุอื่น จะทำการประเมินโดย ด้าน ผู้ผลิตและผู้ประกอบการ 4 ท่าน

1. นายป่วน เจียวทอง (ครูศิลป์ของแผ่นดิน) ผู้เชี่ยวชาญด้านการการออกแบบและผลิตเครื่องประดับ ประธานกลุ่มผู้ผลิตและจำหน่ายเครื่องประดับเงินบ้านโชค อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

2. คุณบุญเกื้อ คงดี ผู้เชี่ยวชาญด้านการการออกแบบ/ผู้ประกอบการเครื่องประดับเงิน”ประเทียม”และหินสี บ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

3. คุณจตุรพรรณ เข้มศรี ผู้เชี่ยวชาญด้านการการออกแบบและผลิตเครื่องประดับเงิน และผู้ประกอบการเครื่องประดับเงิน บ้านนาโชค อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

4. คุณศราวุธ เอกพงศ์ธร เจ้าของร้านเอกอนันต์ไหมไทย ผู้ผลิตและจำหน่ายผ้าไหมครบวงจร สินค้าที่ระลึก และสินค้าพื้นเมือง ในจังหวัดสุรินทร์

โดยแบบประเมิน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 เป็นแบบประเมินผลงานการศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากตลาดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเทียม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น แบบประเมินมีมาตราส่วน โดยกำหนดน้ำหนักประมาณค่าความเหมาะสม 5 ระดับคือ

5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง เหมาะสมมาก

3 หมายถึง เหมาะปานกลาง

2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากตลาดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเทียม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

3.2.1.3 แบบประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย ใช้ประเมินความพึงพอใจตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 5 เพื่อประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย ที่มีต่อผลิตภัณฑ์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ที่นำมาพัฒนาใหม่แล้ว

โดยแบบประเมินแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย

ตอนที่ 2 เป็นแบบประเมิน การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากตลาดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเทียม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น โดยกำหนดน้ำหนักประมาณค่าความเหมาะสม 5 ระดับคือ

5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง เหมาะสมมาก

3 หมายถึง เหมาะปานกลาง

2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเคือม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

3.2.2 การสร้างเครื่องมือ

3.2.2.1 แบบสัมภาษณ์มีขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเครื่องประดับเงิน เพื่อนำมาสรุปเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์
2. กำหนดรูปแบบคำถามที่จะใช้ในการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้คำตอบที่มีความชัดเจน กระชับ และตรงตามที่ต้องการ
3. กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการไปสัมภาษณ์ ตามประเด็นที่ต้องการศึกษาตามวัตถุประสงค์

3.2.2.2 แบบประเมินผลงานการศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเคือม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น มีขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 กำหนดข้อคำถามด้านลักษณะเฉพาะถิ่น ด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านความงาม

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเคือม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

3.2.2.3 แบบประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายมีขั้นตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ความพึงพอใจเกี่ยวกับการศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเคือม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น
- ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเคือม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

3.2.3 การตรวจสอบเครื่องมือ

3.2.3.1 การหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยอาศัยดุลยพินิจของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับสิ่งที่ต้องการวัด (Index of Item Objective Congruent :IOC) . มีผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ดังนี้

1. ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ อาจารย์สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรมคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
2. ดร.ธนินทร์ รัตน์โอฬาร อาจารย์สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรมคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
3. ผศ.ดร.ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ อาจารย์สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรมคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยมีเกณฑ์คะแนนดังนี้

1	หมายถึง	แน่ใจในคำถามนั้นสอดคล้องกับคำนิยามศัพท์
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจในคำถามนั้นสอดคล้องกับคำนิยามศัพท์
-1	หมายถึง	ไม่แน่ใจในคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับคำนิยามศัพท์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากนั้นนำคะแนนผลการพิจารณามาคำนวณจากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้อง

R หมายถึง คะแนนการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมคะแนนของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละคน

N หมายถึง จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

ตารางที่ 3.1 ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสมความต้องการในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ผู้บริโภค

ข้อที่	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวมคะแนน	IOC	สรุปผล
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
1	1	1	1	3	1.00	มีความเที่ยงตรง
2	1	1	1	3	1.00	มีความเที่ยงตรง
3	1	1	1	3	1.00	มีความเที่ยงตรง
4	1	1	1	3	1.00	มีความเที่ยงตรง
5	1	1	1	3	1.00	มีความเที่ยงตรง
6	1	1	1	3	1.00	มีความเที่ยงตรง
7	1	1	1	3	1.00	มีความเที่ยงตรง
8	1	1	1	3	1.00	มีความเที่ยงตรง
9	1	1	1	3	1.00	มีความเที่ยงตรง
10	1	1	1	3	1.00	มีความเที่ยงตรง
11	1	0	1	2	0.67	มีความเที่ยงตรง
12	1	0	1	2	0.67	มีความเที่ยงตรง
13	1	0	1	2	0.67	มีความเที่ยงตรง
14	1	0	1	2	0.67	มีความเที่ยงตรง
15	1	0	1	2	0.67	มีความเที่ยงตรง
16	1	0	1	2	0.67	มีความเที่ยงตรง
17	1	1	1	3	1.00	มีความเที่ยงตรง

(ข้อความสามารถดูได้ใน ภาคผนวก ข. หน้า 155-164)

ตารางที่ 3.2 ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสม
ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อที่	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวมคะแนน	IOC	สรุปผล
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
ด้านลักษณะเฉพาะถิ่น						
1	1	1	1	3	1.00	มีความเที่ยงตรง
2	1	1	1	3	1.00	มีความเที่ยงตรง
3	1	1	1	3	1.00	มีความเที่ยงตรง
4	1	1	1	3	1.00	มีความเที่ยงตรง
5	1	1	1	3	1.00	มีความเที่ยงตรง
ด้านประโยชน์ใช้สอย						
6	1	0	1	2	0.67	มีความเที่ยงตรง
7	1	1	1	3	1.00	มีความเที่ยงตรง
8	1	1	1	3	1.00	มีความเที่ยงตรง
9	1	1	1	3	1.00	มีความเที่ยงตรง
ด้านความงาม						
10	0	1	1	2	0.67	มีความเที่ยงตรง
11	1	1	1	3	1.00	มีความเที่ยงตรง
12	0	1	1	2	0.67	มีความเที่ยงตรง
13	1	1	1	3	1.00	มีความเที่ยงตรง
14	1	1	1	3	1.00	มีความเที่ยงตรง
15	1	1	1	3	1.00	มีความเที่ยงตรง
16	1	1	1	3	1.00	มีความเที่ยงตรง

(ข้อคำถาม สามารถดูได้ใน ภาคผนวก ข. หน้า 155-164)

ตารางที่ 3.3 ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสม ความพึงพอใจของผู้บริโภค

ข้อที่	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวมคะแนน	IOC	สรุปผล
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
ด้านลักษณะเฉพาะถิ่น						
1	1	1	1	3	1.00	มีความเที่ยงตรง
2	0	1	1	2	0.67	มีความเที่ยงตรง
3	0	0	1	1	0.33	มีความเที่ยงตรง
4	-1	1	1	1	0.33	มีความเที่ยงตรง
ด้านประโยชน์ใช้สอย						
5	0	1	1	2	0.67	มีความเที่ยงตรง
6	1	1	1	3	1.00	มีความเที่ยงตรง
7	1	1	1	3	1.00	มีความเที่ยงตรง
8	1	1	1	3	1.00	มีความเที่ยงตรง
ด้านความงาม						
9	1	1	1	3	1.00	มีความเที่ยงตรง
10	1	1	1	3	1.00	มีความเที่ยงตรง
11	-1	1	1	1	0.33	มีความเที่ยงตรง
12	1	0	1	2	0.67	มีความเที่ยงตรง
13	1	1	1	3	1.00	มีความเที่ยงตรง

(ข้อคำถาม สามารถดูได้ใน ภาคผนวก ข. หน้า 155-164)

3.2.1 ปรับปรุงแบบประเมินตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข แล้วจึงนำไป เก็บข้อมูลต่อไป

3.3 กระบวนการศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเทียม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.3.1 ศึกษาข้อมูลตำรา เอกสารที่เกี่ยวกับเครื่องประดับเงิน “ประเทียม” บ้านเขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์

3.3.2 ศึกษาข้อมูลตำรา เอกสารที่เกี่ยวกับกระบวนการผลิตเครื่องเงิน “ประเทียม” บ้านเขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์

3.3.3 ศึกษาข้อมูลตำรา เอกสารที่เกี่ยวกับวัสดุอื่นในท้องถิ่น บ้านเขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์

3.3.4 การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเทียม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น โดยออกแบบร่าง ให้มีความหลากหลาย แต่ครอบคลุมประเด็นตามแนวคิดหลักการออกแบบผลิตภัณฑ์ ในด้านความงาม ด้านประโยชน์ใช้สอย โดยคำนึงถึงเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่ขึ้นต้นการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลดตายจากภูมิปัญญาท้องถิ่นนำมาดัดทอน และพัฒนาให้มีเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น สื่อถึง ประเพณี บ้านเขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ และคำนึงถึงด้านกรรมวิธีการผลิต

3.3.5 นำเสนอแบบประเมินผลงานด้านการออกแบบ ไปเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทำการประเมินและให้ข้อเสนอแนะ

3.3.6 ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

3.3.7 ทำการผลิตต้นแบบ

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลดตายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเคือม” อำเภอ เขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น ลักษณะโดยทั่วไปของเครื่องประดับ ข้อมูลความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและผู้สนใจ โดยทำการสัมภาษณ์ผู้ผลิตและจำหน่าย

3.4.2 เก็บข้อมูลโดยการบันทึกภาพ และรายละเอียดของเครื่องประดับเงิน “ประเคือม” เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบในการนำมาพัฒนาและประยุกต์ใช้ร่วมกับวัสดุอื่น

ภาพที่ 3.1 การสัมภาษณ์แบบปลายเปิด ผู้จำหน่ายจังหวัดสุรินทร์ โดย ผู้จำหน่ายสินค้าพื้นเมือง จังหวัดสุรินทร์

(ภาพโดย: นันทน์ภัส จันทะแจ่ม .2554)

ภาพที่ 3.2 การสัมภาษณ์แบบปลายเปิด เกี่ยวกับนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวจังหวัดสุรินทร์ โดย เจ้าหน้าที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานจังหวัดสุรินทร์ (ภาพโดย: นันทน์ภัส จันทะแจ่ม .2554)

ภาพที่ 3.3 การสัมภาษณ์แบบปลายเปิด เกี่ยวกับนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวจังหวัดสุรินทร์ โดย เจ้าหน้าที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานจังหวัดสุรินทร์ (ภาพโดย: นันทน์ภัส จันทะแจ่ม .2554)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.4 ลงพื้นที่กลุ่มงานส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดย เจ้าหน้าที่การท่องเที่ยว และการศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ภาพโดย: นันทน์ภัส จันทะแจ่ม .2554)

ภาพที่ 3.5 การสัมภาษณ์แบบปลายเปิด เกี่ยวกับสินค้าจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดย คุณสุขใจ จินดาพล เจ้าหน้าที่กลุ่มสายงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ภาพโดย: นันทน์ภัส จันทะแจ่ม .2554)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.6 การสัมภาษณ์แบบปลายเปิด เกี่ยวกับสินค้าภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ โดย คุณสุขใจ จินดาพล เจ้าหน้าที่กลุ่มสายงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุรินทร์ (ภาพโดย: นันทน์ภัส จันทะแจ่ม .2554)

ภาพที่ 3.7 การสัมภาษณ์แบบปลายเปิด. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชาย สิกขา ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ อาจารย์ประจำวิชาคณะศิลปประยุกต์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี (ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม.วันที่ 1 ธันวาคม 2555)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

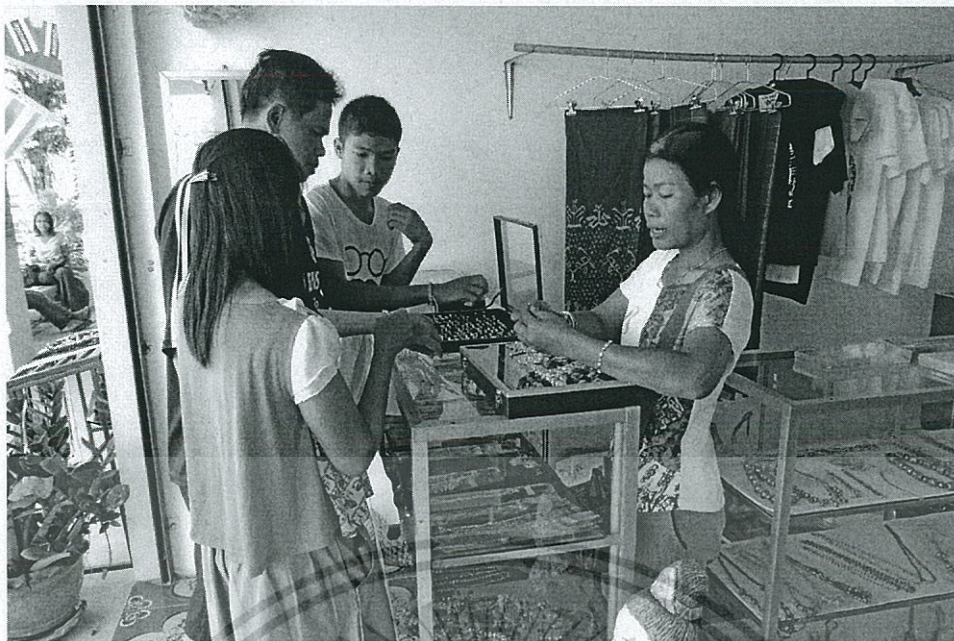

ภาพที่ 3.8 การสัมภาษณ์แบบปลายเปิด คุณบุญศรี ภารพุทธา ผู้ประกอบการเครื่องประดับเงิน บ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอบ้านพุนนัง จังหวัดสุรินทร์ (ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม.วันที่ 30 มกราคม 2555)

ภาพที่ 3.9 การสัมภาษณ์แบบปลายเปิด คุณบุญเกื้อ คงดี ผู้เชี่ยวชาญด้านการการออกแบบ ผู้ประกอบการเครื่องประดับเงิน”ประเก้อม”และหินสี บ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอบ้านพุนนัง จังหวัดสุรินทร์ (ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม.วันที่ 30 มกราคม 2555)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.10 การสัมภาษณ์แบบปลายเปิด คุณจุติวรรณ เข็มศรี ผู้เชี่ยวชาญด้านการการออกแบบ และผลิตเครื่องประดับเงิน และผู้ประกอบการเครื่องประดับเงิน บ้านนาโชค อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ (ภาพโดย : นันทันภัส จันทะแจ่ม.วันที่ 30 มกราคม 2555)

3.4.3 การเก็บแบบสอบถาม

1. ติดต่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง
2. นำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวม

3.4.4 การเก็บแบบประเมินผลงานการออกแบบ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงบรรยาย

3.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลด้านทำการศึกษาตลาดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” บ้านเขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ เพื่อพัฒนาและประยุกต์ใช้ร่วมกับวัสดุอื่น

3.5.2.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)

3.5.2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5.3 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายและผู้สนใจ

3.5.2.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)

3.5.2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมาก

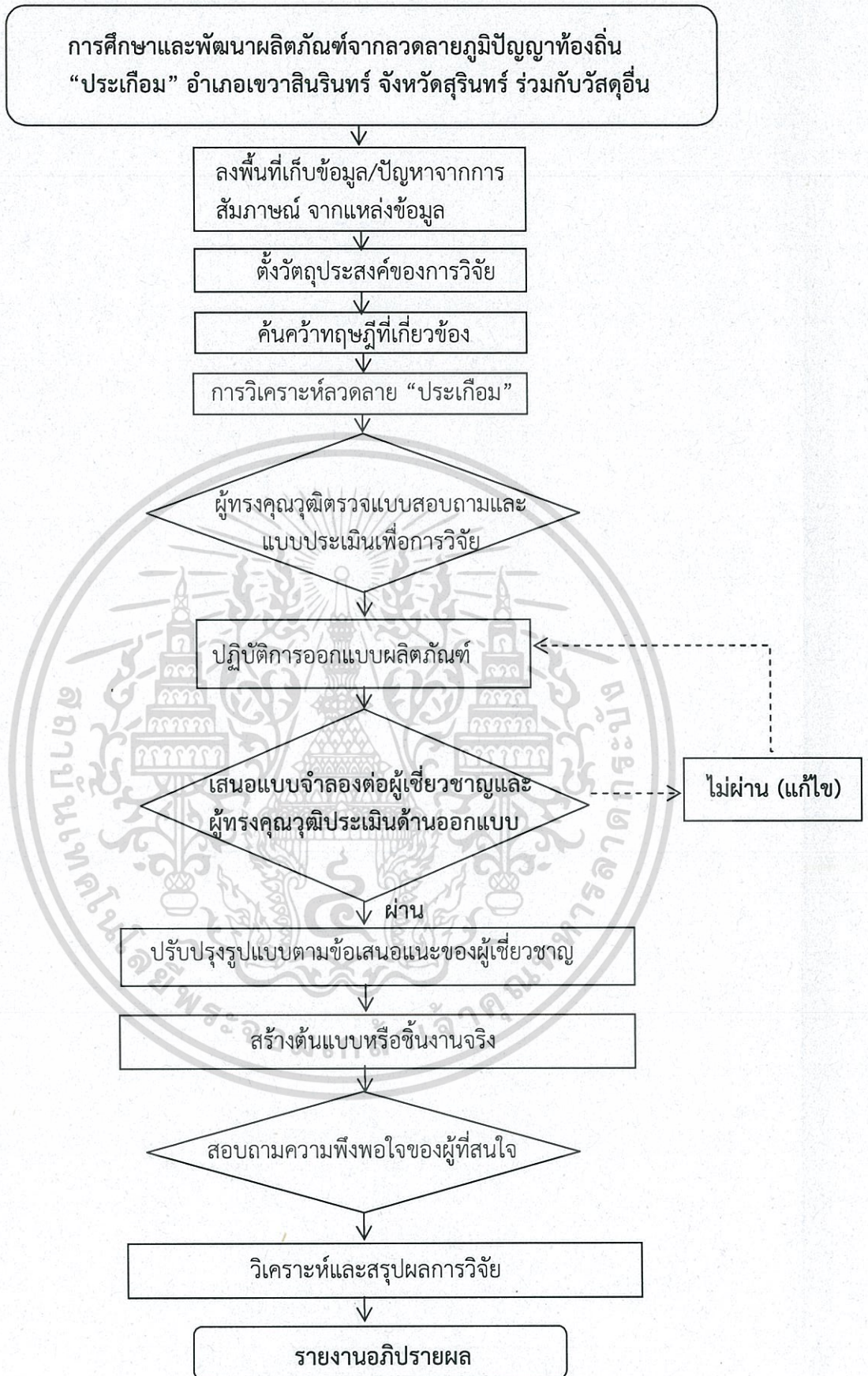
2.51 – 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.11 ขั้นตอนการศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเทียม”

อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการศึกษารวบรวมเอกสาร จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ผลิต และจำหน่าย แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ แบบความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อผลิตภัณฑ์ ในเรื่องการศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น นำมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ การวิจัย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษารูปแบบลวดลาย “ประเก้อม” ชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษารูปแบบลวดลาย “ประเก้อม” ของกลุ่ม ชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ รูปร่างรูปทรงเครื่องประดับ ส่วนใหญ่เป็นรูปทรงเลขาคณิต ได้แก่ วงกลม สามเหลี่ยม กรวย และบางชิ้นงานเลียนแบบธรรมชาติ เช่น ดอกไม้ ใบไม้ เป็นประติมากรรมสมัยอาณาจักรเจนละ เนื่องจากเป็นลวดลายที่เลียนแบบธรรมชาติ มีทิศทางเดียวกับเครื่องประดับสมัยอาณาจักรฟูนัน สมัยอาณาจักรทวารวดี และผลิตภัณฑ์ประเก้อมในปัจจุบัน

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผลิตภัณฑ์ “ประเก้อม” ชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ โดยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ผลิต และจำหน่าย

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษากระบวนการผลิตเครื่องเงินประเภท “ประเก้อม” โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษากระบวนการผลิตเครื่องเงินประเภท “ประเก้อม” ของกลุ่มชาวบ้านเขวาสินรินทร์ โดยมีกระบวนการ และกรรมวิธีการผลิตสืบสอดมาจากบรรพบุรุษ ใช้เงินเป็นวัสดุในการผลิต ขึ้นรูปโดยการรีดเนื้อเงินเป็นแผ่น โดยนำมาฉนวนเป็นรูปทรงที่ต้องการเชื่อมด้วยน้ำยาประสานเงิน ใช้วิธีการอัดขึ้นเข้าไปข้างใน เพื่อให้การแกะลวดลายสวยงาม นำมาสำรองชิ้น และลงคำ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษากระบวนการผลิตเครื่องเงินประเภท “ประเก้อม” ของกลุ่มชาวบ้านเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ เดิมใช้ทองคำ เป็นวัสดุในการผลิต เนื่องจากปัจจุบันทองคำมีราคาแพง ช่างท้องถิ่นนำวัสดุเงินมาใช้ในการผลิตแทนทองคำ และยังคงลวดลายโบราณ

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาวัสดุอื่นในท้องถิ่น บ้านเขวาสินรินทร์ ที่สามารถใช้ร่วมกับเครื่องเงิน “ประเก้อม” โดยอาศัยภูมิปัญญาชาวบ้าน

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาวัสดุอื่นในท้องถิ่น บ้านเขวาสินรินทร์ ที่สามารถใช้ร่วมกับเครื่องเงิน “ประเก้อม” ของกลุ่มชาวบ้านเขวาสินรินทร์ นอกจากการทำเครื่องเงินแล้ว รองลงมานิยมทอผ้าไหม ซึ่งชาวบ้านส่วนใหญ่ทอผ้าไหมในครัวเรือน และนำมาจำหน่ายที่ศูนย์จำหน่ายสินค้าโอท็อปอำเภอเขวาสินรินทร์

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น โดยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ผลิตและจำหน่าย ซึ่งกลุ่มชาวบ้านส่วนใหญ่นิยมทอผ้าไหมอย่างเดียว และนำมาส่งจำหน่ายที่ศูนย์จำหน่ายสินค้าโอท็อป ซึ่งไม่แปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์จากลวดลาย “ประเก้อม” โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านออกแบบและ ผู้ผลิต จำหน่าย โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

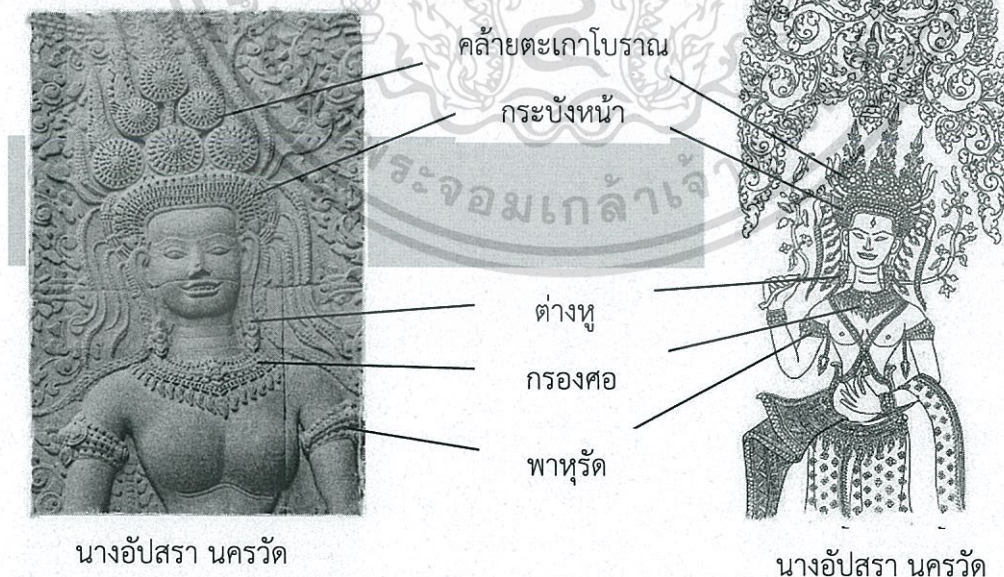
ขั้นตอนที่ 5 ประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย ที่มีต่อผลิตภัณฑ์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ที่นำมาพัฒนาใหม่แล้ว

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อผลิตภัณฑ์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ที่นำมาพัฒนาใหม่แล้ว โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษารูปแบบลวดลาย “ประเก้อม” ชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

4.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น ตามประติมากรรมสมัยอาณาจักรเจนละ โบราณวัตถุสมัยอาณาจักรฟูนัน และสมัยอาณาจักรทวารวดี และผลิตภัณฑ์เครื่องเงินปัจจุบัน

1. ทางประติมากรรม ลวดลายที่ปราสาทศรีขรภูมิซึ่งเป็นศิลปะสมัยอาณาจักรเจนละ เครื่องประดับ ที่ประดับในเทวดาหรือเทพเจ้าที่นับถือ ได้แก่ กระบังหน้าและขลุ่ยมังกุมิฟู และดอกไม้ประดับ สวมต่างหูและกรองสอดสามเหลี่ยมขนาดใหญ่ ประกอบด้วยสายเพชรพลอย เล่าเรื่องราวในภาพท่ามกลางสายพรรณพฤกษา

ภาพที่ 4.1 วิเคราะห์ภาพนางอัปสร โดยนันทน์ภัส จันทะแจ่ม.วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2552
ที่มาภาพ : BP_PANTIP .19 กรกฎาคม 2552.

ที่มาภาพ: www.isan.clubs.chula.ac.th. วันที่ 8 ตุลาคม 2552

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.2 นางอัสรา (นูนต่ำ) ปราสาทศรีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์
 ภาพถ่าย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม. วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2556

ภาพที่ 4.3 “ศิวนาฏราช” ทับหลัง ปราสาทประธาน ปราสาทศรีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์
 ภาพถ่าย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม. วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2556

รูปบุรุษนุ่งโจงกระเบนสั้น มี 10 กร แสดงอาการพ้อนรำเหนือหงส์แบก 3 ตัว โบหน้าอมยิ้ม เล็กน้อย แสดงความเมตตากรุณา สวมกระบังหน้า และชฎามงกุฎ มีพู่และดอกไม้ประดับ สวมต่างหู และกรองศอรูปสามเหลี่ยมขนาดใหญ่ ประดับเพชรพลอย แสดงว่าเป็นบุคคลชั้นสูงหรือเทพสำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ทางโบราณวัตถุ สมัยอาณาจักรเจนละ เครื่องประดับมีลักษณะเป็นวงกลม สามเหลี่ยม กรวย สมัยอาณาจักรพูนัน เครื่องประดับมีรูปร่าง รูปทรงเรขาคณิต ได้แก่ วงกลม สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม กรวย มีลวดลาย ดอกไม้ สัตว์ คน สมัยอาณาจักรพูนัน กรองศอมีลักษณะ สามเหลี่ยมตรงกลางส่วนที่กว้างทำเป็นลายดอกไม้ส่วนล่างเป็นพู่ชะสั้นๆ เรียงร้อยกันไปตลอด ต่างหู มีลักษณะเป็นวงกลม และรูปพู่ชะทรงกรวยแหลม มีการฉลุลาย และสมัยอาณาจักรทวารวดี กรองศอมี 2 ลักษณะ คือรูปสามเหลี่ยมตรงกลางเป็นจีแบบทับสรวง ประดับด้วยเพชรพลอย และมีลักษณะเป็นสร้อยลูกปัด แหวน เป็นแหวนปลอกมิตมีทั้งแบบมีลวดลายและไม่มีลวดลาย มีอัญมณี ประกอบ ต่างหู มีลักษณะวงกลม มีทั้งแบบเกลี้ยงและมีลวดลาย มีการประดับอัญมณีในบางชิ้น

รูปร่างรูปทรง ลวดลาย ดังนี้ เครื่องประดับส่วนมาก มีรูปทรงเรขาคณิต ได้แก่ สามเหลี่ยม วงกลม และรองลงมาคือ รูปทรงกรวยแหลม ลวดลาย ส่วนมากเป็นลวดลายจากดอกไม้ ใบไม้ และผลไม้

ตาราง 4.1 สรุปรูปแบบลวดลาย วัสดุกรรมวิธีการผลิต แบ่งเป็นข้อมูลประติมากรรมโบราณวัตถุ และเครื่องประดับโบราณ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ในปัจจุบัน

ข้อมูลเครื่องประดับ	รูปแบบของเครื่องประดับ	ลวดลาย	วัสดุกรรมวิธีการผลิต
สมัยอาณาจักรเจนละ	วงกลม สามเหลี่ยม กรวย	ดอกไม้ ใบไม้ (มี การใช้เส้น ที่มีความ โค้งมน อ่อนช้อย)	แกะสลักเป็นรูป เครื่องประดับ ประดับในเทวดา และเทพเจ้า เล่า เรื่องท่ามกลางสาย พรรณพฤกษา

เครื่องประดับที่ได้มาจากข้อมูลสมัยอาณาจักรเจนละ เป็นข้อมูลทางประติมากรรมที่ช่างผู้แกะสลัก ได้แกะสลักเครื่องประดับประกอบบนตัวเทพเจ้า เครื่องอัญมณี รูปร่างรูปทรงเรขาคณิต ได้แก่ วงกลม สามเหลี่ยม กรวย มีลวดลาย ดอกไม้ ใบไม้ วัสดุกรรมวิธีการผลิตไม่ปรากฏวัสดุจริง เป็นเพียงแต่การแกะสลักบนทับหลัง ซึ่งเป็นการเล่าเรื่องราวท่ามกลางสายพรรณพฤกษา

ตาราง 4.1 (ต่อ) สรุปรูปแบบลวดลาย วัสดุกรรมวิธีการผลิต แบ่งเป็นข้อมูลประติมากรรม โบราณวัตถุ และเครื่องประดับโบราณ อำเภอเวียงสา จังหวัดน่านในปัจจุบัน

ข้อมูลเครื่องประดับ	รูปแบบของเครื่องประดับ	ลวดลาย	วัสดุกรรมวิธีผลิต
โบราณวัตถุสมัยอาณาจักร พุหนัน 	วงกลม สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม กรวย	ดอกไม้ สัตว์ คน (มีการใช้ เส้นที่มี ความโค้ง มน อ่อน ช้อย)	ใช้วัสดุสัมฤทธิ์ แกะ ลาย และวิธีการฉลุ ลาย

เครื่องประดับที่ได้จากข้อมูล สมัยอาณาจักรพุหนัน เครื่องประดับมีรูปร่าง รูปทรงเรขาคณิต ได้แก่ วงกลม สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม กรวย มีลวดลาย ดอกไม้ สัตว์ คน ใช้วัสดุสัมฤทธิ์ กรรมวิธีการผลิต แกะลาย และฉลุลาย

ตาราง 4.1 (ต่อ) สรุปรูปแบบลวดลาย วัสดุกรรมวิธีการผลิต แบ่งเป็นข้อมูลประติมากรรม โบราณวัตถุ และเครื่องประดับโบราณ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ในปัจจุบัน

ข้อมูลเครื่องประดับ	รูปแบบของเครื่องประดับ	ลวดลาย	วัสดุกรรมวิธีผลิต
โบราณวัตถุสมัยอาณาจักรทวารวดี 	วงกลม สามเหลี่ยม	ดอกไม้	ดีบุก ทองคำเกลี้ยง ประดับอัญมณี ใช้ วิธีแกะลาย และฉลุ ลาย

เครื่องประดับ ที่ได้จากข้อมูลสมัยอาณาจักรทวารวดี เครื่องประดับ ที่มีรูปร่างรูปทรงเรขาคณิต ได้แก่ วงกลม สามเหลี่ยม มีลวดลายเป็นดอกไม้ ใช้วัสดุ ดีบุกและทองคำ ใช้กรรมวิธีการผลิตแกะลายและฉลุลาย

สรุปรูปแบบทางโบราณวัตถุ มีลักษณะคล้ายลวดลายเครื่องประดับโบราณ อำเภอเขวาสินรินทร์ รูปร่างรูปทรง ลวดลาย เครื่องประดับส่วนมาก มีรูปทรงเรขาคณิต ได้แก่ สามเหลี่ยม วงกลม และรองลงมาคือ รูปทรงกรวยแหลม ลวดลาย ส่วนมากเป็นลวดลายจากดอกไม้ ใบไม้ และผลไม้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

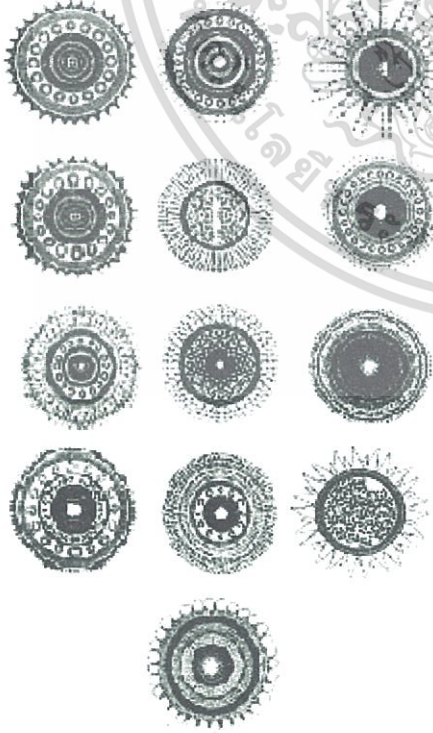
4.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผลิตภัณฑ์ “ประเทียม” ชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ โดยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ผลิต และจำหน่าย สรุปประเด็นได้ดังนี้

1. การถ่ายทอดกรรมวิธีการผลิตเครื่องเงิน ซึ่งได้รับการถ่ายทอดมาจากเครือญาติ (บรรพบุรุษ) และจะไม่สอนรูปแบบกรรมวิธีการผลิตกับคนต่างถิ่น เพราะต้องการให้คนจังหวัดสุรินทร์ ได้สืบทอดและให้เป็นเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่น

2. ลวดลายที่นำมาใช้ในการผลิตเครื่องเงินเป็นลวดลายที่มาจากรูปแบบธรรมชาติ ได้แก่ ดอกไม้ ใบไม้ ผลไม้ สิ่งที่อยู่รอบตัวในชีวิตประจำวัน

3. จุดเด่นของเครื่องเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ มีแบบโบราณ 2 แบบ คือตะเกา และประเทียม ใช้วิธีการผลิตด้วยการรีดเป็นแผ่นและเป็นลวด โดยการนำลวดมาตัดเป็นรูปทรงกลีบดอกไม้ และนำมาประสานติดเป็นชั้นๆกับพื้นที่รีดเป็นแผ่น ส่วน ประเทียม เป็นการแกะลาย ตามรูปแบบ ดอกไม้ ผลไม้ และสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว แล้วนำไปลงตำ ด้วยสารเคมีย้อมผสมดำ

ตาราง 4.2 สรุป รูปแบบลวดลาย วัสดุกรรมวิธีการผลิต เครื่องประดับโบราณตะเกาและประเทียม อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ในปัจจุบัน

ข้อมูลเครื่องประดับ	รูปแบบของเครื่องประดับ	ลวดลาย	วัสดุกรรมวิธีผลิต
ตะเกา (ต่างๆ) โบราณ เครื่องประดับเงินที่มีในอำเภอเขวาสินรินทร์ในปัจจุบันมี 13 ลาย	วงกลม	เลียนแบบดอกไม้	ใช้วัสดุเงิน ให้กรรมวิธีการผลิตประสานติดกันเป็นชั้นๆ
			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.4 ลวดลายตะเกา อำเภอลำสนธิ จังหวัดสุรินทร์
ที่มา : ป่วน เจียวทอง วันที่ 18 พฤศจิกายน 2556.

ภาพที่ 4.5 ลวดลายตะเกา ฝีมือช่างเงิน คุณป่วน เจียวทอง อำเภอลำสนธิ จังหวัดสุรินทร์
ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม วันที่ 18 พฤศจิกายน 2556.

ตะเกา (ต่างหู) โบราณ รูปทรงเป็นทรงกลม มีหลายระดับชั้น ลวดลายเลียนแบบดอกไม้มีทั้งหมด 13 ลาย ได้แก่ ลายรำหอก ลายตั้งโอ ดอกกระเวียง รำหอกโปร่ง รังผึ้ง ดอกปลีก ดอกปลีก 3 ชั้น ตั้งโอ 3 ชั้น ดอกขจร ดอกไช้แมงดา ดอกรังแตน ดอกทานตะวัน ดอกมะลิ ลายที่ได้รับความนิยมมากที่สุดคือ ลายไช้แมงดา วัสดุและกรรมวิธีการผลิต ใช้เงินเป็นวัสดุในการผลิต ประสานติดน้ำยาประสานเงิน มีลักษณะการประสานติดหลายระดับชั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตาราง 4.3 สรุปรูปแบบลวดลาย วัสดุกรรมวิธีการผลิต เครื่องประดับโบราณตะเกาและประเก้อม อำเภอสวนรินทร จังหวัดสุรินทร์ในปัจจุบัน

ข้อมูลเครื่องประดับ	รูปแบบของเครื่องประดับ	ลวดลาย	วัสดุกรรมวิธีผลิต
<p>ประเก้อม (ลูกประคำ) เป็นเม็ดเงินที่มีในอำเภอสวนรินทรในปัจจุบัน มีทั้งหมด 13 ลาย</p> 	<p>วงกลม สามเหลี่ยม ทรงกระบอก กรวย รูปทรงที่เลียนแบบธรรมชาติ</p>	<p>เลียนแบบ ดอกไม้ ใบไม้ ผลไม้</p>	<p>วิธีการผลิตแกะลายลงดำ</p>

ประเก้อม (ลูกประคำ) รูปแบบเป็นทรงกลม ทรงเหลี่ยม ทรงกระบอก ทรงกรวย และรูปทรงที่เลียนแบบผลไม้ ลวดลายเลียนแบบดอกไม้ ใบไม้ วัสดุและกรรมวิธีการผลิต มีทั้งหมด 13 ลาย ได้แก่ หกเหลี่ยม สิบสองเหลี่ยม ตะโพน กระดุม โอง์ ถุงเงิน จารย์ กรวย แมงดา ฟักทอง กลีบบัว มะเฟือง และหมอน ใช้เงินเป็นวัสดุในการผลิต ใช้กรรมวิธีการผลิตแกะลายลงดำ

จากตารางรูปทรง ลวดลาย วัสดุกรรมวิธีการผลิต แบ่งเป็นข้อมูลประติมากรรม โบราณวัตถุ และเครื่องประดับโบราณ อำเภอสวนรินทร จังหวัดสุรินทร์ที่มีในปัจจุบันจะเห็นได้ว่ารูปร่างรูปทรงเครื่องประดับ ส่วนใหญ่เป็นรูปร่างรูปทรงเรขาคณิต ได้แก่ วงกลม สามเหลี่ยม กรวย และบางชิ้นงานเป็นรูปทรงเลียนแบบผลไม้ ส่วนลวดลายเป็นลวดลายที่เลียนแบบธรรมชาติ ซึ่งได้แก่ ดอกไม้ ใบไม้ ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลรูปร่างรูปทรงเรขาคณิตไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบให้เหมาะสมกับการใช้งานในปัจจุบัน

สรุป จุดเด่นของเครื่องเงิน อำเภอสวนรินทร จังหวัดสุรินทร์ ได้แก่ ตะเกาและประเก้อม มีรูปแบบเลียนแบบธรรมชาติ ได้แก่ ดอกไม้ ใบไม้ ผลไม้ และสิ่งที่อยู่ในชีวิตประจำวัน โดยตะเกาเลียนแบบดอกไม้ มีทั้งหมด 13 ลาย ประเก้อม เลียนแบบดอกไม้ ใบไม้ ผลไม้ และสิ่งที่อยู่รอบๆตัว มีทั้งหมด 13 ลาย เช่นเดียวกับตะเกา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษากระบวนการผลิตเครื่องเงินประเภท “ประเก้อม” โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอกษेत्रาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

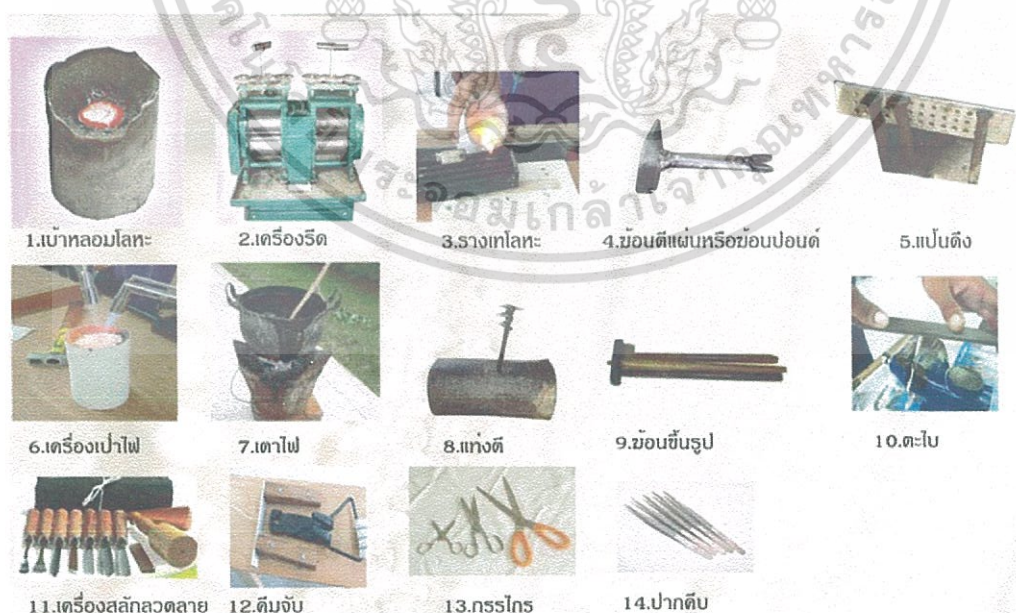
4.2.1. รูปแบบ เครื่องเงิน อำเภอกษेत्रาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ในปัจจุบันมี 2 รูปแบบ คือ ตะเกา (ต่างหู) และประเก้อม (ลูกประคำ)

1. ตะเกา (ต่างหู) รูปร่างรูปทรง เป็นทรงกลม เลียนแบบดอกไม้ มีหลายระดับชั้น ลวดลาย เลียนแบบดอกไม้ มีทั้งหมด 13 ลาย ได้แก่ ดอกรำหอก ลายตั้งโอ้ ดอกกระเวียง รำหอกโปร่ง รังผึ้ง ดอกปลีก ดอกปลีก 3 ชั้น ตั้งโอ้ 3 ชั้น ดอกขจร ดอกไข่แมงดา ดอกรังแตน ดอกทานตะวัน ดอกมะลิ ลายที่ได้รับความนิยมมากที่สุด คือลายไข่แมงดา วัสดุและกรรมวิธีการผลิต ใช้เงินเป็นวัสดุ ในการผลิต มีส่วนประกอบคือ เส้นลวดขนาด 0.5 มิลลิเมตรและแผ่นเงินบาง ซึ่งผ่านการรีดโดยเครื่องรีด โดยนำเส้นลวดมาตัดให้ได้โครงของดอกไม้แล้วนำไปติดกับพื้นดอก ด้วยการประสานคิตจากน้ำยาประสานเงิน มีลักษณะการประสานคิตหลายระดับชั้น และมีความละเอียดประณีต

2. ประเก้อม (ลูกประคำ) รูปร่างรูปทรง ประกอบด้วย รูปทรงกลม รูปทรงเหลี่ยม รูปทรงกระบอก รูปทรงกรวย รูปทรงที่เลียนแบบผลไม้ ลวดลาย เลียนแบบดอกไม้ ใบไม้ วัสดุและกรรมวิธีการผลิต ใช้เงินเป็นวัสดุในการผลิต ขึ้นรูปโดยการรีดเนื้อเงินเป็นแผ่น แล้วนำมาขึ้นให้ได้รูปทรงที่ต้องการ จากนั้นเชื่อมติดด้วยน้ำยาประสานเงิน อัดขึ้น แกะลาย สลักอกขึ้น นำไปขัด และนำไปลงคำ ขึ้นงานไม่มีการใช้อัญมณี ปัจจุบันยังคงลวดลายโบราณแบบดั้งเดิม

3. ใช้กรรมวิธีในการทำลวดลายเครื่องประดับโดยการ แกะลายแล้วลงคำมากที่สุด และในบางชิ้นงานมีการฉลุด้วย

เครื่องมือการทำเครื่องเงิน “ประเก้อม”

ภาพที่ 4.6 อุปกรณ์ในการทำเครื่องเงิน ประเก้อม อำเภอกษेत्रาสินรินทร์

(ที่มา: กลุ่มแสดงและจำหน่ายสินค้าโอท็อป อำเภอกษेत्रาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์.2556)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนการทำเม็ดประเก้อม

1. การออกแบบ : กำหนดรูปแบบที่ต้องการ เช่น ทรงกลม ทรงกรวย ฯลฯ

2. การหลอมโลหะ : นำโลหะเงินใส่ในเบ้าหลอม ใช้ความร้อนจากชุดเป่าไฟหลอมละลายโลหะเงินจากของแข็งเป็นของเหลว และเทลงในรางโลหะให้เป็นแท่งโลหะตามแบบพิมพ์

3. การรีดโลหะ : นำแท่งเงินใส่เข้าเครื่องรีดโลหะ เพื่อบีบเค้นโลหะให้บางเป็นแผ่นเงิน

4. การตัด ม้วน เชื่อม ประสาน : นำแผ่นเงินมาตัดเป็นชิ้นตามที่ต้องการ แล้วนำชิ้นเงินมาม้วนให้เป็นหลอดเชื่อมกัน โดยมีส่วนผสมของน้ำประสานรอยต่อโดยใช้ความร้อนจากชุดเป่าไฟ

5. การตีขึ้นรูป : นำหลอดเงินที่เชื่อมกันแล้ว สวมใส่แกนตะปูที่แท่นตี ใช้ฆ้อนที่หัวฆ้อนทำจากเซาควาย ตีปรับให้ได้รูปทรงตามที่ต้องการไว้ ต้องใช้ประสาทดตาและมือสัมผัสกับ

6. การใส่ห่วงใส่ขอบปาก : นำเม็ดประค้อมมาตกแต่งขอบปากให้แบนทยาและช่วยคงสภาพ ท่วงทำจากลวดที่ทำจากโลหะเงิน

ภาพที่ 4.7 ขั้นตอนในการทำเครื่องเงิน ประเก้อม

(ที่มา: กลุ่มแสดงและจำหน่ายสินค้าโอท็อป อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์.2556)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.การเข้าขัดเม็ดประจำ : การเอาชิ้นผสมอัดเข้าไปในประจำให้เม็ดประจำแน่น เมื่อสลักลวดลายจะไม่ยุบ จะมีส่วนผสมของชั้นผง ดินร่วน น้ำมันพืชหรือสัตว์เดือวีให้เป็นเนื้อเดียวกัน

8.การสลักลายเม็ดประจำ : ลวดลายที่เห็นบนเม็ดประจำได้มาจากลวดลายต่างๆเลียนแบบธรรมชาติ เพื่อให้เกิดความสวยงาม

9.การสำรอกชิ้น : เป็นการเจาะรูเม็ดประจำให้ทะลุกัน โดยใช้เหล็กแหลมเผาไฟให้ร้อนแล้วแทงลงไปบนปากเม็ดประจำ ความร้อนจากเหล็กจะช่วยสำรอกชิ้นออกมา เสร็จแล้วนำไปขัดด้วยแปรงทองเหลือง ตากลมให้แห้ง หากต้องการลงตำให้ย้อมน้ำยาทำสีผสมตำ จากนั้นนำไปร้อยเป็นเส้น

ภาพที่ 4.8 ขั้นตอนในการทำเครื่องเงิน ประเก๋อม
(ที่มา: กลุ่มแสดงและจำหน่ายสินค้าโอท็อป อำเภอลำลูกกา จังหวัดสุรินทร์.2556)

สรุป ตะเก๋อมมีกรรมวิธีการผลิต ขึ้นรูปเป็นระดับชั้นโดยการประสานติด ประเก๋อม มีกรรมวิธีขึ้นรูปให้เป็นลักษณะกลม มีการแกะลายและลงตำ ในเครื่องประดับที่นอกเหนือจากตะเก๋อมและประเก๋อมบางชิ้นงานมีการฉลุด้วย ต้องการให้มีการพัฒนารูปแบบโดยการผสมผสานรูปแบบโบราณกับรูปแบบใหม่

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาวัสดุอื่นในท้องถิ่น บ้านเขวาสินรินทร์ ที่สามารถใช้ร่วมกับเครื่องเงิน “ประเก๋อม” โดยอาศัยภูมิปัญญาชาวบ้าน

4.3.1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาวัสดุอื่นในท้องถิ่น บ้านเขวาสินรินทร์ ที่สามารถใช้ร่วมกับเครื่องเงิน “ประเก๋อม” ของกลุ่มชาวบ้านเขวาสินรินทร์ นอกจากการทำเครื่องเงินแล้ว รองลงมานิยมทอผ้าไหม ซึ่งชาวบ้านส่วนใหญ่ทอผ้าไหมในครัวเรือน และนำมาจำหน่ายที่ศูนย์จำหน่ายสินค้าโอท็อปอำเภอลำลูกกา จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งข้อมูลผลิตภัณฑ์ชุมชน อำเภอลำลูกกา จังหวัดสุรินทร์ทั้งหมด 53 กลุ่ม มีกลุ่มผู้ผลิตเครื่องเงินและหินสี 24 กลุ่ม กลุ่มทอผ้าไหม 23 กลุ่ม อื่นๆ 6 กลุ่ม

(ข้อมูลกลุ่มอาชีพ กิ่งอำเภอลำลูกกา จังหวัด สุรินทร์)

(ตารางรายละเอียด สามารถดูได้ที่ ภาคผนวก ง.)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุป จากการวิเคราะห์ข้อมูล ศึกษาวัสดุในท้องถิ่น อำเภอเขวาสินรินทร์ที่ได้รับการนิยมนำมาเป็นอาชีพเสริมมากที่สุด ของกลุ่มชาวบ้านรองจากการทำเครื่องเงินและการทอผ้าไหม ซึ่งจะทอผ้าไหมในครัวเรือน นำมาจำหน่ายที่ศูนย์ส่งเสริมและจำหน่ายสินค้าโอท็อปพร้อมกับเครื่องเงินประเกื้อม โดยการจำหน่ายผ้าไหมเป็นผืนไม่ได้แปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่น

ลวดลายของผ้าไหมสุรินทร์มีลวดลายเป็นเอกลักษณ์ โดยได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมจาก กัมพูชา และลวดลายที่บรรจงประดิษฐ์ขึ้นล้วนมีที่มาและมีความหมายอันเป็นมงคลนิยมใช้ไหมน้อยในการทอ ซึ่งไหมน้อยคือไหมที่สาวมาจากเส้นใยภายในรังไหม มีลักษณะนุ่ม เรียบ เงางาม มีเทคนิคและขั้นตอนในการมัด ย้อมและการทอที่สลับซับซ้อนมาก ลวดลายมีเอกลักษณ์ สีสันทวยงามแปลกตา และเป็นลายผ้าโบราณแท้ การค้นและมัดลายแบบเดียวกัน ผีมือการทอ จะทอแน่นมีความละเอียดอ่อนในการทอและประณีต รู้จักผสมผสานลวดลายต่างๆ เข้าด้วยกัน แสดงถึงศิลปะที่สวยงามกว่าปกติ การย้อมแบบโบราณจะใช้สีจากธรรมชาติ เช่น สีแดงจากครั่ง สีเหลืองจากเปลือกประโศด และแก่นแกแล สีน้ำเงินได้จากใบและต้นคราม โดยมีใบมีด ชงโค ชะมวง และมดแดง เป็นตัวประสานให้สีติดทน อีกทั้งยังมีเปลือกหอมจากเปลือกไม้

จากข้อมูลที่มีทั้งลวดลายและเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการนำผ้าไหม ของกลุ่มชาวบ้านเขวาสินรินทร์มาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถใช้งานได้หลายโอกาส และมีความน่าสนใจ มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น โดยการนำผ้าไหมลายกระวี (ตารางรายละเอียด สามารถดูได้ที่ ภาคผนวก ง.) มีลักษณะผ้าที่ใช้เส้นไหมต่างสีกันตั้งแต่ 2 เส้นขึ้นไปนำมาพันให้เป็นเส้นเดียวกัน ซึ่งต้องใช้เวลาและเส้นไหมมากกว่าปกติ แต่เมื่อทำเป็นผืนผ้าแล้วจะได้ผ้าไหมเนื้อหนาสวยงามแปลกตา นิยมใช้เป็นผ้าปูโต๊ะกระเบน ผ้าปูหวางกระรอกในงานบวช งานแต่งงาน มีสีสันที่สดใส สวยงาม ซึ่งมีลายไม่มากนักและกลุ่มชาวบ้านนิยมทอกันเป็นส่วนใหญ่ ปกติจะนิยมนำมาฝากหรือจำหน่ายที่ศูนย์โอท็อป อำเภอเขวาสินรินทร์ เพื่อตัดเป็นชุด ตามความต้องการของกลุ่มลูกค้า

เลือกใช้ผ้าไหม โทนสีวรรณะเย็น หมายถึง สีที่ปรากฏต่อสายตา แล้วให้ความรู้สึกเย็นสบาย สดชื่น ราบเรียบ โดยมีสีน้ำเงินเป็นหลัก ได้แก่ สีน้ำเงิน เขียว เขียวน้ำเงิน ม่วงน้ำเงิน เป็นต้น

4.3.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น โดยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ผลิตและจำหน่าย

1. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความน่าสนใจ และเข้ากับเครื่องประดับเงิน “ประเกื้อม”
2. แสดงคุณค่าของธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์และศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น
3. นำวัสดุและวัตถุดิบในท้องถิ่นมาใช้ร่วมกับเครื่องประดับเงิน “ประเกื้อม”
4. กลุ่มลูกค้าหลักอยู่ในวัยทำงาน รองลงมาอยู่ในวัยรุ่น
5. สามารถใช้งานได้หลายโอกาส
6. ราคาของเครื่องเงิน ไม่สนใจเรื่องราคาขึ้นอยู่กับรูปแบบและคุณภาพของสินค้า
7. มีความจำเป็นการพัฒนาารูปแบบเครื่องเงิน เข้ากับวัสดุอื่นในท้องถิ่น เพื่อเพิ่ม

ทางเลือกให้กับลูกค้า

สรุป การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์โดยการผสมผสานรูปแบบโบราณกับรูปแบบใหม่ โดยใช้ประเกื้อม เอกลักษณ์เฉพาะของชุมชน มาพัฒนาร่วมกับวัสดุในท้องถิ่นเพื่อนำมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ ที่ยังคงเป็นเอกลักษณ์และศิลปะในท้องถิ่น สามารถใช้งานได้หลายโอกาส กลุ่มลูกค้าหลักอยู่ในวัยทำงาน กลุ่มลูกค้ารองอยู่ในวัยรุ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.9 ร้านแต่งบุหงา เขวาสินรินทร์ สุรินทร์ จำหน่ายผ้าไหมและเครื่องประดับหินสี

ภาพที่ 4.10 ร้านเอกอนันต์ไหมไทย สุรินทร์ ผู้ผลิตและจำหน่ายผ้าไหมสุรินทร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ด้วยลวดลายพื้นถิ่น โดยอาศัย ภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

4.4.1 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม ความต้องการในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จาก
ลวดลายท้องถิ่น “ประเทือง” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม (103 คำตอบ)

	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1	ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		
	เพศ		
	ชาย	41	40
	หญิง	62	60
2	อายุ		
	ต่ำกว่า 20 ปี	0	0
	20-29 ปี	37	36
	30-39 ปี	60	59
	40-49 ปี	6	5
	ตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป	0	0
3	พื้นที่อาศัย (สถานะ และถิ่นที่อยู่ปัจจุบัน)		
	อาศัยอยู่ในจังหวัดสุรินทร์ (คนในท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์)	50	49
	นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในจังหวัดสุรินทร์	6	6
	ผู้ที่สนใจ	38	37
	อื่นๆ	9	8
4	อาชีพหลักในปัจจุบัน		
	รับจ้างทั่วไป	10	10
	ธุรกิจส่วนตัว	14	13
	พนักงานบริษัทเอกชน	35	34
	รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	31	30
	แม่บ้าน / พ่อบ้าน	0	0
	นักเรียน / นักศึกษา	9	9
	อื่นๆ	4	4
5	ระดับรายได้ต่อเดือน		
	ต่ำกว่า 10,000	13	13
	10,001-15,000	24	23
	15,001-20,000	25	24
	20,001-25,000	15	15
	25,001-30,000	10	10
	30,001 ขึ้นไป	16	15

เอกสารนี้เป็นเอกสารต้นฉบับที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1	ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากศูนย์ แสดงและจำหน่ายสินค้าเขวาสินรินทร์ ท่านรู้จักหรือทราบข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องประดับเงินหรือไม่ 		
	รู้จัก	70	68
	ไม่รู้จัก	33	32
2	ท่านเคยเลือกซื้อหรือได้รับผลิตภัณฑ์เครื่องเงิน เขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์หรือไม่ เคย ไม่เคย	51 52	50 50
3	ท่านเคยเห็นลวดลายเครื่องเงินโบราณ บ้างหรือไม่ 		
	เคย	95	92
	ไม่เคย	8	8
4	ท่านเคยเห็นลวดลายเครื่องเงินโบราณ มาจากผลิตภัณฑ์ประเภทใด ต่างหู (ตะเกา) สร้อยคอ (ประเก้อม) อื่นๆ	37 51 15	36 50 14
5	หากท่านจะเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากลวดลายเครื่องเงิน เขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่นท่านจะเลือกซื้อสินค้าจากเหตุผลอะไร ลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ สีของที่มาของผลิตภัณฑ์ รูปแบบของผลิตภัณฑ์ที่สวยงาม ความต้องการด้านประโยชน์ใช้สอย การดูแลรักษา ความเหมาะสมของวัสดุอื่นที่ใช้ร่วมกัน ความแข็งแรงคงทน อื่นๆ	27 12 18 12 5 17 11 1	26 12 17 12 5 16 11 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
6	ท่านสนใจผลิตภัณฑ์จากลวดลายเครื่องเงิน อ.เขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น เป็นกลุ่มผลิตภัณฑ์ประเภทใด ประเภทที่ 1 กลุ่มผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องเครื่องเงิน “ประเก้อม” ต่างหู สร้อยคอ เข็มขัด/เข็มกลัด ประเภทที่ 2 กลุ่มผลิตภัณฑ์ประเภท ผ้า เครื่องแต่งกาย เสื้อผ้าบุรุษและเสื้อผ้าสตรี กระเป๋ารูปแบบต่างๆ ผ้าพันคอ / ผ้าคลุมไหล่ ประเภทที่ 3 ผลิตภัณฑ์ประเภทของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก โคมไฟตกแต่งบ้าน ชุดหมอนประกอบเครื่องเรือน สมุดจดบันทึกในขนาดต่างๆ/อุปกรณ์สำนักงาน ของที่ระลึก	25 48 30	24 47 29
7	ข้อใดคือเหตุผลของท่านที่ให้ความสนใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากลวดลายเครื่องเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น เพื่อเหตุผลใด ซื้อตามความจำเป็นและความต้องการในการใช้งาน ซื้อเป็นของขวัญหรือของที่ระลึก ซื้อเป็นของขวัญในเทศกาลต่างๆหรือมอบแก่ผู้อาวุโสที่ท่านเคารพ อื่นๆ	33 55 13 2	32 53 13 2
8	ผลิตภัณฑ์จากลวดลายเครื่องเงิน อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น ที่ท่านเลือกซื้อนั้นควรมีรูปแบบการใช้งานอย่างไร ใช้งานได้เพียงอย่างเดียว ใช้งานได้หลายอย่างในชิ้นเดียวกัน มีขนาดที่เหมาะสมในการใช้งาน สามารถปรับใช้งานได้หลากหลายโอกาส อื่นๆ	7 13 23 59 1	7 13 22 57 1
9	ในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากลวดลายเครื่องเงิน อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น ท่านมีความเข้าใจความหมายหรือที่มาเกี่ยวกับสินค้าที่ท่านเลือกมาน้อยเพียงใด มาก ปานกลาง น้อย	27 48 28	26 47 27

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
10	การเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากตลาดสายเครื่องบิน อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น ส่วนใหญ่ที่ท่านเลือกซื้อจะมีราคาต่อ 1 ชิ้น เป็นเงินประมาณเท่าไร ต่ำกว่า 300 บาท 301-500 บาท 501-1000 บาท 1,001-1500 บาท 1,501-2,000 บาท 2,001-2,500 บาท 2,501-3,000 บาท ไม่สนใจในเรื่องราคา สามารถตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ได้เลย เมื่อเจอผลิตภัณฑ์ที่ถูกใจ	0 4 5 7 0 0 32 55	0 4 5 7 0 0 31 53
11	จำนวนผลิตภัณฑ์จากตลาดสายเครื่องบิน อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น ที่ท่านจะเลือกซื้อจะเป็นจำนวนประมาณกี่ชิ้น (ต่อครั้ง) 1 ชิ้น 2-5 ชิ้น 6-10 ชิ้น 11-15 ชิ้น 16-20 ชิ้น 21 ชิ้น ขึ้นไป	8 85 5 2 2 1	8 83 5 2 2 1
12	ท่านมีความคาดหวังอย่างไรบ้างกับการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากตลาดสายเครื่องบิน อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น คุ้มค่าด้านประโยชน์ใช้สอย เหมาะกับยุคสมัยในปัจจุบัน มีความประณีตสวยงาม แสดงถึงช่างฝีมือท้องถิ่น แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นนั้นๆ อื่นๆ	29 29 44 1	28 28 43 1
	รวมจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	103	

จากตารางที่ 4.4 ข้อมูลผู้ที่สนใจสรุปได้ว่าตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป 1.เพศ เพศหญิง 60% เพศชาย 40% 2.อายุ มากสุดอายุ 30 - 39 ปี 58% รองลงมา 20 - 29 ปี 36% 3. พื้นที่อาศัย (สถานะและถิ่นฐานที่อยู่ในปัจจุบัน) มากสุด อาศัยอยู่ในจังหวัดสุรินทร์ (คนในท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์) 49% รองลงมา ผู้ที่สนใจ 37% 4. อาชีพหลักในปัจจุบัน มากสุด พนักงานบริษัทเอกชน 34% รองลงมา รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ 30% 5. ระดับรายได้ต่อเดือน มากสุด 15,001-20,000 บาท 24% รองลงมา เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

10,000-15,000 บาท 23% ตอนที่ 2.ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับพฤติกรรมการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ 1. ท่านรู้จักหรือทราบข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องประดับเงิน หรือไม่ มากสุด รู้จัก 68% รองลงมา ไม่รู้จัก 32% 2. ท่านเคยเลือกซื้อหรือได้รับผลิตภัณฑ์เครื่องเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์หรือไม่ มากสุด เคยซื้อและไม่เคยซื้อเท่ากัน 50% 3. ท่านเคยเห็นลวดลายเครื่องเงินโบราณ บ้างหรือไม่ มากสุด เคย 92% ไม่เคย 8% 4. ท่านเคยเห็นลวดลายเครื่องเงินโบราณ มาจากผลิตภัณฑ์ประเภทใด มากสุด สร้อยคอ (ประเก้อม) 50% รองลงมา ต่างหู (ตะเกา) 36% 5. หากท่านจะเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากลวดลายเครื่องเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น ท่านจะเลือกซื้อสินค้าจากเหตุผลอะไร มากสุด ลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ 26% รองลงมา รูปแบบของผลิตภัณฑ์ที่สวยงาม 17% และ ความเหมาะสมของวัสดุอื่นที่ใช้ร่วมกัน 16% 6. ท่านสนใจผลิตภัณฑ์จากลวดลายเครื่องเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น มากสุด ประเภทที่ 2 กลุ่มผลิตภัณฑ์ประเภทผ้า เครื่องแต่งกาย ชุดกระเป๋ารูปแบบต่างๆ 47% รองลงมา ประเภทที่ 3 ผลิตภัณฑ์ประเภทของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก 29 % และประเภทที่ 1 กลุ่มผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องประดับ เครื่องเงิน “ประเก้อม” 24%

7. ข้อใดคือเหตุผลของท่านที่ทำให้ความสนใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากลวดลาย เครื่องเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น เพื่อเหตุผลใด มากสุด ซื้อเป็นของขวัญหรือของที่ระลึก 53% รองลงมา ซื้อตามความจำเป็นและความต้องการในการใช้งาน 32% 8. ผลิตภัณฑ์จากลวดลายเครื่องเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น ที่ท่านเลือกซื้อนั้นควรมีรูปแบบการใช้งานอย่างไร มากสุด สามารถปรับใช้งานได้หลากหลายโอกาส 57% รองลงมา มีขนาดที่เหมาะสมในการใช้งาน 22% 9. ในการเลือกซื้อควรมีผลิตภัณฑ์จากลวดลายเครื่องเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น ท่านมีความเข้าใจความหมายหรือที่มาเกี่ยวกับสินค้าที่ท่านเลือกซื้อ มากน้อยเพียงใด มากสุด ปานกลาง 47% รองลงมา น้อย 27% และมาก 26% 10. การเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากลวดลายเครื่องเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น ส่วนใหญ่ที่ท่านเลือกซื้อจะมีราคาต่อ 1 ชิ้น เป็นเงินประมาณเท่าไร มากสุด ไม่สนใจในเรื่องราคา สามารถตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ได้เลยเมื่อเจอผลิตภัณฑ์ที่ถูกใจ 53% รองลงมา 3000 บาทขึ้นไป 31% 11. จำนวนผลิตภัณฑ์ จากลวดลายเครื่องเงิน ร่วมกับวัสดุอื่น ที่ท่านจะเลือกซื้อจะเป็นจำนวนประมาณกี่ชิ้น (ต่อครั้ง) มากสุด 2 – 5 ชิ้น 83% รองลงมา 1 ชิ้น 8% และ 12. ท่านมีความคาดหวังอย่างไรบ้างกับการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากลวดลายเครื่องเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น มากสุด แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นนั้นๆ 43% รองลงมา มีความประณีตสวยงาม แสดงถึงช่างฝีมือท้องถิ่น และ คุ่มค่าด้านประโยชน์ใช้สอย เหมาะกับยุคสมัยในปัจจุบัน 28%

จากการวิเคราะห์ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการออกแบบผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ร่วมกับวัสดุอื่น ที่มีความสอดคล้องกับเครื่องประดับเงิน โบราณ ซึ่งจากแบบสอบถามจะทำให้ทราบว่าผลิตภัณฑ์ที่ต้องการจะเป็นผลิตภัณฑ์ประเภท กลุ่มผลิตภัณฑ์ประเภทผ้า เครื่องแต่งกาย ชุดกระเป๋ารูปแบบต่างๆ มากที่สุด และสามารถปรับการใช้งานได้มากกว่า 1 รูปแบบ ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่าผลิตภัณฑ์ที่น่าสนใจในการออกแบบใหม่ ควรที่จะเป็นกระเป๋าที่สามารถใช้งานได้หลายโอกาส วัสดุมีในท้องถิ่น สามารถใช้งานได้ในทิศทางเดียวกับเครื่องประดับเงินโบราณที่ส่วนมากนิยมผลิตเป็นสร้อย ต่างหู และเข็มขัด โดยนำลวดลายที่ได้ ออกแบบใหม่มาใช้ร่วมกันได้ อีกทั้ง ยังสามารถผลิตได้จากช่างในท้องถิ่นอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4.2. ผลการวิเคราะห์ลวดลายจากประติมากรรมที่พบในจังหวัดสุรินทร์

ลวดลายที่นำไปใช้ในการออกแบบ ผู้วิจัยได้ใช้ลวดลายที่เลียนแบบธรรมชาติ ดอกไม้ ใบไม้ที่พบบนประติมากรรมในจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งเป็นประติมากรรมสมัยอาณาจักรเจนละ มีทั้งหมด 5 แบบ นำมาเป็นแนวทางในการออกแบบพัฒนาลวดลายเครื่องเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ เนื่องจากเป็นลวดลายที่มาจากธรรมชาติ เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับเครื่องประดับสมัยอาณาจักรฟูนัน ทวารวดี และตะกา (ต่างหู) ประเก้อม (ลูกประคำ) ซึ่งตะกา และประเก้อมเป็นเครื่องประดับเงินโบราณที่มีในอำเภอเขวาสินรินทร์ในปัจจุบัน ผู้วิจัยได้นำลวดลายทั้ง 5 แบบ มาแกะลาย เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบ ดังนี้

ภาพที่ 4.11 ร้านจำหน่ายสินค้าโอท็อป (OTOP) จังหวัดสุรินทร์

4.4.2. ผลการวิเคราะห์ลวดลายจากประติมากรรมที่พบในจังหวัดสุรินทร์

จากการวิเคราะห์ลวดลายที่นำไปใช้ในการออกแบบ ผู้วิจัยได้ใช้ลวดลายที่เลียนแบบธรรมชาติ ดอกไม้ ใบไม้ที่พบบนประติมากรรมในจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งเป็นประติมากรรมสมัยอาณาจักรเจนละ มีทั้งหมด 5 แบบ นำมาเป็นแนวทางในการออกแบบพัฒนาลวดลายเครื่องเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ เนื่องจากเป็นลวดลายที่มาจากธรรมชาติ เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับเครื่องประดับสมัยอาณาจักรฟูนัน ทวารวดี และตะกา (ต่างหู) ประเก้อม (ลูกประคำ) ซึ่งตะกา และประเก้อมเป็นเครื่องประดับเงินโบราณที่มีในอำเภอเขวาสินรินทร์ในปัจจุบัน ผู้วิจัยได้นำลวดลายทั้ง 5 แบบ มาแกะลาย เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตาราง 4.5 การแกะสลักลายจากประติมากรรม 5 แบบ ที่พบในจังหวัดสุรินทร์ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเค้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

ลวดลายเดิม	ถอดลวดลาย
<p>1. ศิลปะไพรกะเมง (พ.ศ. 1180-1250)</p> <p>ทับหลังปราสาทภูมิโปน จังหวัดสุรินทร์</p> <p>ทับหลังไพรกะเมง (ทับหลังวงโค้งเกือกม้า)</p>	
<p>2. ศิลปะแบบเกาะแกร์ (พ.ศ. 1465-1490)</p> <p>ทับหลังปราสาทสังข์ศิลป์ชัย จังหวัดสุรินทร์</p>	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลวดลายเดิม	ถอดลวดลาย
<p>3. ศิลปะแบบปาปวน (พ.ศ. 1553-1623)</p> <p>ทับหลังปราสาทบ้านพลวง จังหวัดสุรินทร์</p> <p>ทับหลัง ทิศเหนือ ปราสาทบ้านพลวง จังหวัดสุรินทร์</p>	
<p>4. ศิลปะแบบนครวัด (พ.ศ. 1650-1718)</p> <p>ทับหลังปราสาทศรีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์</p>	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลวดลายเดิม	ถอดลวดลาย
<p>5. ศิลปะแบบบายูน (พ.ศ. 1720-1780)</p> <p>ทับหลังปราสาทตาเมือน จังหวัดสุรินทร์</p>	

ผู้วิจัยได้นำลวดลายทั้ง 5 แบบมาพิจารณา และประยุกต์ลวดลายแต่ละลายวาดลงบนชิ้นงานเครื่องเงิน ผลปรากฏว่า ศิลปะแบบปาปวน เป็นลวดลายที่มีความเหมาะสมในการนำมาประยุกต์ใช้ และแสดงความเป็นเอกลักษณ์มากที่สุด เนื่องจากมีลวดลายที่ละเอียดสวยงาม อ่อนช้อย ลวดลายแสดงถึงจุดเริ่มจนถึงจุดจบของลายมีความต่อเนื่องกัน วัสดุกรรมวิธีการผลิต ผู้วิจัยได้ใช้วัสดุเงินที่ทางกลุ่มชาวบ้านอำเภอเขวาสินรินทร์ใช้ในการทำเครื่องเงิน ประเภทประเก้อม ใช้เทคนิคการแกะลายลงตัวของประเก้อมเป็นหลัก เพื่อให้ได้เห็นลวดลายที่ชัดเจน และสวยงาม

จากข้อมูลที่วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์เครื่องเงิน ตั้งแต่ประติมากรรมในสมัยอาณาจักรเจนละ เครื่องประดับสมัยอาณาจักรพูนันและอาณาจักรทวารวดี ตะเกา (ต่างหู) และประเก้อม (ประคำ) ทั้งรูปร่าง รูปทรง ลวดลาย วัสดุ และกระบวนการผลิต จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ผลิตและจำหน่าย อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ แล้วนำไปออกแบบร่วมกับวัสดุในท้องถิ่น ที่สามารถใช้งานได้ในทิศทางเดียวกับ เครื่องเงินประเก้อมอำเภอเขวาสินรินทร์ ยังคงมีเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น และคัดเลือกชิ้นงานที่ครอบคลุมตามแนวคิดหลักการออกแบบ ด้านความงาม ด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น โดยคำนึงถึงรูปร่าง รูปทรง ลวดลาย วัสดุและกระบวนการผลิต จำนวน 3 รูปแบบ จากนั้นนำรูปแบบที่ได้ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ ประเมิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.12 คุณป่วน เจียวทอง (ครูศิลป์) ผู้ผลิตเครื่องประดับเงิน เขวาสินรินทร์
ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม วันที่ 18 พฤศจิกายน 2556

ภาพที่ 4.13 คุณป่วน เจียวทอง (ครูศิลป์) ผู้ผลิตเครื่องประดับเงิน เขวาสินรินทร์
ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม วันที่ 18 พฤศจิกายน 2556

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.14 คุณบุญเกื้อ คงดี ผู้ผลิตและจำหน่าย เม็ดประเทียม เขวาสีรินทร์
ภาพโดย : นันทนภัส จันทะแจ่ม วันที่ 18 พฤศจิกายน 2556

4.4.3 การออกแบบร่าง

จากข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ นำมาเป็นแนวทางในการออกแบบผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเทียม” อำเภอเขวาสีรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น มีแนวคิดนำรูปทรงของเม็ดประเทียม มาเป็นแนวทางการออกแบบรูปทรงผลิตภัณฑ์ใหม่ให้มีความสอดคล้องกันกับลวดลายที่ได้ประยุกต์

ภาพที่ 4.15 ภาพร่าง 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.16 ภาพร่าง 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

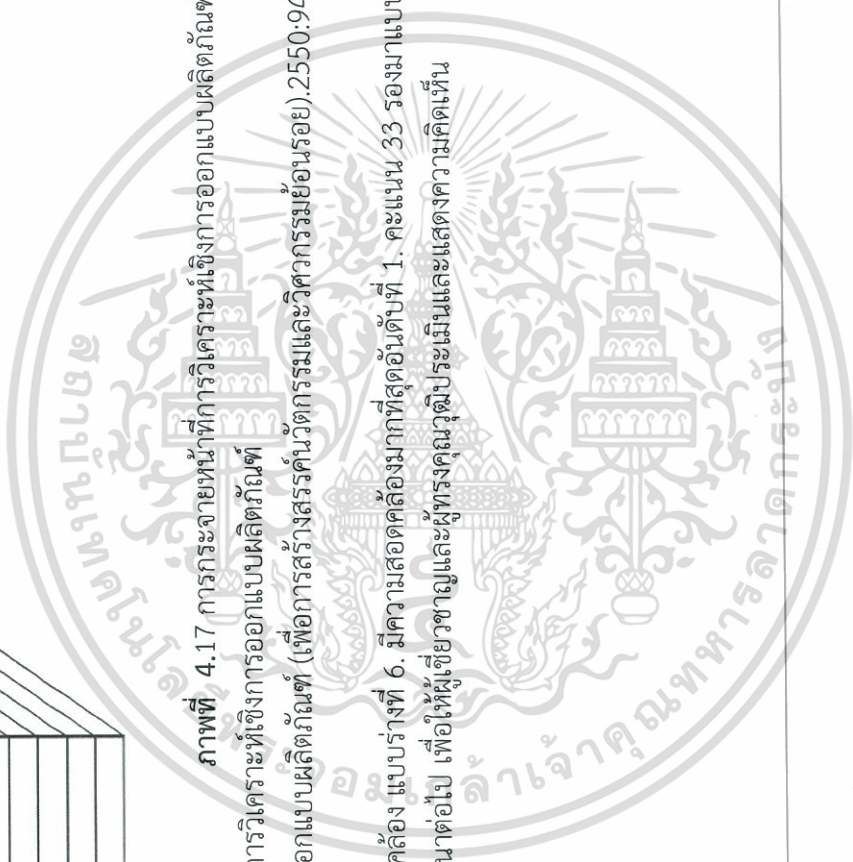
การวิเคราะห์เชิงการออกแบบผลิตภัณฑ์ (แนวคิดในการออกแบบผลิตภัณฑ์)

การกระจายหน้าที่การวิเคราะห์เชิงการออกแบบผลิตภัณฑ์

56	Design Development 56
57	Design Development 57
58	Design Development 58
59	Design Development 59
60	Design Development 60

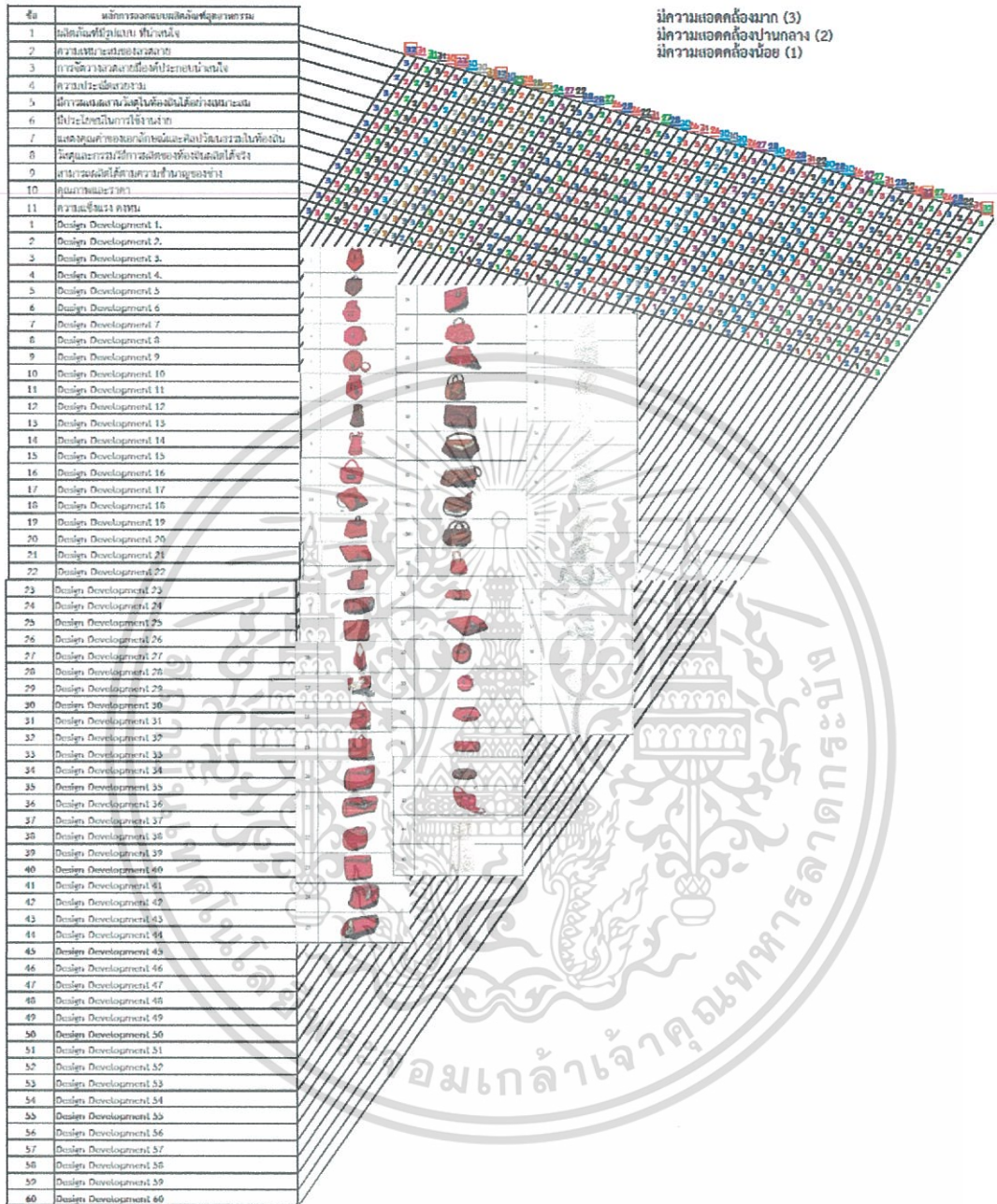
ภาพที่ 4.17 การกระจายหน้าที่การวิเคราะห์เชิงการออกแบบผลิตภัณฑ์
 อ้างอิง:กระบวนการกระจายหน้าที่การวิเคราะห์เชิงการออกแบบผลิตภัณฑ์
 (ดร.มณฑล ศาสตราจารย์:หลักการออกแบบผลิตภัณฑ์ (เพื่อการสร้างสรรค์นวัตกรรมและวิศวกรรมย่อย).2550:94)

ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้อง แบบร่างที่ 6. มีความสอดคล้องมากที่สุดอันดับที่ 1. คะแนน 33 รองมาแบบร่างที่ 1 และ 10 มีคะแนน 32 นับแบบร่าง
 ที่ได้คะแนนมากที่สุด 3 อันดับมาพัฒนาต่อไป เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิประเมินและแสดงความความคิดเห็น

การวิเคราะห์เชิงการออกแบบผลิตภัณฑ์ (แนวคิดในการออกแบบผลิตภัณฑ์)

การกระจายหน้าที่การวิเคราะห์เชิงการออกแบบผลิตภัณฑ์

ภาพที่ 4.17 การกระจายหน้าที่การวิเคราะห์เชิงการออกแบบผลิตภัณฑ์
 อ้างอิง:กระบวนการกระจายหน้าที่การวิเคราะห์เชิงการออกแบบผลิตภัณฑ์
 (ดร.มณฑล ศาสนันท์.หลักการออกแบบผลิตภัณฑ์ (เพื่อการสร้างสรรค์นวัตกรรมและวิศวกรรม
 ย้อนรอย).2550:94)

ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้อง แบบร่างที่ 6. มีความสอดคล้องมากที่สุดอันดับที่ 1. คะแนน 33 รองมาแบบร่างที่ 1 และ 10 มีคะแนน 32 นับแบบร่างที่ได้คะแนนมากที่สุด 3 อันดับมาพัฒนาต่อไป เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิประเมินและแสดงความคิดเห็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4.4. ผลการวิเคราะห์แนวคิดในการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่มีความเหมาะสมมากที่สุด จำนวน 3 รูปแบบ

โดยการนำมาพัฒนาให้มีความเหมาะสม และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านออกแบบและผู้ผลิต แสดงความคิดเห็น

ภาพที่ 4.18 ออกแบบกระเป๋า รูปทรงมะเฟือง ของเม็ดประเคียม

ภาพที่ 4.19 ออกแบบกระเป๋า รูปทรงหกเหลี่ยม ของเม็ดประเคียม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.20 ออกแบบกระเป๋า รูปทรงปีกทอง ของเม็ดประเทือง

4.4.5. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านออกแบบและผู้ผลิตจำหน่าย

ใช้งานแบบที่ 1.   ใช้งานแบบที่ 2.   ใช้งานแบบที่ 3.   ใช้งานแบบที่ 4.

ภาพที่ 4.21 ผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าไหม รูปแบบที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากภาพรูปแบบที่ 1 ผู้วิจัยออกแบบกระเป๋าใช้รูปทรงมะเฟือง ของรูปทรงแบบเม็ดประเก้อมโบราณ ที่สามารถปรับการใช้งานได้ 4 รูปแบบ นำลวดลายที่ประยุกต์มาปิดด้วยด้ายไหม เป็นลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ ใช้กรรมวิธีการผลิต ตัดเย็บโดยช่างในท้องถิ่น ชาวบ้านเขวาสินรินทร์ ซึ่งสามารถปรับการใช้งานได้ตามความต้องการ ขนาด 13x37 เซนติเมตร รูปแบบการใช้งานที่ 1. สามารถใช้งานใส่ของได้มากที่สุด เหมาะสำหรับสะพาย รูปแบบการใช้งานที่ 2. สามารถรูดปากกระเป๋าได้ เก็บของเล็กน้อยได้ที่ซิปด้านข้าง เช่น เหรียญ หรือโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น รูปแบบการใช้งานที่ 3. สามารถรูดซิปให้กระเป๋ามีขนาดเล็ก พกพาได้ง่าย รูปแบบการใช้งานแบบที่ 4. สามารถคลี่ปากกระเป๋าออก สามารถใส่ของได้สะดวกและใช้งานได้ง่าย รูปแบบกระเป๋าแบบที่ 1 สามารถใช้งานได้ง่าย หลากหลายรูปแบบตามผู้ใช้ต้องการ

ภาพที่ 4.22 ผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าไหม รูปแบบที่ 2

ผู้วิจัยออกแบบกระเป๋า ใช้รูปทรงหกเหลี่ยม ของเม็ดรูปทรงประเก้อม มี 3 ขนาด ตามการใช้งาน 1. แบบสะพายมีขนาด 35x35 เซนติเมตร สามารถใช้งานได้มากที่สุด 2. แบบหิ้ว มีขนาด 20x20 เซนติเมตร ใช้งานได้ง่ายขนาดพอดี 3. แบบถือ มีขนาด 12x12 เซนติเมตร ใช้สำหรับใส่ของเล็กๆ เช่น เหรียญ โทรศัพท์มือถือ เป็นต้น กระเป๋านำผ้าลายกระนิวมาทำเป็นพื้นหลังซึ่งเป็นลวดลายที่เหมาะสมทำจากไหมเส้นเล็ก มีความเหนียวและแข็งแรง มันวาว และนำลวดลายที่ได้ประยุกต์มาปิดด้วยด้ายไหม ที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น และมีเม็ดประเก้อมรูปทรงหกเหลี่ยม ที่สามารถสื่อถึงที่มาของแหล่งผลิตภัณฑ์ได้ โดยการผลิตจากช่างตัดเย็บและทำเม็ดประเก้อมในท้องถิ่น เขวาสินรินทร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสะพาย

แบบหิ้ว

แบบถือ

ภาพที่ 4.23 ผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าไหม รูปแบบที่ 3

ผู้วิจัยออกแบบกระเป๋า ใช้รูปแบบทรงฟักทอง มีขนาด 35x20 เซนติเมตร โดยสามารถปรับการใช้งานได้ 3 รูปแบบ 1. สำหรับสะพาย สามารถใช้งานได้ง่าย ใส่ของได้มาก 2. กระเป๋าหิ้ว มีรูปทรงที่กะทัดรัด พกพาได้ง่าย 3. แบบถือ สำหรับใส่ของได้เล็กน้อย หรือใช้สำหรับเป็นกระเป๋าหนีบได้ ซึ่งทั้ง 3 แบบนี้สามารถปรับการใช้งานได้ตามความต้องการและเหมาะสมกับโอกาส ใช้งาน กระเป๋านำผ้าลายกระวีมาทำเป็นพื้นหลังซึ่งเป็นลวดลายที่เหมาะสม ทำจากไหมเส้นเล็ก มีความเหนียวและแข็งแรง มันวาว และนำลวดลายที่ได้ประยุกต์มาปิดด้วยด้ายไหม ที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น และมีเม็ดประเก้อมรูปทรงฟักทอง ที่สามารถสื่อถึงที่มาของแหล่งผลิตกันได้ โดยการผลิตจากช่างตัดเย็บและทำเม็ดประเก้อมในท้องถิ่น เขวาสินรินทร์

ภาพที่ 4.24 ลงพื้นที่เก็บข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านออกแบบและผู้ผลิต
 ผศ.ดร.ศักดิ์ชาย สิกขา และ ผศ.ดร. ประทับใจ สิกขา

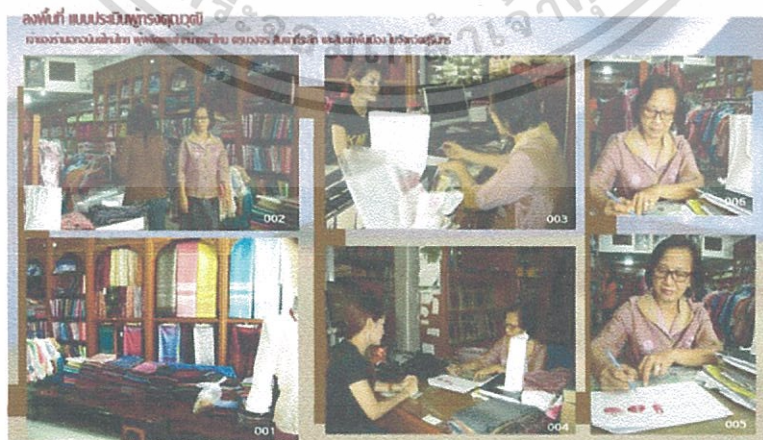
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.25 ลงพื้นที่เก็บข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ผลิต และจำหน่ายผ้าไหมและเครื่องประดับคุณภาพเกื้อ คงดี

ภาพที่ 4.26 ลงพื้นที่เก็บข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านออกแบบและผู้ผลิต

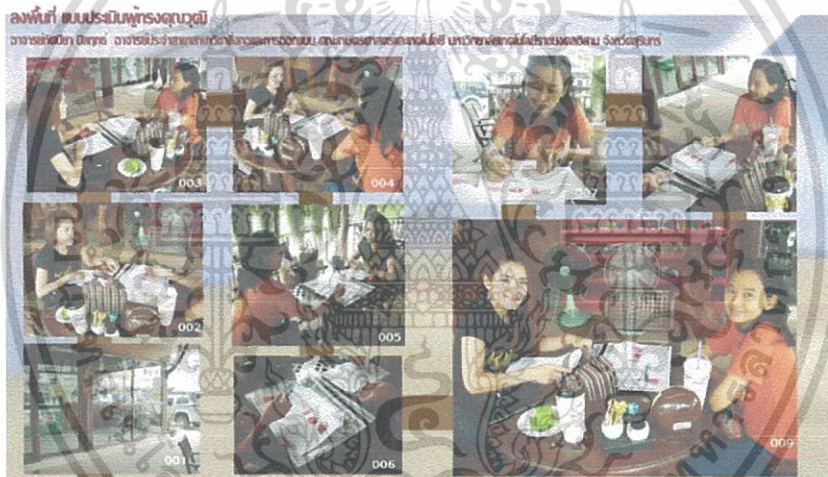

ภาพที่ 4.27 ลงพื้นที่เก็บข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านออกแบบและผู้ผลิต ร้านเอกอนันต์ สุรินทร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.28 ลงพื้นที่เก็บข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านออกแบบและผู้ผลิตคุกกี้บ้าน เจียวทอง

ภาพที่ 4.29 ลงพื้นที่เก็บข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ อาจารย์ทัศนียา นิลฤทธิ

ผลวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ
จากการลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูล ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ จำนวน 7 ท่าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.6 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ

ข้อ	รายการ	รูปแบบที่ 1			รูปแบบที่ 2			รูปแบบที่ 3		
		n=7		ระดับ ความคิดเห็น	n=7		ระดับ ความคิดเห็น	n=7		ระดับ ความคิดเห็น
		$\bar{x}$	S.D		$\bar{x}$	S.D		$\bar{x}$	S.D	
ด้านลักษณะเฉพาะถิ่น										
1	มีรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของ ประเพณีโบราณ อำเภอเขวาสินรินทร์	4.29	0.88	มาก	4.14	0.99	มาก	4.71	0.45	มากที่สุด
2	วัสดุและกรรมวิธีการผลิตของท้องถิ่น ผลิตได้จริง	4.57	0.73	มากที่สุด	4.57	0.73	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3	มีการผสมผสานวัสดุในท้องถิ่นได้ อย่างเหมาะสม	4.71	0.70	มากที่สุด	4.71	0.70	มากที่สุด	4.86	0.35	มากที่สุด
4	ลักษณะลวดลายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ สื่อถึงที่มาของผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ เงิน “ประเพณี”	4.43	1.05	มาก	4.43	0.73	มาก	4.57	1.05	มากที่สุด
5	ลวดลายที่ใช้มีการตัดทอนอย่างลงตัว	4.29	1.03	มาก	4.14	0.83	มาก	4.14	0.99	มาก
	รวม	4.46	0.16	มาก	4.40	0.12	มาก	4.66	0.45	มากที่สุด
ด้านประโยชน์ใช้สอย										
1	ผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาใช้งานได้จริง เพื่อจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว	4.86	0.35	มากที่สุด	4.43	0.49	มาก	4.57	0.35	มากที่สุด
2	ผลิตภัณฑ์มีความง่ายต่อการใช้งาน	4.86	0.35	มากที่สุด	4.57	0.73	มากที่สุด	4.71	0.70	มากที่สุด
3	ผลิตภัณฑ์มีความปลอดภัย	4.71	0.45	มากที่สุด	4.57	0.49	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
4	ผลิตภัณฑ์ดูแลรักษาง่าย	4.71	0.45	มากที่สุด	4.43	0.73	มาก	4.71	0.45	มากที่สุด
	รวม	4.79	0.06	มากที่สุด	4.50	0.13	มากที่สุด	4.75	0.29	มากที่สุด
ด้านความงาม										
1	ผลิตภัณฑ์มีความสวยงาม	4.71	0.70	มากที่สุด	4.29	0.45	มาก	4.86	0.35	มากที่สุด
2	วัสดุที่ใช้ร่วมกันมีความเหมาะสม	4.57	0.73	มากที่สุด	4.29	1.03	มาก	4.71	0.45	มากที่สุด
3	การจัดวางลวดลายมีองค์ประกอบน่าสนใจ	4.57	0.73	มากที่สุด	4.14	0.64	มาก	4.43	0.73	มาก
4	ผลิตภัณฑ์มีรูปแบบ ที่น่าสนใจ	4.71	0.45	มากที่สุด	4.43	0.73	มาก	4.71	0.45	มากที่สุด
5	กรรมวิธีการผลิตได้ตามรูปแบบ	4.71	0.45	มากที่สุด	4.57	0.73	มากที่สุด	4.71	0.45	มากที่สุด
6	ความประณีตของชิ้นงาน	4.43	0.73	มาก	4.57	0.49	มากที่สุด	4.57	0.49	มากที่สุด
	รวม	4.62	0.14	มากที่สุด	4.38	0.21	มากที่สุด	4.67	0.13	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 ผู้วิจัยนำรูปแบบกระเป๋าทัง 3 รูปแบบไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ จำนวน 7 ท่าน ทำการประเมิน และนำแบบประเมินความคิดเห็นมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งสามารถสรุปประเด็นสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ในขั้นตอนต่อไป ดังนี้

ด้านลักษณะเฉพาะถิ่น โดยภาพรวมของคุณลักษณะด้านต่างๆได้แก่ มีรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของประเพณีโบราณ อำเภอเขวาสินรินทร์ วัสดุและกรรมวิธีการผลิตของท้องถิ่นผลิตได้จริง มีเอกลักษณ์เป็นเอกลักษณ์ที่สงวนไว้เพื่อใช้ประโยชน์เฉพาะถิ่น ไม่ควรนำออกสู่ตลาด การค้าไม่ว่ากรรมใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การผสมผสานวัสดุในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม ลักษณะลวดลายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ สื่อถึงที่มาของผลิตภัณฑ์เครื่องประดับเงิน “ประเทือง” และลวดลายที่ใช้มีการตัดทอนอย่างลงตัว

รูปแบบที่ 1. มีความเหมาะสมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ($\bar{X}=4.46$) รูปแบบที่ 2 มีความเหมาะสมมาก ($\bar{X}=4.40$) รูปแบบที่ 3 มีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.66$)

เนื่องจากในด้านลักษณะเฉพาะถิ่น เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ในรูปแบบที่ 1 และรูปแบบที่ 2 รายข้อ มีการผสมผสานวัสดุในท้องถิ่นได้ อย่างเหมาะสม มีระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.71$) เมื่อเทียบกับรูปแบบที่ 3 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.86$) และในรายข้อ วัสดุและกรรมวิธีการผลิตของท้องถิ่นผลิตได้จริง รูปแบบที่ 1 และรูปแบบที่ 2 มีระดับความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.57$) เมื่อเทียบกับรูปแบบที่ 3 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=5.00$) และในรายข้อ มีรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของประเทืองโบราณ อำเภอเขวาสินรินทร์ รูปแบบที่ 1 และรูปแบบที่ 2 มีระดับความเหมาะสมมาก ($\bar{X}=4.29$) และ ($\bar{X}=4.14$) ส่วนรูปแบบที่ 3 มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.71$)

ผู้วิจัยจึงนำรูปแบบรายข้อดังกล่าว ในรูปแบบที่ 3 ไปพิจารณาเพื่อใช้ในการปรับปรุงกระเป๋าต่อไป

ด้านประโยชน์ใช้สอย โดยภาพรวมคุณลักษณะด้านต่างๆ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มีความปลอดภัย รูปแบบที่ 1 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.71$) รูปแบบที่ 2 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.57$) และรูปแบบที่ 3 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=5.00$) ในรายข้อ ผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาใช้งานได้จริง เพื่อจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว รูปแบบที่ 1 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.86$) รูปแบบที่ 2 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.43$) และรูปแบบที่ 3 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.57$) และในรายข้อ ผลิตภัณฑ์มีความง่ายต่อการใช้งาน รูปแบบที่ 1 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.86$) รูปแบบที่ 2 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.57$) และรูปแบบที่ 3 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.71$)

เนื่องจากในด้านประโยชน์ใช้สอย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ รูปแบบที่ 3 ผลิตภัณฑ์มีความปลอดภัย มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=5.00$) ในรายข้อ ผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาใช้งานได้จริง เพื่อจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว รูปแบบที่ 1 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.86$) และในรายข้อ ผลิตภัณฑ์มีความง่ายต่อการใช้งาน รูปแบบที่ 1 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.86$) ผู้วิจัยจึงนำรูปแบบตามรายข้อดังกล่าว ไปพิจารณาเพื่อใช้ในการปรับปรุงต่อไป

ด้านความงาม โดยภาพรวมของคุณลักษณะด้านต่างๆ ได้แก่ ในรายข้อ ผลิตภัณฑ์มีความสวยงาม รูปแบบที่ 1 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.71$) รูปแบบที่ 2 มีระดับความเหมาะสมมาก ($\bar{X}=4.29$) และรูปแบบที่ 3 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.86$) ในรายข้อ ผลิตภัณฑ์มีรูปแบบ ที่น่าสนใจ สวยงาม รูปแบบที่ 1 และรูปแบบที่ 3 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.71$) รูปแบบที่ 2 มีระดับความเหมาะสมมาก ($\bar{X}=4.43$) และในรายข้อ วัสดุที่ใช้ร่วมกันมีความเหมาะสมรูปแบบที่ 1 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.57$) รูปแบบที่ 2 มีระดับความเหมาะสมมาก ($\bar{X}=4.29$) และรูปแบบที่ 3 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.71$)

ในด้านความงาม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผลิตภัณฑ์มีความสวยงาม รูปแบบที่ 3 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.86$) ในรายข้อ ผลิตภัณฑ์มีรูปแบบ ที่น่าสนใจ สวยงาม รูปแบบที่ 1 และรูปแบบที่ 3 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.71$) และในรายข้อ วัสดุที่ใช้ร่วมกันมีความ

เหมาะสม รูปแบบที่ 3 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.71$) ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำแนวคิดด้านความงามในรูปแบบที่ 3 ไปพิจารณาต่อไป

ตารางที่ 4.7 แสดงลำดับรวม ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านลักษณะเฉพาะถิ่น ด้านประโยชน์ใช้สอย และด้านความงาม ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อ	รูปแบบ	ด้านลักษณะเฉพาะถิ่น		ด้านประโยชน์ใช้สอย		ด้านความงาม		รวม		ระดับ ความคิดเห็น	อันดับ
		$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D		
1	รูปแบบที่ 1	4.46	0.16	4.79	0.06	4.62	0.14	4.62	0.05	มากที่สุด	2
2	รูปแบบที่ 2	4.40	0.12	4.50	0.13	4.38	0.21	4.43	0.05	มาก	3
3	รูปแบบที่ 3	4.66	0.45	4.75	0.29	4.67	0.13	4.69	0.16	มากที่สุด	1

จากตารางที่ 4.7 แสดงลำดับ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านลักษณะเฉพาะถิ่น ด้านประโยชน์ใช้สอย และด้านความงาม ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ มีผลดังนี้
รูปแบบที่ 1 ด้านลักษณะเฉพาะถิ่น ด้านประโยชน์ใช้สอย และด้านความงาม ค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}=4.62$) ความคิดเห็นมีระดับความเหมาะสมมากที่สุด อยู่ในลำดับที่ 2

รูปแบบที่ 2 ด้านลักษณะเฉพาะถิ่น ด้านประโยชน์ใช้สอย และด้านความงาม ค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}=4.43$) ความคิดเห็นมีระดับความเหมาะสมมาก อยู่ในลำดับที่ 3

รูปแบบที่ 3 ด้านลักษณะเฉพาะถิ่น ด้านประโยชน์ใช้สอย และด้านความงาม ค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}=4.69$) ความคิดเห็นมีระดับความเหมาะสมมากที่สุด อยู่ในลำดับที่ 1

เนื่องจากรูปแบบที่ 3 มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน ($\bar{X}=4.69$) อยู่ในอันดับที่ 1 แต่จากการพิจารณาด้านลักษณะเฉพาะถิ่น ด้านประโยชน์ใช้สอย และด้านความงาม ในรายชื่อผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาใช้งานได้จริง เพื่อจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว รูปแบบที่ 1 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.86$) และในรายชื่อผลิตภัณฑ์มีความง่ายต่อการใช้งาน รูปแบบที่ 1 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.86$) ในรายชื่อผลิตภัณฑ์มีรูปแบบ ที่น่าสนใจ สวยงาม รูปแบบที่ 1 และรูปแบบที่ 3 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.71$) เท่ากัน

ผู้วิจัย จึงนำรูปแบบตามรายชื่อดังกล่าว ไปพิจารณาเพื่อใช้ในการปรับปรุงกระเป๋่า ให้มีความเหมาะสมในทุกด้านมากขึ้น และนำไปผลิตเป็นต้นแบบต่อไป

ภาพที่ 4.30 กระเป๋า ที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญ

ภาพที่ 4.31 วิเคราะห์สัดส่วนกระเป๋า ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญ

จากคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ แนะนำในส่วนของสีผ้าไหมที่นำมาเป็นวัสดุ ร่วมกับกับประเก้อม เลือกสีผ้าไหม วรรณะเย็น ให้ความรู้สึกเย็นสบาย สดชื่น โดยมีสีเขียวเป็นหลัก ลวดลายและสีที่เข้ากับลวดลายประยุกต์ใหม่ โดยจะเป็นลายกระนิว หรือลายพื้น ที่บ่งบอกความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และมีราคาเหมาะสม โดยนำมาประยุกต์เข้ากับลวดลายได้ ประดับด้วยเม็ดประเก้อม ของรูปทรงฟักทอง ในสัดส่วน 1:5 การจัดไว้กึ่งกลางกระเป๋าเพื่อความสมดุล ลวดลายบ่งบอกแหล่งที่มาของผลิตภัณฑ์นั้นๆสามารถปรับรูปแบบของกระเป๋า ได้ตามความต้องการของผู้ใช้ ตามโอกาส มีกระเป๋าซิปลีกที่สามารถเก็บของใช้เล็กๆน้อยๆได้ เช่น โทรศัพท์มือถือ เหรียญ หรือ กุญแจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นต้น อีกทั้งยังปรับให้มีขนาดเล็กกะทัดรัด พกพาง่ายได้ และด้วยรูปทรงที่แปลกใหม่ สามารถพัฒนาต่อยอดได้ บ่งบอกความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของกลุ่มชาวสินรินทร์ได้

ลวดลายประยุกต์สามารถปรับทิศทางการจัดวางใหม่ให้น่าสนใจได้มากขึ้น เช่น สลับซ้าย-ขวา หรือเพิ่มจำนวน ให้เป็นรูปผีเสื้อ หมุน บน-ล่าง เป็นต้น

4.5 ประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย ที่มีต่อผลิตภัณฑ์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ที่นำมาพัฒนาใหม่แล้ว

ภาพที่ 4.32 การใช้งานกระเป๋า ชุดผ้าไหมสุรินทร์
(ภาพโดย : สุธสิทธิ อ่อนอุดมศิลป์, นางแบบ: แพรวา มหาสกุล วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2557)

ภาพที่ 4.33 การใช้งานกระเป๋า ชุดผ้าไหมสุรินทร์
(ภาพโดย : สุธสิทธิ อ่อนอุดมศิลป์, นางแบบ: แพรวา มหาสกุล วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2557)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.34 การใช้งานกระเป๋าสาน (ภาพโดย : สุรสิทธิ์ อ่อนอดุมศิลป์, นางแบบ: แพรวา มหาสกุล วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2557)

ภาพที่ 4.35 การใช้งานกระเป๋าสานในรูปแบบต่างๆ ตามความเหมาะสม

4.5.1 การวิเคราะห์และพัฒนาผลิตภัณฑ์จากกลดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

จากข้อมูลที่ได้จากผู้ผลิตและจำหน่ายสามารถทำให้ทราบรายละเอียดในการผลิต เพื่อเป็นแนวทางในการคิดต้นทุนและราคาในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตาราง 4.8 การวิเคราะห์และพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเคือม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

รายการ	จำนวน	วัสดุ	การผลิต	เวลาในการผลิต	ราคาต้นทุน
1. กระเป๋า					
1.1 ผ้าไหม - ตัวกระเป๋า	1	ผ้าไหมสุรินทร์ (1 ใบ ใช้ผ้าไหม 70x60 เซนติเมตร)	ตัดเย็บ และสร้างแบบ ก่อนตัดเย็บ	1 ชั่วโมง	250
1.2 สาย กระเป๋า	2	ผ้าไหม (สีเดียวกัน 70x7 เซนติเมตร)	ตัดเป็นเส้น ตามขนาด ความยาวที่ ต้องการ	20 นาที	50
1.3 ซับโน สีเดียวกับ กระเป๋า	1	ผ้าซับโน (70x60 เซนติเมตร)	ตัดเย็บ และสร้างแบบ ก่อนตัดเย็บ	30 นาที	25
1.4 ผ้าขาวอัด ไหม	1	ผ้าฮารุ (70x60 เซนติเมตร)	ตัดเย็บ และสร้างแบบ ก่อนตัดเย็บ	30 นาที	40
2. อุปกรณ์ตกแต่ง					
2.1 ซิปซ็อน สีใกล้เคียงกับ ผ้าไหม	1	ขนาด 7 นิ้ว	ติดด้านหน้า กระเป๋า	2 นาที	8
2.2 กระดุม แม่เหล็ก	3	สีเหลืองทอง	ติดตามแบบ	1 นาที	3
3. เครื่องประดับเงิน					
3.1 ลวดลายที่ได้จากการวิจัย	2	เม็ดเงิน	ฉลุสายตาม แบบ	1 ชั่วโมง	600

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	วัสดุ	การผลิต	เวลาในการผลิต	ราคาต้นทุน
3.2 เม็ด ประเก็อม ขนาดกลาง	14	เม็ดประเก็อม รูปทรงฟักทอง (1x1เซนติเมตร)	แกะลายลงดำ	2 ชั่วโมง	140
3.3 เม็ด ประเก็อม ขนาดเล็ก	25	ทรงกลม ไว้สำหรับต่อ ระหว่างรูปทรง ฟักทอง (0.5x0.5)	แกะลายลงดำ	1 ชั่วโมง 30 นาที	200
3.4 กลีบ ดอกไม้	5	ทรงกรวย (2.5x1 เซนติเมตร)	แกะลายลงดำ	3 ชั่วโมง	150
รวม				9.13 ชั่วโมง	1,466 บาท

สรุป จากตารางที่ 4.9 จะเห็นว่า กระเป๋า 1 ใบ ใช้เวลาในการผลิต 9 ชั่วโมง 13 นาที และใช้ต้นทุนในการผลิต 1,466 บาท ซึ่งจากการวิเคราะห์ทำให้สามารถทราบได้ว่า ใช้เวลาในการการผลิตกระเป๋าผ้าใหม่ตามแนวความคิดของรูปทรงฟักทอง 2 ชั่วโมง 23 นาที มีต้นทุนการผลิตกระเป๋า 376 บาท ส่วนเครื่องเงินที่นำมาใช้ร่วมกัน มีระยะเวลาในการผลิต 7 ชั่วโมง 30 นาที และมีต้นทุนเม็ดประเก็อม 1,090 บาท (อ้างอิง ราคาเม็ดเงิน ราคาขายออกบาทละ 323 บาท กิโลกรัมละ 21,188 บาท.วันที่ 22 มกราคม 2557)

โดยการสอบถามจากผู้ผลิตและจำหน่ายทำให้ทราบว่า ราคาเม็ดประเก็อมขึ้นอยู่กับน้ำหนักของเม็ดเงินและลวดลายที่ใช้ในการผลิต ดังนั้นกระเป๋านี้ใช้ลวดลายและจำนวนเม็ดประเก็อมน้อย ก็จะมีต้นทุนและใช้เวลาในการผลิตกระเป๋าน้อยหรือหากกระเป๋ายใช้ลวดลายและจำนวนเม็ดประเก็อมมาก ย่อมมีผลกับต้นทุนในการผลิตมาก เช่นกัน

จะเห็นว่าในวัสดุที่นำมาใช้ร่วมกันเป็นผ้าไหม ผืนใหญ่ จะมีราคาต้นทุนที่แพงกว่าผืนเล็กๆที่เป็นเศษ ซึ่งหากนำเศษผ้าไหมผืนเล็กที่เหลือจากการตัดเย็บชุดผ้าไหม และนำมาประกอบเป็นชิ้นกระเป๋าก็จะทำให้ต้นทุนในการผลิตลดลง และยังได้รูปแบบของกระเป๋ามีความหลากหลายของผ้าอีกด้วย

4.5.2 ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย ที่มีต่อผลิตภัณฑ์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ที่นำมาพัฒนาใหม่แล้ว โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 4.9 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย ที่มีต่อผลิตภัณฑ์จาก ลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเคี่ยม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับ วัสดุอื่น ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	รายการ	ความถี่	ร้อยละ
1	ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		
	เพศ		
	ชาย	34	34
	หญิง	66	66
2	อายุ		
	ต่ำกว่า 20 ปี	0	0
	21-30 ปี	58	58
	31-40 ปี	22	22
	41-50 ปี	2	2
	ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป	2	2
	อื่นๆ	16	16
3	อาชีพ		
	นักเรียน / นักศึกษา	4	4
	รัฐวิสาหกิจ / เอกชน	46	46
	ธุรกิจส่วนตัว / นายจ้าง	16	16
	รับราชการ	22	22
	แม่บ้าน / พ่อบ้าน	0	0
	อื่นๆ	12	12
4	รายได้/เดือน		
	ต่ำกว่า 10,000 บาท	10	10
	10,001-15,000 บาท	20	20
	15,001-20,000 บาท	30	30
	20,001 บาท ขึ้นไป	40	40
5	ระดับการศึกษา		
	ม. 6 (ปวช.) หรือ ต่ำกว่า	6	6
	อนุปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	6	6
	ปริญญาตรี	68	68
	สูงกว่าปริญญาตรี ขึ้นไป	20	20
	อื่นๆ	0	0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.9 แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่สนใจในผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น ระดับสูงสุด คือ เพศหญิง (ร้อยละ 66.0) อายุ 21-30 ปี (ร้อยละ 58.0) อาชีพ รัฐวิสาหกิจ/เอกชน (ร้อยละ 46.0) รายได้ / เดือน 20,001 บาทขึ้นไป (ร้อยละ 40.0) และระดับการศึกษา ปริญญาตรี (ร้อยละ 68.0) ซึ่งข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามตรงกับข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของกลุ่มผู้ผลิตและจำหน่ายเครื่องประดับ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ที่ว่า กลุ่มผู้ที่สนใจซื้อผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับวัยทำงาน มากที่สุด

ตารางที่ 4.10 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ที่สนใจในผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น ตอนที่ 2 แบบประเมินความพึงพอใจในรูปแบบของผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น โดยแบ่งเป็น ด้านลักษณะเฉพาะถิ่น ด้านประโยชน์ใช้สอย และด้านความงาม

	คุณลักษณะด้านลักษณะเฉพาะถิ่น ด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านความงาม	$\bar{X}$	S.D	ระดับความคิดเห็น
	ด้านลักษณะเฉพาะถิ่น			
1	รูปแบบผลิตภัณฑ์แสดงถึงเอกลักษณ์ของ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	4.02	0.65	มาก
2	ความเหมาะสมของรูปแบบผลิตภัณฑ์	4.35	0.73	มาก
3	วัสดุที่ใช้ทำผลิตภัณฑ์มีความน่าสนใจ	4.48	0.70	มาก
4	ความเหมาะสมของลวดลายที่นำมาใช้ร่วมกับผลิตภัณฑ์	4.36	0.79	มาก
	รวม	4.30	0.71	มาก
	ด้านประโยชน์ใช้สอย			
1	ผลิตภัณฑ์สามารถใช้งานได้จริง	4.59	0.76	มากที่สุด
2	ผลิตภัณฑ์มีความง่ายต่อการใช้งาน	4.48	0.64	มาก
3	ราคามีความเหมาะสมกับชิ้นงาน	3.90	0.73	มาก
4	ผลิตภัณฑ์มีความปลอดภัย	4.30	0.81	มาก
5	ผลิตภัณฑ์ดูแลรักษาง่าย	4.28	0.83	มาก
	รวม	4.31	0.75	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

	คุณลักษณะด้านลักษณะเฉพาะถิ่น ด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านความงาม	$\bar{X}$	S.D	ระดับความคิดเห็น
	ด้านความงาม			
1	ผลิตภัณฑ์มีความสวยงาม	4.52	0.61	มากที่สุด
2	วัสดุที่ใช้ร่วมกันมีความเหมาะสมอย่างลงตัว	4.36	0.84	มาก
3	รูปแบบของผลิตภัณฑ์มีความแปลกใหม่	4.38	0.69	มาก
4	ผลิตภัณฑ์มีความประณีต	4.40	0.63	มาก
	รวม	4.42	0.69	มาก
	รวมทุกด้าน	4.35	0.71	มาก

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเคือม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น มีความพึงพอใจเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

ด้านลักษณะเฉพาะถิ่น มีความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.30$) โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดได้ดังนี้ วัสดุที่ใช้ทำผลิตภัณฑ์มีความน่าสนใจ ($\bar{X}=4.48$) ความเหมาะสมของลวดลายที่นำมาใช้ร่วมกับผลิตภัณฑ์ ($\bar{X}=4.36$) ความเหมาะสมของรูปแบบผลิตภัณฑ์ ($\bar{X}=4.35$) รูปแบบผลิตภัณฑ์แสดงถึงเอกลักษณ์ของ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ($\bar{X}=4.02$) ตามลำดับ

ด้านประโยชน์ใช้สอย มีความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.31$) โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดได้ดังนี้ ผลิตภัณฑ์สามารถใช้งานได้จริง ($\bar{X}=4.59$) ผลิตภัณฑ์มีความง่ายต่อการใช้งาน ($\bar{X}=4.48$) ผลิตภัณฑ์มีความปลอดภัย ($\bar{X}=4.30$) ผลิตภัณฑ์ดูแลรักษาง่าย ($\bar{X}=4.28$) และ ราคามีความเหมาะสมกับชิ้นงาน ($\bar{X}=3.90$) ตามลำดับ

ด้านความงาม มีความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.42$) โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดได้ดังนี้ ผลิตภัณฑ์มีความสวยงาม ($\bar{X}=4.52$) ผลิตภัณฑ์มีความประณีต ($\bar{X}=4.40$) รูปแบบของผลิตภัณฑ์มีความแปลกใหม่ ($\bar{X}=4.38$) และ วัสดุที่ใช้ร่วมกันมีความเหมาะสมอย่างลงตัว ($\bar{X}=4.36$) ตามลำดับ

สรุป รวมทุกด้านมีความคิดเห็นเฉลี่ย ($\bar{X}=4.35$, S.D. =0.71) อยู่ในระดับมาก

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย เรื่อง การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น ผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนของการวิจัยซึ่งประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.1.2 ขอบเขตของการวิจัย

5.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

5.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1.6 ผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบลวดลาย “ประเก้อม” ชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อศึกษากระบวนการผลิตเครื่องเงินประเภท “ประเก้อม” โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
3. เพื่อศึกษาวัสดุในท้องถิ่น บ้านเขวาสินรินทร์ ที่สามารถใช้ร่วมกับเครื่องเงิน “ประเก้อม” โดยอาศัยภูมิปัญญาชาวบ้าน
4. เพื่อพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์จากลวดลาย “ประเก้อม” พื้นถิ่น โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
5. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ที่นำมาพัฒนาใหม่แล้ว

5.1.2 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งเน้นที่จะศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น และเพื่อประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องประดับเงิน ด้านความสวยงาม ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านประโยชน์ใช้สอย โดยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามวัตถุประสงค์ทั้ง 4 ข้อ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1. เพื่อศึกษารูปแบบลวดลาย “ประเก๋อม” ชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์

ผลิตภัณฑ์เครื่องประดับเงิน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ ศึกษารูปแบบ และลวดลาย เพื่อนำลวดลายโบราณมาเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ ประเภท “ประเก๋อม” จากผู้ผลิตและผู้ประกอบการ บ้านเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2. เพื่อศึกษากระบวนการผลิตเครื่องเงิน ประเภท “ประเก๋อม” โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์

การศึกษาถึงกระบวนการผลิตเครื่องเงิน “ประเก๋อม” จากผู้ผลิตและผู้ประกอบการ บ้านเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 3 หมู่บ้าน หมู่บ้าน ได้แก่ กลุ่มผู้ผลิต และจำหน่ายบ้านโชค กลุ่มผู้ผลิต และจำหน่ายบ้านนาตัง, กลุ่มผู้ผลิต และจำหน่ายบ้านนาโพธิ์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3. เพื่อศึกษาวัสดุในท้องถิ่น บ้านเขวาสินรินทร์ ที่สามารถเข้าร่วมกับเครื่องเงิน “ประเก๋อม” โดยอาศัยภูมิปัญญาชาวบ้าน

การศึกษาวัสดุอื่นในท้องถิ่น จากกลุ่มชาวบ้านเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ที่สามารถเข้าร่วมกับเครื่องเงิน ประเภท “ประเก๋อม” ซึ่งเป็นวัสดุจากทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น หรือวัสดุสังเคราะห์อื่นได้ อย่างเหมาะสมและสามารถประยุกต์ใช้ได้ โดยการนำลวดลายท้องถิ่นเดิมมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ ซึ่งได้ศึกษาจากกลุ่มสายงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุรินทร์ และ ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ บ้านเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4. เพื่อพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์จากลวดลาย “ประเก๋อม” พื้นถิ่น โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านอำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์

ประชากร ได้แก่ ผู้ผลิตและจำหน่ายเครื่องประดับเงิน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ ใน 3 หมู่บ้าน ได้แก่ กลุ่มผู้ผลิต และจำหน่ายบ้านโชค กลุ่มผู้ผลิต และจำหน่ายบ้านนาตัง, กลุ่มผู้ผลิต และจำหน่ายบ้านนาโพธิ์ (สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอกาบเชิง)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ผลิต และจำหน่ายเครื่องประดับเงิน “ประเก๋อม” ในเขตอำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ โดยเจาะจงเลือกกรวยที่ใหญ่ที่สุดจำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ผลิต และจำหน่ายบ้านโชค กลุ่มผู้ผลิต และจำหน่ายบ้านนาตัง, กลุ่มผู้ผลิต และจำหน่ายบ้านนาโพธิ์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 5. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ที่นำมาพัฒนาใหม่แล้ว

ประชากร ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดสุรินทร์

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเยี่ยมชม และเลือกซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องประดับเงิน ศูนย์แสดงและจำหน่ายสินค้าโอท็อป อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 100 คน เป็นการสุ่มแบบบังเอิญ

2. แหล่งที่มาของข้อมูล

แหล่งที่มาของข้อมูล เพื่อดำเนินการวิจัยใน การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จาก ลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น“ประเคือม” อำเภอลาวลีนรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น ผู้วิจัยได้ จำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ และแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ผู้วิจัยเป็นผู้ทำการเก็บรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือแบบสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์และการถ่ายภาพ

2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล จากเอกสาร งานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง บทความ วารสาร เป็นต้น

5.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยตามวัตถุประสงค์ มีดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือที่ใช้สัมภาษณ์ผู้ผลิต และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เครื่องประดับเงิน/ผู้จำหน่ายสินค้าโอท็อป ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ ผลิตภัณฑ์สินค้า “ประเคือม” เพื่อนำมาเป็นการศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเคือม” อำเภอลาวลีนรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่

2. แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ การศึกษาและพัฒนา ผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเคือม” อำเภอลาวลีนรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับ วัสดุอื่น โดยแบบประเมิน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบประเมินผลงาน การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญา ท้องถิ่น “ประเคือม” อำเภอลาวลีนรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเคือม” อำเภอลาวลีนรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

3. แบบประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย ใช้ประเมินความพึงพอใจ ตาม วัตถุประสงค์ข้อที่ 5 เพื่อประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย ที่มีต่อผลิตภัณฑ์ อำเภอลาวลีนรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ที่นำมาพัฒนาใหม่แล้ว โดยแบบประเมินแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย

ตอนที่ 2 เป็นแบบประเมิน การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเคือม” อำเภอลาวลีนรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเคือม” อำเภอลาวลีนรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

5.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญา ท้องถิ่น “ประเคือม” อำเภอลาวลีนรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวม ข้อมูลดังนี้

5.1.4.1 ศึกษาข้อมูลก่อนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์กลุ่มผู้ผลิตและจำหน่ายบ้านโชค กลุ่มผู้ผลิตและจำหน่ายบ้าน นาตั้ง และกลุ่มผู้ผลิตบ้านนาโพธิ์ อำเภอลาวลีนรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. การศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเครื่องประดับเงิน เพื่อนำมาสรุปเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์
2. กำหนดรูปแบบคำถามที่จะใช้ในการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้คำตอบที่มีความชัดเจน กระชับ และตรงตามที่ต้องการ
3. กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการไปสัมภาษณ์ ตามประเด็นที่ต้องการศึกษาตามวัตถุประสงค์

5.1.4.2 การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น ประกอบด้วย การนำข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ผลิต และจำหน่าย มาวิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ และได้ออกแบบจากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น จำนวน 50 แบบ นำมาใช้ตารางการกระจายหน้าที่การวิเคราะห์เชิงการออกแบบ (อ้างอิง: กระบวนการกระจายหน้าที่การวิเคราะห์เชิงการออกแบบผลิตภัณฑ์ โดยอาศัยหลักการออกแบบผลิตภัณฑ์ จำนวน 11 หลักการในการวิเคราะห์ตามตารางเมตริกสัมพันธ์ หลักการของ ดร.มณฑล ศาสนนันท์. การออกแบบผลิตภัณฑ์ (เพื่อการสร้างสรรค์นวัตกรรมและวิศวกรรมย้อนรอย).2550:94) จากนั้นได้แบบสรุปที่ตรงตามวัตถุประสงค์ 5 แบบ นำไปสรุปตามตารางเดิมคัดเลือกให้ได้ 3 แบบ นำไปพัฒนาต่อไป จากนั้นนำเขียนด้วยโปรแกรม เพื่อให้ชิ้นงานมีความสมจริง และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญประเมิน และนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาปรับปรุงรูปแบบผลิตภัณฑ์ก่อนที่จะนำไปผลิตเป็นต้นแบบต่อไป

แบบประเมินผลงาน การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น มีขั้นตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 กำหนดข้อคำถามด้านลักษณะเฉพาะถิ่น ด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านความงาม
- ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

5.1.4.3 ประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย ประเมินโดยนักท่องเที่ยง ที่เดินทางมาเลือกซื้อ หรือผู้ที่สนใจในผลิตภัณฑ์ จำนวน 100 คน

แบบประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายมีขั้นตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ความพึงพอใจเกี่ยวกับการศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น
- ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

5.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1.5.1 ขั้นการศึกษา ข้อมูลการศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น นำข้อมูลที่ได้จากเอกสาร การสัมภาษณ์ การสังเกต ภาพถ่าย มาสรุปและแปรผลโดยการบรรยาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.5.2 ขั้นการพัฒนา

นำข้อมูลที่ได้จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 ท่าน ในการประเมินผลงานการออกแบบมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) นำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยาย

5.1.5.3 ขั้นตอนการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย

นำข้อมูลที่ได้จากการสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 100 คน มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) นำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยาย

5.1.6 ผลการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้ สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

5.1.6.1. เพื่อศึกษารูปแบบลวดลาย “ประเก้อม” ชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์

1. ศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องทางด้าน ประติมากรรม เครื่องประดับ สมัยอาณาจักรฟูนัน เครื่องประดับสมัยอาณาจักรทวารวดี เครื่องประดับตะเกา (ต่างหู) เครื่องประดับประเก้อม (ลูกประคำ) โดยศึกษารูปทรง ลวดลาย วัสดุและกรรมวิธีการผลิต ผลปรากฏว่า รูปทรงส่วนเครื่องประดับส่วนมากเป็นลวดลายที่เลียนแบบดอกไม้ ใบไม้ วงกลม รองลงมาคือรูปทรงที่เลียนแบบผลไม้ ลวดลาย เป็นลวดลายที่เลียนแบบดอกไม้ ใบไม้ วัสดุและกรรมวิธีการผลิต มี 2 ลักษณะ คือการประสานติดหลายระดับชั้น ในตะเกา (ต่างหู) และการแกะลายลงดำ ได้ในประเก้อม (ลูกประคำ)

2. กลุ่มผู้ผลิตและจำหน่ายบ้านโชค กลุ่มผู้ผลิตและจำหน่ายบ้านนาตั้ง กลุ่มผู้ผลิตและจำหน่ายบ้านนาโพธิ์ เห็นว่าจุดเด่นของเครื่องเงิน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ ได้แก่ ตะเกา (ต่างหู) และประเก้อม (ลูกประคำ) นอกเหนือจากตะเกาและประเก้อม ต้องการให้มีการพัฒนารูปแบบร่วมกับวัสดุอื่นๆ ในท้องถิ่น มีรูปแบบที่น่าสนใจ

5.1.6.2 เพื่อศึกษากระบวนการผลิตเครื่องเงินประเภท “ประเก้อม” โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์

1. ตะเกา (ต่างหู) รูปร่างรูปทรง เป็นทรงกลม เลียนแบบดอกไม้ มีหลายระดับชั้น ลวดลาย เลียนแบบดอกไม้ มีทั้งหมด 13 ลาย ได้แก่ ดอกรำหอก ลายตั้งโอ้ ดอกกระเวียง รำหอกโปร่ง รังผึ้ง ดอกปลีก ดอกปลีก 3 ชั้น ตั้งโอ้ 3 ชั้น ดอกขจร ดอกไข่แมงดา ดอกรังแตน ดอกทานตะวัน ดอกมะลิ ลายที่ได้รับความนิยมมากที่สุด คือลายไข่แมงดา วัสดุและกรรมวิธีการผลิต ใช้เงินเป็นวัสดุในการผลิต มีส่วนประกอบคือ เส้นลวดขนาด 0.5 มิลลิเมตรและแผ่นเงินบาง ซึ่งผ่านการรีดโดยเครื่องรีด โดยนำเส้นลวดมาตัดให้ได้โครงของดอกไม้แล้วนำไปติดกับพื้นดอก ด้วยการประสานติดจากน้ำยาประสานเงิน มีลักษณะการประสานติดหลายระดับชั้น และมีความละเอียดประณีต

2. ประเก้อม (ลูกประคำ) รูปร่างรูปทรง ประกอบด้วย รูปทรงกลม รูปทรงเหลี่ยม รูปทรงกระบอก รูปทรงกรวย รูปทรงที่เลียนแบบผลไม้ ลวดลาย เลียนแบบดอกไม้ ใบไม้ วัสดุและกรรมวิธีการผลิต ใช้เงินเป็นวัสดุในการผลิต ขึ้นรูปโดยการรีดเนื้อเงินเป็นแผ่น แล้วนำมา้วนให้ได้รูปทรงที่ต้องการ จากนั้นเชื่อมติดด้วยน้ำยาประสานเงิน อัดชั้น แกะลาย สำรอกชั้น นำไปขัด และนำไปลงดำ ขึ้นงานไม่มีการใช้ฉลุมณี ปัจจุบันยังคงลวดลายโบราณแบบดั้งเดิม

เอกรังสรรค์ โดยนางสาวสุวิมล งามเมือง และนางสาวสุวิมล งามเมือง นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ใช้กรรมวิธีในการทำลวดลายเครื่องประดับโดยการ แกะลายแล้วลงดำมากที่สุด และในบางชิ้นงานมีการฉลุด้วย

สรุป ตะเกามีกกรรมวิธีการผลิต ขึ้นรูปเป็นระดับขั้นโดยการประสานติด ประเกื่อม มีกรรมวิธีขึ้นรูปให้เป็นลักษณะกลม มีการแกะลายและลงดำ ในเครื่องประดับที่นอกเหนือจากตะเกา และประเกื่อมบางชิ้นงานมีการฉลุด้วย ต้องการให้มีการพัฒนารูปแบบโดยการผสมผสานรูปแบบโบราณกับรูปแบบใหม่

5.1.6.3 เพื่อศึกษาวัสดุในท้องถิ่น บ้านเขวาสินรินทร์ ที่สามารถใช้ร่วมกับเครื่องเงิน “ประเกื่อม” โดยอาศัยภูมิปัญญาชาวบ้าน

1. ศึกษาจากเอกสาร จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ผลิตและจำหน่ายสินค้า อำเภอกเขวาสินรินทร์ อาชีพทำเครื่องเงินเป็นส่วนมาก รองลงมานิยมทอผ้าไหม และวัสดุอื่นในท้องถิ่น อำเภอกเขวาสินรินทร์ ที่สามารถใช้ร่วมกับเครื่องเงิน “ประเกื่อม” ของกลุ่มชาวบ้านเขวาสินรินทร์แล้ว รองลงมาคือผ้าไหม ซึ่งชาวบ้านส่วนใหญ่ทอผ้าไหมในครัวเรือน และนำมาจำหน่ายที่ศูนย์จำหน่ายสินค้าโอท็อปอำเภอกเขวาสินรินทร์ ซึ่งข้อมูลผลิตภัณฑ์ชุมชน อำเภอกเขวาสินรินทร์ทั้งหมด 53 กลุ่ม มีกลุ่มผู้ผลิตเครื่องเงินและหินสี 24 กลุ่ม กลุ่มทอผ้าไหม 23 กลุ่ม อื่นๆ 6 กลุ่ม (ข้อมูลกลุ่มอาชีพกิ่งอำเภอกเขวาสินรินทร์ จังหวัด สุรินทร์)

สรุป จากการวิเคราะห์ข้อมูล ศึกษาวัสดุในท้องถิ่น อำเภอกเขวาสินรินทร์ที่ได้รับการนิยมนำมาเป็นอาชีพเสริมมากที่สุด ของกลุ่มชาวบ้านรองจากการทำเครื่องเงินและการทอผ้าไหม ซึ่งจะทอผ้าไหมในครัวเรือน นำมาจำหน่ายที่ศูนย์ส่งเสริมและจำหน่ายสินค้าโอท็อปร่วมกับเครื่องเงินประเกื่อม โดยการจำหน่ายผ้าไหมเป็นผืนไม่ได้แปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่น และผ้าไหมที่เหมาะสมกับเครื่องเงินจะเป็นผ้าไหมลายกระหนว หรือลายพื้น ที่มีลวดลายไม่มากนัก มันวาว นิยมนำมาทำเป็นผ้าถุงโจงกระเบน และมีราคาเหมาะสม

5.1.6.4 เพื่อพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์จากลวดลาย “ประเกื่อม” พื้นถิ่น โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านอำเภอกเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์เครื่องเงิน ตั้งแต่ประวัติกิจกรรมในสมัยอาณาจักรเจนละ เครื่องประดับสมัยอาณาจักรพูนัน และอาณาจักรทวารวดี ตะเกา (ต่างหู) และประเกื่อม (ประคำ) ทั้งรูปร่าง รูปทรง ลวดลาย วัสดุ และกระบวนการผลิต จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ผลิตและจำหน่าย อำเภอกเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ แล้วนำไปออกแบบร่วมกับวัสดุในท้องถิ่น ที่สามารถใช้งานได้ในทิศทางเดียวกับ เครื่องเงินประเกื่อมอำเภอกเขวาสินรินทร์ ยังคงมีเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น และคัดเลือกชิ้นงานที่ครอบคลุมตามแนวคิดหลักการออกแบบ ด้านความงาม ด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น โดยคำนึงถึงรูปร่าง รูปทรง ลวดลาย วัสดุและกระบวนการผลิต จำนวน 3 รูปแบบ จากนั้นนำรูปแบบที่ได้ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ ประเมิน ได้รูปแบบผลิตภัณฑ์และผลการประเมินดังนี้

1. ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ มีความเห็นว่า รูปแบบที่ 3 มีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน ($\bar{X}=4.69$) อยู่ในอันดับที่ 1 แต่จากการพิจารณาด้านลักษณะเฉพาะถิ่น ด้านประโยชน์ใช้สอย และด้านความงาม ในรายชื่อ ผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาใช้งานได้จริง เพื่อจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว รูปแบบที่ 1 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.86$) และในรายชื่อ ผลิตภัณฑ์มีความง่ายต่อการใช้งาน รูปแบบที่ 1 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.86$) ในรายชื่อการคำ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลิตภัณฑ์มีรูปแบบ ที่น่าสนใจ สวยงาม รูปแบบที่ 1 และรูปแบบที่ 3 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.71$) เท่ากัน

2. ด้านลักษณะเฉพาะถิ่น รายชื่อ มีการผสมผสานวัสดุในท้องถิ่นได้ รูปแบบที่ 3 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.86$) และในรายชื่อ วัสดุและกรรมวิธีการผลิตของท้องถิ่นผลิตได้จริง รูปแบบที่ 3 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=5.00$) ด้านประโยชน์ใช้สอย รายชื่อผลิตภัณฑ์มีความปลอดภัย รูปแบบที่ 3 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=5.00$) ด้านความงาม รูปแบบที่ 3 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.86$) และรายชื่อ ผลิตภัณฑ์มีรูปแบบ ที่น่าสนใจ สวยงาม รูปแบบที่ 1 และรูปแบบที่ 3 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.71$)

คำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ แนะนำในส่วนของสีผ้าไหมที่นำมาเป็นวัสดุร่วมกับประเก้อม เลือกสีผ้าไหม ลวดลายและสีที่เข้ากับลวดลายประยุกต์ใหม่ โดยจะเป็นลายกระเนิว หรือลายพื้น และมีราคาเหมาะสม โดยนำมาประยุกต์เข้ากับลายปักได้ ซึ่งลายปักสามารถปักด้วยด้ายเส้นไหม จะทำให้มีความน่าสนใจ มั่นวาง และเลือกสีได้ตามพื้นของกระเป๋าคือได้ ประดับด้วยเม็ดประเก้อม ของรูปทรงฟักทอง ที่บ่งบอกแหล่งที่มาของผลิตภัณฑ์นั้นๆสามารถปรับรูปแบบของกระเป๋าคือได้ตามความต้องการของผู้ใช้ ตามโอกาส มีกระเป๋าคือขนาดเล็กที่สามารถเก็บของใช้เล็กๆน้อยๆได้ เช่น โทรศัพท์มือถือ เหรียญ หรือ กุญแจ เป็นต้น อีกทั้งยังปรับรูปแบบได้ และด้วยรูปทรงที่แปลกใหม่สามารถพัฒนาต่อยอดได้ และลวดลายที่ประยุกต์สามารถปรับทิศทาง การจัดวางใหม่ที่น่าสนใจได้มากขึ้น เช่น สลับซ้าย-ขวา หรือเพิ่มจำนวน ให้เป็นรูปผีเสื้อ หมุน บน-ล่าง เป็นต้น

5.1.6.5 เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น ปรากฏผลการวิจัย ดังนี้ ผู้ที่สนใจในผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น 100 คน มีความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น โดยรวมความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.35$) เมื่อพิจารณารายด้านลักษณะเฉพาะถิ่น ความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.30$) ด้านประโยชน์ใช้สอยความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.31$) และด้านความงาม ความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.42$)

5.2 อภิปรายผล

ในการศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์ แบบสอบถามและการวิเคราะห์รูปแบบ ลวดลาย และวัสดุในท้องถิ่น อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ การวิเคราะห์เชิงออกแบบผลิตภัณฑ์ กระบวนการกระจายหน้าที่การวิเคราะห์เชิงการออกแบบผลิตภัณฑ์ ได้จำนวน 3 รูปแบบ ที่ได้จากการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และกรอบที่ใช้ในการวิจัย

5.2.1 ศึกษารูปแบบลวดลาย “ประเก้อม” ชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอกษัตริย์บุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

ด้านรูปแบบ

จากการศึกษาค้นคว้า เอกสารงานวิจัย ตลอดจนการได้สัมภาษณ์ของกลุ่มผู้ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอกษัตริย์บุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ร่วมกับวัสดุอื่น สามารถอธิบายผลได้ว่า ทางโบราณวัตถุ เครื่องประดับอำเภอกษัตริย์บุรีรัมย์ มีรูปทรงเรขาคณิต ได้แก่ รูปทรงเหลี่ยม รูปทรงกลม รองลงมาคือรูปทรงเลียนแบบธรรมชาติ ผลไม้ ดอกไม้ และใบไม้ วัสดุและกรรมวิธีการผลิต เป็นวัสดุเงินใช้กรรมวิธีการผลิตแบบประสานติดกันเป็นชั้น ฉลุ และการแกะลายลงคำ

เครื่องเงิน อำเภอกษัตริย์บุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ ตะเกาและประเก้อม มีรูปแบบเลียนแบบธรรมชาติ ได้แก่ ดอกไม้ ใบไม้ ผลไม้ และสิ่งที่อยู่ในชีวิตประจำวัน โดยตะเกาเลียนแบบดอกไม้ มีทั้งหมด 13 ลาย ประเก้อม เลียนแบบดอกไม้ ใบไม้ ผลไม้ และสิ่งที่อยู่รอบๆตัว มีทั้งหมด 13 ลาย เช่นเดียวกับตะเกา

ประเก้อม (ลูกประคำ) รูปแบบเป็นทรงกลม ทรงเหลี่ยม ทรงกระบอก ทรงกรวย และรูปทรงที่เลียนแบบผลไม้ ลวดลายเลียนแบบดอกไม้ ใบไม้ วัสดุและกรรมวิธีการผลิต มีทั้งหมด 13 ลาย ได้แก่ หกเหลี่ยม สิบสองเหลี่ยม ตะโพน กระจุดม โอง่ ถุงเงิน จารย์ กรวย แมงดา ฟักทอง กลีบบัว มะเฟือง และหมอน ใช้เงินเป็นวัสดุในการผลิต ใช้กรรมวิธีการผลิตแกะลายลงคำ

สอดคล้องกับแนวคิด ถนิม พิมพาภรณ์ ของกรมศิลปากร (2535 : 49-67) เรื่องรูปแบบและลวดลายเครื่องประดับ

1. ลักษณะรูปแบบและลวดลาย
2. วัสดุและกรรมวิธีการผลิต

สอดคล้องกับการวิจัยของ อารีย์ ทองแก้ว (2537 : 1) เรื่องหัตถกรรมเครื่องเงินเมืองสุรินทร์ กล่าวไว้ว่า การแกะสลักเครื่องเงินเป็นลายต่างๆนับว่าเป็นศิลปะที่สำคัญมาก เครื่องเงินจะงดงามขึ้นอยู่กับรูปทรงและการแกะสลักลวดลายเป็นสำคัญ ชาวบ้านในอดีตมีชีวิตผูกพันกับธรรมชาติรอบกาย เช่น ต้นไม้ สัตว์ แมลง เทพเจ้า สิ่งศักดิ์สิทธิ์ สิ่งที่อยู่รอบตัวในชีวิตประจำวัน จึงได้ลอกเลียนแบบธรรมชาติลงบนเครื่องประดับ (มณฑนา ทองสุพล. 2554 : 96)

5.2.2 เพื่อศึกษากระบวนการผลิตเครื่องเงินประเภท “ประเก้อม” โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอกษัตริย์บุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

รูปแบบ เครื่องเงิน อำเภอกษัตริย์บุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ในปัจจุบันมี 2รูปแบบ คือ ตะเกา (ต่างหู) และประเก้อม (ลูกประคำ)

ตะเกา (ต่างหู) รูปร่างรูปทรง เป็นทรงกลม เลียนแบบดอกไม้ มีหลายระดับชั้น ลวดลาย เลียนแบบดอกไม้ มีทั้งหมด 13 ลาย ได้แก่ ดอกรำหอก ลายตั้งโอ้ ดอกกระเวียง รำหอกโปร้ง รังผึ้ง ดอกปลีก ดอกปลีก 3 ชั้น ตั้งโอ้ 3 ชั้น ดอกขจร ดอกไขแมงดา ดอกรังแตน ดอกทานตะวัน ดอกมะลิ ลายที่ได้รับความนิยมมากที่สุด คือลายไขแมงดา วัสดุและกรรมวิธีการผลิต ใช้เงินเป็นวัสดุ ในการผลิต มีส่วนประกอบคือ เส้นลวดขนาด 0.5 มิลลิเมตรและแผ่นเงินบาง ซึ่งผ่านการรีดโดยเครื่องรีด โดยนำเส้นลวดมาตัดให้ได้โครงของดอกไม้แล้วนำไปติดกับพื้นดอก ด้วยการประสานติดจากน้ำยาประสานเงิน มีลักษณะการประสานติดหลายระดับชั้น และมีความละเอียดประณีตไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเก้อม (ลูกประคำ) รูปร่างรูปทรง ประกอบด้วย รูปทรงกลม รูปทรงเหลี่ยม รูปทรงกระบอก รูปทรงกรวย รูปทรงที่เลียนแบบผลไม้ ลวดลาย เลียนแบบดอกไม้ ใบไม้ วัสดุและกรรมวิธีการผลิต ใช้เงินเป็นวัสดุในการผลิต ขึ้นรูปโดยการรีดเนื้อเงินเป็นแผ่น แล้วนำมา้วนให้ได้รูปทรงที่ต้องการ จากนั้นเชื่อมติดด้วยน้ำยาประสานเงิน อัดขึ้น แกะลาย สำรอกขึ้น นำไปขัด และนำไปลงคำ ขึ้นงานไม่มีการใช้อัญมณี ปัจจุบันยังคงลวดลายโบราณแบบดั้งเดิม ใช้กรรมวิธีในการทำลวดลายเครื่องประดับโดยการ แกะลายแล้วลงคำมากที่สุด และในบางชิ้นงานมีการฉลุด้วย

สอดคล้องกับแนวคิดในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิด ของ ชีระชัย สุขสด (2544 : 17-18) ดังนี้

1. ด้านกรรมวิธีการผลิต คือ สามารถผลิตได้ตามความชำนาญของช่าง ใช้วิธีแบบดั้งเดิมผสมผสานกับการใช้เครื่องทุ่นแรงในการผลิตได้
2. ด้านการออกแบบ คือ เป็นรูปแบบที่มีลักษณะแสดงลักษณะเฉพาะถิ่นและการพัฒนารูปแบบตามความเหมาะสมตามความต้องการ มุ่งประโยชน์ใช้สอยและมีความสวยงามโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว หรือเป็นของที่ระลึก

สอดคล้องกับแนวคิด ถนิม พิมพาภรณ์ ของกรมศิลปากร (2535 : 49-67) เรื่องรูปแบบและลวดลายเครื่องประดับ ด้านวัสดุและกรรมวิธีการผลิต

5.2.3 เพื่อศึกษาวัสดุในท้องถิ่น บ้านเขวาสินรินทร์ ที่สามารถใช้ร่วมกับเครื่องเงิน “ประเก้อม” โดยอาศัยภูมิปัญญาชาวบ้าน

การศึกษาวัสดุอื่นในท้องถิ่น บ้านเขวาสินรินทร์ ที่สามารถใช้ร่วมกับเครื่องเงิน “ประเก้อม” ของกลุ่มชาวบ้านเขวาสินรินทร์ นอกจากการทำเครื่องเงินแล้วรองลงมานิยมทอผ้าไหม ซึ่งชาวบ้านส่วนใหญ่ทอผ้าไหมในครัวเรือน และนำมาจำหน่ายที่ศูนย์จำหน่ายสินค้าโอท็อปอำเภอเขวาสินรินทร์ ซึ่งข้อมูลผลิตภัณฑ์ชุมชน อำเภอเขวาสินรินทร์ทั้งหมด 53 กลุ่ม มีกลุ่มผู้ผลิตเครื่องเงินและหินสี 24 กลุ่ม กลุ่มทอผ้าไหม 23 กลุ่ม อื่นๆ 6 กลุ่ม (ข้อมูลกลุ่มอาชีพ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัด สุรินทร์) อำเภอเขวาสินรินทร์ที่ได้รับการนิยมนำมาทำเป็นอาชีพเสริมมากที่สุด ของกลุ่มชาวบ้านรองจากการทำเครื่องเงินและการทอผ้าไหม ซึ่งจะทอผ้าไหมในครัวเรือน นำมาจำหน่ายที่ศูนย์ส่งเสริมและจำหน่ายสินค้าโอท็อปร่วมกับเครื่องเงินประเก้อม โดยการจำหน่ายผ้าไหมเป็นผืนไม่ได้แปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่น

ลวดลายของผ้าไหมสุรินทร์มีลวดลายเป็นเอกลักษณ์ โดยได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมจาก กัมพูชา และลวดลายที่บรรจงประดิษฐ์ขึ้นล้วนมีที่มาและมีความหมายอันเป็นมงคลนิยมใช้ไหมน้อยในการทอ ซึ่งไหมน้อยคือไหมที่สาวมาจากเส้นใยภายในรังไหม มีลักษณะนุ่ม เรียบ เงามาม มีเทคนิคและขั้นตอนในการมัด ย้อมและการทอที่สลับซับซ้อนมาก ลวดลายมีเอกลักษณ์ สีสดใสสวยงามแปลกตา และเป็นลายผ้าโบราณแท้ การค้นและมัดลายแบบเดียวกัน ฝีมือการทอ จะทอแน่นมีความละเอียดอ่อนในการทอและประณีต รู้จักผสมผสานลวดลายต่างๆ เข้าด้วยกัน แสดงถึงศิลปะที่สวยงามกว่าปกติ การย้อมแบบโบราณจะใช้สีจากธรรมชาติ เช่น สีแดงจากครั่ง สีเหลืองจากเปลือกประโอดและแก่นแกล สีนํ้าเงินได้จากใบและต้นคราม โดยมีใบมีด ชงโค ชะมวง และมดแดง เป็นตัวประสานให้สีติดทน อีกทั้งยังมีเปลือกหอมจากเปลือกไม้

จากข้อมูลผู้วิจัยได้นำผ้าไหม เลือกใช้ผ้าไหม สีวรรณะเย็น หมายถึง สีที่ปรากฏต่อสายตาแล้วให้ความรู้สึกเย็นสบาย สดชื่น ราบเรียบ โดยมีสีนํ้าเงินเป็นหลัก ได้แก่ สีนํ้าเงิน เขียว เขียวนํ้าเงิน ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ตัดแปลงเนื้อห และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ม่วงน้ำเงิน เป็นต้น ของกลุ่มชาวบ้านเขวาสินรินทร์มาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถใช้งานได้หลายโอกาส และมีความน่าสนใจ มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น โดยการนำผ้าไหมลายกระเนิว มีลักษณะผ้าที่ใช้เส้นไหมต่างสีกันตั้งแต่ 2 เส้นขึ้นไปนำมาพันให้เป็นเส้นเดียวกัน ซึ่งต้องใช้เวลาและเส้นไหมมากกว่าปกติ แต่เมื่อทำเป็นผืนผ้าแล้วจะได้ผ้าไหมเนื้อหนาสวยงามแปลกตา นิยมใช้เป็นผ้านุ่งโจงกระเบน ผ้านุ่งหางกระรอกในงานบวช งานแต่งงาน มีสีสันทึบสดใส สวยงาม ซึ่งมีลายไม่มากนักและกลุ่มชาวบ้านนิยมทอกันเป็นส่วนใหญ่ นิยมนำมาฝากหรือจำหน่ายที่ศูนย์โอท็อป อำเภอเขวาสินรินทร์ เพื่อตัดเป็นชุด ตามความต้องการของกลุ่มลูกค้า

สอดคล้องกับแนวคิด เรื่องการออกแบบผลิตภัณฑ์ชุมชน อุดมศักดิ์ สาริบุตร (2555:20) โดยผู้วิจัยสรุป ดังนี้

1. แสดงคุณค่าของธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์และศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น
2. วัสดุและกรรมวิธีการผลิตของท้องถิ่นผลิตได้จริง โดยใช้ภูมิปัญญาของชาวบ้านเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น มีคุณค่า ต้องใช้ความสามารถเฉพาะ
3. ด้านความสวยงาม และน่าสนใจ รูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น รูปทรงลวดลาย สีเน้นความเป็นธรรมชาติ
4. มีประโยชน์ในการใช้งานง่าย เหมาะสมกับราคา และสื่อถึงที่มาของผลิตภัณฑ์

5.2.4 เพื่อพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์จากลวดลาย “ประเก้อม” พื้นถิ่น โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ลวดลายที่นำไปใช้ในการออกแบบ ผู้วิจัยได้ใช้ลวดลายที่เลียนแบบธรรมชาติ ดอกไม้ ใบไม้ที่พบบนประติมากรรมในจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งเป็นประติมากรรมสมัยอาณาจักรเจนละ มีทั้งหมด 5 แบบนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบพัฒนาลวดลายเครื่องเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ เนื่องจากเป็นลวดลายที่มาจากธรรมชาติ เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับเครื่องประดับสมัยอาณาจักรพูนัน ทวารวดี และตะเกา (ต่างหู) ประเก้อม (ลูกประคำ) ซึ่งตะเกา และประเก้อมเป็นเครื่องประดับเงินโบราณที่มีในอำเภอเขวาสินรินทร์ในปัจจุบัน ผู้วิจัยได้นำลวดลายทั้ง 5 แบบ มาแกะลาย เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบ

ผลปรากฏว่า ศิลปะแบบปาปวน เป็นลวดลายที่มีความเหมาะสมในการนำมาประยุกต์ใช้และแสดงความเป็นเอกลักษณ์มากที่สุด เนื่องจากมีลวดลายที่ละเอียดสวยงาม อ่อนช้อย ลวดลายแสดงถึงจุดเริ่มจนถึงจุดจบของลายมีความต่อเนื่องกัน ช่างสามารถทำได้ วัสดุกรรมวิธีการผลิต ผู้วิจัยได้ใช้วัสดุเงินที่ทางกลุ่มชาวบ้านอำเภอเขวาสินรินทร์ใช้ในการทำเครื่องเงิน ประเภท ประเก้อม ใช้เทคนิคการฉลุเป็นหลัก เพื่อให้ได้เห็นลวดลายที่ชัดเจน การจัดไว้กึ่งกลางกระเปาะเพื่อความสมดุล และสวยงาม และมีการประดับตกแต่งด้วยเม็ดประเก้อมที่แกะลายลงดำ อีกด้วย

โดยนำกรอบแนวคิดในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้วิจัยใช้แนวคิด ของ ธีระชัย สุขสด (2544 : 17-18) ดังนี้

1.3.3.1 ด้านกรรมวิธีการผลิต คือ สามารถผลิตได้ตามความชำนาญของช่าง ใช้วิธีแบบดั้งเดิมผสมผสานกับการใช้เครื่องทุ่นแรงในการผลิตได้

1.3.3.2 ด้านการออกแบบ คือ เป็นรูปแบบที่มีลักษณะแสดงลักษณะเฉพาะถิ่นและการพัฒนารูปแบบตามความเหมาะสมตามความต้องการ มุ่งประโยชน์ใช้สอยและมีความสวยงามโดย

เอกลีลา มีจุดมุ่งหมายเพื่อการจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว หรือเป็นของที่ระลึก มีอนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.5 ประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ อำเภอลำปาง จังหวัด สุรินทร์ ที่นำมาพัฒนาใหม่แล้ว

ความพึงพอใจของผู้ที่สนใจผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอลำปาง จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.35$) โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านลักษณะเฉพาะถิ่น ด้านประโยชน์ใช้สอยและด้านความงาม ตามแนวคิด ของ ชีระชัย สุขสด (2544 : 88-91) ได้ ดังนี้

1. ด้านลักษณะเฉพาะถิ่น โดยแสดงคุณค่าของธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์และ ศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น
2. ด้านประโยชน์ใช้สอย ผลิตภัณฑ์สามารถใช้งานได้จริง ผลิตภัณฑ์มีความง่ายต่อการใช้งาน
3. ด้านความงาม รูปแบบของผลิตภัณฑ์มีความแปลกใหม่ ผลิตภัณฑ์มีความประณีต

5.3 ข้อเสนอแนะ

การปรับปรุงในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพื่อการพัฒนาต่อยอดให้มีความเหมาะสมกับวัสดุอื่นๆ สามารถใช้งานได้จริง และมีความทันสมัย

5.3.1 ข้อเสนอแนะ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การตัดเย็บกระเป๋าให้มีความคงตัว แข็งแรง มากขึ้น โดยการอัดกาวผ้าใหม่ตามความเหมาะสม เพื่อให้กระเป๋ามีรูปทรงที่สวยงาม แข็งแรง
2. สามารถเลือกที่จะประดับเม็ดประเก้อมได้ตามความชื่นชอบ ลวดลายประเก้อมโบราณและราคาขึ้นอยู่กับน้ำหนักเม็ดเงินที่นำมาใช้
3. สามารถเลือกผ้าใหม่ ลายพื้นมาตัดเย็บได้ตามสีที่ชอบ
4. รูปทรงของกระเป๋า สามารถพัฒนาให้มีรูปแบบหลากหลาย ตามรูปทรงเม็ดประเก้อมโบราณได้
5. สามารถพัฒนาการยัดติดเครื่องเงินเข้ากับกระเป๋าให้มีความเหมาะสมและถอดทำความสะอาดได้ง่าย

5.3.2 ข้อเสนอแนะ เพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. สามารถผลิตจากเศษผ้าไหมเหลือจากการตัดเย็บได้ เนื่องจากจะได้มีต้นทุนที่ต่ำกว่าเดิม
2. คำนึงถึงการเย็บกระเป๋า สามารถเย็บลายตาข่าย ได้เพื่อความแข็งแรง ทนทาน พร้อมกับอัดกาว จะทำให้รูปทรงกระเป๋าแข็งแรง และมีความน่าสนใจ มากขึ้น
3. สามารถนำลวดลาย 5 ศิลปะที่ค้นพบในสุรินทร์ ได้แก่ ศิลปะไพรกะเมง พบที่ทับหลังปราสาทภูมิโปน จังหวัดสุรินทร์ ศิลปะแบบเกาะแกร์ ทับหลังปราสาทสังข์ศิลป์ชัย จังหวัดสุรินทร์ ศิลปะแบบนครวัด ทับหลังปราสาทศรีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ และศิลปะแบบบายอน พบที่ทับหลังปราสาทตาเมือน จังหวัดสุรินทร์ มาพัฒนาเป็นลวดลายเพื่อใช้ในการออกแบบลวดลายประดับที่

เอกสารนี้เป็นลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. การใช้เครื่องเงิน สามารถใช้วิธีแกะลายลงดำ หรือฉลุ เพื่อให้ชิ้นงานโปร่ง เพื่อประหยัดต้นทุน
5. สามารถนำผ้าไหมมาออกแบบเป็นกระเป๋ารูปทรงต่างๆได้ตามความต้องการ เพื่อเพิ่มความหลากหลายในการเลือกใช้งานของผู้บริโภค
6. สามารถนำรูปแบบรูปทรงของลวดลายประเทืองโบราณทั้ง 13 แบบมาพัฒนาเป็นรูปทรงของกระเป๋า เพื่อให้เกิดความหลากหลายได้
7. ควรมีการประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ เพื่อให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

กอบกุล ชำนาญหมอ.2537.การประกอบอาชีพทำเครื่องเงิน “ประเก้อม” ตำบลเขวาสินรินทร์
อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานสุรินทร์. 2554. เส้นทางท่องเที่ยว มหัศจรรย์อีสานใต้
สุรินทร์ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ. สุรินทร์

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานสุรินทร์. 2554. การส่งเสริมท่องเที่ยวจังหวัดสุรินทร์.
สุรินทร์.

คู่มือท่องเที่ยว. 2552. คู่มือท่องเที่ยวจังหวัดสุรินทร์. สุรินทร์

เจริญ ไวรวิจกุล และคณะ. 2536. แหล่งสุรินทร์อารยธรรมโบราณ. สุรินทร์

ธีระชัย สุขสด. 2544. การออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ

ถนิมพิมพาภรณ์. 2535. เครื่องประดับร่างกาย. กรมศิลปากร.

บุญขาน โทซันต์. 2553. ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นตามรอยอารยธรรมไพรทสมันต์ (เมืองสุรินทร์).
สุรินทร์ : โชคสมทรัพย์.

บัณฑิตหญิง ปัญญาโน. 2554. การศึกษาเครื่องประดับเงิน ประเภทประเก้อม ที่จังหวัดสุรินทร์
เพื่อพัฒนาเป็นเครื่องประดับไทยร่วมสมัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ปิยวรรณ แสงฤทธิ. 2555. “การศึกษาและพัฒนารูปแบบกระเป๋าถือจากผักตบชวา สำหรับ
นักท่องเที่ยวต่างชาติ กรณีศึกษา กระเป๋าสานศูนย์ศิลปะชีปะขาวไทโร.” สาขาวิชา
นวัตกรรมการออกแบบ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

มันทนา ทองสุพล. 2554. “การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องประดับ อำเภอ
เขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์.” สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

รัฐไท พรเจริญ. 2548. เส้นและแนวคิดในการออกแบบผลิตภัณฑ์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
สมาคมส่งเสริม เทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) ส.ส.ท.

เรวัต สุขสีกาญจน์. 2555. กลวิธีทางทัศนศิลป์กับการนำไปใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์.
มหาวิทยาลัยศิลปากร

วาสนา เจริญวิเชียรฉาย. 2551. การออกแบบผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจากวัสดุเหลือใช้.
กรุงเทพฯ: คณะ ศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

วัชรินทร์ จรุงจิตสุนทร.2548.หลักการและแนวคิดการออกแบบผลิตภัณฑ์.กรุงเทพฯ

วัฒน์ จุฑะวิภาต. 2545. การออกแบบเครื่องประดับ. กรุงเทพฯ :ศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริ ผาสุกและคณะ. 2536. สุรินทร์ มรดกโลกทางวัฒนธรรมในประเทศไทย. ศูนย์วัฒนธรรม
จังหวัด สุรินทร์ ชมรมหัตถกรรมพื้นบ้านไทย.

ศิริพร วิษณุภูมิมาชัย. 2554. สาขาวิชาการตลาด. กรุงเทพฯ :คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยพายัพ

ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน). 2552. ขั้นตอนการทำประเก้อม. กรุงเทพฯ

ส่วนพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์. 2557. การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ประดิษฐ์จากผ้า
และเส้นใย. สำนักพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชน กรุงเทพมหานคร.

สืบชาติ อันทะไชย. 2550. การบริหารการตลาด. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น. เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุรินทร์. 2553. สรุปผลการปฏิบัติราชการจังหวัดสุรินทร์. สุรินทร์

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุรินทร์ กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน. 2553. ผ้าไหมชาติพันธุ์
เขมรสุรินทร์. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุรินทร์.

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์. 2553. ตำนานผ้าไหมลาย
เอกลักษณ์นครชัยบุรีรินทร์.สุรินทร์

สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุรินทร์. 2554. คู่มือการท่องเที่ยวจังหวัดสุรินทร์. สุรินทร์
สำนักงานจังหวัดสุรินทร์. 2553. ผลการปฏิบัติราชการจังหวัดสุรินทร์ ปีงบประมาณ 2553. สุรินทร์

สุทัศน์า สุทธิกุลสมบัติ. 2539. การผลิตและจำหน่ายประเทียม สุรินทร์. สุรินทร์

สุวิทย์ ภามาตย์. 2544. กลยุทธ์การตลาดของเครื่องประดับเงิน : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

เสรี วังสีไพจิตร. 2534. อุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย : มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.

อุดมศักดิ์ สาริบุตร.2555.โครงการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม.โครงการตำรา คณะครุศาสตร์

อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

อารีย์ ทองแก้ว.2549.วัฒนธรรมสุรินทร์.สุรินทร์:มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

สืบค้นข้อมูล วันที่ 8 ตุลาคม 2556 <http://www.isan.clubs.chula.ac.th>.

สืบค้นข้อมูล วันที่ 30 กรกฎาคม 2556 <http://www.pantip.com> :BP_PANTIP

สืบค้นข้อมูล วันที่ 30 กรกฎาคม 2556 <http://www.oknation.net>

สืบค้นข้อมูล วันที่ 30 กรกฎาคม 2556 <http://www.phimai-icc.ac.th>

สืบค้นข้อมูล วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557 [http:// http://www.snw.ac.th](http://http://www.snw.ac.th)

สืบค้นข้อมูล วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557 [http:// http:// www.dip.go.th](http://http://www.dip.go.th)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ ๐๕๒๔.๐๔/ 4262

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ ๑๐๕๒๐

๖๗ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษา

เรียน อาจารย์ทัศนียา นิลฤทธิ์

ด้วย นางสาวนันท์ภัส จันทะแจ่ม นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์ขอสัมภาษณ์ เรื่อง ผ้าไหม จังหวัดสุรินทร์และผลิตภัณฑ์
ท้องถิ่นสุรินทร์ ขอถ่ายภาพขณะสัมภาษณ์และขอข้อมูลเกี่ยวกับผ้าไหมสุรินทร์และประเพณีสุรินทร์
ผลิตภัณฑ์พื้นบ้านสุรินทร์ เพื่อประกอบรายวิชา ๐๓๕๑๗๒๐๓ วิทยานิพนธ์ออกแบบอุตสาหกรรม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษาดังกล่าว และหวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วิสุทธิ์ สุนทรกนกพงศ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. ๐๒-๓๒๙-๘๐๐๐ ต่อ ๓๖๙๒

โทรสาร. ๐๒- ๓๒๙-๘๔๓๖

ติดต่อนักศึกษา โทร. ๐๘๑-๙๑๙-๘๑๖๖

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ ๐๕๒๔.๐๔/4262

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ ๑๐๕๒๐

๗ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษา

เรียน หัวหน้ากลุ่มผู้ผลิตและจำหน่ายเครื่องเงินชุมชนเขวาสรินทร์ จังหวัด สุรินทร์

ด้วย นางสาวนันทกัศ จันทะแจ่ม นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรอุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์ขอสัมภาษณ์ เรื่อง ผ้าไหม จังหวัดสุรินทร์และผลิตภัณฑ์
ท้องถิ่นสุรินทร์ ขอถ่ายภาพขณะสัมภาษณ์และขอข้อมูลเกี่ยวกับผ้าไหมสุรินทร์และประเพณีสุรินทร์
ผลิตภัณฑ์พื้นบ้านสุรินทร์ เพื่อประกอบรายวิชา ๐๓๕๑๗๒๐๓ วิจัยงานออกแบบอุตสาหกรรม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาดังกล่าว และหวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วิสุทธิ์ สุนทรกนกพงศ์)
รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. ๐๒-๓๒๙-๘๐๐๐ ต่อ ๓๖๙๒

โทรสาร. ๐๒-๓๒๙-๘๔๓๖

ติดต่อนักศึกษา โทร. ๐๘๑-๙๑๙-๘๑๖๖

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ ๐๕๒๔.๐๔/ ๕๐๔๐

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ ๑๐๕๒๐

๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษา

เรียน ผศ.ดร.ศักดิ์ชาย สิกขา

ด้วย นางสาวนันทน์ภัส จันทะแจ่ม นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์
อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรมสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะขอสัมภาษณ์
เรื่อง เครื่องประดับเงิน จังหวัดสุรินทร์และขอข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องประดับเงิน บ้านเขวาสินรินทร์
จังหวัดสุรินทร์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และขอถ่ายภาพขณะสัมภาษณ์ เพื่อจัดเตรียมหัวข้อและเค้าโครง
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเทียม” บ้านเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ เพื่อ
ประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับเงิน”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษาดังกล่าว และหวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วิสุทธิ์ สุนทรกนกพงศ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. ๐๒-๓๒๙-๘๐๐๐ ต่อ ๓๖๙๒

โทรสาร. ๐๒- ๓๒๙-๘๔๓๖

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ติดต่อนักศึกษา โทร.๐๘๑-๙๑๙- ๘๑๖๖
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามเผยแพร่สิ่งนี้อะไร และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. ส่วนสนับสนุนวิชาการ โทร.๓๖๙๒
ที่ ศธ ๐๕๒๔.๐๔ / 2254 วันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามและแบบประเมินเพื่อการวิจัย

เรียน ผศ.ดร.ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์

ด้วย นางสาวนันท์ภัส จันทะแจ่ม นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า
คุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิ
ปัญญาท้องถิ่น “ประเคือม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น” โดยมี ดร.ทรงวุฒิ
เอกวุฒิวงศา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รศ.อุดมศักดิ์ สาริบุตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ร่วม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ
เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามและแบบประเมินนี้ว่า
มีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของนางสาว
นันท์ภัส จันทะแจ่ม มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น พร้อมทั้งนี้ได้แบบแบบสอบถามและแบบประเมินเพื่อการวิจัย
มาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ
เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์ปิยะ ศุภวารสุวัฒน์)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบริหารและประกันคุณภาพการศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. ส่วนสนับสนุนวิชาการ โทร.๓๖๙๒
ที่ ศธ ๐๕๒๔.๐๔ / 2254 วันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามและแบบประเมินเพื่อการวิจัย

เรียน ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์

ด้วย นางสาวนันท์ภัส จันทะแจ่ม นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า
คุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิ
ปัญญาท้องถิ่น “ประเคือม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น” โดยมี ดร.ทรงวุฒิ
เอกวุฒิวงศา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รศ.อุดมศักดิ์ สาริบุตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ร่วม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ
เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามและแบบประเมินนี้ว่า
มีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของนางสาว
นันท์ภัส จันทะแจ่ม มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น พร้อมกันนี้ได้แนบแบบสอบถามและแบบประเมินเพื่อการวิจัย
มาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ
เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์ปิยะ ศุภวาราสวัฒน์)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบริหารและประกันคุณภาพการศึกษา
ปฏิบัติกรแทนคณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. ส่วนสนับสนุนวิชาการ โทร.๓๖๙๒
ที่ ศธ ๐๕๒๔.๐๔ /๒๒๕๔ วันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามและแบบประเมินเพื่อการวิจัย

เรียน ผศ.ดร.กาญจนา บุญภักดี

ด้วย นางสาวนันทภัส จันทะแจ่ม นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า
คุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิ
ปัญญาท้องถิ่น “ประเคียม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น” โดยมี ดร.ทรงวุฒิ
เอกวุฒิมวงศา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รศ.อุดมศักดิ์ สาริบุตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ร่วม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ
เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามและแบบประเมินนี้ว่า
มีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของนางสาว
นันทภัส จันทะแจ่ม มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น พร้อมกันนี้ได้แนบแบบสอบถามและแบบประเมินเพื่อการวิจัย
มาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ
เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์ปิยะ ศุภวารสุวัฒน์)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบริหารและประกันคุณภาพการศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 2297

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

/ ๙ มิถุนายน 2556

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญประเมินแบบประเมินผลงานการศึกษาตลอดอายุผู้มีปัญญาท้องถิ่น ด้านการออกแบบและผลิตเครื่องประดับ

เรียน คุณบุญเกื้อ คงดี

ด้วย นางสาวนันท์ภัส จันทะแจ่ม นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเคือม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น” โดยมี ดร.ทรงวุฒิ เอกวุฒิวงศา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รศ.อุดมศักดิ์ สาริบุตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญประเมินแบบประเมินผลงานการศึกษาตลอดอายุผู้มีปัญญาท้องถิ่น ด้านการออกแบบ ของ นางสาวนันท์ภัส จันทะแจ่ม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วิสุทธิ์ สุนทรกนกพงศ์)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-8436

ติดต่อนักศึกษาโทร.081-919-8166

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 2297

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

๑๙ มิถุนายน 2556

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญประเมินแบบประเมินผลงานการศึกษาตลอดอายุมีปัญญาท้องถิ่น ด้านการออกแบบและผลิตเครื่องประดับ

เรียน คุณจตุรพร เต็มศรี

ด้วย นางสาวนันท์ภัส จันทะแจ่ม นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเคือม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น” โดยมี ดร.ทรงวุฒิ เอกอุทัยวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รศ.อุดมศักดิ์ สาริบุตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญประเมินแบบประเมินผลงานการศึกษาตลอดอายุมีปัญญาท้องถิ่น ด้านการออกแบบ ของ นางสาวนันท์ภัส จันทะแจ่ม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ยิวฤทธิ์ สุนทรกนกพงศ์)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-8436

ติดต่อนักศึกษาโทร.081-919-8166

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 2297

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

๑๕ มิถุนายน 2556

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญประเมินแบบประเมินผลงานการศึกษาตลอดอายุมีปัญญาท้องถิ่น ด้าน
การออกแบบและผลิตเครื่องประดับ

เรียน นายป่วน เจียวทอง

ด้วย นางสาวนันทภัท จันทะแจ่ม นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรอุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิ
ปัญญาท้องถิ่น “ประเทือง” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น” โดยมี ดร.ทรงวุฒิ
เอกภูมิงศา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รศ.อุดมศักดิ์ สาริบุตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ร่วม

คณะกรรมการอุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในเรื่อง
ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญประเมินแบบประเมินผลงานการศึกษาตลอดอายุ
ปัญญาท้องถิ่น ด้านการออกแบบ ของ นางสาวนันทภัท จันทะแจ่ม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วิสุทธิ์ สุนทรกนกพงศ์)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-8436

ติดต่อนักศึกษาโทร.081-919-8166

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 2297

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

/ ๘ มิถุนายน 2556

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแบบประเมินด้านการออกแบบและผลิตเครื่องประดับ

เรียน ผศ.ดร.ศักดิ์ชาย สึกษา

ด้วย นางสาวนันท์ภัส จันทะแจ่ม นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น "ประเคือม" อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น" โดยมี ดร.ทรงวุฒิ เอกวุฒิวงศา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รศ.อุดมศักดิ์ สาริบุตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแบบประเมินด้านการออกแบบและผลิตเครื่องประดับนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการประเมินของท่านจะช่วยให้งานวิจัย ของ นางสาวนันท์ภัส จันทะแจ่ม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วิสุทธิ์ สุนทรกนกพงศ์)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติกรแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-8436

ติดต่อนักศึกษาโทร.081-919-8166

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 2297

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

/ ๕ มิถุนายน 2556

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแบบประเมินด้านการออกแบบและผลิตเครื่องประดับ

เรียน อาจารย์ทัศนียา นิลฤทธิ์

ด้วย นางสาวนันทภัศ จันทะแจ่ม นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิ
ปัญญาท้องถิ่น “ประเทียม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น” โดยมี ดร.ทรงวุฒิ
เอกวุฒิวงศา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รศ.อุดมศักดิ์ สาริบุตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในเรื่อง
ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแบบประเมินด้านการออกแบบและผลิต
เครื่องประดับนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการประเมินของท่านจะช่วยให้
งานวิจัย ของ นางสาวนันทภัศ จันทะแจ่ม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วิสุทธิ์ สุนทรกนกพงศ์)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-8436

ติดต่อนักศึกษาโทร.081-919-8166

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 2297

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

/ ๘ มิถุนายน 2556

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแบบประเมินด้านการออกแบบและผลิตเครื่องประดับ

เรียน ผศ.ดร.ประทับใจ สิกขา

ด้วย นางสาวนันท์ภัส จันทะแจ่ม นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิ
ปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น” โดยมี ดร.ทรงวุฒิ
เอกวุฒิมวงศา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รศ.อุดมศักดิ์ สาริบุตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในเรื่อง
ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแบบประเมินด้านการออกแบบและผลิต
เครื่องประดับนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการประเมินของท่านจะช่วยให้
งานวิจัย ของ นางสาวนันท์ภัส จันทะแจ่ม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วิสุธี สุนทรกนกพงศ์)
รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02-329-8436

ติดต่อนักศึกษาโทร.081-919-8166

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข.

แบบตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินความเหมาะสม

- ความต้องการในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ผู้บริโภค
- ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ
- ความพึงพอใจของผู้บริโภค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**แบบตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินความเหมาะสม
(ความต้องการในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ผู้บริโภค)**

**เรื่อง การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม”
อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น**

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบลวดลาย “ประเก้อม” ชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อศึกษากระบวนการผลิตเครื่องเงินประเภท “ประเก้อม” โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
3. เพื่อศึกษาวัสดุอื่นในท้องถิ่น บ้านเขวาสินรินทร์ ที่สามารถใช้ร่วมกับเครื่องเงิน “ประเก้อม” ในรูปแบบภูมิปัญญาชาวบ้าน
4. พัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ด้วยลวดลายพื้นถิ่น โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
5. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ที่นำมาพัฒนาใหม่แล้ว

นางสาวนันทน์ภัส จันทะแจ่ม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2556

พ.ศ. 2556

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามความต้องการในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์
จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

การหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
(Index of Item Objective Congruence : IOC)

คำชี้แจง จะให้คะแนนคำถามแต่ละข้อดังนี้ +1 หรือ 0 หรือ -1

- +1 คะแนน แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
0 คะแนน ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
-1 คะแนน แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

ผู้ประเมินคุณภาพ.....

ข้อ	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม				
1	เพศ				
2	อายุ				
3	พื้นที่อาศัย (สถานะ และถิ่นฐานที่อยู่ในปัจจุบัน)				
4	อาชีพหลักในปัจจุบัน				
5	ระดับรายได้ต่อเดือน				
	ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับพฤติกรรมการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากศูนย์แสดงและจำหน่ายสินค้า				
6	ท่านเคยเห็นหรือทราบข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องประดับเงินหรือไม่ 				
7	ท่านเคยเลือกซื้อหรือได้รับผลิตภัณฑ์เครื่องเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์หรือไม่				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
8	ท่านเคยเห็นลวดลายเครื่องเงินโบราณหรือทราบข้อมูลมาก่อน บ้างหรือไม่ ทอง (ตะเกา) สายคอ (ประเทือง)				
9	ท่านเคยเห็นลวดลายเครื่องเงินโบราณ มาจากผลิตภัณฑ์ประเภทใด				
10	หากท่านเลือกจะซื้อผลิตภัณฑ์จากลวดลายเครื่องเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น ท่านจะเลือกซื้อสินค้าจากเหตุผลอะไร				
11	ท่านสนใจผลิตภัณฑ์จากลวดลายเครื่องเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น เป็นกลุ่มผลิตภัณฑ์ประเภทใด				
12	หากท่านสนใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากลวดลายเครื่องเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น เพื่อเหตุผลใด				
13	รูปแบบประโยชน์ใช้สอยของผลิตภัณฑ์จากลวดลายเครื่องเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น ที่ท่านเลือกซื้อนั้นมีรูปแบบการใช้งานอย่างไร				
14	ในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากลวดลายเครื่องเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น ท่านมีความเข้าใจความหมายหรือที่มาเกี่ยวกับสินค้าที่ท่านเลือกซื้อมานาน้อยเพียงใด				
15	การเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากลวดลายเครื่องเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น ส่วนใหญ่ที่ท่านเลือกซื้อจะมีราคาต่อ 1 ชิ้น เป็นเงิน				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	ประมาณเท่าไร รายการพิจารณา	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
		16	หากท่านเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากลวดลายเครื่องเงินร่วมกับวัสดุอื่น จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ท่านจะเลือกซื้อจะเป็นจำนวนประมาณกี่ชิ้น		
17	ท่านมีความคาดหวังอย่างไรบ้างกับการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากลวดลายเครื่องเงินอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น				

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(.....)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินความเหมาะสม
(ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ)

เรื่อง การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเคือม”
อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบลวดลาย “ประเคือม” ชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อศึกษากระบวนการผลิตเครื่องเงินประเภท “ประเคือม” โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
3. เพื่อศึกษาวัสดุอื่นในท้องถิ่น บ้านเขวาสินรินทร์ ที่สามารถใช้ร่วมกับเครื่องเงิน “ประเคือม” ในรูปแบบภูมิปัญญาชาวบ้าน
4. พัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ด้วยลวดลายพื้นถิ่น โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
5. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ที่นำมาพัฒนาใหม่แล้ว

นางสาวนันทน์ภัส จันทะแจ่ม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
คณะครุศาสตรอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2556

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินความเหมาะสมของแนวทางการศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์ จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

การหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
(Index of Item Objective Congruence : IOC)

คำชี้แจง จะให้คะแนนคำถามแต่ละข้อดังนี้ +1 หรือ 0 หรือ -1

- +1 คะแนน แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
0 คะแนน ไม่แน่ว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
-1 คะแนน แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

ผู้ประเมินคุณภาพ.....

ข้อ	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1	ความพึงพอใจในผลงานการออกแบบ ด้านลักษณะเฉพาะถิ่น				
	1.1 มีรูปทรงที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของประเก้อม โบราณ อำเภอเขวาสินรินทร์				
	1.2 วัสดุและกรรมวิธีการผลิตของท้องถิ่นผลิตได้จริง				
	1.3 การผสมผสานวัสดุในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม				
	1.4 ลักษณะลวดลายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ สื่อถึงที่มา ของผลิตภัณฑ์เครื่องประดับเงิน “ประเก้อม”				
	1.5 ลวดลายที่ใช้มีการตัดทอนอย่างลงตัว				
2	ความพึงพอใจในผลงานการออกแบบ ด้านประโยชน์ใช้สอย				
	2.1 ผลิตภัณฑ์ที่พัฒนามีความเหมาะสม เพื่อจำหน่าย แก่นักท่องเที่ยว				
	2.2 ผลิตภัณฑ์ง่ายต่อการใช้งาน				
	2.3 ผลิตภัณฑ์มีความปลอดภัย				
	2.4 ผลิตภัณฑ์ดูแลรักษาง่าย				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
3	ความพึงพอใจในผลงานการออกแบบ ด้านความงาม				
	3.1 ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสม ด้านความสวยงาม				
	3.2 วัสดุที่ใช้ร่วมกันมีความเหมาะสม				
	3.3 ความลงตัวของรูปแบบและวัสดุ				
	3.4 การจัดวางลวดลายมีองค์ประกอบน่าสนใจ				
	3.5 ผลิตภัณฑ์มีรูปแบบ ที่น่าสนใจ				
	3.6 กรรมวิธีการผลิตได้ตามรูปแบบ				
	3.7 ความประณีตของชิ้นงาน				

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(.....)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**แบบตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินความเหมาะสม
(ความพึงพอใจของผู้บริโภค)**

**เรื่อง การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเคือม”
อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น**

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบลวดลาย “ประเคือม” ชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อศึกษากระบวนการผลิตเครื่องเงินประเภท “ประเคือม” โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
3. เพื่อศึกษาวัสดุอื่นในท้องถิ่น บ้านเขวาสินรินทร์ ที่สามารถใช้ร่วมกับเครื่องเงิน “ประเคือม” ในรูปแบบภูมิปัญญาชาวบ้าน
4. พัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ด้วยลวดลายพื้นถิ่น โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
5. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ที่นำมาพัฒนาใหม่แล้ว

นางสาวนันทน์ภัส จันทะแจ่ม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2556

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินความเหมาะสมของแนวทางการศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์ จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

การหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

(Index of Item Objective Congruence : IOC)

คำชี้แจง จะให้คะแนนคำถามแต่ละข้อดังนี้ +1 หรือ 0 หรือ -1

- +1 คะแนน แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
 0 คะแนน ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
 -1 คะแนน แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

ผู้ประเมินคุณภาพ.....

ข้อ	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1	ความพึงพอใจด้านลักษณะเฉพาะถิ่น				
	1.1 รูปแบบผลิตภัณฑ์แสดงถึงเอกลักษณ์ของอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์				
	1.2 ความเหมาะสมของรูปแบบ				
	1.3 วัสดุมีความน่าสนใจ				
	1.4 ความสวยงามของลวดลาย				
2	ความพึงพอใจด้านประโยชน์ใช้สอย				
	2.1 ผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาแล้วมีความเหมาะสม เพื่อการจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว หรือเป็นของที่ระลึก				
	2.2 ผลิตภัณฑ์ง่ายต่อการใช้งาน				
	2.3 ผลิตภัณฑ์มีความปลอดภัย				
	2.4 ผลิตภัณฑ์ดูแลรักษาง่าย				
3	ความพึงพอใจด้านความงาม				
	3.1 ผลิตภัณฑ์มีความสวยงาม				
	3.2 วัสดุที่ใช้ร่วมกันมีความเหมาะสมอย่างลงตัว				
	3.3 สามารถใช้งานได้จริง				
	3.4 ผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ น่าสนใจ				
	3.5 ผลิตภัณฑ์มีความประณีต				

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(.....)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ค.

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- แบบสอบถามความต้องการในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น
- แบบสอบถามเพื่อประเมินผลงานออกแบบผลิตภัณฑ์ ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ
- แบบประเมินความพึงพอใจของกลุ่มผู้บริโภค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสัมภาษณ์กลุ่มผู้ผลิตและจำหน่ายเครื่องประดับเงิน “ประเก้อม”
บ้านเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

เรื่อง การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม”
อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น
โดย นางสาวนันทน์ภัส จันทะแจ่ม

ชื่อ-สกุล.....

ชื่อกลุ่มผู้ผลิตและจำหน่าย.....

ประสบการณ์ทำงานการผลิตและจำหน่ายเครื่องประดับเงิน “ประเก้อม”

1. ท่านได้รับการถ่ายทอดกรรมวิธีการผลิตเครื่องประดับจากที่ใด

.....

2. ลวดลายที่นำมาใช้ในการออกแบบเม็ด “ประเก้อม” มีที่มาจากอะไร

.....

3. กรรมวิธีการทำลวดลายเม็ด “ประเก้อม” นิยมใช้วิธีการใด

.....

4. ส่วนใหญ่ท่านนำเม็ด “ประเก้อม” มาผลิตเป็นเครื่องประดับประเภทใด

.....

5. จุดเด่นของเครื่องประดับเงิน “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

.....

6. หากมีการพัฒนารูปแบบเครื่องประดับเงิน “ประเก้อม” เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ ท่านคิดว่าควรเป็นไปในทิศทางใด

ผสมผสานรูปแบบโบราณกับรูปแบบใหม่

มีการผสมผสานกับวัสดุใหม่ๆ

เป็นผลิตภัณฑ์มีเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นของชาวบ้านเขวาสินรินทร์

อื่นๆ

.....

7. ลักษณะเครื่องประดับเงิน “ประเก้อม” ที่ได้รับความสนใจ เป็นสินค้าประเภท/รูปแบบใด

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. ส่วนใหญ่กลุ่มผู้บริโภคอยู่ในช่วงใด

.....

.....

9. ส่วนใหญ่กลุ่มผู้บริโภคร้องการซื้อใช้เอง หรือสำหรับเป็นของฝาก

.....

.....

10. ราคาสินค้าที่กลุ่มผู้บริโภครัดตสันใจเลือกซื้อมีราคาตั้งแต่เท่าไร

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณคะ
นันท์นภัส จันทะแจ่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามความต้องการในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญา ท้องถิ่น “ประเคือม” อำเภอเขวาลินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

การวิจัยเรื่อง

การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเคือม” อำเภอเขวาลินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบลวดลาย “ประเคือม” ชาวบ้านเขวาลินรินทร์ อำเภอเขวาลินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อศึกษากระบวนการผลิตเครื่องเงินประเภท “ประเคือม” โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านเขวาลินรินทร์ อำเภอเขวาลินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
3. เพื่อศึกษาวัสดุอื่นในท้องถิ่น บ้านเขวาลินรินทร์ ที่สามารถใช้ร่วมกับเครื่องเงิน “ประเคือม” โดยอาศัยภูมิปัญญาชาวบ้าน
4. เพื่อพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์จากลวดลาย “ประเคือม” พื้นถิ่น โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านอำเภอเขวาลินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
5. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ อำเภอเขวาลินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ที่นำมาพัฒนาใหม่แล้ว

นางสาวนันทน์ภัส จันทะแจ่ม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2556

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามความต้องการในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเคือม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

เพื่อการวิจัยเรื่อง

การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเคือม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่มในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากศูนย์แสดงและจำหน่ายสินค้าเขวาสินรินทร์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการทำงานวิจัย เรื่องการศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเคือม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจะนำไปจัดทำความเหมาะสมในด้านลวดลาย รูปแบบสวยงาม ประโยชน์ใช้สอย และความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อได้แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเคือม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น ให้ตรงต่อความต้องการและพฤติกรรมในการเลือกซื้อของกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่ม

ผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูลในแบบสอบถามนี้จะใช้เฉพาะเพื่อการวิจัยเท่านั้น และผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ ที่ท่านได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

โดยมีวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษารูปแบบลวดลาย “ประเคือม” ชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อศึกษากระบวนการผลิตเครื่องเงินประเภท “ประเคือม” โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่น ชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
3. เพื่อศึกษาวัสดุในท้องถิ่น บ้านเขวาสินรินทร์ ที่สามารถใช้ร่วมกับเครื่องเงิน “ประเคือม” โดยอาศัยภูมิปัญญาชาวบ้าน
4. เพื่อพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์จากลวดลาย “ประเคือม” พื้นถิ่น โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่น ชาวบ้านอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
5. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ที่นำมาพัฒนาใหม่แล้ว

แบบสอบถามชุดนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับพฤติกรรมการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากศูนย์แสดงและจำหน่ายสินค้าเขวาสินรินทร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นางสาวนันท์นภัส จันทะแจ่ม

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 20 ปี

20 – 29 ปี

30 – 39 ปี

40 – 49 ปี

ตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป

3. พื้นที่อาศัย (สถานะ และถิ่นฐานที่อยู่ปัจจุบัน)

อาศัยอยู่ในจังหวัดสุรินทร์ (คนในท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์)

นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในจังหวัดสุรินทร์ จังหวัด.....

ผู้ที่สนใจ (โปรดระบุ).....

4. อาชีพหลักในปัจจุบัน

รับจ้างทั่วไป

ธุรกิจส่วนตัว

พนักงานบริษัทเอกชน

รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

แม่บ้าน/พ่อบ้าน

นักเรียน/นักศึกษา

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

5. ระดับรายได้ต่อเดือน

ต่ำกว่า 10,000

10,000-15,000

15,001-20,000

20,001-25,000

25,001-30,000

30,000 ขึ้นไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากศูนย์แสดงและจำหน่ายสินค้า
เขวาสินรินทร์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1 ท่านรู้จักหรือทราบข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องประดับเงิน หรือไม่

รู้จัก

ไม่รู้จัก

2 ท่านเคยเลือกซื้อหรือได้รับผลิตภัณฑ์เครื่องเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์หรือไม่

เคย

ไม่เคย

ต่างหู (ตะเกา)

สร้อยคอ (ประเก้อม)

3 ท่านเคยเห็นลวดลายเครื่องเงินโบราณ บ้างหรือไม่

เคย

ไม่เคย

4. ท่านเคยเห็นลวดลายเครื่องเงินโบราณ มาจากผลิตภัณฑ์ประเภทใด

ต่างหู (ตะเกา)

สร้อยคอ (ประเก้อม)

อื่นๆ โปรดระบุ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. หากท่านจะเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากลวดลายเครื่องเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น ท่านจะเลือกซื้อสินค้าจากเหตุผลอะไร

☐ ลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์	☐ สื่อถึงที่มาของผลิตภัณฑ์
☐ รูปแบบของผลิตภัณฑ์ที่สวยงาม	☐ คุณภาพและราคา
☐ ความต้องการด้านประโยชน์ใช้สอย	☐ การดูแลรักษา
☐ ความเหมาะสมของวัสดุอื่นที่ใช้ร่วมกัน	☐ ความแข็งแรง คงทน
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....	

6. ท่านสนใจผลิตภัณฑ์จากลวดลายเครื่องเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น เป็นกลุ่มผลิตภัณฑ์ประเภทใด

☐ ประเภทที่ 1 กลุ่มผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องประดับ เครื่องเงิน “ประเก้อม”
☐ ต่างหู
☒ สร้อยคอ
☒ เข็มขัด / เข็มกลัด
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
☐ ประเภทที่ 2 กลุ่มผลิตภัณฑ์ประเภทผ้า เครื่องแต่งกาย
☐ เสื้อผ้าบุรุษและเสื้อผ้าสตรี
☒ ชุดกระเป่ารูปแบบต่างๆ
☐ ผ้าพันคอ, ผ้าคลุมไหล่
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
☐ ประเภทที่ 3 ผลิตภัณฑ์ประเภทของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก
☐ โคมไฟตกแต่งบ้าน
☐ ชุดหมอนประกอบเครื่องเรือน
☐ ชุดสมุดจดบันทึกในขนาดต่างๆ/ชุดอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน
☐ ของที่ระลึก
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

7. ข้อใดคือเหตุผลของท่านที่ทำให้ความสนใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากลวดลายเครื่องเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น เพื่อเหตุผลใด

☐ ซื้อตามความจำเป็นและความต้องการในการใช้งาน
☐ ซื้อเป็นของฝากหรือของที่ระลึก
☐ ซื้อเป็นของขวัญในเทศกาลต่างๆ หรือมอบแก่ผู้อาวุโสที่ท่านเคารพ
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. ผลผลิตจากกลดลายเครื่องเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น ที่ท่านเลือกซื้อ นั้นควรมีรูปแบบการใช้งานอย่างไร

- ใช้งานได้เพียงอย่างเดียว
 ใช้งานได้หลายอย่างในชิ้นเดียวกัน
 มีขนาดที่เหมาะสมในการใช้งาน
 สามารถปรับใช้งานได้หลากหลายโอกาส
 อื่นๆ.....

9. ในการเลือกซื้อควรมีผลผลิตจากกลดลายเครื่องเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น ท่านมีความเข้าใจความหมายหรือที่มาเกี่ยวกับสินค้าที่ท่านเลือกซื้อมาน้อยเพียงใด

- มาก ปานกลาง น้อย

10. การเลือกซื้อผลผลิตจากกลดลายเครื่องเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น ส่วนใหญ่ที่ท่านเลือกซื้อจะมีราคาต่อ 1 ชิ้น เป็นเงินประมาณเท่าไร

- ต่ำกว่า 300 บาท 301 – 500 บาท 501– 1,000 บาท
 1,001 – 1,500 บาท 1,501 – 2,000 บาท 2,001 – 2,500 บาท
 3000 บาทขึ้นไป
 ไม่สนใจในเรื่องราคา สามารถตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ได้เลยเมื่อเจอผลิตภัณฑ์ที่ถูกใจ

11. จำนวนผลผลิตจากกลดลายเครื่องเงิน ร่วมกับวัสดุอื่น ที่ท่านจะเลือกซื้อจะเป็นจำนวนประมาณกี่ชิ้น (ต่อครั้ง)

- 1 ชิ้น 2 – 5 ชิ้น 6 – 10 ชิ้น
 11 – 15 ชิ้น 16 – 20 ชิ้น 20 ชิ้นขึ้นไป

12. ท่านมีความคาดหวังอย่างไรบ้างกับการเลือกซื้อผลผลิตจากกลดลายเครื่องเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

- คุ่มค่าด้านประโยชน์ใช้สอย เหมาะกับยุคสมัยในปัจจุบัน
 มีความประณีตสวยงาม แสดงถึงช่างฝีมือท้องถิ่น
 แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นนั้นๆ
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ขอขอบพระคุณยิ่งที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
 นันทน์ภัท จันทะแจ่ม (ผู้จัดทำแบบสอบถาม)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อประเมินผลงานออกแบบผลิตภัณฑ์ (ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ)

เรื่อง การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเคือม”
อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบลวดลาย “ประเคือม” ชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อศึกษากระบวนการผลิตเครื่องเงินประเภท “ประเคือม” โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
3. เพื่อศึกษาวัสดุในท้องถิ่น บ้านเขวาสินรินทร์ ที่สามารถใช้ร่วมกับเครื่องเงิน “ประเคือม” โดยอาศัยภูมิปัญญาชาวบ้าน
4. เพื่อพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์จากลวดลาย “ประเคือม” พื้นถิ่น โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
5. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ที่นำมาพัฒนาใหม่แล้ว

นางสาวนันทน์ภัส จันทะแจ่ม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

คณะครุศาสตรบัณฑิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้ระบบเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พ.ศ. 2556

แบบสอบถามเพื่อประเมินผลงานออกแบบ

(ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ)

เรื่อง การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม”

อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

โดย นางสาวนันทน์ภัส จันทะแจ่ม

ตอนที่ 1 เป็นแบบประเมินผลงานการศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น ในด้านด้านลักษณะเฉพาะถิ่น ด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านความงาม

คำชี้แจง พิจารณาแบบร่างของผลิตภัณฑ์ การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น ในแต่ละรูปแบบ แล้วใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องว่าง ตามระดับความพึงพอใจในด้านต่างๆของท่าน

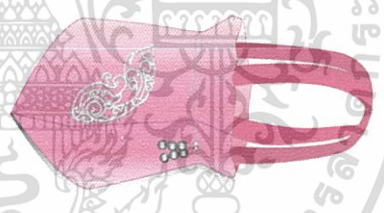
1.1 ท่านมีความพึงพอใจในผลงานออกแบบผลิตภัณฑ์ การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น แต่ละรูปแบบอยู่ในระดับใด โดยกำหนดน้ำหนักประมาณค่าความเหมาะสม 5 ระดับคือ

- 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง เหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง เหมาะปานกลาง
- 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเพณี” อำเภอวาริชรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

รูปแบบที่ 1

รูปแบบที่ 2

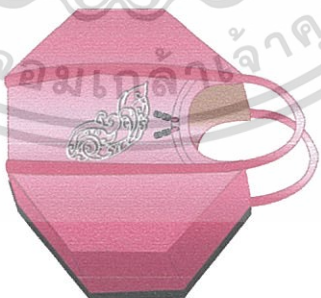

รูปแบบที่ 3

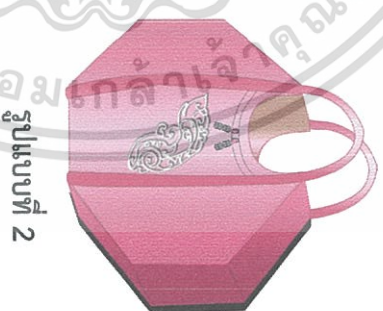
1. ความพึงพอใจในผลงานการออกแบบ ตามลักษณะเฉพาะถิ่น	รูปแบบที่ 1					รูปแบบที่ 2					รูปแบบที่ 3				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. มีรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของประเพณีโบราณ อำเภอวาริชรินทร์															
2. วัสดุและกรรมวิธีการผลิตของท้องถิ่นผลิตได้จริง															
3. มีการผสมผสานวัสดุในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม															

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ภายในเพื่อการพัฒนาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงชื่อของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเทือง” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

4. ลักษณะลวดลายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ สื่อถึงที่มาของผลิตภัณฑ์เครื่องประดับเงิน “ประเทือง”																														
																รูปแบบที่ 1					รูปแบบที่ 2					รูปแบบที่ 3				
																5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
																5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
																5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
																5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
																5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
																5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
																5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
																5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
																5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
																5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
																5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
																5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิ
ปัญญาท้องถิ่น “ประเทือง” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัด
สุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

2.ความพึงพอใจในผลงานการออกแบบ ด้านประโยชน์ใช้สอย	รูปแบบที่ 1					รูปแบบที่ 2					รูปแบบที่ 3				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. ผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาไปใช้งานได้จริง เพื่อจำหน่ายแก่คนท้องถิ่น															
2. ผลิตภัณฑ์มีความง่ายต่อการใช้งาน															
3. ผลิตภัณฑ์มีความปลอดภัย															
4. ผลิตภัณฑ์ดูแลรักษาง่าย															

ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์จากถาดลายภูมิ
ปัญญาท้องถิ่น “ประเทือง” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัด
สุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

รูปแบบที่ 1

รูปแบบที่ 2

รูปแบบที่ 3

<p>3.ความพึงพอใจในผลงานการออกแบบด้านความงาม</p>	รูปแบบที่ 1					รูปแบบที่ 2					รูปแบบที่ 3				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. ผลิตภัณฑ์มีความสวยงาม															
2. วัสดุที่ใช้ร่วมกันมีความเหมาะสม															
3. การจัดการวางลวดลายมีองค์ประกอบน่าสนใจ															
4. ผลิตภัณฑ์มีรูปแบบ ที่น่าสนใจ															
5. กรรมวิธีการผลิตได้ตามรูปแบบ															
6. ความประณีตของชิ้นงาน															

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเคี่ยม”
อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ขอขอบพระคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาวนันท์นภัส จันทะแจ่ม

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
สาขาวิชาเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

แบบประเมินความพึงพอใจของกลุ่มผู้บริโภค

หัวข้อวิทยานิพนธ์

เรื่อง การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเทียม”
อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบลวดลาย “ประเทียม” ชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อศึกษากระบวนการผลิตเครื่องเงินประเภท “ประเทียม” โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
3. เพื่อศึกษาวัสดุในท้องถิ่น บ้านเขวาสินรินทร์ ที่สามารถใช้ร่วมกับเครื่องเงิน “ประเทียม” โดยอาศัยภูมิปัญญาชาวบ้าน
4. เพื่อพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์จากลวดลาย “ประเทียม” พื้นถิ่น โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
5. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ที่นำมาพัฒนาใหม่แล้ว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พ.ศ. 2556

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามคำชี้แจง : โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงใน และกรอกข้อความลงในช่องว่าง ตามความเป็นจริง

1.1 เพศ

 ชาย หญิง

1.2 อายุ

 ต่ำกว่า 20 ปี 21-30 ปี 31-40 ปี 41-50 ปี 51 ปีขึ้นไป

1.3 อาชีพ

 นักเรียน / นักศึกษา รับราชการ รัฐวิสาหกิจ/เอกชน แม่บ้าน / พ่อบ้าน ธุรกิจส่วนตัว/นายจ้าง อื่นๆ.....

1.4 รายได้ / เดือน

 ต่ำกว่า 10,000 บาท 10,001-15,000 บาท 15,001-20,000 บาท 20,001 บาทขึ้นไป

1.5 ระดับการศึกษา

 ม.6 (ปวช.)หรือต่ำกว่า อนุปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี ขึ้นไป**ตอนที่ 2** เป็นแบบประเมินความพึงพอใจในรูปแบบของผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น

“ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

คำชี้แจง พิจารณารูปแบบของผลิตภัณฑ์ จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น ในแต่ละรูปแบบ แล้วใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องว่าง ตามระดับความพึงพอใจในด้านต่างๆของท่าน

โดยกำหนดน้ำหนักประมาณค่าความเหมาะสม 5 ระดับคือ

5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง เหมาะสมมาก

3 หมายถึง เหมาะปานกลาง

2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สะพาย

ถือ/หิ้ว

หนีบ

ผลิตภัณฑ์

คุณลักษณะด้านลักษณะเฉพาะถิ่น ด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านความงาม	ระดับความพึงพอใจในรูปแบบ ผลิตภัณฑ์ใหม่				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านลักษณะเฉพาะถิ่น					
1. รูปแบบผลิตภัณฑ์แสดงถึงเอกลักษณ์ของ อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน					
2. ความเหมาะสมของรูปแบบผลิตภัณฑ์					
3. วัสดุที่ใช้ทำผลิตภัณฑ์มีความน่าสนใจ					
4. ความเหมาะสมของลวดลายที่นำมาใช้ร่วมกับผลิตภัณฑ์					
ด้านประโยชน์ใช้สอย					
1. ผลิตภัณฑ์สามารถใช้งานได้จริง					
2. ผลิตภัณฑ์มีความง่ายต่อการใช้งาน					
3. ราคามีความเหมาะสมกับชิ้นงาน					
4. ผลิตภัณฑ์มีความปลอดภัย					
5. ผลิตภัณฑ์ดูแลรักษาง่าย					
ด้านความงาม					
1. ผลิตภัณฑ์มีความสวยงาม					

2. วัสดุที่ใช้ร่วมกันมีความเหมาะสมอย่างลงตัว					
3. รูปแบบของผลิตภัณฑ์มีความแปลกใหม่					
4. ผลิตภัณฑ์มีความประณีต					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเคี่ยม”
อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาวนันท์นภัส จันทะแจ่ม

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาการศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเคียม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ ด้านรูปแบบ ลวดลาย วัสดุกรรมวิธีในการผลิต ศึกษาทั้งทางประติมากรรมสมัยอาณาจักรเจนละที่ปรากฏในจังหวัดสุรินทร์ โบราณวัตถุสมัยอาณาจักรฟูนัน และอาณาจักรทวารวดี และเครื่องประดับโบราณ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ที่มีในปัจจุบัน ซึ่งพบว่า ข้อมูลด้านรูปร่างรูปทรงเรขาคณิต ได้แก่ วงกลม สามเหลี่ยม กรวย และมีรูปทรงที่เลียนแบบผลไม้ ลวดลายส่วนมากมาจากลวดลายธรรมชาติ ได้แก่ ดอกไม้ ใบไม้ ไข่สัตว์ สัมฤทธิ์ ดิบุก ทองคำ และมีอัญมณีเอยางชิ้นงาน แต่ในปัจจุบันใช้เงินเป็นวัสดุหลัก และใช้กรรมวิธีฉลุ ประสานติดเป็นชั้น และแกะลายลงคำ ซึ่งผู้วิจัยได้ สรุปเป็นตารางโดยแยกเป็นข้อมูลที่มาจากประติมากรรม โบราณวัตถุ และเครื่องประดับเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ในปัจจุบัน ดังนี้

ตารางสรุป รูปแบบลวดลาย วัสดุกรรมวิธีการผลิต แบ่งเป็นข้อมูลประติมากรรมโบราณวัตถุ และเครื่องประดับโบราณ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ในปัจจุบัน

ข้อมูลเครื่องประดับ	รูปแบบของเครื่องประดับ	ลวดลาย	วัสดุกรรมวิธีผลิต
สมัยอาณาจักรเจนละ 	วงกลม สามเหลี่ยม กรวย	ดอกไม้ ใบไม้ (มี การใช้เส้น ที่มีความ โค้งมน อ่อนช้อย)	แกะสลักเป็นรูป เครื่องประดับ ประดับในเทวดา และเทพเจ้า เล่า เรื่องท่ามกลางสาย พรรณพฤกษา

เครื่องประดับที่ได้มาจากข้อมูลสมัยอาณาจักรเจนละ เป็นข้อมูลทางประติมากรรมที่ช่างผู้แกะสลัก ได้แกะสลักเครื่องประดับประกอบบนตัวเทพเจ้า เครื่องอัญมณี รูปร่างรูปทรงเรขาคณิต ได้แก่ วงกลม สามเหลี่ยม กรวย มีลวดลาย ดอกไม้ ใบไม้ วัสดุกรรมวิธีการผลิตไม่ปรากฏวัสดุจริง เป็นเพียงแต่การแกะสลักบนทับหลัง ซึ่งเป็นการเล่าเรื่องราวท่ามกลางสายพรรณพฤกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อมูลเครื่องประดับ	รูปแบบของเครื่องประดับ	ลวดลาย	วัสดุกรรมวิธีผลิต
โบราณวัตถุสมัยอาณาจักร พุन्नัน 	วงกลม สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม กรวย	ดอกไม้ สัตว์ คน (มีการใช้ เส้นที่มี ความโค้ง มน อ่อน ช้อย)	ใช้วัสดุสัมฤทธิ์ แกะ ลาย และวิธีการฉล ลาย

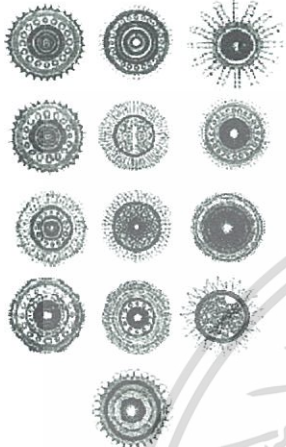
เครื่องประดับที่ได้จากข้อมูล สมัยอาณาจักรพุนัน เครื่องประดับมีรูปร่าง รูปทรงเรขาคณิต ได้แก่ วงกลม สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม กรวย มีลวดลาย ดอกไม้ สัตว์ คน ใช้วัสดุสัมฤทธิ์ กรรมวิธีการผลิต แกะลาย และฉลลาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อมูลเครื่องประดับ	รูปแบบของเครื่องประดับ	ลวดลาย	วัสดุกรรมวิธีผลิต
<p data-bbox="168 257 485 336">โบราณวัตถุสมัยอาณาจักรทวารวดี</p> 	<p data-bbox="525 257 828 293">วงกลม สามเหลี่ยม</p>	<p data-bbox="906 257 985 293">ดอกไม้</p>	<p data-bbox="1053 257 1249 436">ดีบุก ทองคำเกลี้ยง ประดับอัญมณี ใช้ วิธีแกะลาย และฉลุ ลาย</p>

เครื่องประดับ ที่ได้จากข้อมูลสมัยอาณาจักรทวารวดี เครื่องประดับ ที่มีรูปร่างรูปทรงเรขาคณิต ได้แก่ วงกลม สามเหลี่ยม มีลวดลายเป็นดอกไม้ ใช้วัสดุ ดีบุกและทองคำ ใช้กรรมวิธีการผลิตแกะลายและฉลุลาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อมูลเครื่องประดับ	รูปแบบของเครื่องประดับ	ลวดลาย	วัสดุกรรมวิธีผลิต
ตะเกา (ต่างหู) โบราณ เครื่องประดับเงินที่มีใน อำเภอเขวาสินรินทร์ใน ปัจจุบันมี 13 ลาย 	วงกลม	เลียนแบบ ดอกไม้	ใช้วัสดุเงิน ให้ กรรมวิธีการผลิต ประสานติดกันเป็น ชั้นๆ

ตะเกา (ต่างหู) โบราณ รูปทรงเป็นทรงกลม มีหลายระดับชั้น ลวดลายเลียนแบบดอกไม้มีทั้งหมด 13 ลาย ได้แก่ ลายรำหอก ลายตั้งโอ้ ดอกกระเวียง รำหอกโปร่ง รังผึ้ง ดอกปลีก ดอกปลีก 3 ชั้น ตั้งโอ้ 3 ชั้น ดอกขจร ดอกไข่เมงตา ดอกรังแตน ดอกทานตะวัน ดอกมะลิ ลายที่ได้รับความนิยมมากที่สุดคือ ลายไข่เมงตา วัสดุและกรรมวิธีการผลิต ใช้เงินเป็นวัสดุในการผลิต ประสานติดน้ำยาประสานเงิน มีลักษณะการประสานติดหลายระดับชั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อมูลเครื่องประดับ	รูปแบบของเครื่องประดับ	ลวดลาย	วัสดุกรรมวิธีผลิต
<p>ประเก้อม (ลูกประคำ) เป็นเม็ดเงินที่มีในอำเภอเขวาสินรินทร์ในปัจจุบัน มีทั้งหมด 13 ลาย</p> 	วงกลม สามเหลี่ยม ทรงกระบอก กรวย รูปทรงที่เลียนแบบธรรมชาติ	เลียนแบบ ดอกไม้ ใบไม้ ผลไม้	วิธีการผลิตแกะลายลงคำ

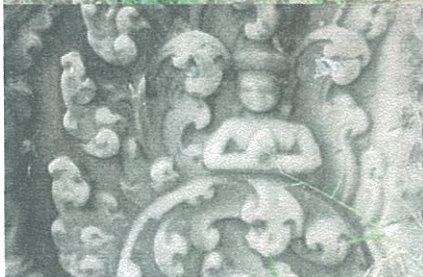

ประเก้อม (ลูกประคำ) รูปแบบเป็นทรงกลม ทรงเหลี่ยม ทรงกระบอก ทรงกรวย และรูปทรงที่เลียนแบบผลไม้ ลวดลายเลียนแบบดอกไม้ ใบไม้ วัสดุและกรรมวิธีการผลิต มีทั้งหมด 13 ลาย ได้แก่ หกเหลี่ยม สิบสองเหลี่ยม ตะโพน กระดุม โอง์ ถุงเงิน จารย์ กรวย แมงดา ฟักทอง กลิบบัว มะเฟือง และหมอน ใช้เงินเป็นวัสดุในการผลิต ใช้กรรมวิธีการผลิตแกะลายลงคำ

จากตารางสรุปรูปทรง ลวดลาย วัสดุกรรมวิธีการผลิต แบ่งเป็นข้อมูลประติมากรรม โบราณวัตถุ และเครื่องประดับโบราณ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ที่มีในปัจจุบันจะเห็นได้ว่า รูปร่างรูปทรงเครื่องประดับ ส่วนใหญ่เป็นรูปร่างรูปทรงเรขาคณิต ได้แก่ วงกลม สามเหลี่ยม กรวย และบางชิ้นงานเป็นรูปทรงเลียนแบบผลไม้ ส่วนลวดลายเป็นลวดลายที่เลียนแบบธรรมชาติ ซึ่งได้แก่ ดอกไม้ ใบไม้ ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลรูปร่างรูปทรงเรขาคณิตไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบให้เหมาะสมกับการใช้งานในปัจจุบัน

ลวดลายที่นำไปใช้ในการออกแบบ ผู้วิจัยได้ใช้ลวดลายที่เลียนแบบธรรมชาติ ดอกไม้ ใบไม้ที่พบบนประติมากรรมในจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งเป็นประติมากรรมสมัยอาณาจักรเจนละ มีทั้งหมด 5 แบบ นำมาเป็นแนวทางในการออกแบบพัฒนาลวดลายเครื่องเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ เนื่องจากเป็นลวดลายที่มาจากธรรมชาติ เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับเครื่องประดับสมัยอาณาจักรพูนัน ทวารวดี และตะเกา (ต่างหู) ประเก้อม (ลูกประคำ) ซึ่งตะเกา และประเก้อมเป็นเครื่องประดับเงินโบราณที่มีในอำเภอเขวาสินรินทร์ในปัจจุบัน ผู้วิจัยได้นำลวดลายทั้ง 5 แบบ มาแกะลาย เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนการสอน ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางการแกะสลักลายจากประติมากรรม 5 แบบ ที่พบในจังหวัดสุรินทร์ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่น “ประเก้อม” อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับวัสดุอื่น

ลวดลายเดิม	แกะลวดลาย
<p>1. ศิลปะไพรกะเมง (พ.ศ. 1180-1250)</p> <p>ทับหลังปราสาทภูมิโปน จังหวัดสุรินทร์</p> <p>ทับหลังไพรกะเมง (ทับหลังวงโค้งเกือกม้า)</p>	
<p>2. ศิลปะแบบเกาะแกร์ (พ.ศ. 1465-1490)</p> 	

เอกสารทับหลังปราสาทสังข์ศิลป์ชัย จังหวัดสุรินทร์ การศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลวดลายเดิม	แกะลวดลาย
<p>3. ศิลปะแบบปาปวน (พ.ศ. 1553-1623)</p> <p>ทับหลังปราสาทบ้านพลวง จังหวัดสุรินทร์</p> <p>ทับหลัง ทิศเหนือ ปราสาทบ้านพลวง จังหวัดสุรินทร์</p>	
<p>4. ศิลปะแบบนครวัด (พ.ศ. 1650-1718)</p> <p>ทับหลังปราสาทศรีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์</p>	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์หรือมีการขังนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลวดลายเดิม	แกะลวดลาย
<p>5. ศิลปะแบบบายน (พ.ศ. 1720-1780)</p> <p>ทับหลังปราสาทตาเมือน จังหวัดสุรินทร์</p>	

ผู้วิจัยได้นำลวดลายทั้ง 5 แบบมาพิจารณา และประยุกต์ลวดลายแต่ละลายวาดลงบนชิ้นงานเครื่องเงิน ผลปรากฏว่า ศิลปะแบบปาปน เป็นลวดลายที่มีความเหมาะสมในการนำมาประยุกต์ใช้ และแสดงความเป็นเอกลักษณ์มากที่สุด เนื่องจากมีลวดลายที่ละเอียดสวยงาม อ่อนช้อย ลวดลายแสดงถึงจุดเริ่มจนถึงจุดจบของลายมีความต่อเนื่องกัน

วัสดุกรรมวิธีการผลิต ผู้วิจัยได้ใช้วัสดุเงินที่ทางกลุ่มชาวบ้านอำเภอเขวาสินรินทร์ใช้ในการทำเครื่องเงิน ประเภทประเก้อม ใช้เทคนิคการแกะลายลงดำของประเก้อมเป็นหลัก เพื่อให้ได้เห็นลวดลายที่ชัดเจน และสวยงาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางแสดงกลุ่มผู้ผลิตสินค้าโอท็อป วัสดุอื่นๆในท้องถิ่น อำเภอเขวาสินรินทร์ ที่สามารถเข้าร่วมกับเครื่องเงิน “ประเก้อม” ในรูปแบบภูมิปัญญาชาวบ้าน

ลำดับ	กลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อ-สกุล (ผู้นำ)	ประเภท
1	กลุ่มหัตถกรรมเครื่องเงิน	68 หมู่ 3 ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	นายป่วน เจียวทอง	เครื่องประดับเครื่องเงิน
2	กลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษ	ต.บึง อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์	นางสุวิมล บุญโสด	ผักปลอดสารพิษ
3	กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาอาชีพสตรีบ้านภูดิน	23/1 หมู่ที่ 7 ตำบลบ้านแร่ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	นายบัณฑิต	ขนมข้าวแต่น้ำแดงโม แม่กัลยา
4	กลุ่มอาชีพสตรีและเยาวชนบ้านตาปุด	35 หมู่ 7 ตำบลปราสาททอง กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	นางรัตนา พันธุ์ศรี	ผ้าไหมพื้นบ้านทอมือย้อมสีธรรมชาติ
5	กลุ่มอาชีพสตรีทอผ้าไหม	เลขที่ 44 หมู่ที่ 2 ตำบลตากูก กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	นางมณฑนา โคตรชา	ผ้าไหม
6	กลุ่มทอผ้าไหม	31 หมู่1 ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000		ผ้าไหมยกดอกลายพัดลม
7	กลุ่มสตรีสหกรณ์เขวาสินรินทร์	245 หมู่ 1 บ้านเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	นางศศิธร	ผ้าไหมพื้นเมือง
8	กลุ่มเครื่องประดับสุรินทร์	66 หมู่ 1 บ้านเขวาสินรินทร์ ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์	นางสำราญ งามเลิศ	เครื่องประดับเงิน
9	กลุ่มผลิตผ้าและเครื่องประดับ	41 หมู่ที่ 7 บ้านนาโพธิ์ ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	คุณมารอย อุทัยบัน	เครื่องประดับหินสี
10	กลุ่มผลิตเครื่องประดับบ้านนาโพธิ์	85 นาโพธิ์ หมู่ 7 ต.เขวาสินรินทร์ อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ 32000	นางสาววิศรดา	เครื่องประดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ	กลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อ-สกุล (ผู้นำ)	ประเภท
11	กลุ่มเครื่องประดับเงิน	182 หมู่ 1 ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	นายธนู พรหมอยู่	เครื่องประดับเงิน
12	กลุ่มเครื่องประดับ	253 หมู่ 1 ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	นางอรพรรณ ประดับ	เครื่องประดับ
13	สุรินทร์ แสตติคราฟท์	108/1 หมู่ที่ 6 บ้านสตอ ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์	คุณเยาวนิตย์ ปิ่น	เครื่องเงินและผลิตภัณฑ์จากไม้พยาง
14	กลุ่มทอผ้าไหมบ้านเขวาสินรินทร์	185 หมู่ 2 ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์	คุณกมลพรรณ ถือฉลา	ผ้าไหมบ้านเขวาสินรินทร์
15	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านนาโพธิ์	36 หมู่ 11 ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	นางอิง เจนจับ	ผ้าไหม
16	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเครื่องประดับเงินและทองเหลือง	149 หมู่ 8 บ้านนาตั้ง ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	คุณปัญญา บุตรชาติ	เครื่องประดับเงินและทองเหลือง
17	กลุ่มหัตถศิลป์	125 หมู่ 3 บ้านโชค ตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	นางแจ่มใส แก้วเหล	เครื่องประดับเงิน
18	กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านเขวาสินรินทร์	201 หมู่ 2 ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	คุณพูนสุข ถือฉลาด	ผ้าไหมยกดอกกลายดอกมะลิ
19	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทอผ้าไหมบ้านสามโค	94 หมู่ 6 ถนนนาตั้ง-ศีขรภูมิ ตำบลปราสาททอง กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	คุณประนอม ขาวงาม	ผ้าไหม
20	กลุ่มทอผ้าไหมลายโบราณ	180 หมู่ 1 ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	คุณสมประสงค์	ผ้าไหมลายโบราณ
21	กลุ่มเครื่องประดับ	7 หมู่ 7 บ้านนาโพธิ์ ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	คุณวิโรจน์ เจนชนบ	เครื่องประดับหินสี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการดำเนินงานของสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ	กลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อ-สกุล (ผู้นำ)	ประเภท
22	กลุ่มเครื่องประดับเงินบ้านเขวาสินรินทร์	88/3 หมู่ที่ 1 บ้านเขวาสินรินทร์ ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	คุณสำลี ราชนิวล	เครื่องประดับเงินและเครื่องประดับหินสี
23	กลุ่มเครื่องประดับสุรีย ไย้อย	219 หมู่ที่ 6 ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	คุณสุรีย ไย้อย	เครื่องประดับ
24	กลุ่มเครื่องประดับนิศาลักขมณคังใจดี	9 หมู่ 7 บ้านนาโพธิ์ ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	คุณนิศาลักขมณ	เครื่องประดับหินสี
25	กลุ่มสร้อยคอคุณมุก	10 หมู่ที่ 7 บ้านนาโพธิ์ ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	คุณนงแก้ว ภูสมเก	สร้อยคอมุก
26	กลุ่มสุพรรณิเครื่องเงิน	8 หมู่ที่ 7 บ้านนาโพธิ์ ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	คุณสุพรรณิ	เครื่องประดับเงิน
27	กลุ่มเครื่องประดับสวัสดี ดุลระรัมย์	105/5 หมู่ที่ 1 บ้านเขวาสินรินทร์ ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	คุณสวัสดิ์ ดุลระ	เครื่องประดับหินสี
28	กลุ่มเครื่องประดับเงิน-หินสี	194 หมู่ 5 บ้านสอ ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	นายไกรสร ธราจาร	เครื่องประดับเงิน-หินสี
29	กลุ่มพัฒนาสตรีตำบลเขวาสินรินทร์	43 หมู่ 9 ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	นางดวงรัตน์	สร้อยคอประจำ
30	กลุ่มสตรีทอผ้าไหมบ้านอากิ้ว	202 หมู่ 3 ตำบลบ้านแร่ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	คุณกาญจนา คำดี	ผลิตภัณฑ์ผ้าไหม
31	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านตาถูก	87 หมู่ 1 ตำบลตาถูก กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	คุณจำเนียร ขาวงาม	ผลิตภัณฑ์ผ้าทอ
32	กลุ่มสตรีบ้านตาถูกหมู่ที่ 2	39 หมู่ 2 ตำบลตาถูก กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	คุณสมจิตร สุขสงวน	ผลิตภัณฑ์ผ้าทอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ	กลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อ-สกุล (ผู้นำ)	ประเภท
33	กลุ่มทำเครื่องประดับหินสี	245 หมู่ 5 ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	นางประนอม รังษิม	เครื่องประดับหินสี
34	กลุ่มสาวตรีผ้าไหมทอมือสุรินทร์	260 หมู่ 2 ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	คุณสาวตรี ทองจัน	ผลิตภัณฑ์ผ้าไหม
35	กลุ่มพัฒนาอาชีพผ้าไหมบ้านเขวาสินรินทร์	115 หมู่ 1 ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	คุณจุฑารัตน์	ผลิตภัณฑ์ผ้าไหม
36	กลุ่มทอผ้าไหม	35 หมู่ 11 ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์	คุณแดง ผิวทอง	ผลิตภัณฑ์ผ้าไหม
37	กลุ่มผลิตเครื่องประดับ	45 หมู่ 11 ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	คุณเฉลิมศรี	เครื่องประดับ
38	กลุ่มทอผ้าไหม	84 หมู่ 1 ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	คุณรอง บังคะดารา	ผลิตภัณฑ์ผ้าไหม
39	กลุ่มทอผ้าไหม	152 หมู่ 2 ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	คุณเทย แก้วกาญจน	ผลิตภัณฑ์ผ้าไหม
40	กลุ่มทอผ้า	25 หมู่ 8 ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	คุณสะสม ยอดรักษ	ผลิตภัณฑ์ผ้าไหม
41	กลุ่มทอผ้า	106 หมู่ 7 ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	นางอรพิน ทำนองดี	ผลิตภัณฑ์ผ้าทอ
42	กลุ่มกมลพรรณไหมไทย	185 หมู่ 2 ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	คุณกมลพรรณ	ผลิตภัณฑ์ผ้าไหม
43	กลุ่มทอผ้าไหม	99 หมู่ 1 ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์	คุณตุ ครัวญาติ	ผลิตภัณฑ์ผ้าไหม
44	กลุ่มผลิตเครื่องประดับ	117 หมู่ 1 ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์	คุณปัฐยาวิดี สมาน	สร้อยหิน
45	กลุ่มทอผ้าไหม	217 หมู่ 1 ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์	คุณศิริพร มั่นยืน	ผลิตภัณฑ์ผ้าไหม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในจังหวัดสุรินทร์ 32000 การศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ	กลุ่ม	ที่อยู่	ชื่อ-สกุล (ผู้นำ)	ประเภท
46	กลุ่มรุ่งเรือง เครื่องประดับ	228 หมู่ 3 ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	คุณสุดา รุ่งเรือง	ผลิตภัณฑ์ เครื่องประดับ
47	กลุ่มพรสีดา เครื่องเงิน	110 หมู่ 3 ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	คุณพรสีตางค์	ผลิตภัณฑ์ เครื่องประดับ
48	กลุ่มวิสาหกิจ ชุมชนจักสาน หมวกกลุ่ม แม่บ้าน เกษตรกร	164 บึง หมู่ 6 ต.บ้านแร่ อ. เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์ 32000	นางบุญศรี ภารพุทธ	ช้างไหมพรม สุรินทร์
49	กลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรเข วาสินรินทร์	97 หมู่ 1 ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000	คุณปราณี คำดี	ผลิตภัณฑ์ผ้าไหม
50	กลุ่ม หัตถกรรม เครื่องเงิน บ้านโชค	123 โชค หมู่ 3 ต.เขวาสินรินทร์ อ.เขวาสินรินทร์ จ. สุรินทร์ 32000	นางเป็อง ผจญกล้า	สร้อยหยดน้ำลาย ไข่มงดา
51	กลุ่มสตรีทอ ผ้าไหมบ้าน ระงอล	9/1 หมู่ที่ 4 ตำบลปราสาท ทอง กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	-	ผ้าไหมมัดหมี่
52	ทอผ้าไหม	262 หมู่ที่ 5 ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	-	ผ้าไหม
53	ทอผ้าไหม	30 หมู่ที่ 3 ตำบลเขวาสินรินทร์ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	-	ผ้าไหม

(ข้อมูล: กลุ่มอาชีพ กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัด สุรินทร์.2555)

จากตารางจะเห็นว่า การศึกษาวัสดุอื่นในท้องถิ่น บ้านเขวาสินรินทร์ ที่สามารถใช้ร่วมกับเครื่องเงิน “ประเก้อม” ของกลุ่มชาวบ้านเขวาสินรินทร์ นอกจากการทำเครื่องเงินแล้วรองลงมานิยมทอผ้าไหม ซึ่งชาวบ้านส่วนใหญ่ทอผ้าไหมในครัวเรือน และนำมาจำหน่ายที่ศูนย์จำหน่ายสินค้าโอท็อปอำเภอเขวาสินรินทร์ ซึ่งข้อมูลผลิตภัณฑ์ชุมชน อำเภอเขวาสินรินทร์ทั้งหมด 53 กลุ่ม มีกลุ่มผู้ผลิตเครื่องเงินและหินสี 24 กลุ่ม กลุ่มทอผ้าไหม 23 กลุ่ม อื่นๆ

ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการออกแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าไหมของกลุ่มชาวบ้าน โดยการประยุกต์ให้เข้ากับผลิตภัณฑ์ประเก้อมที่พัฒนาแล้วให้มีความเหมาะสม สวยงาม และสามารถใช้งานได้ในทิศทางเดียวกัน อีกทั้งยังมีสามารถแสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น อำเภอเขวาสินรินทร์

เอกสาร

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปตาราง ลวดลายผ้าไหม ของกลุ่มชาวบ้านเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ลำดับ	ประเภท	ลายผ้าไหม	ลักษณะ
1	ลายทางและลายตาราง 1.ผ้าลายสระมอ		มีลักษณะเป็นตารางเล็กๆ นิยมใช้สีดำเหลืองทองและสีเขียวเข้ม ผ้าที่ย้อมจนได้สีทองแก่ ถือว่าเป็นผ้าลายสระมอที่สวยงามที่สุด
	2.ผ้าลายอันลูนซิม		เป็นลายทางนิยมย้อมไหม เป็นเส้นพุ่งและไหมเส้นยืน เป็นสีแดง ขาว หรือเหลืองทอง เขียว ผ้าผืนหนึ่งจะใช้ไหมเพียง 5 สีทอสลับกันไปจนจบผืน
	3.ผ้าลายสาคู		เป็นตารางสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาดครึ่งนิ้วคูณครึ่งนิ้ว ภายในกรอบสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยังมีตารางเล็กๆ อีกจำนวน 64 ตาราง สีที่นิยมใช้เป็นกรอบ คือสีเขียวกับสีขาว หรือสีเหลืองทองกับสีขาว
	4. ผ้าลายโสร่ง		เป็นตารางใหญ่ขนาด 4 ตารางนิ้ว โดยประมาณ นิยมใช้สีแดงสลับกับสีเขียว มีลายริ้วตรงกลางตลอดผืนผ้า ผ้าลายโสร่งนี้มีความพิเศษที่ผิวสัมผัสของผ้า มีความมันระยับซึ่งเกิดจากการควบหรือกระนิวไหม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ	ประเภท	ลายผ้าไหม	ลักษณะ
	5.ผ้าลายกระวี 		ผ้าที่ใช้เส้นไหมต่างสีกันตั้งแต่ 2 เส้นขึ้นไปนำมาปั่นให้เป็นเส้นเดียวกัน ซึ่งต้องใช้เวลาและเส้นไหมมากกว่าปกติ แต่เมื่อทำเป็นผืนผ้าแล้วจะได้ผ้าไหมเนื้อหนาสวยงามแปลกตา นิยมใช้เป็นผ้านุ่งโจงกระเบน ผ้านุ่งหางกระรอกในงานบวช งานแต่งงาน
2	ผ้าลายมัดหมี่ 1.ผ้าลายพระตะบอง		เป็นลายที่ตั้งตรงชื่อเมืองพระตะบอง ประเทศกัมพูชา ลักษณะของลายเป็นกรอบรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน มีลายสี่ดอกสี่ก้านอยู่ตรงกลางนอกกรอบสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน ล้อมรอบด้วยขอเครือ
	2.ผ้าลายช้าง		เป็นลวดลายสร้างสรรค์ที่โดดเด่นชาวสุรินทร์บนผืนผ้าไหม โดยใช้เส้นไหมน้อย ผ้าไหมจึงนุ่มพริ้ว เหมาะสำหรับเป็นผ้านุ่ง ผ้าพันคอ และคลุมไหล่
	3.ผ้าลายไก่		เป็นลวดลายสร้างสรรค์ที่โดดเด่นชาวสุรินทร์บนผืนผ้าไหม โดยใช้เส้นไหมน้อย ผ้าไหมจึงนุ่มพริ้ว เหมาะสำหรับเป็นผ้านุ่ง ผ้าพันคอ และคลุมไหล่
3	ลายผสม 1. ลายหมี่โฮล		“ราชินีผ้าไหมสุรินทร์” สุดยอดภูมิปัญญาการทอผ้าไหมที่สืบทอดต่อกันมาเป็นมรดกทางวัฒนธรรมจนถึงปัจจุบัน เป็นหนึ่งในผ้ามงคล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ	ประเภท	ลายผ้าไหม	ลักษณะ
	2.ลายอัมปรม		เป็นลวดลายตารางเล็กๆตรงกลางมีจุดประสีขาวย ลอยเด่นบนพื้นสีน้ำตาลแดง ซึ่งเกิดจากการมัดเส้นยืน ละเส้นพุ่งเป็นกำเว้นระยะห่างกัน ประมาณครึ่งเซนติเมตร แล้วย้อมด้วยสีน้ำตาลอมแดง
	3.ลายขอ		ลักษณะคล้ายตะขอออกแบบลายตามอย่างตะขอที่ใช้ยึดเกาะสิ่งของเครื่องใช้ในบ้าน มีการออกแบบเป็นลายขอเดี่ยวๆ เรียงกันไปเต็มผืนผ้าหรือเรียงต่อกันๆกันเรียกว่าขอเครือ
	4.ลายโคม		ลักษณะคล้ายเปลวเทียนที่เป็นเปลวรอบนอกกรอบในจำนวนเลข เพื่อบอกจำนวนที่ค้นลายมัดย้อมลายโคมนี้อัดเป็นลายพื้นฐานที่สามารถนำไปตัดแปลงให้มีขนาดเล็กลงหรือใหญ่ขึ้นได้
	5.ลายฉลุตุ๊กหรือลายลูกแก้ว		ลักษณะคล้ายลูกแก้วอยู่ตรงกลางรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูนขนาดเล็ก เป็นผ้าไหมที่ทอ ยกดอกในตัว

(ที่มา :ผ้าไหมชาติพันธุ์เขมรสุรินทร์.สำนักงานพัฒนาชุมชนสุรินทร์. 2553 : 7-13)

จากตารางจะเห็นว่าลวดลายของผ้าไหมสุรินทร์มีลวดลายเป็นเอกลักษณ์ โดยได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมจากกัมพูชา และลวดลายที่บรรจงประดิษฐ์ขึ้นล้วนมีที่มาและมีความหมายอันเป็นมงคลนิยมใช้ไหมน้อยในการทอ ซึ่งไหมน้อยคือไหมที่สาวมาจากเส้นใยภายในรังไหม มีลักษณะนุ่ม เรียบเงางาม มีเทคนิคและขั้นตอนในการมัด ย้อมและการทอที่สลับซับซ้อนมาก ลวดลายมีเอกลักษณ์ สี สันสวยงามแปลกตา และเป็นลายผ้าโบราณแท้ การค้นและมัดลายแบบเดียวกัน ผีมือการทอ จะทอแน่น มีความละเอียดอ่อนในการทอและประณีต รู้จักผสมผสานลวดลายต่างๆ เข้าด้วยกัน แสดงถึงศิลปะที่สวยงามกว่าปกติ การย้อมแบบโบราณจะใช้สีจากธรรมชาติ เช่น สีแดงจากครั่ง สีเหลืองจากเปลือก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์หรือการแจ้งขึ้นเพื่อการค้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ผู้อื่นนำเอกสารไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประโศดและแก่นแกล สีน้าเงินได้จากใบและต้นคราม โดยมีใบมีด ชงโค ชะมวง และมดแดง เป็นตัว
ประสานให้สีติดทน อีกทั้งยังมีเปลือกหอมจากเปลือกไม้

จากข้อมูลผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการนำผ้าไหม ของกลุ่มชาวบ้านเขวาสินรินทร์มาพัฒนาเป็น
ผลิตภัณฑ์ที่สามารถใช้งานได้หลายโอกาส และมีความน่าสนใจ มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น โดยการนำผ้า
ไหมลายกระวี มีลักษณะผ้าที่ใช้เส้นไหมต่างสีกันตั้งแต่ 2 เส้นขึ้นไปนำมาพันให้เป็นเส้นเดียวกัน ซึ่ง
ต้องใช้เวลาและเส้นไหมมากกว่าปกติ แต่เมื่อทำเป็นผืนผ้าแล้วจะได้ผ้าไหมเนื้อหนาสวยงามแปลกตา
นิยมใช้เป็นผ้าถุงโจงกระเบน ผ้าถุงหางกระรอกในงานบวช งานแต่งงาน มีสีสันทันสดใส สวยงาม ซึ่งมี
ลายไม่มากนักและกลุ่มชาวบ้านนิยมทอกันเป็นส่วนใหญ่ ปกติจะนิยมนำมาผากหรือจำหน่ายที่ศูนย์
โอท็อป อำเภอเขวาสินรินทร์ เพื่อตัดเป็นชุด ตามความต้องการของกลุ่มลูกค้า

การเลือกสีผ้าไหม

การใช้สีแบบอติพิล หมายถึง การใช้สีโดยคำนึงถึงความรู้สึกของมนุษย์จากการศึกษา
วิเคราะห์ผู้เขียนแบ่งอติพิลของสีที่มีผลต่อความรู้สึกของมนุษย์ออกเป็น 2 ด้าน คือ

1. สีม่อติพิลด้านจิตใจมนุษย์ หมายถึง สีแต่ละสีส่งผลต่อจิตใจของมนุษย์แตกต่างกัน
ฉะนั้นการนำสีมาใช้ในงานออกแบบลวดลาย เพื่อให้สอดคล้องกับการใช้งาน และคำนึงถึง
กลุ่มเป้าหมายหรือผู้ใช้ลวดลาย จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่นักออกแบบลวดลายควรทำความเข้าใจในเรื่อง
อติพิลของสีเพื่อเลือกใช้ให้เกิดความพึงพอใจต่อกลุ่มเป้าหมายหรือผู้ใช้ลวดลายมากที่สุด จาก
การศึกษาวិเคราะห์เรื่องสีม่อติพิลต่อจิตใจมนุษย์ ผู้เขียนสรุปว่าสีต่าง ๆ มีอติพิลต่อความรู้สึกของ
มนุษย์เมื่อได้พบเห็นสี ดังนี้

สีแดงเข้ม	มีอติพิลต่อจิตใจของมนุษย์ โดยให้ความรู้สึกสง่างาม มั่งคั่ง
สีแดงสด	มีอติพิลต่อจิตใจของมนุษย์ โดยให้ความรู้สึกตื่นเต้น สะดุดตา
สีส้ม	มีอติพิลต่อจิตใจของมนุษย์ โดยให้ความรู้สึกเร้าใจ ร่าเริง
สีเหลือง	มีอติพิลต่อจิตใจของมนุษย์ โดยให้ความรู้สึกราบเรียบ สว่างตา
สีม่วง	มีอติพิลต่อจิตใจของมนุษย์ โดยให้ความรู้สึกมินชา ผิดหวัง
สีน้ำเงิน	มีอติพิลต่อจิตใจของมนุษย์ โดยให้ความรู้สึกหนักแน่น สงบนิ่ง
สีฟ้า	มีอติพิลต่อจิตใจของมนุษย์ โดยให้ความรู้สึกสว่างตา ไสสะอาด
สีบานเย็น	มีอติพิลต่อจิตใจของมนุษย์ โดยให้ความรู้สึกสด โดดเด่น
สีชมพู	มีอติพิลต่อจิตใจของมนุษย์ โดยให้ความรู้สึกอ่อนหวาน สบายใจ
สีเขียว	มีอติพิลต่อจิตใจของมนุษย์ โดยให้ความรู้สึกสดชื่น สบายตา
สีครีม	มีอติพิลต่อจิตใจของมนุษย์ โดยให้ความรู้สึกนิ่งเรียบ หูร
สีขาว	มีอติพิลต่อจิตใจของมนุษย์ โดยให้ความรู้สึกสะอาด บริสุทธิ์
สีดำ	มีอติพิลต่อจิตใจของมนุษย์ โดยให้ความรู้สึกมืด ลึกลับ
สีทอง	มีอติพิลต่อจิตใจของมนุษย์ โดยให้ความรู้สึกหรูหรา มีค่า
สีเงิน	มีอติพิลต่อจิตใจของมนุษย์ โดยให้ความรู้สึกเงางาม แวววาว

2. สีม่อติพิลด้านการเปลี่ยนแปลงความเป็นจริง หมายถึง สีแต่ละสีส่งผลต่อความรู้สึกของ
จิตใจมนุษย์ที่แตกต่างไปจากความเป็นจริงได้ ฉะนั้นการนำสีมาใช้ในงานออกแบบลวดลาย เพื่อมุ่งให้
เกิดการเปลี่ยนแปลงความเป็นจริง เพื่อสอดคล้องกับการนำไปใช้งาน ตามข้อจำกัด หรือจุดมุ่งหมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การนำลวดลายไปใช้ จากการศึกษาวิเคราะห์เรื่องสีมีอิทธิพลสามารถเปลี่ยนแปลงความเป็นจริง ผู้เขียนสรุปว่าสีมีอิทธิพลสามารถเปลี่ยนแปลงความเป็นจริง ดังนี้

สีอ่อน มีอิทธิพลเปลี่ยนแปลงความเป็นจริง โดยให้ความรู้สึกว่ามีขนาด (Size) ใหญ่ มากกว่าสีเข้ม ทั้งที่ความจริงมีขนาดเท่ากัน

สีอ่อน มีอิทธิพลเปลี่ยนแปลงความเป็นจริง โดยให้ความรู้สึกว่ามีน้ำหนัก (Weight) น้อย กว่าสีเข้ม ทั้งที่ความจริงมีน้ำหนักเท่ากัน

สีอ่อน มีอิทธิพลเปลี่ยนแปลงความเป็นจริง โดยให้ความรู้สึกว่ามีพลัง (Strength) น้อยกว่าสีเข้ม ทั้งที่ความจริงมีพลังเท่ากัน

สีสด มีอิทธิพลเปลี่ยนแปลงความเป็นจริง โดยให้ความรู้สึกว่ามีระยะทาง (Perspective) ใกล้สายตามากกว่าสีเข้ม ทั้งที่ความจริงมีระยะทางเท่ากัน

จากอิทธิพลของสีที่มีต่อจิตใจมนุษย์และเปลี่ยนแปลงความเป็นจริงข้างต้น สามารถเลือกใช้ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานออกแบบลวดลายแต่ละประเภทได้เป็นอย่างดี

การใช้สีแบบวรรณะ หมายถึง การใช้สีโดยคำนึงถึงลักษณะของสีที่ให้ความรู้สึกใกล้เคียงกันรวมกลุ่มอยู่ด้วยกัน จากการศึกษาวิเคราะห์เรื่องสีที่ให้ความรู้สึกใกล้เคียงกันรวมกลุ่มกันหรือสีแบบวรรณะ ผู้เขียนเห็นด้วยกับการกำหนดให้สีมี 2 วรรณะ คือ วรรณะร้อน (Warm Tone) และ วรรณะเย็น (Cool Tone)

สีวรรณะร้อน หมายถึง สีที่ปรากฏต่อสายตา แล้วให้ความรู้สึกเจิดจ้า ไร่ใจ สะดุดตา ไร่เรียง โดยมีสีแดงเป็นหลัก ได้แก่ สีแดง ส้ม ส้มแดง ม่วงแดง เป็นต้น

สีวรรณะเย็น หมายถึง สีที่ปรากฏต่อสายตา แล้วให้ความรู้สึกเย็นสบาย สดชื่น ไร่เรียบ โดยมีสีน้ำเงินเป็นหลัก ได้แก่ สีน้ำเงิน เขียว เขียวน้ำเงิน ม่วงน้ำเงิน เป็นต้น

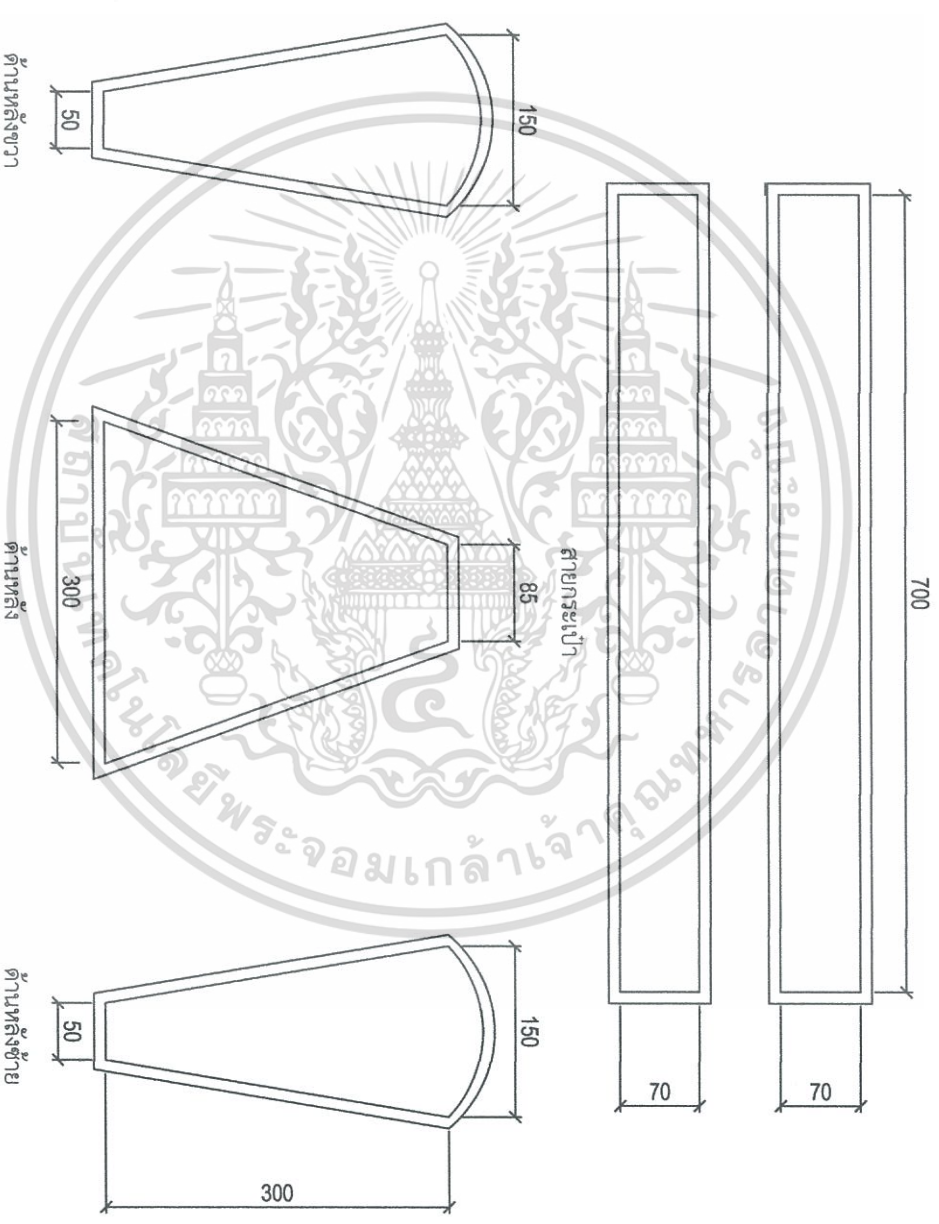
สรุป จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยเลือกใช้ผ้าไหม โทนสีวรรณะเย็น สีเขียว ซึ่งเป็นสีของผ้าไหมลายกระนิวที่ชาวบ้านนิยมทอ เพื่อจำหน่ายแก่ศูนย์แสดงและจำหน่ายเขาสินรินทร์ ทำให้รู้สึกเย็นสบายตา ไร่เรียบ และอีกทั้ง ผ้าไหมลายกระนิวที่ชาวบ้านนิยมทอมีสีเขียว ซึ่งได้จากการย้อมธรรมชาติ และมีมือการทอผ้าไหมตามความถนัดของแต่ละชุมชน มีเอกลักษณ์เฉพาะ มีความหนานุ่มมันวาว อีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

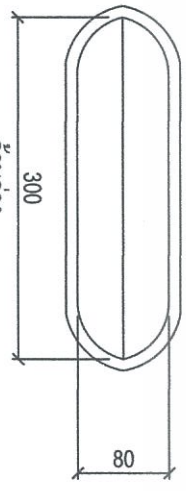

แบบตัดเย็บ ส่วนที่ 2

SCALE 1:2

สำนักงานช่างศิลปกรรมและอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรม
 หน้าที่ของช่างศิลปกรรมและอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรม คือ รับผิดชอบในการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรม และส่งเสริมให้ประชาชนได้มีโอกาสในการเรียนรู้เกี่ยวกับมรดกวัฒนธรรม และอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรม
 การศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับมรดกวัฒนธรรมและศิลปกรรม "ประเพณี" ด้านการช่าง "เครื่องใช้" ด้านการช่าง "เครื่องใช้" ด้านการช่าง "เครื่องใช้" ด้านการช่าง "เครื่องใช้" ด้านการช่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

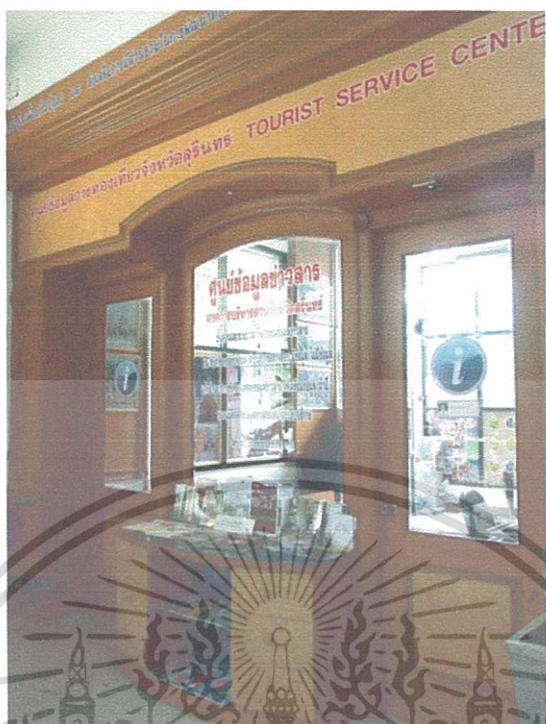

1. ลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้จำหน่ายสินค้าของฝาก ของที่ระลึกจังหวัดสุรินทร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 1 ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร และจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองจังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 10 สิงหาคม 2554)

ภาพที่ 2 ศูนย์จำหน่ายสินค้าพื้นเมืองจังหวัดสุราษฎร์ธานี สำนักงานจังหวัด
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 10 สิงหาคม 2554)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3 ศูนย์จำหน่ายสินค้าพื้นเมืองจังหวัดสุรินทร์ สำนักงานจังหวัด
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 10 สิงหาคม 2554)

ภาพที่ 4 ศูนย์จำหน่ายสินค้าพื้นเมืองจังหวัดสุรินทร์ สำนักงานจังหวัด
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 10 สิงหาคม 2554)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.ลงพื้นที่สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จังหวัดสุรินทร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5 ลงพื้นที่เจ้าหน้าที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สุรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 10 สิงหาคม 2554)

ภาพที่ 6 ลงพื้นที่เจ้าหน้าที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สุรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 10 สิงหาคม 2554)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.ลงพื้นที่ขอความอนุเคราะห์ข้อมูล จากกรมส่งเสริมการท่องเที่ยว จังหวัดสุรินทร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 7 ลงพื้นที่เจ้าหน้าที่กลุ่มงานส่งเสริมการท่องเที่ยว สุรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 10 สิงหาคม 2554)

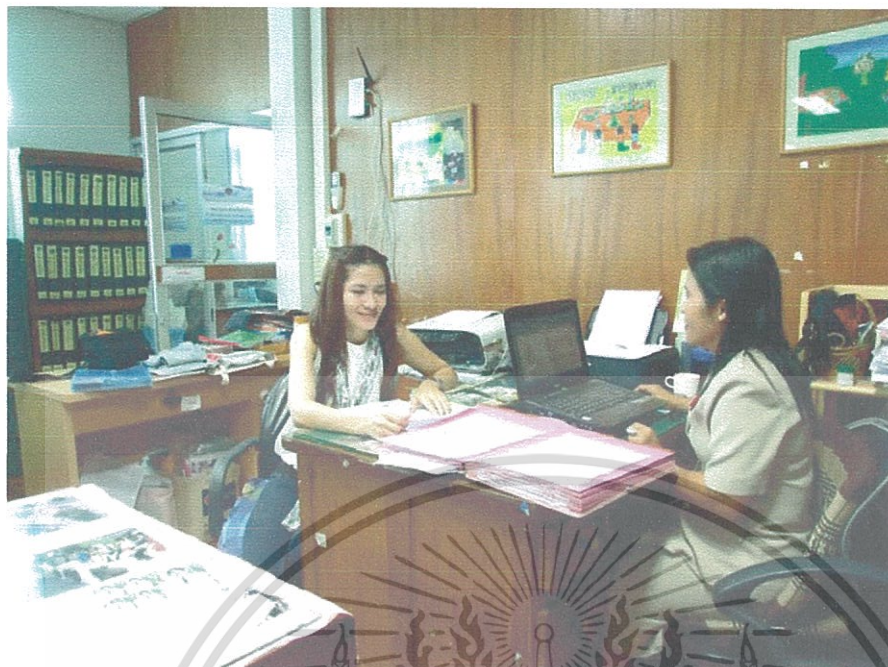
ภาพที่ 8 ลงพื้นที่เจ้าหน้าที่กลุ่มงานส่งเสริมการท่องเที่ยว สุรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 10 สิงหาคม 2554)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ลงพื้นที่ขอความอนุเคราะห์ข้อมูล จากเจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาชุมชน
จังหวัดสุรินทร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 9 ลงพื้นที่เจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดสุรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 8 กันยายน 2554)

ภาพที่ 10 ลงพื้นที่เจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดสุรินทร์

(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 8 กันยายน 2554)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์การเข้าถึงเนื้อหา กรุณาอย่าเผยแพร่โดยไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

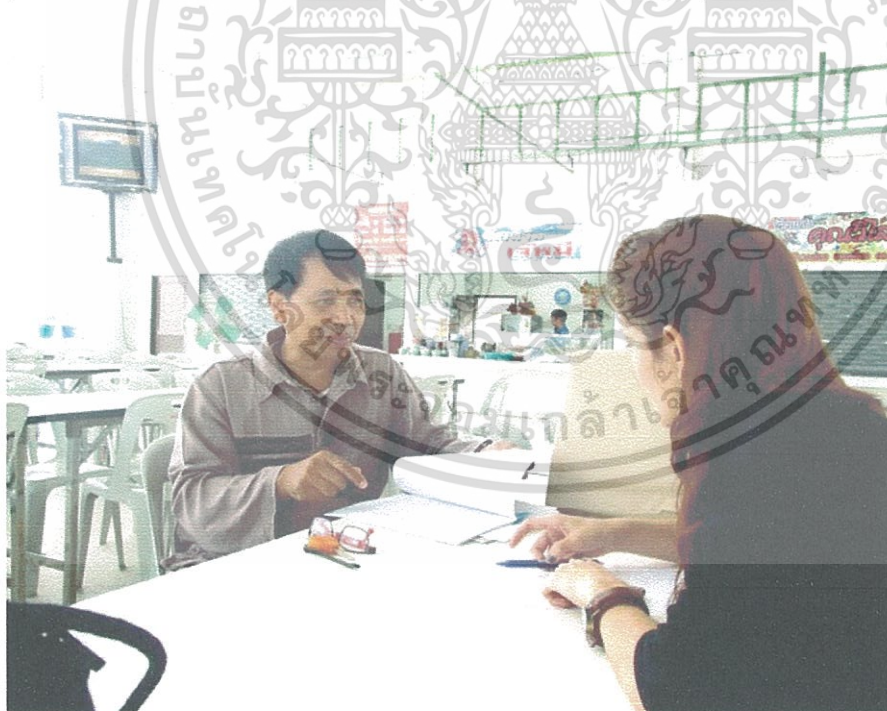
5.ลงพื้นที่ขอความอนุเคราะห์ข้อมูล จากผศ.ดร.ศักดิ์ชาย ลีक्षा คณะศิลปะประยุกต์และการออกแบบ
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 11. ขอความอนุเคราะห์ข้อมูล อาจารย์ศักดิ์ชาย สึกขา
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 1 ธันวาคม 2555)

ภาพที่ 12 ขอความอนุเคราะห์ข้อมูล อาจารย์ศักดิ์ชาย สึกขา
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 1 ธันวาคม 2555)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ลงพื้นที่ขอความอนุเคราะห์ข้อมูล จากผู้ผลิตและจำหน่ายสินค้าเครื่องประดับเงิน
อำเภอเขวาสินรินทร์ ณ ศูนย์แสดงและจำหน่ายสินค้าเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 13 ลงพื้นที่ศูนย์แสดงและจำหน่ายสินค้าชาวสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 30 ธันวาคม 2555)

ภาพที่ 14 ลงพื้นที่ศูนย์แสดงและจำหน่ายสินค้าชาวสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 30 ธันวาคม 2555)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 15 ลงพื้นที่ศูนย์แสดงและจำหน่ายสินค้าชาวสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 30 ธันวาคม 2555)

ภาพที่ 16 ลงพื้นที่ศูนย์แสดงและจำหน่ายสินค้าชาวสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 30 ธันวาคม 2555)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 17 ลงพื้นที่ศูนย์แสดงและจำหน่ายสินค้าชาวสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 30 ธันวาคม 2555)

ภาพที่ 18 ลงพื้นที่ศูนย์แสดงและจำหน่ายสินค้าชาวสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 30 ธันวาคม 2555)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 19 ลงพื้นที่ศูนย์แสดงและจำหน่ายสินค้าชาวสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 30 ธันวาคม 2555)

ภาพที่ 20 ลงพื้นที่ศูนย์แสดงและจำหน่ายสินค้าชาวสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 30 ธันวาคม 2555)

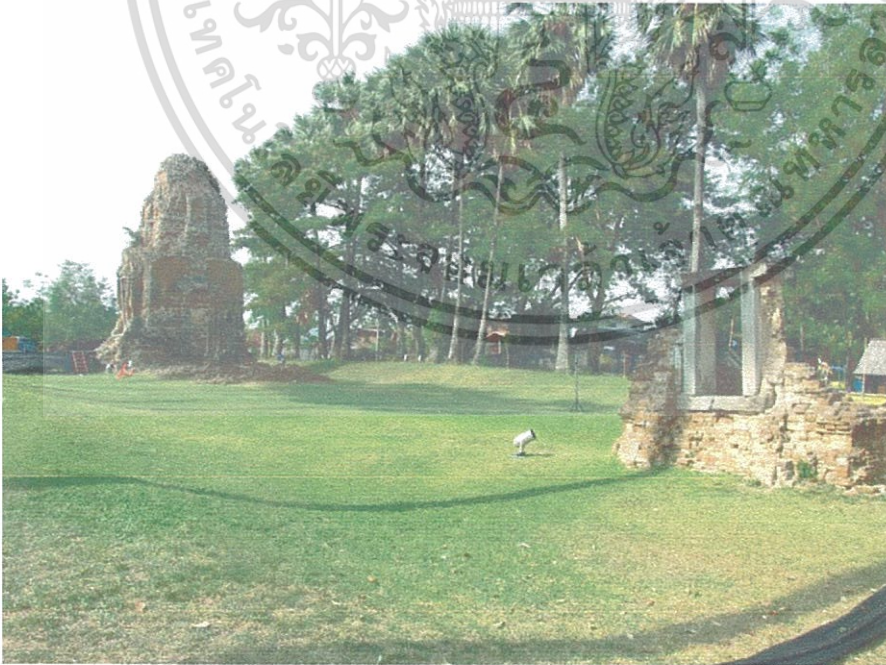
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 21 ลงพื้นที่ปราสาทภูมิโปน จังหวัดสุรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 1 มกราคม 2556)

ภาพที่ 22 ลงพื้นที่ปราสาทภูมิโปน จังหวัดสุรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 1 มกราคม 2556)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 23 ลงพื้นที่ปราสาทตามอญ จังหวัดสุรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 1 มกราคม 2556)

ภาพที่ 24 ลงพื้นที่ปราสาทศรีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 1 มกราคม 2556)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 25 ลงพื้นที่ปราสาทศรีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 1 มกราคม 2556)

ภาพที่ 26 ลงพื้นที่ปราสาทศรีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์

เอกสาร (ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 1 มกราคม 2556) อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. ลงพื้นที่ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลสินค้าอื่นๆ และวัสดุในท้องถิ่น จากผู้ผลิตและจำหน่ายสินค้า
เครื่องประดับเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ ณ ศูนย์แสดงและจำหน่ายสินค้าเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 27 ลงพื้นที่ร้านแต่งบุหงา เขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 1 มกราคม 2556)

ภาพที่ 28 ลงพื้นที่ร้านแต่งบุหงา เขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 1 มกราคม 2556)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 29 ลงพื้นที่ศูนย์แสดงสินค้าโอท็อป เขาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 1 มกราคม 2556)

ภาพที่ 30 ลงพื้นที่ศูนย์แสดงสินค้าโอท็อป เขาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 1 มกราคม 2556)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

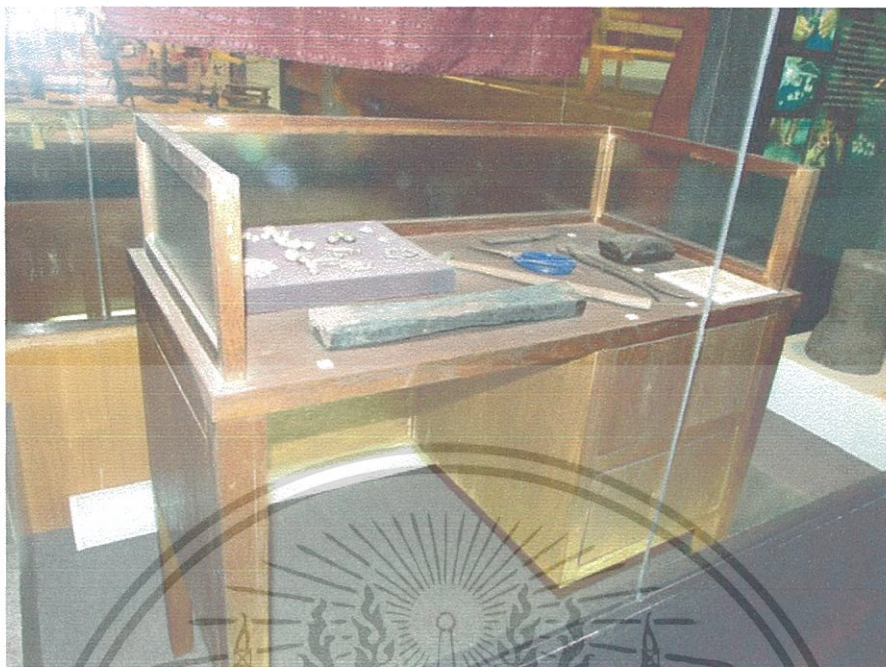

ภาพที่ 31 ลงพื้นที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จังหวัดสุรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 1 มกราคม 2556)

ภาพที่ 32 ลงพื้นที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จังหวัดสุรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 1 มกราคม 2556)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 32 ลงพื้นที่พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดสุรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 1 มกราคม 2556)

ภาพที่ 33 ลงพื้นที่พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดสุรินทร์

(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 1 มกราคม 2556)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

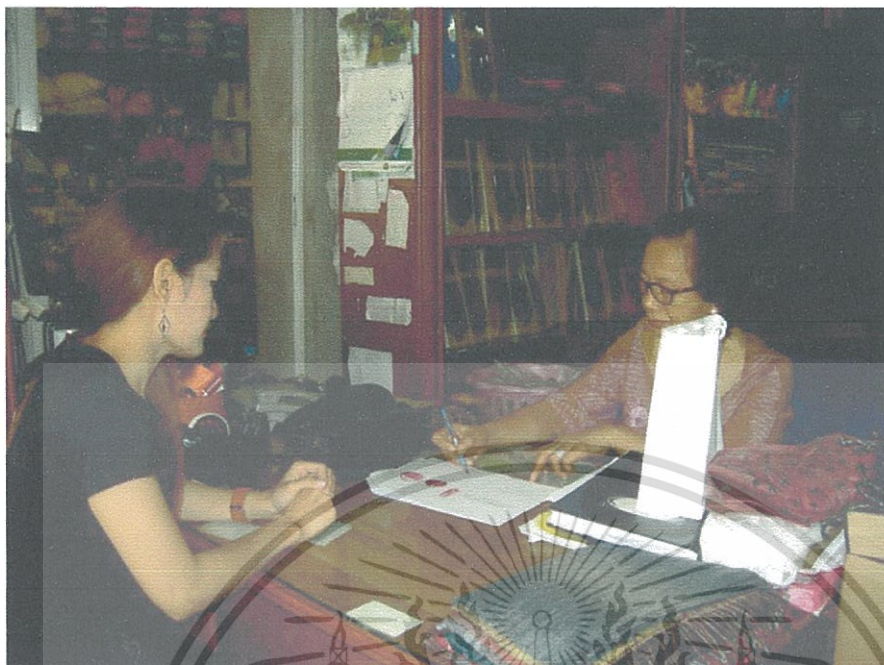

ภาพที่ 34 ลงพื้นที่ตอบแบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ อาจารย์ทัศนียา นิลฤทธิ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน จังหวัดสุรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 4 ตุลาคม 2556)

ภาพที่ 35 ลงพื้นที่ตอบแบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 4 ตุลาคม 2556)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

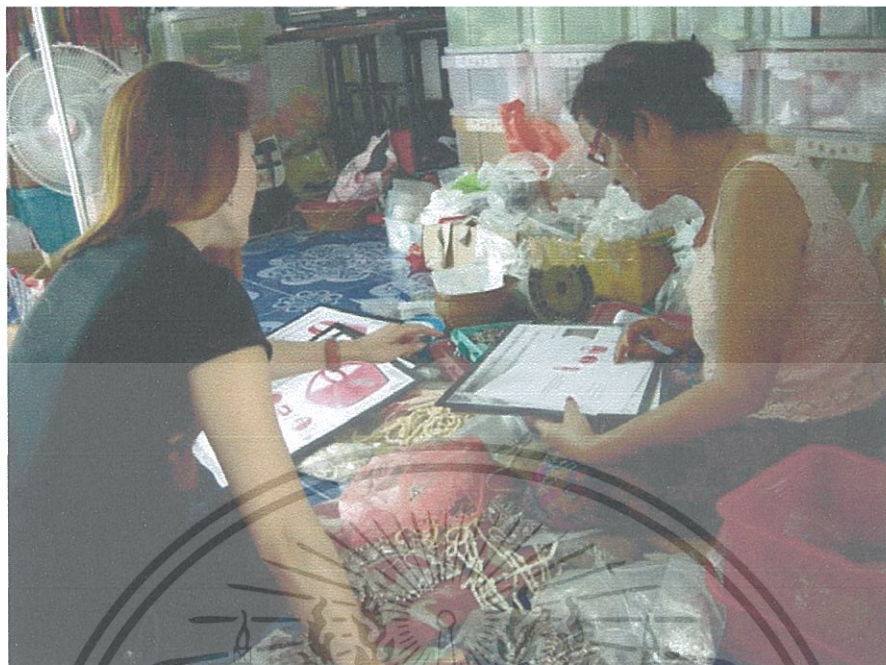

ภาพที่ 35 ลงพื้นที่ตอบแบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 4 ตุลาคม 2556)

ภาพที่ 35 ลงพื้นที่ตอบแบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 4 ตุลาคม 2556)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 36 ลงพื้นที่ตอบแบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 4 ตุลาคม 2556)

ภาพที่ 37 ลงพื้นที่ตอบแบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ

เอกสารที่ส่งเอกสารที่ส่งมอบให้เจ้าของโรงงานในภาคอีสาน (ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 4 ตุลาคม 2556) ไม่นอญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 38 ลงพื้นที่ตอบแบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 4 ตุลาคม 2556)

ภาพที่ 39 ลงพื้นที่ตอบแบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 4 ตุลาคม 2556)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 40 ลงพื้นที่ตอบแบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ เขวาสินรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 4 ตุลาคม 2556)

ภาพที่ 41 ลงพื้นที่ตอบแบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ เขวาสินรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 4 ตุลาคม 2556)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 42 ลงพื้นที่ตอบแบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ คุณป่วน เจียวทอง เขวาสินรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 4 ตุลาคม 2556)

ภาพที่ 43 ลงพื้นที่ตอบแบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ คุณป่วน เจียวทอง เขวาสินรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 4 ตุลาคม 2556)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 44 ลงพื้นที่ตอบแบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ อ.ประทับใจ สิกขา
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 12 ตุลาคม 2556)

ภาพที่ 45 ลงพื้นที่ตอบแบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ อ.ศักดิ์ชาย สิกขา
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 12 ตุลาคม 2556)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 46 ลงพื้นที่ตอบแบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 12 ตุลาคม 2556)

ภาพที่ 47 ลงพื้นที่ตอบแบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 12 ตุลาคม 2556)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

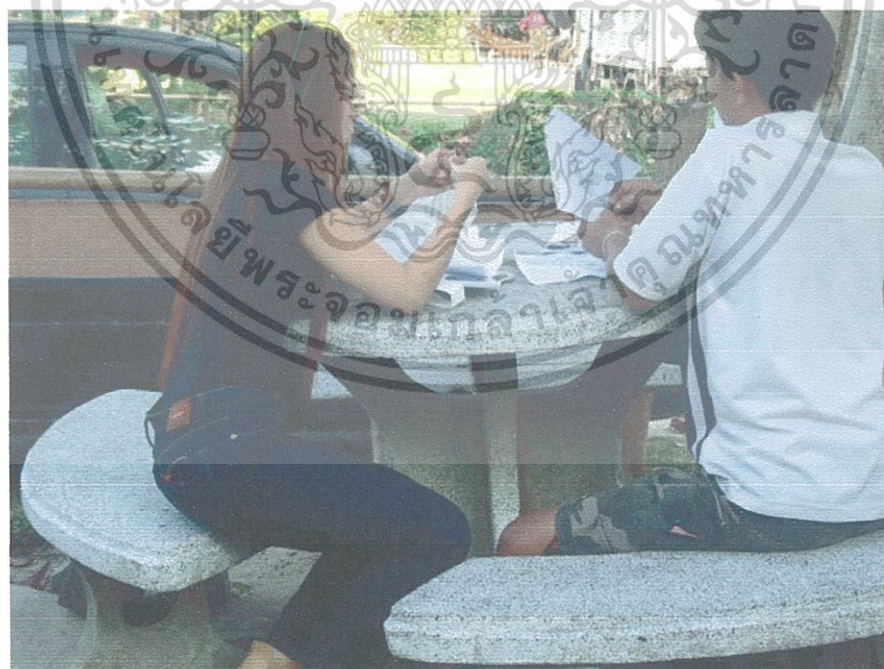
11. ลงพื้นที่ ช่างทำเครื่องเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 48 ผู้ผลิตเครื่องประดับเงิน เขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 2 มกราคม 2557)

ภาพที่ 49 ผู้ผลิตเครื่องประดับเงิน เขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 2 มกราคม 2557)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 50 ผู้ผลิตเครื่องประดับเงิน ชาวสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 2 มกราคม 2557)

ภาพที่ 51 ผู้ผลิตเครื่องประดับเงิน คุณป่วน เจียวทอง อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 2 มกราคม 2557)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 52 ผู้ผลิตเครื่องประดับเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 2 มกราคม 2557)

ภาพที่ 53 ผู้ผลิตเครื่องประดับเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
(ภาพโดย : สุรสิทธิ์ อ่อนอุดมศิลป์ . วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2557)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 54 ผู้ผลิตเครื่องประดับเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
(ภาพโดย : สุรสิทธิ์ อ่อนอุดมศิลป์ . วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2557)

ภาพที่ 55 ผู้ผลิตเครื่องประดับเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
(ภาพโดย : สุรสิทธิ์ อ่อนอุดมศิลป์ . วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2557)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

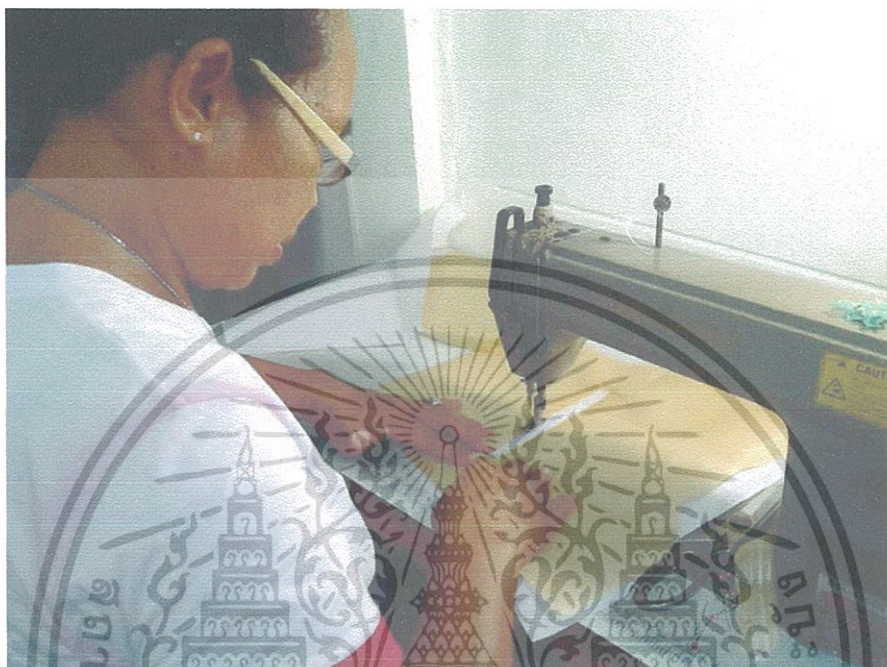
ภาพที่ 56 ผู้ผลิตเครื่องประดับเงิน อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
(ภาพโดย : สุรสิทธิ์ อ่อนอุดมศิลป์ . วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2557)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

12. การทำต้นแบบกระเป๋ (การทำต้นแบบ 1)

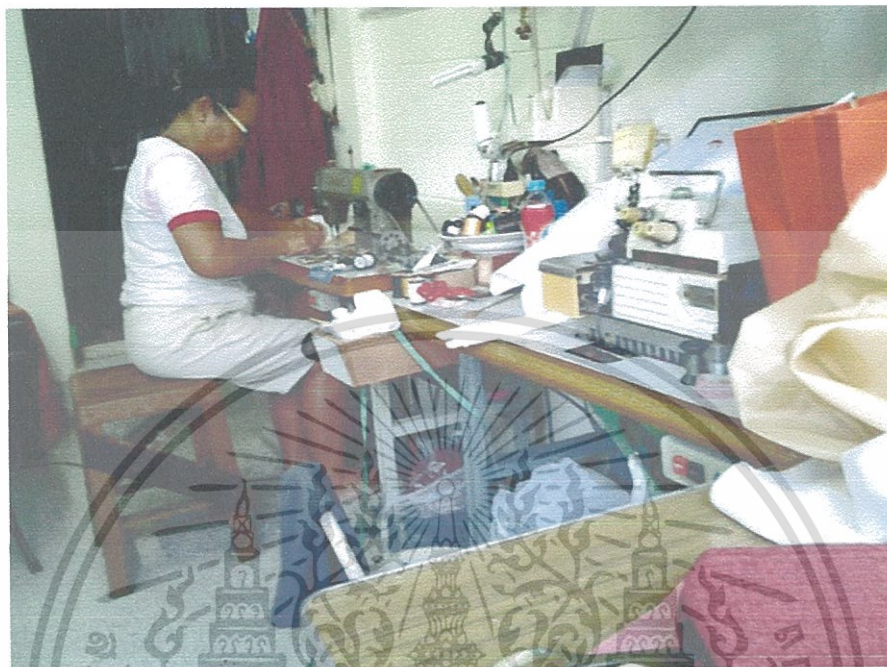
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

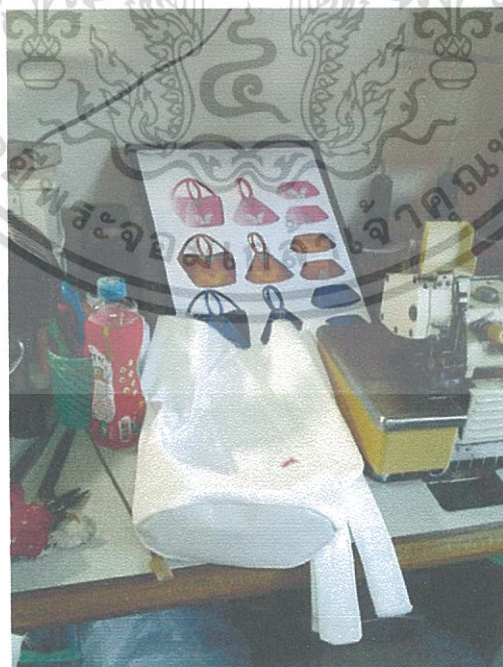
ภาพที่ 54 ขั้นตอนการทำต้นแบบจำลอง
(ภาพโดย: นันทน์ภัส จันทะแจ่ม .วันที่ 18 พฤศจิกายน 2556)

ภาพที่ 55 ขั้นตอนการทำต้นแบบจำลอง
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรณีใช้งานเพื่อการศึกษาน่ามัน ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
(ภาพโดย: นันทน์ภัส จันทะแจ่ม .วันที่ 18 พฤศจิกายน 2556)
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

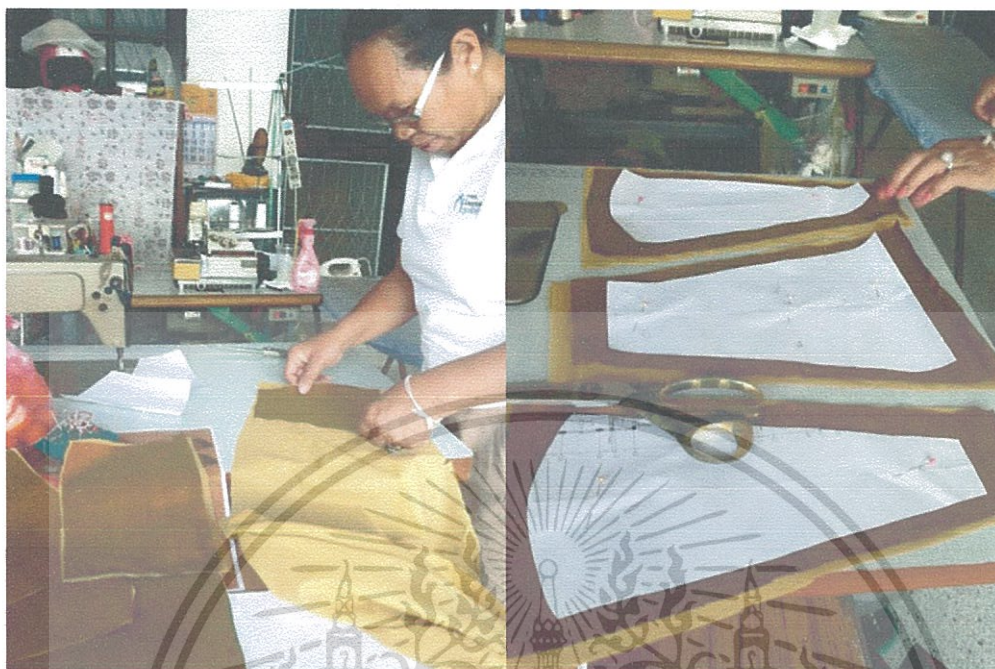
ภาพที่ 56 ขั้นตอนการทำต้นแบบจำลอง
(ภาพโดย: นันทน์ภัส จันทะแจ่ม .วันที่ 18 พฤศจิกายน 2556)

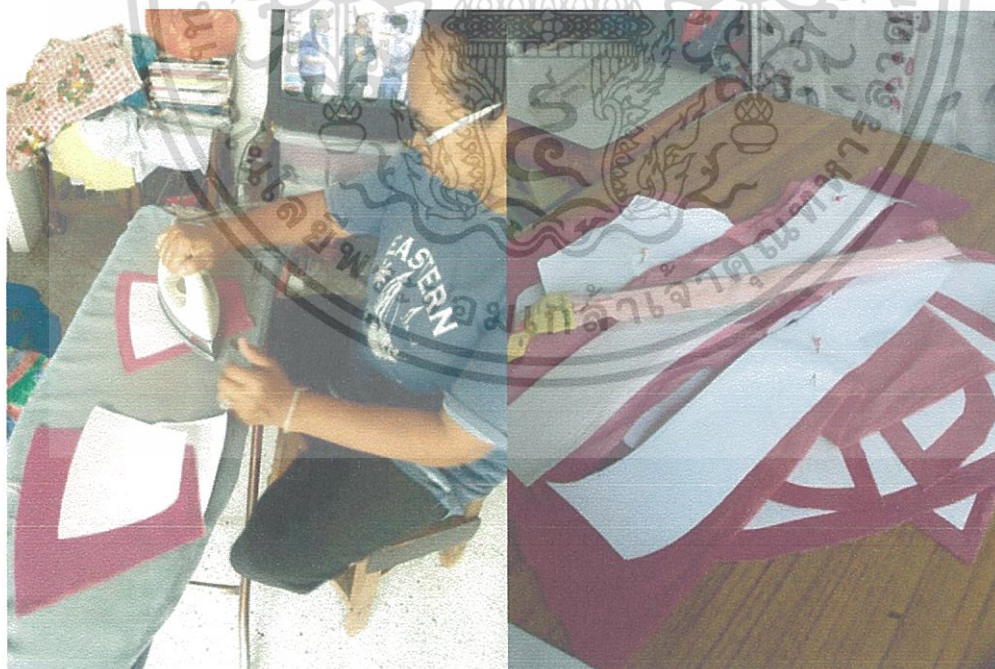
ภาพที่ 57 ขั้นตอนการทำต้นแบบจำลอง

(ภาพโดย: นันทน์ภัส จันทะแจ่ม .วันที่ 18 พฤศจิกายน 2556)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 58 ขั้นตอนการทำต้นแบบ 1
(ภาพโดย: นันทน์ภัส จันทะแจ่ม .วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2557)

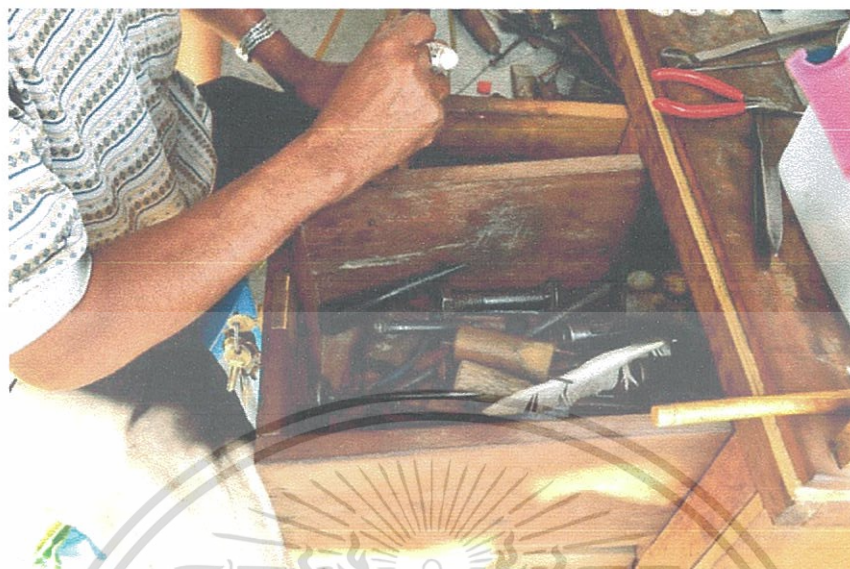
ภาพที่ 59 ขั้นตอนการทำต้นแบบ 2
(ภาพโดย: นันทน์ภัส จันทะแจ่ม .วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2557)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

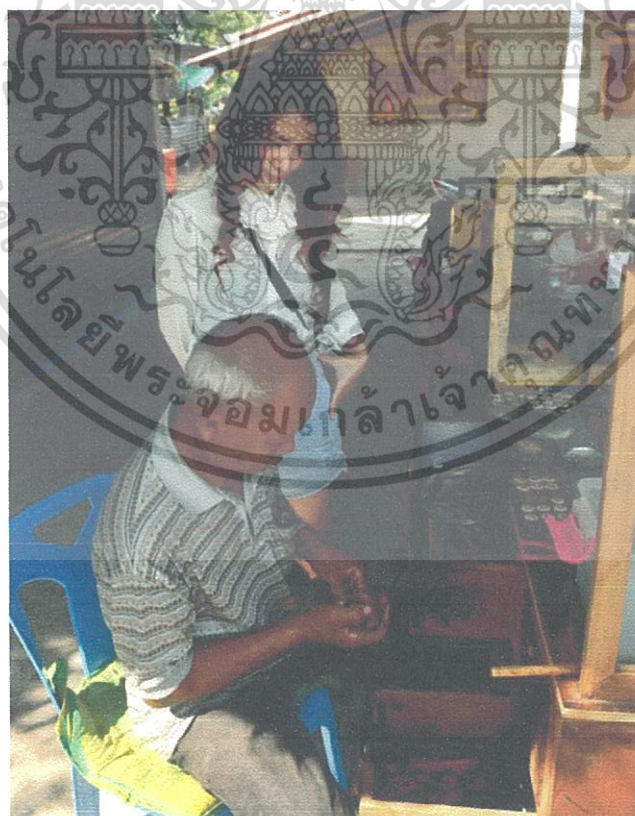

13. ภาพการทำต้นแบบสวดส่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

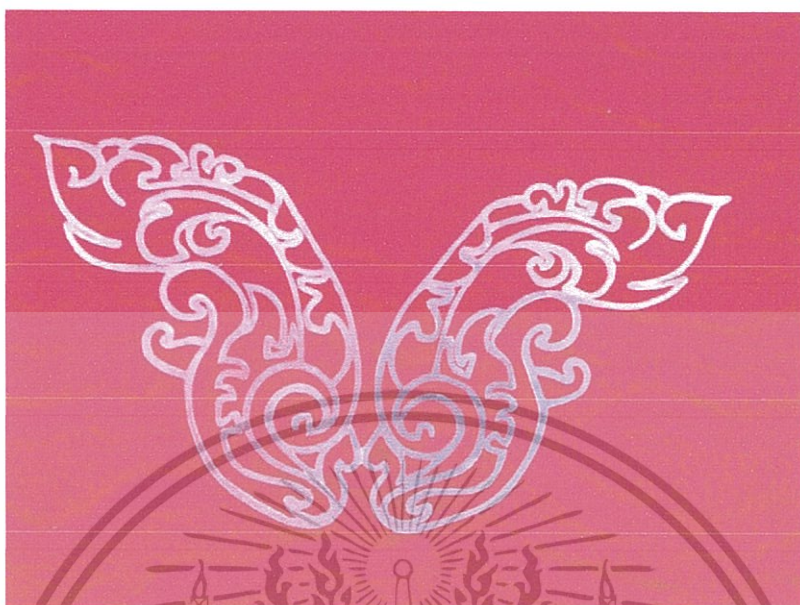

ภาพที่ 60 ขั้นตอนการทำต้นแบบลวดลาย
(ภาพโดย: นันทน์ภัส จันทะแจ่ม .วันที่ 1 มกราคม 2557)

ภาพที่ 61 ขั้นตอนการทำต้นแบบลวดลาย
(ภาพโดย: สุรสิทธิ์ อ่อนอุดมศิลป์.วันที่ 1 มกราคม 2557)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 62 ตันแบบ จากผู้ผลิตเครื่องเงินโบราณ อำเภอเขวาสินรินทร์
(ภาพโดย: สุรสิทธิ์ อ่อนอุดมศิลป์ .วันที่ 1 มกราคม 2557)

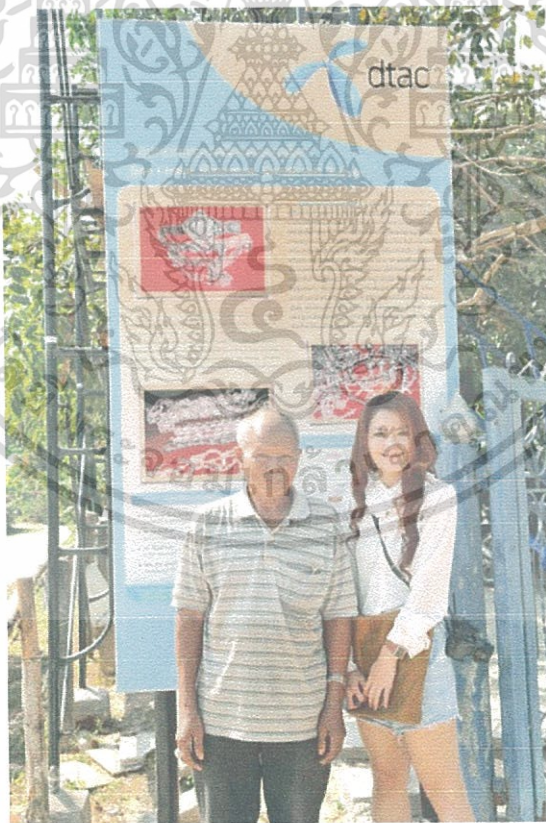

ภาพที่ 63 ตันแบบ จากผู้ผลิตเครื่องเงินโบราณ อำเภอเขวาสินรินทร์
(ภาพโดย: สุรสิทธิ์ อ่อนอุดมศิลป์ .วันที่ 1 มกราคม 2557)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 64 ต้นแบบ จากผู้ผลิตเครื่องเงินโบราณ อำเภอเขวาสินรินทร์
(ภาพโดย: สุรสิทธิ์ อ่อนอุดมศิลป์ .วันที่ 1 มกราคม 2557)

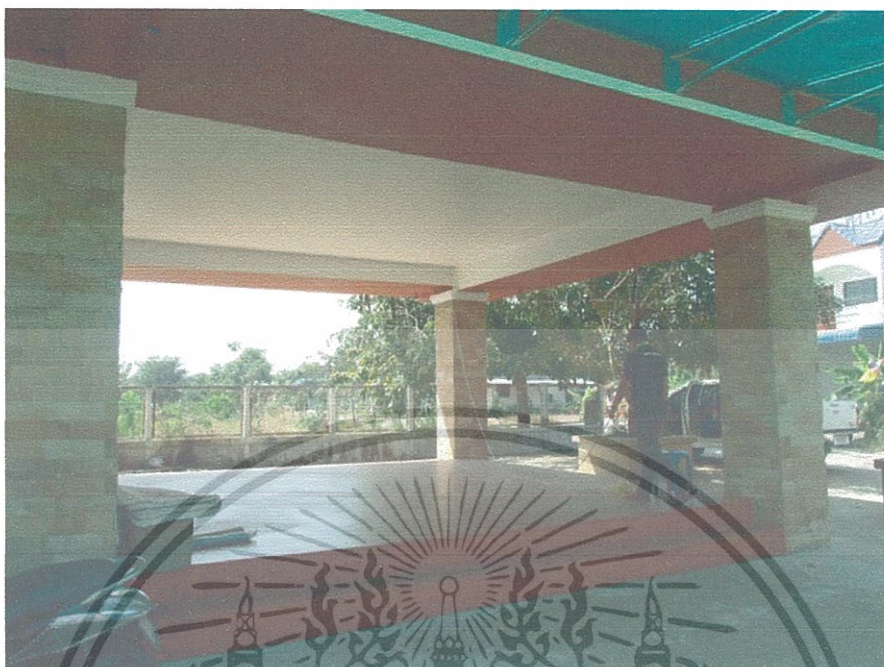
ภาพที่ 65 ภาพถ่ายกับคุณป่วน เจียวทอง ช่างผู้ผลิตเครื่องเงินโบราณ อำเภอเขวาสินรินทร์
(ภาพโดย: สุรสิทธิ์ อ่อนอุดมศิลป์ .วันที่ 1 มกราคม 2557)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

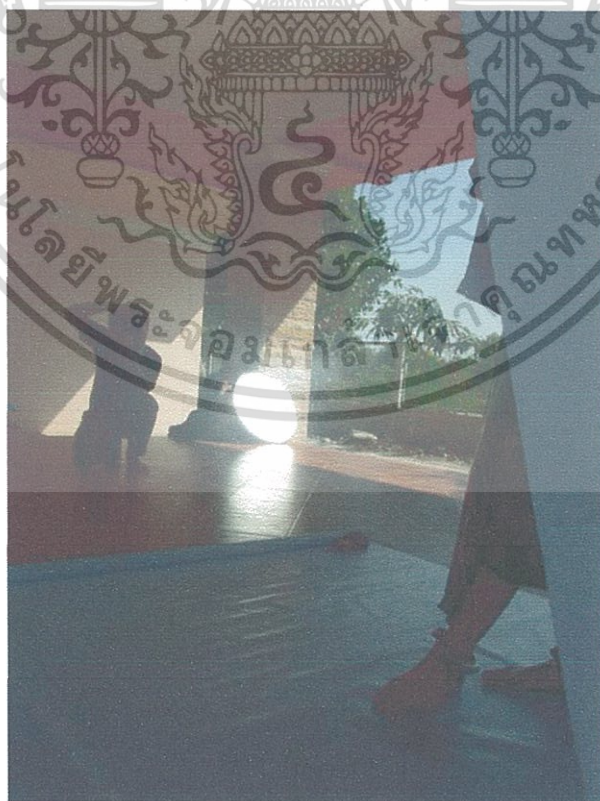
๑๔. ลงพื้นที่ ถ่ายแบบการใช้งานกระเป่า

สถานที่ : ศูนย์แสดงสินค้าและจำหน่าย อำเภอเขวาสีรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
 ช่างภาพ : สุรสิทธิ์ อ่อนอุดมศิลป์
 นางแบบ : แพรวา มหาสกุล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 57 ถ่ายแบบผลิตภัณฑ์กระเป่า สถานที่ ศูนย์แสดงสินค้าเขวาสินรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2557)

ภาพที่ 58 ถ่ายแบบผลิตภัณฑ์กระเป่า สถานที่ ศูนย์แสดงสินค้าเขวาสินรินทร์
เอกสา (ภาพโดย : สารที่สนันท์นภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2557) อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 59 ถ่ายแบบผลิตภัณฑ์กระเป่า สถานที่ ศูนย์แสดงสินค้าเขวาสินรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2557)

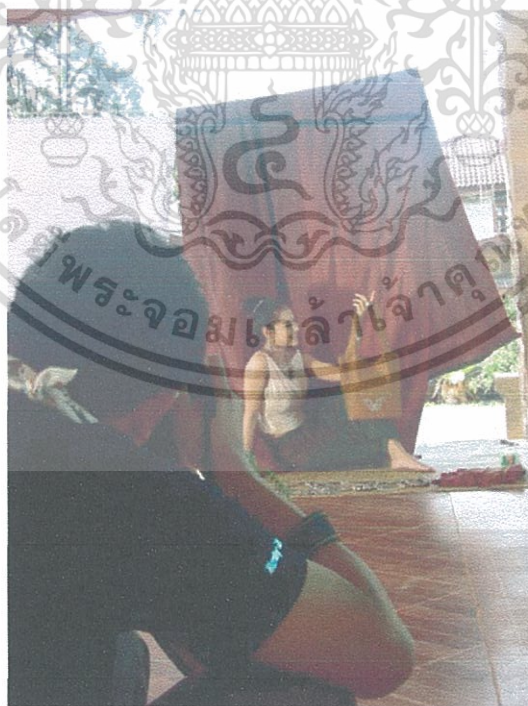

ภาพที่ 60 ถ่ายแบบผลิตภัณฑ์กระเป่า สถานที่ ศูนย์แสดงสินค้าเขวาสินรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2557)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 61 ถ่ายแบบผลิตภัณ์ท์กระเป่า สถานที่ ศูนย์แสดงสินค้าเขวาสินรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2557)

ภาพที่ 62 ถ่ายแบบผลิตภัณ์ท์กระเป่า สถานที่ ศูนย์แสดงสินค้าเขวาสินรินทร์
(ภาพโดย : นันทน์ภัส จันทะแจ่ม . วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2557)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 62 ถ่ายแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าสถานที่ ศูนย์แสดงสินค้าเขวาสินรินทร์
(ภาพโดย : สุรสิทธิ์ อ่อนอุดมศิลป์ . วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2557)

ภาพที่ 63 ถ่ายแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าสถานที่ ศูนย์แสดงสินค้าเขวาสินรินทร์
(ภาพโดย : สุรสิทธิ์ อ่อนอุดมศิลป์ . วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2557) อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
เอกสารที่สุรสิทธิ์ อ่อนอุดมศิลป์ . วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2557) ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 64 ถ่ายแบบผลิตภัณฑ์กระเปา สถานที่ ศูนย์แสดงสินค้าเขวาสินรินทร์
 (ภาพโดย : สุรสิทธิ์ อ่อนอุดมศิลป์ . วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2557)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 65 ถ่ายแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าสถานที่ ศูนย์แสดงสินค้าเขวาสินรินทร์
(ภาพโดย : สุรสิทธิ์ อ่อนอุดมศิลป์ . วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2557)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

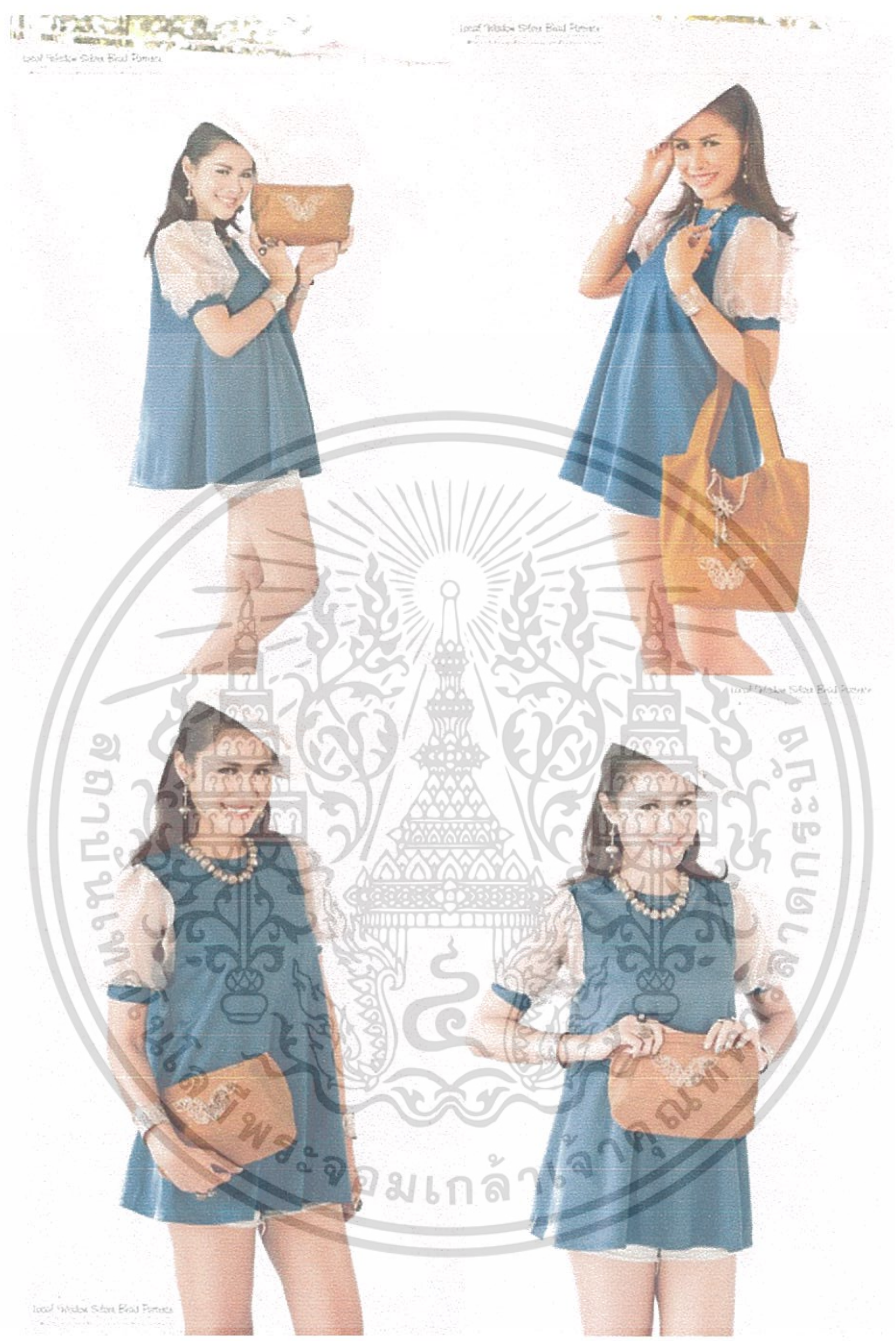
ภาพที่ 66 ถ่ายแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋า สถานที่ ศูนย์แสดงสินค้าเขวาสินรินทร์
 (ภาพโดย : สุรสิทธิ์ อ่อนอุตมศิลป์ . วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2557)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 67 ถ่ายแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าสถานที่ ศูนย์แสดงสินค้าเขวาสินรินทร์
(ภาพโดย : สุรสิทธิ์ อ่อนอุดมศิลป์ . วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2557)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 68 ถ่ายแบบผลิตภัณฑ์กระเป่า สถานที่ ศูนย์แสดงสินค้าเขวาสินรินทร์
(ภาพโดย : สุรสิทธิ์ อ่อนอุดมศิลป์ . วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2557)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 69 ถ่ายแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าสถานที่ ศูนย์แสดงสินค้าเขวาสินรินทร์
(ภาพโดย : สุรสิทธิ์ อ่อนอุดมศิลป์ . วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2557)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 70 ถ่ายแบบผลิตภัณฑ์กระเป่า สถานที่ ศูนย์แสดงสินค้าเขวาสินรินทร์
(ภาพโดย : สุรสิทธิ์ อ่อนอุดมศิลป์ . วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2557)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 71 ถ่ายแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าสถานที่ ศูนย์แสดงสินค้าเขวาสินรินทร์
(ภาพโดย : สุรสิทธิ์ อ่อนอุดมศิลป์ . วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2557)

ภาพที่ 72 ถ่ายแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าสถานที่ ศูนย์แสดงสินค้าเขวาสินรินทร์
(ภาพโดย : สุรสิทธิ์ อ่อนอุดมศิลป์ . วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2557)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข

รายชื่อตระกูลช่างเครื่องประดับเงินโบราณ อำเภอเขวาสินรินทร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายชื่อตระกูลช่างทอง

ผู้ล่วงลับ

1. คุณตาสวน
2. คุณตาทวด
3. คุณตาเป็ด
4. คุณตาแก้ว
5. คุณตาเกิด มุตตะโสภา
6. คุณตาตุ้ม มุตตะโสภา
7. คุณตาไปรย มุตตะโสภา
8. คุณตาช่าง มุตตะโสภา
9. นายสวาส มุตตะโสภา
10. นายเพนียด มุตตะโสภา
11. นายดิน สุทธิกลับ (สกุลเดิม ขุนสินรินทร์บำรุง)
12. นายมั่ว ธาราจารย์วัตร
13. นายเงา เหมือนเชียง
14. นายทาง สมัครเตียว
15. นายผล ผจกเกล้า
16. นายจิ้น ผจกเกล้า
17. นายทองหม ผจกเกล้า
18. นายพลอน ผจกเกล้า
19. นายदान สุทธิกลับ
20. นายตึก นั้บถือดี
21. นายเคน นั้บถือดี
22. นายดี นั้บถือดี
23. นายนิต จจรัญญ
24. นายบุรณ์ ชาวเครือ
25. นายดวม ชาวเครือ
26. นายยาน ตมหอม
27. นายจุม ตมหอม
28. นายจาก ตมหอม
29. นายเปลียน ชิงชัย
30. นายพลัน มากพันธ์
31. นายตึก ฮึกเหิม
32. นายหม ถือวัลย์
33. นายฤทธิ์ คำดี
34. นายมอญ วงษ์ศรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 35. นายทิน ชิงชัย
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายชื่อตระกูลช่างทอง

ยังมีชีวิตอยู่

1. นายเพ็ญ เกิดพุ่ม
2. นายเชียร ผจญกล้า
3. นายป่วน เจียวทอง
4. นายมวย ดมหอม
5. นายผุย ธนูอาจารย์
6. นายพจน์ ธนูอาจารย์
7. นายเบียน ชาวเครือ
8. นายกอด ชาวเครือ
9. นายเพียร ผจญกล้า
10. นายหอม ชิงชัย

(ข้อมูล โดย นายป่วน เจียวทอง วันที่ 5 ตุลาคม 2556)

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวนันทน์ภัส จันทะแจ่ม
วัน เดือน ปีเกิด	22 มีนาคม 2528
สถานที่เกิด	69 หมู่ 8 ต.พระแก้ว อ.สังขะ จ.สุรินทร์ 32150
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2550 สำเร็จการศึกษา สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน (นครราชสีมา) พ.ศ. 2557 สำเร็จการศึกษา ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้